

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG26109	ImageGroup:	I1KG26338
LCCN:	n/a	ISBN:	9789384244408

Title:	ཤེར་ཕྱིན་ལུང་གི་སྟེ་མ། sher phyin lung gi snye ma/
Author:	རིན་ཆེན་གྲུབ་ rin chen grub
Descriptor:	n/a
Original Publication:	kham sgar deb phreng /;8
Place:	[bir, h.p.]
Publisher:	kham sgar gsung rab nyams gso rgyun spel khang /
Date:	2015
Volume:	2
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 3/2017

पञ्चदशमः, पञ्चदशमः, पञ्चदशमः, पञ्चदशमः, पञ्चदशमः

ཡཱ་ཏི་མ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

(1290-1364)

འཇུག་པུ། རྒྱུ་ལྡན་འཇུག་དང་རྒྱུ་འཇུག་ཅ།

पञ्चमः श्रुतः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः

ཤེར་ཕྱིན་ལུང་གི་སྟེ་མ།

སྟོན་ཆ།

མཛད་པ་པོ། ལུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ།

(1290-1364)

བཞེད་བྱ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུ།

ཁམས་མྱེད་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་རྒྱན་སྟེལ་ཁང་ནས་སྤེལ་བ་བསྟན།

དབལ་འབྲུག་པའི་གདམས་ཐབ་གཅེས་སྟོང་ཁང་ནས་གཙུག་ལྷན་གྱིས་བསྐྱུ་
ཁམས་སྒྲར་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་རྒྱན་སྒྲིལ་ཁང་ནས་སྒྲར་དུ་བསྒྱུར།

བར་ཐངས་དང་ལོ། དེབ་གངས་ལྷ་བརྒྱ།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༩༩ ལྷོ་ལོ། 2015

འབྲུག་གཞུག་བྱེད་ས།

Khamgar Druk College Tashi jong

P.O. Jhikli Bheth

Distt. Kangra H.P. 176081

INDIA

E-MAIL: pemakarp02014@gmail.com

Phone:+91 9625761011

ISBN: 978-93-84244-40-8

Printed at New Delhi by Norbu Graphics

དཀར་ཆག

དཀར་ཆག་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་བཞུག་པ།	1
དང་པོ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་.....	1
གཉིས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།	10
གསུམ་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།	19
བཞི་པ། བྱང་ལེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ།	24
ལྔ་པ། ལྷོ་ལམ་གྱི་ཕྱེད་པ།	30
དྲུག་པ། ཕྱེད་པའི་རྒྱ་ལྷོ་ལམ།	31
བདུན་པ། བཞེད་བསྐྱར་བསྐྱུགས་པའི་ལྷོ་ལམ།	34
བརྒྱད་པ། བཞེད་བསྐྱུགས་ལམ།	36
དབུ་པ། རེས་ཀྱི་པར་ལྷོ་ལམ།	41
བཅུ་པ། ལྷོ་ལམ་ལམ།	43
བཅུ་གཅིག་པ། ལྷོ་ལམ་ལམ།	44
དཀར་ཆག་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་བཞུག་པ།	51
དང་པོ། ཤེས་པའི་མིང་མཐོང་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས།	51
གཉིས་པ། ལྷིང་རྗེ་ཞི་བ་ལྷུང་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས།	52
གསུམ་པ། འབྲས་ལྷུང་ལ་མིང་པའི་གཞི་ཤེས།	53
བཞི་པ། འབྲས་ལྷུང་ལ་ཉེ་པའི་གཞི་ཤེས།	54

ལྷ་པ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ལེས།	56
རྒྱལ་པ། གཉེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ལེས།	57
བདུན་པ། གཞི་ལེས་ཀྱི་སྦྱོར་པ།	59
བརྒྱད་པ། སྦྱོར་བ་དེའི་མཆན་ཉིད།	64
དགུ་པ། རེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སྟེ་གནས་བའི་མཐོང་ལམ།	64
དངོས་པོ་བཞི་པ། རྣམ་ཆོག་སྦྱོར་པ་བརྟན་པ།	70
དང་པོ། སྦྱོར་བྱའི་རྣམ་པ།	71
གཉིས་པ། སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་པ།	109
གསུམ་པ། སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན།	117
བཞི་པ། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན།	119
ལྷ་པ། སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད།	123
རྒྱལ་པ། རེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན།	142
བདུན་པ། རེག་ཆེན་གྱི་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།	144
བརྒྱད་པ། སྦྱོར་བ་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་དགོ་འདུན།	149
དགུ་པ། སྤིད་ཞི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་པ།	173
བརྟན་པ། ཞིང་དག་གི་སྦྱོར་པ།	177
བརྟན་གཅིག་པ། ཐབས་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་པ།	178
དངོས་པོ་ལྷ་པ། ཆེ་ཆའི་སྦྱོར་པ་བརྟན་པ།	181
དང་པོ། རྟགས་ཀྱི་ཅེ་སྦྱོར།	181
གཉིས་པ། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཅེ་སྦྱོར།	183
གསུམ་པ། བརྟན་བའི་ཅེ་སྦྱོར།	185

བཞི་པ། སེམས་ཀྱི་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་སྒྲིབ།	186
ལྔ་པ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲིབ།	187
རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ།	193
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ།	195
དུག་པ། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲིབ།	208
བདུན་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིབ།	227
བརྒྱད་པ། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཅེ་སྒྲིབ།	229
བདེན་གཉིས་བཤད་པ།	231
 དངོས་པོ་དུག་པ། མཐར་ཀྱིས་པའི་སྒྲིབ་པ།	237
དང་པོ། ཕྱིན་དུག་རྩམ་རྟ།	238
གཉིས་པ། རྩམ་རྟ་དུག	238
གསུམ་པ། དངོས་མེད་རོམ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཀྱི་སྒྲིབ་པ།	239
 དངོས་པོ་བདུན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་པ་བརྟན་པ།	240
དང་པོ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ།	240
གཉིས་པ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ།	242
གསུམ་པ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ།	242
བཞི་པ། གཉིས་སྒྲུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ།	243
 དངོས་པོ་བརྒྱད་པ། འབྲས་པུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་བརྟན་པ།	244
དང་པོ། རོམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ།	245
གཉིས་པ། འཕྲེལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ།	246

ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྡན་ཉེད་གཅིག་	246
གསུམ་པ། རོངས་སྒྲོན་རྫོགས་པའི་སྒྲ།	258
མཆན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས།	259
དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཙམ།	262
བཞི་པ། སྒྲུལ་པའི་སྒྲ།	269
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུབ་འཕྲིན་ལམ་ཉེད་བུན།	270

དངོས་པོ་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་འབྲེལ་དགོད་པས་མཆོམས་སྤྱར་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་
བཤད། ལྷག་པ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་མཐེན་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། རོབ་
པ་ནི། རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན། རྣམས་མཐེན་མེད་ཅིང་ལྟོག་པས་དེའི་རྒྱ་གཉེན་སོ་ལམ་
ཤེས་ཉིད་འཆད་དོ། །

དང་པོ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག

གཉིས་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་
པོ་ལ། ཅན་པ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་ཅན་པ་ནི། རྟེན། དུལ། ཐེག་པ། རོ་སོ། བྱེད་ལས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་དང་ལྗེའོ། །རྟེན་ནི། མཛད་ཅེས་ཤང་ངོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་གྱིས་
སོ། །རི་ལྟར་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་རོ། །དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་ན། འདོད་གཞུགས་ཀྱི་ལྷའི་
བུ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྐྱེར་བྱང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་
ཀྱི་བྱང་ན། ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་ནི། ལྷ་མ་མེ་མ་ཡིན། ལྷ་ན་ནེ་
མ་ཡིན། ལྷ་རང་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་འབའ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་དུལ། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་སྟེ། མདོ་
ནི། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་སྐྱེ་མེད་
རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་
དེ་དག་ལ་ནི། སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། དེ་
དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོམས་བཅད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཐག་གིས་སངས་རྒྱས་རོབ་པའི་དོན་དུ་ལམ་ཤེས་བསྟན་པས་

ལས་ཁྲབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཤམ་ཏེ་དེ་དག་ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེ་དག་ལ་
ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱལོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། མཐུ་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མཐུ་མེད་པ་ནི། རེ་
ཞིག་སྟོང་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་སྐྱག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་དོན་དུ་གསུངས་ལ། འདི་ནི་
ངས་དོན་ནོ། །

འགྲི་པ་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། མདོ་ནི། ཁོ་ལོ་ནི། དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཚུགས་ལ་
བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། རང་བཞིན་དེའི་བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱལོ། །ཞེས་
སོ། །འབྲེལ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། འགལ་རྒྱུན་སྤང་བའི་རྟེན། མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་ཡུལ། མཐར་
ཐུག་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཁྲབ་པ། ཉོན་མོངས་མི་སྤྱང་བའི་ངོ་པོ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་
སོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེས་འཕངས་པའི་དོན་
གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། མཛད་ཅེས་དང་། །ནམ་གྱི་ཆེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་རྣམས་
འཁོར་དུ་རྒྱགས་པའི་ཆེའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། འདོད་པའི་ལྷ་དུག་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཀ་སྤྱོད་པ་
དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཕམ་མི་དགོས་པ་དང་། བྱམས་པ་བཞུགས་པ་དང་། རང་
གི་སྦྱལ་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྦྱལ་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། གཞུགས་ཁམས་པ་རྣམས་
བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་ལུས་ཀྱི་འོད་གྱིང་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་བསལ་ནས་ལམ་ཤེས་ཉིད་སྟེ་
བའི་སྤྱོད་དུ་བྱང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་
བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་སོ། །གང་ཞིག་ངེ་ལྷར་དུ་ན། ལྷ་དང་། སོགས་པ་ལྷ་མིན་ནམ། དེ་ཟེ་ལ་
སོགས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོན་ལས་སྟེས་པའི་འོད་སོག་སོག་པོར་ཏེ། དེ་མ་ཅན་
ལྷ་བྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷར་མཛད་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་གི་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་བཅོམ་
པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བས་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་འདོད་ན། རྒྱལ་སྤང་དགོས་
སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་དེ། རྒྱལ་གཤམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྟོས་ཀྱི། ཆགས་སྤང་

དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་མ་སྟོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྤང་དགོས་པར་མཆོད་ནས། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མཚན་
དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ཉིད་སྟོང་ཇི་
སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོན་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ནི། ད་
ཆུལ་བཅོས་བར་མ་ཟད་སེམས་བསྐྱེད་བའང་དགོས་སོ། །གསུམ་པ། །ཁམས་གསུམ་པ་ལས་སེམས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོས་དང་། དེ་ལས་གཅིག་ཤིང་གྱུ་ལ་འབྱོར་བ་བྱང་སེམས་
ཆོས་ཅན། དེས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་ཉིད་བསྟོན་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་
པ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་སོ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་སྟེ་མེད་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཅན་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་ནི། གཞན་འདྲིན་པ། ཀྱང་ནི། རིམ་བ་བཞིན་སྤྱར་བཤོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དགག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་བ་ན་ཤེ། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཉག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་དྲི་མ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱལ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོས་པས་མཛད་པའི་ཕྱིར། །

རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་འགྲུབ་པ་ཡིན། །

ཞེས་པས་དྲི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་མིན་ཉེ། རྒྱ་བདག་ལྟ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པའི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དག །འདིག་ཆོགས་ལྟ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་
འབྲས་བུ་ཉག་པར་འགལ་བས་སོ། །ཐབས་མེད་པ་མིན་ཉེ། རྒྱ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་གོས་པ་
པས་འབྲས་བུ་དྲི་མ་མཛད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་མི་ཤེས་པའང་མིན་ཉེ། བདག་ལྟའི་
ཡུལ་སྤང་པོ་བདག་མེད་དུ་ལྱང་རིགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོན་ནེ། ཐོག་མར་དྲི་མ་ཅན་ལ་
བསྟོན་པས་དྲི་མེད་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་དྲི་མེད་ཀྱང་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཉེ། བདག་

མེད་རྟོགས་པ་དེ་རྫོག་པའི་འབད་པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འབད་ཀྱང་རྫོག་མི་ཁུས་པའི་བྱིར་རོ།

འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱེད་ལོག་གིས། །

འབད་དུ་མེན་ཀྱང་མི་རྫོག་སྟེ། །རྫོན་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་བྱིར་རོ། །

ཞེས་དེ་རྣམས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་སོ། །རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། འཁོར་བ་མཐའ་ཡོད་མེད་
དུ་བཞེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཨ་ཐུ་ལ་སོགས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་དེ། སྤར་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་སྟེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་ན། དེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྟེ་བ་རྒྱ་ལ་
རག་ལས་བས་རྒྱ་ཟད་པ་ལས་ཐ་མ་ནི་ཡོད་དེ། རྒྱ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་སྤངས་ལས་རྫོག་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོར་
བ་ནི། ཨ་ཐུས། གང་གཉེན་པོ་དང་བྲང་བ་ན་འགྲི་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམས། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་
འཕེལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆོས་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་རི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་
བ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མཛོད་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡོད་
ན་འགྲི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར།

འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་བྱིར་འགའ་ཡང་
གཏན་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། འོས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་གི་བྱིར་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱད་
པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དག་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས།

ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཉག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། །

ཐོག་མེད་སྤུབས་ཀྱིས་བྱིར་བསྐྱབས་མི་མཛོད་སྟེ། །རི་རྩུར་གསེར་གྱི་གཞུགས་ནི་བསྐྱབས་པ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་དེ། རིགས་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་

ཏེ། གཉིན་པོ་སྤོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་ཆེན་ནས། དེ་ལྟ་ནའང་འཁོར་བ་ལ་ཟད་བ་མེད་པས་
མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ནས་མཁའ་དང་འབྲསྟེ། རི་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིབ་གཡོགས་དུ་མ་ཡོད་ནའང་ནས་
མཁའ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་བྱང་
སེམས་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རོན་བྱ་ཡུལ་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་ཡོད་པར་བཤད་
པ་ནི། བྱེ་བྲག་རིགས་སང་བ་ལ་དགོངས་ཤིང་། སངས་རྒྱུས་ལེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མང་པོ་སྤྲིན་པར་
བྱེད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲིན་ལས་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བཤད་
པ་ནི། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྲབ་པར་བཤད་དེ། གསུང་གིས་ཁྲབ་པ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་
ཚྭགས་དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་བཤད་དོ། །སྤྱད་འགྲེལ་ལས། འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབགས་པའི་སྤྱི་པོ་
ཐམས་ཅད་ཅེས་བཤད་དོ། །སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས།

བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྤྱིད་པས་སྤྲུག་ཡིད་དེ་དག་ནི། །
ཆེ་བད་ལ་དགག་བྱ་དན་འདས། །འདས་ཐོབ་འདུལ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །
དེ་ལ་བྱང་དན་འདས་ཡོད་མིན། །འོན་ཀྱང་སྤྱིད་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ནི། །
སྤྱི་བའང་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཟག་མེད་དབྱིངས་གནས་དེ་དག་ཀྱང་། །
མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། །ཕྱིས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས། །
བྱང་རྒྱལ་དུ་ནི་ཆོགས་བསགས་ཏེ། །དེ་ཡང་ལོ་ཀ་འདྲེན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །མདོར་ན་ཁྲབ་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་པ་སྤྱང་
བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་
པ་དང་ལྟན་པར་བྱུར་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་སྤྱི་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་བར་
མི་ནུས་སོ། །ཞེས་དགོངས་པ་རེས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྤྲོན་མེད་དེ། རེ་ཞིག་
སངས་རྒྱུས་མི་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ནི། སངས་རྒྱུས་སུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ལང་
གཤེགས་ལས། སྤྱི་པོས་ཆེན་པོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཀྱོལ་བ་མ་ཡིན་

གྲི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ།

ཁ་ཅིག་དག་ནི་དང་བྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་ཀུན་ཏུ་གཞུང་བའི་བྱིར། །

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་དེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །

ཞེས་ཉན་རང་རིགས་མ་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་མ་དེས་པ་གཞུང་བའི་
བྱིར་ཐེག་གཅིག་དང་དོན་དུ་བཤད་གྱི། དེས་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཐ་དད་དོ། །ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཐེག་
པ་གསུམ་དུ་རྣམས་བར་གཞག་པ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི། དུས་རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་སུ་དེས་པ་ལ་དགོངས། དགོས་ལ། དུས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱག་པ་སྤང་བའི་བྱིར་གསུངས་ཀྱི། མཚན་
ཉིད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་ཉི་མེ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་།

སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ན། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངས་བསྟན་ཏེ། །

ཐེག་པ་གཞན་རྣམས་ཡོད་མ་ཡིན། །དུས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་དང་བྱིར། །

ཐེག་པ་ཐ་དད་ངས་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན། ཉན་རང་དགྲ་བོཅེས་ཡང་ལྷག་པཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་གཉིས་ཐོབ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་
རབ་དང་བུལ་བས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱག་པའི་ཡིད་ཅན། སྤང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་། ཆོ་ཟད་
བ་ན་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མིང་དུ་བྱས་པ། ཁམས་གསུམ་པའི་སྤྱེ་བ་ལས་འདས་
པ་རྣམས་ནི། འཆི་འཁོ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐག་མེད་ཀྱི་དཀྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་
ཁོ་ནར་དག་པའི་ཞིང་དུ་བརྒྱའི་སྤྱབས་སུ་སྤྱེ་ཏོ། །དེ་ནས་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འོད་མེར་གྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སད་པར་མཛད་པས་ཡངས་པ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་འཁྱོར་བ་མཐོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱལ་བའི་སྤྱེ་བས་
ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་དཔལ་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འཁྱོ་ཞིང་ཚོགས་བསགས་
ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱེ་སྤྱབ་ཀྱིས།

དེ་མིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ། །དེ་མིད་ཡོ་ཤེས་ལུས་དངོས་ཅན། །

ཉིང་འཛིན་སྤོས་པས་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །བསྐྱལ་ནས་སྤྱོད་ཆོག་གསུགས་ཀྱིས་ནི། །
 སེམས་ཅན་དོན་ལ་ཆགས་སྤྱད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཡི་ཤེས་ཆོག་གསུགས་ནས། །
 སངས་རྒྱལ་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་པེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མི་ལུས། སྤང་མི་དགོས། སྤངས་ན་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉོན་
 མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་ཐོག་གི་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་
 ལུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ན། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པ་ལྷ་མོ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་སྟེ། སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བུའི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྤྱོད་གི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་བྱངས་ཏེ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདྲོད་པས་ཞུགས་པའི་སྤོབ་ལམ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཉན་རང་གི་
 ཉོགས་པ་ལས་རང་གི་རོ་བྱང་བར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་འང་ཁམས་གསུམ་
 དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོག་གསུགས་ཤིང་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་
 སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །མདོ་ལས། རྩོ་
 རྩོས་རྒྱ་མཆོ། གང་དག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གོས་
 བ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། འདི་དག་གོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་
 གི་ཆེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལགས་ན། དེ་རྒྱ་ཅིའི་སྤྱང་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བཟུ། བཀའ་སྤྱལ་བ། རྩོ་ཐོས་རྒྱ་
 མཆོ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གིས་བྱང་སེམས་ཁམས་གསུམ་པར་
 ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཁམས་གསུམ་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་སེམས་ནི། ཐམས་
 ལ་མཁམས་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྤོབས་བསྐྱེད་པས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་
 ཏེ། དེས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་སྲིད་ཁམས་གསུམ་
 པར་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། འོད་སྤང་གིས་

ཞུས་པ་ལས།

རི་ལྷ་རྒྱུ་ཁྲེད་སྒྲེ་པོའི་མི་གཙང་ལུང། །དེ་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་ཞིང་ལ་པན། །

དེ་བཞིན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུང། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་ལ་པན། །

ཞེས་པ་དང། འོད་སྤང་། འདི་ལྷ་སྒྲེ། དཔེར་ན། རྣམས་དང་སྤྲན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་དུག་གིས་ནི་ལོག་པར་འཆི་བར་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ། བཏགས་པ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་སྒྲེ་བ་རྒྱངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དུམ་མཆན་ཉིད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་མཆན་ཉིད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུམ་མ་ཡིན་ལ་དུམ་པ་རྒྱང་ཞིང་། ཞེས་ཐོགས་མེད་གྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པས། བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་རྩ་བའི་ཟག་པས་བསྐྱས་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ཟག་པས་བསྐྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སོ་སྒྲེའི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་། དུམ་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་མི་རྣམས་དུམ་སྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་གཏན་མ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་བཏགས་པ་འང་མ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྗེས་མཐུན་པའམ་སྤྲོ་སྒྲེ། དེས་ཁས་གསུམ་དུ་སྒྲློར་བར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཆོགས་ཆོགས་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཐོགས་མེད་གྱིས།

ཐམས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །སྤྱིད་པའང་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་དང་། །

ཉོན་མོངས་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་པས་མི་བྱུང་། །

ཅེས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་པས་སྒྲློར་ལམ་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཐོགས་མེད་གྱིས་དབང་ཐོབ་པ་

ལ་དགོངས་པས་བྱང་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་སྤྱི་བ་
ལེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་ཡོད་དམ་ཟེད། ཡོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། བྱམས་
པ། དེའི་སྤྱི་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་བར་ནི་ང་མི་སྤྱོད། །དེའི་སྤྱི་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་དང་། སྦྱལ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའོ་ཞེས་ང་འདོགས་སོ་ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །མེད་
ན། སྤྱི་བ་ལེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་དགོས་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། ཉན་རང་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཉོན་
མོངས་ཆེད་དུ་གཏད་དེ་སྤོང་ཞིང་། དགྲ་བཙུག་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ས་སྤངས་བར་ཡོད་དོ། །དེའི་རྟེན་ཅན་
མཆན་མའི་སྒོས་པ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཐོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་པོ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འབྱུང་པ་ནི། སྤྱི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྟེན་གྱིས་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་ནི་ཀུཤི་བཞིན་ནོ། །དཔལ་ལྷན་མེད་མེད་མེད་ང་རོང་། བཙུག་
ལྷན་འདས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྟེན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
དགྲ་བཙུག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེས་ན། ཉོན་མོངས་ཇེས་མཐུན་པའམ་བག་ཆགས་ཡོད་པས་སྤྱི་
བ་ལེན་ལ། ཉན་རང་གི་དུས་སུ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་སྤོང་གི། བྱང་སེམས་ནི། ཆེད་དུ་གཏད་ནས་མི་སྤོང་
བར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་ཁར་ལ་སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་སོ། །

ལྟ་བུ་ནི། རང་བཞིན་དེའི་འོག་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་ནི། རང་དོན་ཡང་
དག་པའི་མཐའ་མུང་འདས་མའོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་
ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་དང་། སོགས་པ་གདམས་
དག་གིས་སྦྱོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེས་ཉན་རང་ལས་བྱེད་པ་བྱུང་བར་
དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་ལ་བཅུ་པ་ལས།

རི་མིང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ནི། །མཁས་མཆོག་འདུག་པར་གྱུར་པའི་ཆོ།
དེ་མིང་མཆུངས་མེད་སེམས་ཅན་དོན། །མྱ་ངན་མི་འདའ་བྱེད་པར་བྱས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།

གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་
ལ། འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། སྒྲ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་། སོགས་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་
བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་
ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་ལམ་ཤེས་སྟོན་ནོ། །

ཅུ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་ཅང་དོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདིའོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་
ན། དུལ་སོགས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྒྱ་དུག་མི་དམིགས་
པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་ནས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་
རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཞུགས་ནི་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྟེ། སྐབས་སུ་ནིའོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་རྒྱལ། མདོ་
དང་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟན་རྒྱལ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་ལྔ་ལས། ཆོགས་ལམ་
ནི། མཛོད་ལས།

རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་བས། །སྟོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱར། །

ཞེས་པས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ། བྱང་རིགས་
ཀྱིས་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཅན་པའི་ཉེར་གཞག་བཞི་སྟོམ་སོ། །

སྒྲིབ་ལམ་རྒྱུ་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞིར་ཡང་དག་སྒྲིབ་བཞི། རྩ་འབྲུལ་ཤར་བཞི། དབང་པོ་
ལ། སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཅི་མ་པ་བཞིན་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ཅེ་གཉིས། བཟོད་པ་རྩུ་དང་གསུམ་དུ་ཁམས་
གསུམ་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་དུག་མཆུངས་པར་སྒྲོམ་སོ། །འབྲིང་ནས་
དང་པོ་ལམ་གྱི་བཞི་དོར་ནས་བརྩ་གཉིས་སྒྲོམ། དེ་ནས་འགོག་པའི་བཞི་དོར། དེ་ནས་ཀྱན་འབྱུང་གི་
བཞི་དོར། དེ་ནས་དུམ་ཁའི་གཅིག་དང་གཉིས་དོར་ནས་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་བར་ནི། འབྲིང་ཡིན་ལ། གཉིས་
པོ་སྟེད་པ་ཤས་ཆེན། ལེ་མོ་དང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་དུམ་གཉིས། ལྟ་བུ་ཤས་ཆེན། བདག་
དང་བདག་གིར་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྒྲོམ་སོ། །དེ་ནས་བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་
མཆོག་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དུམ་ཁ་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་དམིགས་པས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

དེ་ལས་རྩོ་བར་གྱུར་པ་འབྱུང་། །དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྒྲིབ་ལུལ་ཅན། །

རྣམ་པ་བརྩ་དུག་རྩོ་བ་ལས། །ཅེ་མོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ། །

གཉིས་ཀ་ཆོས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཏོད། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད། །

དེ་ལས་བཟོད་པ་ཡང་སྟེ་སྟེ། །རྣམ་གཉིས་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །

ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཆེན་པོ་འདོད་གཏོགས་དུམ་ལུལ། །

དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །ཆོས་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ལ། །ཞེས་སོ། །

མཐོང་ལམ་ནི། ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དུམ་ཁའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་བར་ཆད་
མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཆོས་བཟོད། དེ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཆོས་ཤེས། དེའི་རྗེས་སུ་ཁམས་
གོང་གི་དུམ་ཁ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ནི། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་འདང་སྐྱུར་བས་མེས་པ་གྱི་སྐད་ཅིག་བརྩ་དུག་གི་དང་པོ་བཙོ་ལྟ་མཐོང་
ལམ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་གོ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

པོ་ཀ་པ་ཡི་ཆོས་མཆོག་ལས། །ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཐག་པ་མེད། །

འདོད་དུམ་ལ་དེ་ནས་ནི། །དེ་ཉིད་ཆོས་ཤེས་དེ་བཞིན་ཡང་། །

དུམ་ལྟག་ལ་རྗེས་བཟོད་ཤེས། །བདེན་པ་གསུམ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་འདི། །སེམས་བརྒྱ་དྲུག་གོ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །
 མཐོང་དམིགས་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག །
 བཟོད་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་སྟོལ་ལམ། །
 དེ་ལས་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་སོ། །

སྟོམ་ལམ་ནི། འདོད་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ། ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་
 ལ་སྟོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་བ་དགུ་དགུ་བྱ་གཅིག་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་བྱུར་བ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམས་དགུ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
 རྒྱུད་དང་འཁྲིད་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །

ཞེས་ཏེ། རིམ་གྱིས་བ་ལ་བྱ་གཅིག །གཅིག་ཆར་བ་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་བྲིལ་རྣམ་
 སྟོང་བས་དགུར་སྒྲུབ། །མཐོང་སྟོམ་གཉིས་ནི། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་
 ཡིན་ནོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

སྟེ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་སོ་བ་དག་དང་། །
 དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྟོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་དུ་དབྱེ། །ཞེས་སོ། །
 ཁ་ཅིག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་འདོད་བའང་ཡོད་དོ། །

མི་སྟོབ་ལམ་ནི། སྤྱིད་ཅེས་ཉོན་མོངས་དགུ་བ་ཟད་བཅོམ་ཅིང་ཤེས་པ་ན་ཡིན་ནོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས།
 དེ་ཟད་ཐོབ་དང་དེ་ཟད་ཤེས། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སྟོབ་དགྲ་བཅོམ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་རི་སྤྱིད་འཛོལ་བར་དུ་སྒྲག་བཅས། །ཤི་ནས་སྒྲག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་སུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་དེ་དག་ཐབས་ཤེས་རྒྱུ་འབྲེལ་དུ་ཤེས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་
 མཁས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས། །དངོས་གཞི་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་

པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེན་པ། ཐེས་ལ་དགེ་བ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་བསྟོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཤེས་སོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་རྒྱལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལོ་རྒྱུ་བ་སོགས་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཉན་རང་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་བསྟན་
ནོ། །ཞེན་ཀྱི་དེ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཤེས་རབ་བསྟོ་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རྣམ་
མཁེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་པས་སོ། །འདིར་ཡུལ་
ལམ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཡུལ་ཅན་ལམ་ཤེས་གསུམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་
སོགས་བརྒྱ་དུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་
པའི་སྟོན་ནས་ལམ་ཤེས། བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་
ཡར་ལྡན་དུ་བསྟུས་པའི་སྟོན་ནས་ལམ་ཤེས། དེ་དག་ཀྱང་བྱང་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་གཉིས་
བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་གས། མོ་གསུམ་མོ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སོ། །གང་དུ་ན། ལམ་
ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་རྣམས་རོ་མོ་ཉིད་མི་དམིགས་
པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་ནས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡོན་པར་ཐབས་ཤེས་རྒྱང་འབྲེལ་དེ་
ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། སྤུག་ཀྱན་སོ་སོ་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད། ཐུན་མོང་དུ་བརྒྱ་བཞི། འགོག་
བདེན་གྱི་བདུན། ལམ་བདེན་གྱི་བཞིའོ། །ཆོས་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་མ་སྦྱང་མཐུན་པར་གསུངས་
པ་ནི། རོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་བྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཅི་རིགས་
པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དང་མོ་དུམ་པའི་བཞི་ནི། བདེན་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་དུམ་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི། སྟེ་
ཞིང་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་ཤིང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པས་
དུམ་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྦྱང་པ་དང་། སྦྱང་པའི་རོ་མོར་སྦྱར་བ་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཉིད་བདག་པ་ཡིན་པས་ཞེ་ན། རྣམ་བྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་དག་གོ། དང་
ནི། ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟུམ་ཁའི་རྒྱུའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནད་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུར་ཏེ། རྟུམ་ཀུན་འབྱུང་བས་འབྲས་དང་། རྟུམ་
 དག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲེའེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱག་རྩུ་དང་། རྟུམ་བརྒྱུད་ནས་སྒྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བདེ་བའི་
 དགེ་བ་འཛོམས་པ་སྒྲིག་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པའི་ཆེ་ལྷན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་རྟོགས་པས་སྒྲིག་ཀུན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། རྟོམ་ལམ་དུ་སྒྲིག་ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། མི་སྒྲོལ་ལམ་དུ་སྒྲིག་ཀུན་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས། ལུང་ལས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟུམ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད། མོ་མོ་སྒྲེ། དེ་རེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་
 བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ། རང་བདེ་འཛོམས་པའི་དབྱར་གྱུར་བས་མ་རོལ་དང་། འདི་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཡོད་ན་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ཡིད་འབྱུང་བའི་དམིགས་པར་འབྱུར་
 རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་དག་གི་ངོ་བོ་སྒྲེ། དམིགས་པ། རང་གི་ངོ་བོར་མི་གནས་པས་
 གཡོ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་འཇིག་པས་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་། འཕྲོག་པའི་རྣམ་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་འདི་དང་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བས་འཇིགས་པ་དང་། སྒྲིན་
 གོ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པས་ནད་འགོ་བ་དང་། འབྱུང་བ་འབྱུགས་པ་དང་ཐོག་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 གནས་སུ་གྱུར་བས་འཆོལ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། འཕྲོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་མ་རིག་པ་འཕྲོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་བདག་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། རྟུམ་ཞི་བ་དང་། བདེ་ཞིང་གཅོང་བས་བྱུ་རྩོམ་པའི་
 བདག་ཉིད་རྟུམ་དང་མི་གཅོང་བས་དཔེན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་ཐར་གྱི་
 རྟོ་ངོ་བོས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། གང་
 ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྐར་འཁོར་བར་མཐོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །ལྷ་བ་ལས་ཀྱི་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྷུང་འདས་ཀྱི་མོང་ཁྲེར་དུ་བྱིན་བྱེད་ལམ་དང་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པས་རིགས་པ་
 དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། མངོན་ཞེན་མེད་པར་འཕྲོ་བ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་སྒྲེ། རྣམ་པ་
 ཞེས་ཀུན་ལ་སྐར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་དང་། །གང་གི་ཆེན་ ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་ནས་དེའི་མེས་སུ་ལོ། །གང་ན། དེའི་རྒྱ་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །འཆད་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཆན་ནི། བདན་པ་བཞི་མདོན་སུ་ཏུ་ཡོངས་སུ་ལེས་པ་ནི། རྒྱ་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྟོགས་ཤིང་
ཐོབ་པ་མྱོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

རྩ་བ་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་ལ་བཞི་ལས། གཞུགས་སོགས་ཕྱང་ལོ་ལྷ་སྒྲིབ་པ་
ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་དོ་ཐོས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་སོགས་དང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་རྣམས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་སྒྲོས་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་སྒྲོས་པས་རྩོམ་
ཟེ། མདོ་ནི། ཀེ་འུ་ལི་ཀ གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་
ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་རྩ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཀེ་འུ་ལི་ཀ འདི་ལ་
བྱང་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཞུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་
སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་
པ་རྣམས་སོ། །མདོ་ནི། དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཞུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་ས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྩམས་ནས་ནི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་གནས་
པར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས་ཆོས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་
གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོད་མེད་མ་ལུས་པ་མཐེན་ནས་ཆོས་རྣམས་དོན་
དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གཞིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །མདོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། གང་གིས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ། གང་ལ་དམིགས་པའི་ལུལ། རྫོའི་དོ་བོ་དང་
གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། རྫོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་ལོ་རང་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་རྣམས་ཐན་རྩུན་ཏེ། གཞན་དང་གཞན་ཏུ་ཐ་
དད་པ་མེད་པ་དང་། རྩ་མོར་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མ་བཞིན་ཏུ་རང་རང་དོ་བོས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་
གཞུགས་སོགས་སུ་མི་དམིགས་པ་དང་། བཟོད་པའི་ནི། མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་གཞུགས་ལ་སོགས་

པ་ལ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་ཤིང་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་ནི། རྒྱུ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་རྩལ་མཛོད་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་
ཅིང་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཇི་སྐད་དུ།

ཡོད་མེད་དངོས་པོ་མཁྱེན་པ་སོ། །ཤུན་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གང་མ་གཟིགས། །

ཞེས་བྱ་བའི་རྩལ་གྱིས་མཁྱེན་བཅེ་ཆད་མར་བྱུར་བའི་སྤྲེས་བྱས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་འཕད་པ་སྟེ། ལུང་གི་ཆད་མས། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་པོགས་པ་གཉིས་པ་བྱི་
མ་མེད་པ་ལ་མོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་གནས་པར་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་
བཞིན་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གོ་ཤིམ་བཞིན་དུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དོན་ཅེ་ཅེ་བོད་མཆོག་བཞི་སྟེ་འཁྲུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། སྤྲེས་བྱ་
རིགས་ལྡན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྱིང་དུ་བྱུར་བ། རང་རྒྱལ་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞེན་ནས་རང་བྱུང་རྩལ་ཏུ་བཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱི་བལྟལ་དུ་བྱུར་བ། རང་རྒྱལ་
ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །

མཆོན་བྱ་ནི། སྒྲོན་ལམ་ལ་མོགས་པའི་རྒྱེན་གྱི་མཐུས་རྟོགས་པས་རྒྱེན་རྟོགས། བདག་ཉིད་
གཅིག་ལུང་དོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །མཆོན་གཞི་
ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ནོ། །གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་ལ། བསེ་རུ་རྩ་བུ། ཆོགས་དང་སྦྱོང་
བ་ཆེན་པོ་དང་། རྩེད་ཀྱང་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱལ་པོ་པོ་གང་ཟག་རྒྱལ་བ་ལས། བསྐྱབས་པའི་
འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་པས་དབང་པོ་རྟོགས། བྱང་མེམས་པས་རྩལ་བ་

རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འཁྲིང་སྟེ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན། དེའི་ནང་ནས་དབང་རྫོན་སྟོང་གས་
ཆེ་ཞིང་། སྤྱིང་རྩེ་གས་རྩུང་བ། བསེ་རུ་ལྟར་གཅིག་བྱར་གནས་པ་ལ་དགའ་བཤོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོགས་
གསོག་པའི་བྱང་པར། ལམ་བཟོད་པའི་བྱང་པར་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བསེ་རུ་
བསྐལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་བས།

བསྐལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་དེས་འབྱུང་གི་རྩལ་ཁྲིམས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་
བས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་པ་ན། ད་དུང་སྟེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་ནས་དེར་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་དོན་བྱུང་པོ། །ཁམས། སྟེ་མཆེད། བདེན་པ། རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་
པ་སྟེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ། འཕྱི་འཕོ་ཁར། སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་
ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་སྟོང་པར་སྟེ་བར་བྱུང་ཅིག་དེར་ཡང་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་གིས་ཐོབ་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་པར་བྱུང་ཅིག་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱིང་བཅེ་བར་
བྱེད་ཀྱི། རག་གིས་སྤྱིང་བཅེ་བར་བྱེད་པར་མ་བྱུང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཆོགས་གསོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་སྟོང་པར་བྱིང་གསུམ་གྱི་སྟེས་
པ། དམངས་རིགས་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྟེས་ཏེ། ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་རང་བྱུང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་
པར་རྫོགས་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱིན་ཏེ། རུས་པ་འདི་ཅེ་ལས་བྱུང་བསམ་བས། མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་བར་
རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྟོམས་པས་སྦྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྟོམ་ལམ། མི་སྟོབ་ལམ་རྣམས་ཆེ་གཅིག་ལ་མཛོད་དུ་བྱེད་
དོ། །དེ་ཡང་མཐོང་སྦྱང་ཉོན་སྦྱབ་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་གཞུང་རྟོག་སྦྱང་དོ། །སྟོམ་སྦྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་
སྦྱིབ་གཞུང་རྟོག་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་སྦྱིབ་དགྲུང་དེལ་ཏེ་སྦྱང་དོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ནི། ལོ་ལ་
པའི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱར་སྦྱངས་ཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་
དོ། །དེས་ན་ལོ་ལ་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་སྦྱང་མི་དགོས་སོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་རྒྱུ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །

དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་སོ། །

ཙམེཔ།

སངས་རྒྱལ་ལྷན་པ་ནི་མི་བཞུགས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ལྷན་པ་ཀྱང་བྱུང་པར་དོ།

རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྒྲེ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱ་བཤི་བྱུང་པར་དོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་བཤེ་
ཏུ་ལྷན་གཅིག་ལུང་འདུག་པ། གསུང་སྐྱ་བཅད་དམ་སོ། ལུགས་བདེན་བཞི། རྟེན་འབྲེལ། ལྷན་ཐར་སྒོ་
གསུམ་གྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁམས་ཀྱི་ཟས་
ཀྱིས་འཆོད་གོས་པས་གོང་དུ་བསོད་སྒྲོམས་ལ་གཅིག་ལུང་རྒྱ་ཁིང་། ལོག་པར་སྐྱ་བཤེ་ལྷན་པ་རྒྱ་འབྲུལ་
བསྐྱན་ནས་འཆོད་པ་སྐྱེད་ཅིང་སྒྲིག་པ་དག་པར་བྱེད་ལ། གདུལ་བྱ་ཆོས་དོན་ཏུ་གཉེས་པ་བྱུང་ན་སྐྱ་མེད་
ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྐྱར་བཞེན་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་སོ་འབྲིང་སོ། རྒྱ་བཅས་
ལ་དབྱེས་པ་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་པས་ནི། བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་སྐྱ་བཤེ་གཉིས་ཅམ་དུ་ཆོག་པས་བསྐྱལ་
པས་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་བསྐྱེད་ནས་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་
ཉམས་ན་བཟོད་ཆེན་ནས་བསྐྱེད་པས་ཆོག་ལ། ཉམས་ན་ཤོད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གནས་པ་དང་། རྒྱ་བཤེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་བཅས་ཡིན་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱར་བཞེན་
ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ཟག་དབང་སོ་འབྲིང་སོ་རྒྱལ་སོ། ཆོག་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་སྐྱ་
ཆ་ཅམ་དུ་བསྐྱལ་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ཐོབ་ནས་མཁས་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་སྐྱངས་ཏེ་ལམ་ལྷག་པ་
བཟོད་ཅིང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ཆོག་པས་སྐྱོད་ཆེན་སོ་བཤེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྒྲེ། ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་བྱུགས་པར་བསྐྱན་པ། བྱུང་པར་ཅན་རང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་རྒྱ་ཤེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པར་བསྐྱན་པ་དང་། ཟབ་
མོ་ལ་ཆོད་པ་སྐྱར་པ་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱ་འབྲེལ་ནི། འཆད་དོ། ཞེས་པར་དོ། །གང་
ན། ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་བྱུང་བྱུགས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱ་བཤེ་དོ། །གང་གི་ཆེ་ག། རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་

གྱི་མཁུག་ཐོག་སུའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱེད་རིམ་བཞིན་བྱས་ན། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རོལ་
བརྗོད་པར་རིགས་མོད་གྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་རང་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ལམ་བཟོད་པ་དང་
ཆོས་སྟོན་པ་ན་བྱ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ན། བྱེད་པར་གང་གིས་ན། རང་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ལམ་ཉན་
ཐོས་ལས་གཞན་ཡིན་སྟེས་པའི་དོགས་པ་བསུས་ནས་དེའི་ལན་གདལ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་འོ། །ཅ་་་
ལ། བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ལམ་བཟོད་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་པས་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་
བརྗོད་དོ། །མིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་ལྷོ་བ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པར་འདོད་ཁམས་སུ་བྱང་རྒྱལ་
ཐོབ་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱལ་སྟེ། རང་བྱུང་སངས་རྒྱལ་བདག་ཉིད་གྱི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་བྱང་
རྒྱལ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟུལ་ཀྱང་བསྟན་པ་
མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་གི་སྒྲུབ་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་པས་ཟབ་སྟེ། སྒྲུ་མེད་པར་
ཆོས་སྟོན་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི། དུམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་
པ་བས་ཀྱང་ཕྱིན་དུ་ཟབ་པ་སྟོན་པར་བྱེད། སྒ་བ་བས་ཀྱང་ཕྱིན་དུ་སྒ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། གང་ལས་བྱེད་ཞུགས་པ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དེ་ལས་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་
པའི་བྱེད་ཆོས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། འབྱུང་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལུང་ལས་
སོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱི་ལམ་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་རྒྱལ་ནིའོ། །དི་ལྟར་ན། འདོད་ཁམས་
སུ་མིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་ལྷོ་བ་དཔོན་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་ནས་ཉན་ཐོས་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་རྟོགས་
པར་འབྱུང་ལ། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དག་དུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དགེ་བ་
བརྩེ་ལ་འཁུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་ཆེ་བྱེད་ཞུགས་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ལ་ན། རང་རྒྱལ་དེ་དག་ལའོ། །གང་

གིས་ན། སངས་རྒྱལ་དང་། སོགས་པ་ཉན་མོས་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། མ་བསྟན་ཡང་
ལམ་བཟོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་སྟོན་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། རང་
རྒྱལ་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་གོ། །གང་གིས་ན། རང་རྒྱལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། རང་སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ནི་སྟོན་ཆོས་པ་དང་། སོགས་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་
སོ། །རི་ལྟར་ན། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི། ལུང་ཞུགས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དག་འབྲས་ལུང་རྟགས་ཀྱི་རྟེན་དཔག་
གིས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ངོ་། །སྤྱ་མེད་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ནི་ཉན་མོས་ལས་ལུང་
ཞུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཟུབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་དེ་དག་ནི། གཟུང་རྟོག་སྤངས་པས། རང་གི་མོབ་
པའི་ཡི་ཤེས་དང་། སོགས་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཁུས་སྤྱ་མེད་པར་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་
གཏུག་བྱ་གཞན་དགེ་ལ་བརྩ་དང་། སོགས་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཁྲུ་
པ་ཡོད་དེ། འཆད་པ་པོས་སྤྱར་བརྟེན་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་ཉན་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་པོའི་
ཤེས་པའི་རྩལ་ཏེ། སྟོ་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདིར་སྤྱ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཡང་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ཆོས་སྟོན་
ཏེ། སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །སྟོས་པའི་རྟོགས་པ་བསྟུ་བར་ངོ་། །ཅ་པ་ལ། སྤྱར་
ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྩ་དུག་དགེ་ཕྱིག་
ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྱང་དོར། རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྟོག་
རྟོགས་པར་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོབ་མ་གསུམ་སོ་གང་དང་གང་། དམིགས་ལུ་ལ་གྱི་དོན་ནི་གསུམ་སོ་གང་
དང་གང་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་སོ་རི་ལྟར་རི་ལྟར་ཉན་ཅིང་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྟོབ་མ་གསུམ་སོ་དེ་དང་
དེ་ལ་ལོ། །གང་ན། དམིགས་ལུ་ལ་གསུམ་སོ་འདོད་ཏེ་དང་དེ་ལོ། །རི་ལྟར་ན། དག་གི་སྤྱ་མེད་ཀྱང་ལུས་
ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལྟར་ངོ་། །འབྲེལ་པ་ལ། སྤྱ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་

ཚུལ། ཆོས་ལྷོན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྷོན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བར་འཇུག་ཞེས་པ་དང་། །གང་ལ་
ན་སྤོབ་པ་གང་ཞིག་དམིགས་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟར་ཉན་ཅིང་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གང་
ཟག་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །གང་ན། དོན་དེའི་རྣམ་པ་ལོ། །རི་ལྷ་ན། དོན་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཆོག་
སྤངས་པས་རགས་པ་ལ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས། བྲ་བ་ལ་རྣམ་པར་མ་དབྱེད་པར་ཆོག་དུ་མི་སྦྱ་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྟོག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པའས་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་རྟོག་དབྱེད་ནི། རྣམ་གཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
རྒྱད་པ་ཞུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གེགས་ཡིན་པས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དག་དུ་བརྗོད་པའི་སྦྱ་
མེད་ཀྱང་། དཔེར་ན། བྱང་མེས་མ་གྱིས་འདི་ལྟར་བདག་སངས་རྒྱུ་ལྟར་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་
ལྟར་བརྗོད་པ་མེད་པར་མེས་པ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལྷོན་པར་ལྟར་ཅིག་ཅེས་སྦྱོར་ལམ་བདག་པས་
སངས་རྒྱུ་པ་ན། བརྗོད་པ་མེད་པར་ཆོས་ལྷོན་པ་དེ་བས་ན། སངས་རྒྱུ་དང་འབྲུ་པའི་ཕྱིར་རང་སངས་
རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནའང་སྦོན་གྱི་སྦོན་ལམ་དང་། སོགས་པ་ཡི་ཤེས་པ་སོགས་པའི་མཐུས་དག་
གི་སྦྱ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཁོར་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན། སྦྱ་མེད་པར་ཆོས་ལྷོན་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལྷོན་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར། བརྗོད་པར་བྱ་པའི་ཆོས་ཡུལ་ཉན་པ་མོའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་དེས་པར་རྟོགས་པར་འཇུག་པར་གིན་དུ་སྦྱན་ཅིང་སྦྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་འདི་
ལའང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། སྤང་བ་ལྷོན་པ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལྷན་ཐོས་
ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་བརྗོད་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི། ལྷན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་
པའི་བྱེད་ཆོས་ཁོར་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་མ་སྟེ། དཔུས་མ་རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ལམ་ལྷོན་རོ། །ཅ་བ་
ལ། བལྟས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། །གང་ན། བསེ་དུ་ལྟ་བུའི་ལམ་སོ། །གང་གིས་ན། གཞུང་
རྟོག་སྤངས་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་དང་། རྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། གཞུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་རྟོག་པ་སྤང་
སྟེ། སྤང་བའི་གཉེན་མོ་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རང་རྒྱལ་

ཁྱི་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ནི། ཟབ་པ་མ་ཡིན། ཟ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེས་འཛིན་པ་བདེན་པར་རྟོག་པ་མི་སྤྱོད་སྟེ། འཛིན་པ་
རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐེག་ཆེན་ལས་དཔན་ཁྱད་དམ། དེ་
ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །མདོ་ནི། ལྷའི་བྱ་དག་གཞུགས་ཀྱང་མི་ལས་ལྷ་བྱ་སྤྱི་
མ་ལྷ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འཛིན་རྟོག་སྤངས་པར་ཐལ། གཞུང་རྟོག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཡོད་
དེ། གཞུང་པ་མེད་ན་དེས་འཛིན་མེད། །ཅེས་པས་སོ། །ཞེན། མ་དེས་ཏེ། གཞུང་པ་མེད་པ་ལ་དེར་འཛིན་
མེད་པས་ཁྲུབ་ཅིང་། གཞུང་མེད་རྟོགས་པ་ལ་འཛིན་མེད་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་པས་སོ། །འཛིན་པ་བདེན་
སྤྱི་རང་རྒྱལ་དང་། གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དོན་དམ་དུ། སྤྱི་བའི་རྣམ་རིག་གྲུབ་པའི་མཐའ། །མཚུངས་
པར་གཤིས་པའི་མཁས་པ་མཆར། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་པ་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟོན་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པ་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། །ཤེས་རབ་འབྲིང་དང་ལྡན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། །མཐོང་སྤང་སྤངས་
པས་མཆོད་ལོས་མཐོང་ལམ་དང་། །སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཆོགས་ལམ་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་གསུམ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའི་རིགས། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས། རང་བྱུང་རྒྱུ་དུ་དེས་པའི་
རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྟོན་གྱིས་སོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ཆེ་བའི་བྱེད་པ་སྤྱད་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་
དེས་པས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱེད་པེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་པས། བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གས། དག་
བཅོས་པ་ཟག་པ་ཟད་པ། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་འཇམ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་འཇམ། སངས་རྒྱུས་མང་པོ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དག་གས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་ཐེན་པ་དག་ལེན་པར་འབྱུང་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མ་པའི་མེ་རྟོག་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྟོག་ལུ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་
སྤང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་སྤྱང་པའི་རྟོན་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་སོ་སོར་དེས་པ་ཐོབ་པའི་རྟོན་གྱིས་ཁྱད་
པར་དུ་བཙགས་སོ། །མདོ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་རྟོག་འདི་དག་ནི། བདག་གིས་

སྤྱོད་ཆད་ལྷོད་གནས་ཐམས་ཅད་ནའང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། མེ་ཉྱག་འདི་དག་ནི། སྤྱལ་པའོ། །ཞེས་
སོ། །རི་ལྗར་ན། ཡང་དག་པར་རོ། །འདིས་ཀྱང་དངོས་སུ་ལུལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་
དེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་མཆོད་ནོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། ལམ་དང་། ལམ་ཤེས་གཉིས་སོ། །ལམ་ནི། རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་བྲང་
ངོ། །གང་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ། གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་ལས་སོ། །གང་གིས་
ན། སྤར་རི་རྣམས་བཞུགས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྟུན་ཀྱང་སྟོན་པ་ཁོ་ན་དང་། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་སྟེ། བ་མེད་པ་སོགས་རི་ལྗ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྲུང་ལུགས་
སྟོན་སྟོན་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞུང་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དང་། འཛིན་པའི་དོན་གྱི་
རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་བསྟུས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའམ་རྟོགས་པའི་གཞི་
སྟེ། རྟེན་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱད་པར་དང་གསུམ་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སོ། །གང་གི་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ། །རི་ལྗར་ན། དེ་དག་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་ཤིང་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་མཐོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ན། སྤར་རི་
རྣམས་བཞུགས་པའི་ལམ་སྟེ། བས་ལམ་དེའི་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་སྟོན་ནོ། །ཅུ་བ་ལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་བརྟགས་པ་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་ན་གཞུགས་སོགས་སུ་བརྟགས་པས་
སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་རྩོད་པར་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བརྟགས་པ་དང་ཡང་
མི་འགལ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀྱུན་རྫོབ་དུ་དམིགས་པ་གཞུགས་པ་སོགས་པ་ལ་
རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་སྟོན་འགྲིབ་པ་དང་། སོགས་པ་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བརྟགས་
ཏེ་སྟོབ་པས་ཅེ་མོར་གྱུར་པར་ལྟེན། མདོ་ནི། གཞུགས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ། ཡོངས་སུ་
འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ། ཅེས་སོ། །དམིགས་པ་གཞུགས་ནས་སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་

ལ་རྣམས་པ་ནང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་བྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཕྱིར་ཅིར་ཡང་གཞུང་དུ་མེད་པ་ལ་
 རྫོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་འདི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ལོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ཡོངས་སུ་གཞུང་དུ་མེད་དོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་
 སོ། །དམིགས་པ་གཞུགས་སོགས་ལ། རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་འགག་པ་
 མེད་པ་ཅན་ཚོས་མཆོག་གོ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་མི་མཐོང་། འགག་པ་དང་ཐུང་བ་ཞེས་སོགས་
 སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། རྣམ་པ། དམིགས་པ། རྫོའི་ངོ་བོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྟོད་ཀྱི་ནི། གཞུགས་ལ་
 སོགས་པར་བརྟེན་ཕྱིར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགས་པར་རབ་དུ་སྤོན་པ་
 དང་། ཅེ་མོའི་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིལ་བ། འགྲི་བ་དང་། འཕེལ་བ་གསོག་པ་
 དང་། སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་བྱ་བ་དང་མེད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲོབ་པ་དང་། བཟོད་པའི་
 ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པར། དོད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནང་དང་བྱི་དང་། སོགས་པ་
 གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཚོས་མཆོག་
 གི་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། སྤར་ཡོད་འགག་པ་དང་། སོགས་པ་རྒྱང་དོར་ཀྱང་
 བྱང་སོགས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རྟོད་སོགས་བཞི། གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་དམིགས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་
 འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ།

གསུམ་པ་ལ། མཆོམས་སྤྱར་དང་། ལམ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །མཆོམས་སྤྱར་
 ནི། སྐབས་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ། རོ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་
 རྣམས་གཏན་ལ་ཐབས་སྟེ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་ཐན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
 ཤེས་པ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ལ། ཅ་འབྲེལ་
 གཉིས་སོ། །ཅ་བཞི། བཤད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། །གང་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཕྱི་

གཉིས་ཀྱི་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདྲིལ། སྐབས་གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གང་གིས་
ན། སྐྱུག་བདེན་ཀྱང་འབྱུང་དང་། འགྲོག་པ་ལས་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་ནས་པ་
བཞི་བཞི་ཡིས་སོ། མདོ་ནི། དུམ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་ལས་བཅས་བར་བྱའོ། ཞེས་སོ། འབྲེལ་
པ་ལ། བཟོད་དོ། ཞེས་བྱང་དོ། གང་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོན་པར་བྱ་བ་དང་། ཆེ་འདྲིར་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པ་དང་། ཆེ་གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། མཐོང་བའི་ལམ་པན་ཡོན་
ནས། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའོ། གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོ། ཇི་ལྟར་ན། ཆོས་
ནི། རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་བྱལ་གས། སོ་གཉིས་སོ། ཤེས་པ་ནི། སྦྱོར་ལས་དུ་ཆོས་དེ་རྣམས་
ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་པའོ། བཟོད་པ་ནི། སྦྱར་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་
རང་ལ་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱུར་ཁྱད་མི་སྐྱལ་གོ། ཤེས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་མིན་ནོ། ཆོས་
ཤེས་པ་དང་། སྦྱར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
བ། བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་དུ་ཁ་དང་། སོགས་པ་ཀྱང་འབྱུང་ལ་སོགས་
པའི་བདེན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དག་དང་ལྡན་པར་དོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱ་འབྲེལ་ནི། སྐད་ཅིག་བརྟུ་བྱལ་པོ་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བུར་བསྐྱོན་
པར་བྱ་ཞེན། ཅུ་བ་ནི། དུ་ཁའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག་
པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་རྣམ་གངས་གཞན་གྱིས་གནས་
པར་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལའང་གཞུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་
སོ། ཞེས་སོ། གཞུགས་སོགས་རོན་དམ་པར་སྦྱོར་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བས་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་
ནི། གཞུགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ་ཞེས་སོ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མས་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་
ཀྱི་པར་ཕྱིན་འདྲི་ནི། ཆད་མ་མེད་པའོ། ཞེས་སོ། གཞུགས་ཅན་གྱི་ཆད་རྒྱལ་སྦྱར་བ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཆད་མཆན་ཉིད་དེ་དག་མེད་པ་དང་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཆད་
མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་འདྲི་ཆད་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གཞུགས་ཅན་

མིན་པ་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་ཚད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པས། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཚད་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་དེ། རོན་སྤྱ་མར་མདོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཞིས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ན། གོ་རིམ་བཞིན། དུལ་ལ་ཚོས་བཟོད། ཚོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་
 ཤེས་བཞི་སྟེ། །ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཉག་ཚད་དམ། སྤྱན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་
 བློ། གཞུགས་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་བྱུང་སེམས་ཀྱི་པར་བྱེད་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོ། །མཚོང་
 ལམ་ལུལ་དེ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལུམ་འདི་དང་མ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཉིད་དུ་གཞུང་བར་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་མེད། རྟོན་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་
 པ་བར་ཆད་གྱིས་སྒྲགས་མི་རྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུམ་འཛིན་པ་སོགས་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལུམ་འདི་ནི་
 གཞུགས་མི་མེན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་སོ། །བྱམས་པ་དང་། སོགས་པ་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་
 འབྱོར་སྤྱད་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་དུ་བྱམས་པ་པར་སྤྱིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་བཞིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་
 ལ་ཚོས་བཟོད། ཚོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ། །འགྲོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཚོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་རོ། །མདོ་ནི། རང་སྤོང་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་
 བསྟོམས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་དབྱིངས་སུ་བསྟོང་བའི་དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་གྲངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱར་མདོན་པར་སྤྱུལ་ཅིང་ཞེས་སོ། །ལུམ་
 གྱིས་གཉེན་པོ་རྣམ་བྱུང་ཀུན་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའོ། །མདོ་ནི། ལུམ་ཐབ་མོ་འདི་ཡོངས་སུ་
 བཟུང་ན། བྱེད་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །མཚོང་ལམ་ལུམ་ཉིད་གྱིས་
 བྱིང་འཆོ་བ་མེ་སོགས་གྱིས་ཉམ་ང་བ་དང་། རང་གི་འཆོ་བ་ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སེལ་བ་
 སྟེ། མདོ་ནི། ལུམ་འདི་ཉན་པས་ངེས་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱུང་ནས་དུལ་མཐར་བྱིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་སེམས་པ་ལ་ཚོས་བཟོད། ཚོས་
 ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྟེ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ལུམ་བསྟོམས་པས་དུག་

གསུམ་ནས་སྤྱི་པ་ལས་འདས་པར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་མངོན་ཞེན་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། སྤྱི་པ་ལས་
 འདས་པར་འཛིན་པ་ཉི་པར་ཞི་བར་བྱེད་དེ། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་
 འཛིན་པ་སོགས་ལ་འདུག་པ་ལ་ཕྱོགས་བརྩེ་སངས་རྒྱུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱས་པའི་
 གཞོད་པ་ལས་བསྐྱེད། སོགས་པ་འབྱུང་བས་བྱས་པའི་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ། རྣམ་གྱི་གཞོད་པ་ལས་
 སྤྱི་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། རྩལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རྟག་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
 བསྐྱེད་བ་དང་། བསྐྱེད་བ་དང་། སྤྱི་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་སོགས་གཞོད་པ་དང་། སོགས་པ་མ་བྱིན་ལེན་སྤྱིང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་དུ་འགྲོ་
 བས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྩལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པར་
 བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་གྱུང་སོག་གཅོད་པ་སྤྱིང་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དགོ་བ་གཞན་དོན་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཟང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་
 བྱས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲུབ་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་འགྱུར་
 དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ན། གོ་རིམ་བཞིན་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད། ཆོས་
 ཞེས། རྫོགས་པའི་རྫོགས་པའི་སྤྱི་སྟེ། དེ་དག་ནི། ལམ་ཞེས་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་
 གོ། །འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་
 པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་པ་ཀུན་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དུམ་
 ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀུན་རྫོབ་དུ་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་ཡིན་ཡང་། དོན་དམ་པའི་རྩལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་དང་། སངས་རྒྱུས་བརྟེན་
 པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་པན་རྒྱུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་གྱིས་གནས་
 པར་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མ་རྫོགས་པའོ། །ཆོས་ཞེས་ཀྱི་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་དང་དབྱུས་དང་
 བྱི་མའི་མཐའ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྫོགས་པའི་རྫོགས་ཀྱི་ནི། སྤྱི་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་གཞུགས་སོགས་དེ་དག་འདྲལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རྫོགས་ཀྱི་ནི། སྤྱི་པ་ཆོས་ཞེས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁའི་ཆད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་དེ་དག་

ཆོད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། དུས་འདི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་
དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐའ་དང་དབུས་
མི་དམིགས་པའི་བྱིར་སྐྱེ་མ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་དང་། སོགས་
པ་སྟོན་དང་བྱི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་པ་
ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁའ་དེ་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་སྒྲུང་དོར་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། སོགས་པ་འཛིན་འཆང་སྟོག་སོགས་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ལྟག་པར་སོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཆོད་མེད་
པ་བཞི་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡི་
ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཇོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་
གཞུགས་མ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སུ་བསྟོས་པས་དེ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ཏུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་ཚོས་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ནི། མཚོང་ལས་ཤེར་བྱེད་དུ་གཉེན་པོ་རྣམས་ཏུ་ཤི་རིགས་
རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ལུས་པར་བསྐྱས་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། ཡུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་པ་གི་
འཆེ་བ་སྟེ། གཞོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞི་དག་ནི། འཇོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་
ལྟར་རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། ལས་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡུམ་བསྟོམ་པ་ཁོ་
ནས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་
པའི་མཚོང་སྒྲུང་ཞི་བ་དང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་

དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལྟ་དང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་། སེམས་
ཅན་གཞན་དང་། སེམས་ཅན་མིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་མཁས། མཐོང་ཆོས་དང་། སྒྲིམ་ནས་སྤྱོད་
འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་གཤོད་པ་གསུམ་ལ་རིམ་བ་བཞིན་
དུ་བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱབ་བ་དང་སྒྲ་བ་དག་མཛད་བ་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་
ཉིད་ཐོབ་པར་མཛོད་པར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་སྟོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་དང་། སོགས་པ་མི་ཆངས་སྤྱོད་
སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གནས་ནས། ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་འགོད་པ་
དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་པས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་
པར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་
པའི་རྣམས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྟ་བྱུག་གི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བྱང་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཟེར་རོ། །ཞེས་བྱང་
རོ། །གང་ན། རྟེན་གྱི་དུས་ཅིག་ནིའོ། །གང་དུ་ན། སྐབས་འདིར་རོ། །རི་ལྷར་ན།

བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལྟར་
ལེན་པའི་གཞུང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་དོན་མ་བཤད་པར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་
བརྟ་བྱུག་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཉི་ཆེ་མཛད་པར་ཟད་དེ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། ཞེས་སྟོས་ཀྱི། རྣམ་
པ་ཞེས་མ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐར་བཤད་ཟིན་པའི་སྟུར་ལམ་དང་། སྐར་མ་བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་དང་། སོགས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་
རྣམས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་བཟུན་པ་སྐར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ནི། རྣམ་
ཀུན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སང་བཟང་སོགས་

གཞན་དག་ན་རེ། གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ཚས་ཅན། མཛོང་ལམ་སྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་སྟེ། རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་ཞིང་
སྒྲོབ་པའི་རིམ་པ་དང་། སོགས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དུས་སུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། སྒྲོམ་
པ་རབ་གྱི་མཐར་བྱིན་པ་རྣམས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྣམ་པའི་དོན་རྒྱུད་ཐད་མ་བཤད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཚས་ཅན། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྒྱུད་ཐད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྒྲོམ་
པའི་གོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཆད་མས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོན་གཞན་ལུང་འགལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་
སྒྲུབ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པ། རྣམ་པ་མཛོན་ཞིན་ལ་སོགས་
འགོག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཉན་མོས་ལས་དམིགས་རྣམ་ཐུད་པར་དུ་
འབགས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཀྱང་རི་ལྟར་བྱང་སྟེ། ཆེ་འབྱིར་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་ནི་མིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལྷ་བ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །གང་ན། སྒྲོམ་ལམ་དེའི་བྱེད་པའོ། །གང་གི་ཆེན་ དེ་
ཞིག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་དུའོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་སྟེ་རིམ་ལྟར་བྱས་ན། མཛོང་པའི་ལམ་གྱིས་མཐུག་ཐོགས་
སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཉེ་མཆོད་འོས་སམ། །ཡང་ན་ཡི་གེ་རབ་
ཅུང་པའོ། །ཞེས་འདོན་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅུང་བཞིན་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ་འབྲས་བྱ་
ལ་མོས་པས་དེའི་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཞོལ་བ་སྟེ། འབབ་ཅིང་འཐུག་བཞིན་དུ་ཞུགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
རོ། །ཅུ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་ལུས་གྱི་འབྲས་བྱ་བྱག་སྟེ། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱན་ནས་འདུལ་བའམ་ཞི་
བ་སྟེ། མདོ་ནི། ལུས་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ད་རྒྱལ་མེད་པའི་སྤྱང་
དུ་ཅེ་བར་གནས་པ་རོ་མཆར་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །ད་རྒྱལ་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་སྟེ། མདོ་

མི། དུམ་མི། བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་ཉི་བར་གནས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོམ་སྤྲད་ཉིན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བས་རྩེར་མི་རྩུགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་གཞན་གྱི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཆོད་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ་ཞེས་སོ། །བྱུང་དང་མེ་མཆོད་རྩེ་སོགས་
 གྱི་གཞོན་པས་སྒྲོམ་ལམ་བ་ལ་ཇི་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། བཞི་བྲལ་འབྲས་སོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཇོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པ་རྣམས་སྤྲོད་གྱི་འབྲས་
 ལུའོ། །མདོ་ནི། གླ་མེད་ཇོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྟེན་ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཆོད་རྟེན་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་ཕྱོགས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་
 བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་
 བྱེད་བས་སེམས་དུལ་བ་དང་། རྟོག་པའི་རྒྱལ་དང་། བདག་བསྟོད་པ་སོགས་སྤངས་པས་དགེ་བའི་
 བགེས་གཉེན་དང་། སོགས་པ་མ་མཁའ་མཁའ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱས་
 བས་འདུད་བ་དང་། གཉེན་སོ་སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པས་འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཁོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་རིག་སྤྲུགས་ཆེན་པོའི་མཐུས་པ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་གཞོན་པ་ཇེས་
 ལྷ་སྤྱུབ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེས་མི་རྩུགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆོགས་ཇོགས་པས་འབྲས་བྱ་ཡང་དག་
 པར་ཇོགས་པའི་བྱང་རྩལ་སྤྱུབ་པ་དང་། དུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ས་ཕྱོགས་བསོད་ནམས་
 བསྐྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པས་མཆོད་པར་བྱ་བའི་རྟེན་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་རྣམ་བ་དུག་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ། བྱེད་པའི་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ།

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་དོག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་དེ། དེ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི། བྱེད་པ་ཅན་
 གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཅམ་སོ་དེའོ། །ཡང་ནི། དབྱེ་རྩ་སྤྱད་བཤམ། ཡང་ན་ཁོ་ནའོ། །དབྱེ་རྩ་ཐག་བཅས་ཐག་

མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཐ་དད་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་དོ། །གྲངས་ངེས་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གཞིར་བྱས་ལ་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུབ་གི་རྟོག་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་
སྤྱེད་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་གི་
དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། དོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་
ནི། གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་བྱེར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ཅན་སོ། །དབྱེ་དོན་ནི། མས་
བ་དང་། བསྐྱུ་བ་དང་། རྗེས་སྤྱི་རང་བཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་སོ། །ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་
པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ངོ་བོ་གཅིག་ འགའ་ཞིག་ཐ་དད་པའོ། །གྲངས་ངེས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
ཟག་བཅས་ལ་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་ངེས་པས་སམ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གསོག་པ་དང་། མི་ཟད་པ་
དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མོས་བསྐྱུ་ལི་རང་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མས་བསྐྱུ་ལི་རང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། མས་པའི་ངོ་བོ་དང་། བན་ཡོན་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་
པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ལ། མས་པའི་རྒྱ། ལུལ། ངོ་བོ། སྟོགས། བྱེད་
ལས། དབྱེ་བ་བྱུག་གོ། ལྷ་ནི། ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གོ། ལུལ་ལུས་སོ། །ངོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
ཟག་བཅས་གང་ཞིག་ལུས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ངེས་པར་འཛིན་
པའོ། །བཞི་པ་ལ། སེས་རབ་སེམས་པ་སྟོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། དེས་སོམ་ཉི་བརྒྱུད་གསུམ་རང་གི་བྱ་བ་
མཐའ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའོ། །བྱུག་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོམ་
ལམ་ཟག་བཅས་མོས་པ་ཅན་སོ། །དབྱེ་དོན་ནི། ལུས་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་
སོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་དངོས་སྤྱི་སྒྲུབ་ཅིང་གཞན་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་
དང་། གཉིས་དོན་སྦྱར་བ་བར་བཅས་སྤྱི་སྒྲུབ་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱིས་མོས་པ་དང་། གཞན་
དོན་སྦྱར་བ་བར་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་གཞན་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་དོན་
གྱི་མོས་པ་ནའང་གཞན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་མོས་པ་ནའང་རང་དོན་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དོན་

དང་མི་འགལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་དེ་ཡང་ནི། རྒྱུ་ཅུ་དང་། འཕྲིང་དང་། ཆེན་པོ་
 རྩེ། རྩམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་ཉེ། གཉིས་དོན་མོས་པ་གསུམ། གཞན་དོན་མོས་
 པ་གསུམ་རྩེ། དགྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། མོས་པ་དགྲའོ་སོ་སོར་ཉེ། རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་རྩེ། རང་དོན་
 མོས་པ་རྒྱུ་ཅུ་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཅུ་འཕྲིང་། སོགས་པ་རྒྱུ་ཅུ་འཕྲིང་། རྒྱུ་ཅུ་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡིས་
 རྒྱུ་ཅུ་རྩམ་པ་གསུམ་སོ། །འཕྲིང་གི་རྒྱུ་ཅུ་། འཕྲིང་གི་འཕྲིང་། འཕྲིང་གི་ཆེན་པོ་རྩེ། འཕྲིང་གསུམ་ཆེན་
 པོའི་རྒྱུ་ཅུ་། ཆེན་པོའི་འཕྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྩེ། ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་དོན་མོས་པ་
 དགྲ། གཞན་དོན་མོས་པ་དགྲར་བྱེ་བ་དེ་ལྟར་ན། མོས་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་
 མོ་འདི་གིས་ཤིང་གྲེགས་པས་དུ་བགྱིས་ཉེ་བཅངས་ལ་མཆོད་པ་བགྱིས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་
 རྩུ་རན་ལས་འདས་པའི་སྤྱུ་གཤུང་རྩམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བརྒྱུ་སྤྱེ་མཆོད་པར་བྱས་
 བ། ཡུམ་ནི། རྩམ་མཉེན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་བྱིར་དང་། དེ་རྟེན་དུ་རྒྱུར་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱུ་མཆོད་
 པ་བརྩེས་པའི་བྱིར་དང་པོ་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་སོ། །ཞེས་རང་དོན་མོས་པ་རྒྱུ་ཅུ་ཆེན་པོ་
 ཤིང་རྩམས་མོས་མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཞིང་ཐ་དད་ཀྱང་གི་བམ་ཐ་དད་མེད་པའི་དཔེས་པར་བྱིན་ཐམས་
 ཅད་མི་དམིགས་པར་ཡུམ་དུ་རོ་གཅིག་པའི་གཞན་དོན་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དུ་གསུངས་
 སོ། །བྱེ་བའི་ཐ་དད་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་དོ། །གཉལ་པ་ན་རེ། རོ་པོ་གཅིག་གོ། ཟེར་བ་ནི། གཞན་ཁོ་
 བའི་དོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དང་། སྦྱོར་བ་བར་ཡོད་མེད་དང་། ཞོང་ནས་ཞོང་དུ་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་
 བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ། །གངས་ངེས་ནི། སྒྲིམ་ལས་མོས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་སྦྱོར་བས་
 དངོས་སུ་རང་དོན་གཙོ་ཆེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་
 བར་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ཉེ། འཕགས་པས། དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་ལ། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བར་
 ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་སྤར་བུ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགྲ། དགྲ།
 ཡོད་པས། གཉེན་པོ་མོས་པ་རྒྱུ་ཅུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགྲ། དགྲར་ངེས་ཉེ། འཕགས་པས། མོས་
 པའི་རྩམ་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྒྱུ་ཅུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་ཞོང་ནས་ཞོང་དུ་རྒྱུར་པས་གང་དང་
 གང་བརྒྱན་པ་དེ་དང་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་མི་མཐུན་པའི་

སྤྱི་གསལ་སྤྱི་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ལུས་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་མེད་དཔ། སྒྲིམ་བྲལ་ལས་མ་འདས་པར་མོས་པ་གཞི། ཤེས་བྱ་ལ་ལུས་པར་མ་མཛད་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ཏེ། གཞི་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲིམ་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཏེ། མོག་མར་མཛད་དུ་མི་བྱེད་དེ། སྒྲིམ་ལས་དུ་དེ་མཛད་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་མོས་པའི་རོ་པོ་ཅན་སོ། །དབྱེ་རོ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །གྲངས་དེས་ནི། བསམ་པས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པར་མ་རྒྱུངས་པ་ལ་སྒྲོལ་བས་རང་སྒྲོལ་དུ་རུང་བ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྒྲོལ་དུ་རུང་བ་དང་། གཞན་སྒྲོལ་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་གསུམ་དུ་དེས་པས་མོས་པ་གསུམ་དུ་དེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་གཞི་མོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གྱང་དབྱེ་རོ་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ཞིང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དགྲའིན་ལ། གྲངས་དེས་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ཞིང་རྒྱང་དུ་དང་། སོགས་པ་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དགྲར་དེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་གཞི་མོས་པ་དགྲའོ་དེ་ཡང་དབྱེ་རོ་མོ་མོར་ཏེ། རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་དེས་མོ་མོར་རྒྱང་དུ་ལ་ཡང་རྒྱང་དུ་ལ་རྒྱང་དུ་དང་། སོགས་པ་རྒྱང་དུ་ལ་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་ཏེ། རྒྱལ་དེ་ལྟར་ན། རང་དོན་མོས་པ་དགྲ། གཉིས་དོན་དགྲ། གཞན་དོན་དགྲ་སྟེ། དགྲ་ཆོན་གསུམ་གྱི་མོས་པ་རྣམ་པ་ཉི་ལྔ་ཙམ་དུ་ནོ། །

བདུན་པ། བསྒྲོལ་བ་སྒྲུར་བ་སྤྱགས་པའི་སྒྲིམ་ལས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། མཛད་དོ། །ཞེས་བྱང་དོ། །ཁང་ལ་ན། རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ལུས་ལ་མོས་པ་ལས། ཁང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་བྱང་ལེམས་འཕགས་པས་སོ། །ཁང་ན། བསྒྲོལ་བ་དང་། སོགས་པ་བཀྲར་བ་ལ་སོགས་པས། ཁང་གི་ཕྱིར་ན། མོས་པ་དེ་སྒྲིམ་པའི་བྱང་ལེམས་སྒྲོལ་བ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་ མཛད་དོ། །ཞེས་བསྒྲོལ་བ་དང་། བཀྲར་བ་དང་། བསྤྱགས་པ་

ནམས་གསུངས་པ། ཅ་བའི། བྱ་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ལ་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དག། གཉིས་དོན་
 གྱི་དག། གཞན་དོན་གྱི་དག་པོ་ནམས་ལ་ནི། བྱེད་པ་པོ་བསྟོད་པ་ཅམ་དག། བཀུར་བ་ཅམ་དག། བསྐྱུགས་
 པ་དག་སྟེ། དག་ཚན་གསུམ་གྱིས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་རང་དོན་མོས་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་ལ་
 བཀུར་བ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ལ་བསྐྱུགས་པ་བྱས་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ལོ་ཀའི་ཁྲམས་གསྐྱའི་
 སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཏུང་གིས་བཀུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཆ་གཉིས་
 ལས་གང་ཡང་རུང་བ་འདས་ཏུ་སྦྱུང་ན། འདི་ཉིད་ལེན་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མོས་
 པ་སོགས་ནི། བཤད་ཐེན་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན། ཇི་ལྟར་རང་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཞན་ཏུ་མོས་པ་
 བཞེན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཆེ་འབྲིང་དག་དག་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡུམ་ལ་སྦྱར་
 བས་རང་དོན་ཏུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དག་དག་
 ཏུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནམ་པ་དགས་གོ་རིམ་བཞེན་ཏུ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་
 ཅིང་བསྟོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞེན་ཏུ་སྦྱར་བས་གཉིས་དོན་ཏུ་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་གཉིས་དོན་
 མོས་པའི་གནས་སྐབས་དག་དག་ཏུ་སོ་སོར་ནམ་པ་དགས་གོ་རིམ་བཞེན་ཏུ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་མངོན་པར་
 དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བཀུར་བར་འདོད་དོ། །སྦྱར་བས་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ་གསུམ་པ་གཞན་དོན་
 མོས་པའི་གནས་སྐབས་དག་དག་ཏུ་སོ་སོར་ནམ་པ་དགས་གོ་རིམ་བཞེན་ཏུ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་མངོན་
 པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱུགས་པར་འདོད་དེ། ལྷ་མཚན་དེས་ན། བསྟོད་པ་དང་། སོགས་པ་བཀུར་
 པ་དང་། བསྐྱུགས་པ་འདི་དག་ནི། མོས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོན་ཏན་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞེན་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྟོགས་པའི་ཆ་དག་དག་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་ལས།

ཡི་གེ་ལྷོ་ལྷན་བྱེད་དང་བཞི། །ཆད་ཏུ་བྱས་པས་སྦྱར་བར་བརྟེན། །

ཅེས་སོགས་ལྟར། རག་ཏུ་བརྟེན་པའི་སྦྱར་པ་གཅེས་བྱ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱུད་པ། བསྐྱོད་པ་སྒྲིམ་ལམ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལམ། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ལུས་ལ་མོས་པ་ལ། བསྐྱོད་ནམས་
ཐོབ་པ་དེ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱོད་པ་འབྱུང་བས་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་པ་བསྐྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་སྒྲིམ་ནོ། །

ཅ་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། བསྐྱོད་ཀྱི། བསྐྱོད་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། རྫོང་རྣམས་ལ། རང་
བཞིན་བསྐྱོད་པ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ལ། བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་ཀྱི། བསྐྱོད་པ་འབྱུང་བའི་ཀྱིན་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ནི། བསྐྱོད་ནམས་སམ། ཡེ་ཤེས་སམ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཏེ། བལ་
ཆེན་ལས།

འཕྱོ་ཀྱན་དགེ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །བྱས་དང་བྱེད་འབྱུང་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་དག །ཅེས་སོ། །

གང་དག་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བར་མི་འདོད་པ་ཆེས་རྣམ་པར་འབྱུངས་ཏེ། དཔུས་མཐར།

དགེ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དགེ་བ་ནི། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་
བསྐྱོད་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སྤྱི་བའང་ཞོར་བར་མངོན་ཏེ། རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་མཆན་ལས།

དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཚུལ་ཇི་འདྲ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་འདྲ་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཇི་འདྲ་དང་། །དེ་འདྲར་ལས་རྣམས་ཀྱན་གྱང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ། །

ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན། ཆོས་ཉིད་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པར་ཐལ་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་དང་། ཉུས་
གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པ་བསྐྱོད་པ་མིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་སོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་ངོ་
མོ་འབྱུང་བ་མེད་ཀྱང་བྱི་བཅས་ཀྱི་མེད་དུ་གནས་སྤྱིར་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་བྱ།

ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག། དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ལྟར་མིན་ན། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ངོ་མོ་ཉིད་སྤྱར་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ལུང་
དེ་ནི། མཚན་མར་བཟུང་སྟེ་བསྟོར་བྱ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་
བར་དུ་བསྐྱེས་ནས་གསུངས་པས་སོ། །འདིར་ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་མི་དམིགས་པར་བསྟོར་བར་འདོད་པས་མི་
འགལ་ཏེ། མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་དང་ལྡན་པའི་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པ་སོགས་ཏེ། ལུང་ལས། ལྷ་ལ་བྱིས་ས་
ལྡན་པས་སྟོན་པ་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་མང་ཡང་འདིར་རྣམ་མཁུན་ཏེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་མ་
གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྟོར་མི་འཇུག་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འོ། །སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས།

དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྤྱེ་བོ་ཀུན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་དུ་སྤྱང་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པས་དགེ་བ་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་འདུན་པ་སྟེ། དཀོན་བཅེགས་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིན་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་ཅེ་ལ་རབ་དུ་གནས། །

གང་གིས་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །འབྲས་བུའང་དེ་འདྲ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྟོན་གྱི་བྱང་སེམས་དང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟོན་པ་བཞིན་བསྟོར་བ་སྟེ། བཟང་སྟོད་ལས།

འཇམ་དཔལ་དབའ་ཤོས་ཇི་ལྟར་མཁུན་པ་དང་། །སོགས་པ་དང་།

དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བརྒྱ་ཕྱིས་ཀྱང་།

དམ་བ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས། །རྒྱ་ཆེན་ཐབས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྒྲེམ། །

ཤེས་རབ་ཐབས་མོས་རྣམ་དག་བྱ། །རྒྱང་འཇུག་བསྟོ་བས་རྒྱས་གདབ་པོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཆོད་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་དུ་དགེ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་མི་
ཐད་པར་བྱེད་པའོ། །བྲེ་བྲག་གི་སྒྲོམ་ལས་བསྟོ་བའི་མཆོད་ཉིད་བཤད་ཟིན་ནོ། །མཆོད་བྱ་ནི། པ་རི་ཏ་ཏ་
ནི། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱར་བས་བསྟོ་བའོ། འདི་
དག་ཐེག་ཆེན་བསྟོ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྲེ་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལས་ཐག་བཅས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཅམ་
སོ། །དབྲེ་རོ་བརྩ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཞེས་ཀྱང་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་སོ། །བསྟོ་བ་དེའི་བྱེད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལས་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་བྱུར་བས་
མཆོག་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་དབྲེ་བ་
མིན་གྱི་སྤྱིའི་བྱེད་པའམ་ཆེ་བ་བསྐྱར་བའོ། །བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་དེ་ནི། བསྟོ་བའི་རྣམ་དམིགས་མེད་
དུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟེ། མདོ་ནི། མཆོད་མར་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོ་བ་
དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་དང་དམིགས་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བསྟོ་
བྱེད་ཀྱི་སེམས་སྤྱིན་ཅི་མ་སོག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟེ། མདོ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་དེ་ལའང་
སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་འདུ་ཤེས་བྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བསོད་ནམས་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས་པའི་སྟེ། མདོ་
ནི། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ཞེས་སོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་རྫོགས་ཏུ་སྟེ་ཞིང་། དོན་དམ་པར་སྟེ་འགག་མེད་པའི་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟེ། མདོ་ནི། དེའི་རིགས་ཅན། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་
ནོ། །ཞེས་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །ཕྱིན་དུག་རྩེས་སུ་སྦྱབ་ཀྱང་མི་དམིགས་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། འདིར་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པར་
མཚན་མར་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ། སྟུང་བར།

ཅི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྟོར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

སངས་རྒྱལ་གྱིས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བྱིན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལདས་དེ་དག་གིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ལྷ་
མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཁམས་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པས་
དེར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་སོགས་སོ། །སྟོང་གསུམ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ལྡོ་ཐོབ་པ་བས་དེ་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡི་རང་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བའི་བསྟོར་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྟོར་བ་རྒྱུད་
སྟེ། མདོ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དགེ་བ་བརྒྱའི་
ལས་ཀྱི་ལས་ཐོབ་པར་གྱུར་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འབྲས་བུ་ལྡ་ལ་གནས་པ་ལ་མཚོད་པ་
བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་འབྲིང་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་རི་
སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་སོགས་སོ། །སྟོང་གསུམ་གསལ་བྱའི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དེ་
སྟེད་དམ། དེ་བས་ལྷག་པར་མཚོད་པ་བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། བསྟོར་བ་གཞན་ནི། ལྷོས་ས་
རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ལྷོས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །མདོ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་
ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཞུགས་པར་
གྱུར་སོགས་སོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་ཤོ་གཅིག་ཁོ་ན། ཡུལ་གྱི་དང་། སྤང་བྱའི་དབྱེ་བས་བྱེ་བས་ན། རོ་ཤོ་
གཅིག་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དེ། །གངས་པེས་ནི། རྫོང་མཚན་རྩེས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་མངོན་ཞེན་བརྒྱ་གཉིས་

ཀྱི་གཉེན་སྲོང་རམ། ལུས་བརྩ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་བརྩ་གཉིས་སྤྱེ་ལ། དབང་རྒྱུས་བརྩས་པ་
བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར་དེ་བས་མང་བར་མ་བྱེད། །

འབྲེལ་བ་ལ། བརྩ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྒྲེལ་ཏེ་དང་དོ། །གང་དུ་ན། གླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་
ཏུ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་
ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གང་གིས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུབ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་རང་
གི་ལམ་ཏེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ན་མས་ཀྱི་ལོ། །གངས་དུ་ན། རྣམ་པ་
བརྩ་གཉིས་སོ། །བརྩ་གཉིས་སོ་གང་ན། མིང་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། རྩད་པར་ཅན་
ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བརྩ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། གོང་མ་ཀུན་གྱི་
མཐུག་དུ་སྒྱར། མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བརྩ་བ་ཞེས་འོག་མ་ཀུན་གྱི་མཐུག་དུ་སྒྱར་དོ། །ལྷར་རི་
སྐད་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་ལུས་ལ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ནི། གླ་མེད་བྱང་
རྩལ་པངས་རྒྱས་མས། འབྲས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ལོ། །བརྩ་བྱ་མི་དམིགས་པའི་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་རྩལ་ཁྲིམས་
དང་། སོགས་པ་ནི། ཉིང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་ལྟ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིན་ཕྱོལ་བྱས་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བཤོ། །བདག་ལྟ་སོགས་མེད་པས་ལྟ་བ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་
ནི། གང་གིས་བརྩ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སོགས་སོ། །གཞུང་འཛིན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་
དབེན་པའི་ནི། བདག་དང་། སོགས་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་པོ་ལྟའི་དངོས་པོ་ལོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དྲན་པའི་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་
བ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བཤོ། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་དུག་གོ། དམིགས་པའི་མཆོད་མ་མེད་པའི་ནི། དངོས་
པོ་དང་སྤྱོད་ཉིད་སོགས་ཀྱི་མཆོད་མའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགྲེས་པས་གནང་བའི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །དུས་གསུམ་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པའི་
ནི། འདོད་པ་དང་། སོགས་པ་གཞུགས་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བ་རྒྱུད་པའི་ནི། སྤྱོད་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། སོགས་པ་ཆོད་
མེད། བསམ་གཏན་བཞི། གཞུགས་མེད་བཞི། མངོན་ཤེས་ལྟ་ཐོབ་པའོ། །བསོད་ཆེན་འབྱུང་བ་འབྱིང་

གི་ནི། རྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། སྟོགས་པ་དང་རྒྱལ་བ་ཀྱི་པར་དྲུག་པ་ལ་
སེམས་ཅན་དང་སྡེད་ཀྱིས་མཆོད་པའོ། །པམོད་ཆེན་པ་བྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ནི། རྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལྷ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱུང་རྒྱལ་པ་གནས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའོ། །

དགྲ་བ། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སྒོམ་ལམ།

གཤམ་པ་ལ་གཤམ་པ་མས། སྤ་བཤེལ་ནི། ལྷ་ལ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྩེས་པའི་དེས་པོ་གོང་
ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་སམ། རྫོང་ལམ་གཤམ་པ་རྩེ་ལུ་ཡི་རང་བཤིད་ལ་བྱེད་
པ་རྩེ་བུ་ལ། བདིར་བརྩེ་བའི་འོག་ཏུ་བཤད་པ། སྤྱད་པར་བརྩེ་བའི་གོང་དུ་བཤད་པ་ནི། བརྩེ་བའི་དགེ་
བ་ཡི་རང་གིས་སྤེལ་བ་དང་། ཡི་རང་གི་དགེ་བ་བྱུང་ལྟ་བུ་བརྩེ་བ་པན་ལྷན་མཚོན་པར་བཤུའོ། ཙྴ་
བ་ལ། བརྩེད་ཅེས་བྱ་དངོ། །གང་ན། དམིགས་ལུམ་སྤེལ་པམགས་བྱི་དགེ་བའི་ཙ་བ་ལ། ལྷ་པ་ལུ་ན་
རྩོད་ཏུ་ཐབས་མཁས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དག་གིས་གློའི་རོ་པོ་ཡི་རང་
བ་སྤེ། མངོན་པར་དགའ་བའི་རྩེ་ལུ་ཡི་རང་བཤིད་ལ་བྱེད་པ་དེའོ། །གང་དུ་ན། བདིར་རོ། །རི་ལྟར་
ན། ཟག་བཅས་རྫོང་ལམ་ཡིན་པར་རོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་མི་དམིགས་པའི་ལྷ་ལ་བྱིས་དགེ་
བ་དེ་དག་གྲ་མེད་རྩོགས་པའི་བྱུང་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་བརྩེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འཕྲིལ་བ་ལ། རང་བྱུང་ལྷུལ། རང་བྱེད་ཀྱི་མེམས། རང་བའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི་
གསུམ་མས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། གཞིའི་ཤ་དབུལ་པོས་
གཏོར་རྗེད་པ་ལྷན་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མེམས་ཀྱིས། གསུམ་ཤ་གུར་ཐོབ་ཏུ་བསམ་མཁས་ཀྱིས་ཡི་རང་
བྱ། རང་བྱེད། རང་བའི་བསྐྱེད་རྣམས་སོགས་ལྷན་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་དོར་ཞིང་དོན་དམ་པར་དེད་གྲག་རང་
རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེད་དམིགས་པའི་ཁེས་རབ་ཀྱིས་ཆེན་བཞིན་ཀྱིས་རྗེས་ལུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

གཤམ་པའི། མོས་པམ་ཐག་བཅས་གཤམ་རྒྱས་པར་བཟད་པའི་པ་མདོར་བཤམ་པའི་དོན།
ནི། མོས་པམ་ཡི་དང་གཤམ་པམ།

དང་པོ་ནི། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །གང་ལ་ན། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་
ན། སྒྲོམ་ལམ་མོས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་ནིའོ། །རི་ལྷ་ར་ན། གསེར་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་
གར་བུ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཏུ་སྟེ། རྒྱུར་བྱེད་དོ། །གང་ན། མོས་པའི་བསོད་ནམས་དེའོ། །གང་གི་
ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྲང་རྒྱལ་གྱིའོ། །གང་གིས་ན། བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་སོ། །རི་ལྷ་ར་དུ་
ན། གསེར་སྐྱམ་གསེར་མགར་གྱིས་མེ་དང་ལྗེའི་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐོབ་པོ། །གང་ན། བསོད་ནམས་སོ། །གང་གིས་ན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་
བྱེད་བས་སོ། །ནི་ནི། དཔེགས་བསལ་ལོ། །རི་ཙམ་ཞིག་ན། རང་བྱའི་ཡུལ་གཞན་གྱིས་བསོད་ནམས་
བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡི་རང་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་གཉིས་སྒོ་མཉམ་ན་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། རང་བྱེད་སྒོ་
དམན་ན་རྒྱང་ལ། མཐོན་ཆེ་བར་ཐོབ་པོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐུས་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། བྱེ་བ་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དམན་
པ་དང་། མཆོག་གི་གོ་རིམ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཐག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཐག་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
སྟོན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི། སྒྲོམ་ལམ་ཐག་མེད་དེ་ཡང་དོ། །དབྱེ་དོ་སྐབ་པ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་
ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཐ་དང་། ལྟོས་ས་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཉེ་དོ་ཐ་དང་། ལྟོས་ས་ཐ་དང་ལ་ལྟོས་ཉེ་
པོ་གཅིག་སྟོག་པ་ཐ་དང་དོ། །གངས་ཤེས་ནི། ཐག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་སྟོལ་
ལམ་གཉིས་མཐུ། རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པས་སོ། །

བཅུ་པ། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ།

གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་དང་། རི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཐུང་། དང་པོར་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ནོ། །ཅ་པ་ནི། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེའི་རོ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། དུམ་ནི། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་རོ་པོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པས་མཆོག་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། བར་ཕྱིན་ཕྱན་མ་ཡུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐེན་པ་དེའི་ཆེ་མིག་དང་ཕྱན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཅིར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། རྒྱུད་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ནི། ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད། དམིགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་སྐྱབ་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། དུམ་འདི་ནི། བར་ཕྱིན་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེའི་རོ་པོ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན། བར་ཕྱིན་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་མི་ཐོབ་ལ། ཡོད་ན་ཐོབ་པ་ནི། དེའི་མཆོག་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲུང་བ་ནི། ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའོ། །བསྐྱེད་པ་ནི། གཏོད་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་ཅས་བྱང་རོ། །གང་གིས་ན། སྒྲ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རོ་པོ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ཕྱན་པའི་ལམ་གྱིས་སོ། །གང་ན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཐའ་དག་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །གང་ལ་ན། སྒྲོམ་བྱེད་རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་པའོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །

བརྩ་གཅིག་པ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྤྱར་དང་། དག་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །མཚམས་སྤྱར་ནི། འཆད་
དོ། །ཞེས་བྱེད་དོ། །གང་ན། སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་དུ་
ན། སྤྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། མཐུན་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་
ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་རྣམ་དག་འདིའི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་དང་། འགལ་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བོར་བས་ཐོབ་པར་
འགྱུར་པ་རྣམ་དག་འདིའི་མི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་སྤྱོད་པའི་ཐེ་ཆོས་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་མི་སྤྱིའི་རྒྱ་
བཤད་པ་ཐོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་དག་སྤྱི་མི་སྤྱིའི་རྒྱ། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལམ། ཅུ་བ་ལ། སྤྱི་བ་དང་། མི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་གཉིས་ལམ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་
དག་ཡིན་ཞེས་བྱེད་དོ། །གང་ན། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྤྱོད་པ་
དང་། དབང་པོའི་རིམ་བས་རྣམ་པར་བྱེ་སྤྱོད་ལུང་སྒྲོན་པ་སོགས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡོ། །གང་
གི་ན། དུམ་འདི་ལ་མོས་པ་སྤྱི། རྣམ་དག་སྤྱི་བའི་ཡོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱུགས་བརྩམས་པོ་
ཀའི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆད་མེད་གྲངས་མེད་པ་
བསྐྱེད་བཀྱུར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས་ཤིང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་
བའི་ལས་ཀྱི་འོ་པོ་ནི། དུམ་གྱི་ཆོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱར་བ་འདེབས་ཤིང་
འདོར་ལ་ཁོང་ཁོ་བཞོ། །དེའི་རྒྱ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་མེབས་ཉེ། ཕྱིན་རྒྱལ་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། དམིགས་
མེད་ཐབ་མའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། བྱང་པོ་དང་། སོགས་པ་སྤྱི་མཆེད་ལ་དངོས་པོར་མདོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། སྤྱིག་པའི་བྱུགས་པོས་ཡོངས་སུ་མེན་ཅིང་ལག་ཏུ་སོང་བཡོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པ་བཞེ་བོ་དེ་
དག་དང་ལྟན་ན། སྤྱོད་བུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་དུམ་ཐབ་མོ་འདི་སྤོང་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་འབྲས་
བུ་ནི། མཚམས་མེད་པས་ཆེས་ཆེར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ཆེ་ཆད་ལྷག་པར་གྱུར་པས་མནར་མེད་པའི་
དཔུང་ལ་བར་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ལོ་ཀའི་ཁམས་འཕྲོལ་ཤིང་སྤྱི་ལ། བརྒྱ་ལ་ཐར་ནའང་ཡི་དུགས་དང་། དུད་
འགྲོ་དང་། མིའང་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་དང་། དིགས་ངན་སོགས་སུ་སྤྱོད་ནས་དུམ་ཐབ་མེད་སྤྱི། སྤྱད་པར།

སྒྲིན་སྒྲིད་ཆེན་མངས་རྒྱས་ཁྲག་ཁྲིག་བཀུར་བྱས་ཀྱང་། །

རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་བརྩོན་ལ་མ་དང་ན། །

ཐོས་ནས་སྒྲོ་ཆུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྒྲིང་བྱེད་དོ། །

སྒྲིང་ནས་སྒྱབས་མེད་ལྷུང་བ་དེ་ནི་མཁར་མེད་འགྲོ། ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི། ཡུན་རིང་པོར་མངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་
དང་། རེག་ཆེན་གྱི་རྩལ་སྒྲིང་ཞིང་སྒྲིན་བ་ལ་སོགས་པའི་མར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡུམ་ལ་མཉེས་པར་འཛོག་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་དག་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་
དག་ཡིན་ནོ། །མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི། རྒྲིན་དགེ་བ་མ་བསགས་པས་བདུད་གྲིས་གཞོན་པ་བྱས་པ་དང་། རེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་མ་སྒྲིངས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། སྒྲོས་བྲལ་ལ་མ་གོམས་པས་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་བསྐྱེད་པས་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། རྣམ་དག་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། །

རིགས་མེད་གྲགས་ངན་སྒྲིན་དགེ་མ་བསགས་སྒྲོ་མ་སྒྲིངས། །

ཆོས་འདིས་སྒྲག་འགྱུར་འདི་དག་དོན་ཆེན་འདི་ལས་ལྷུང་། །ཞེས་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་དག་སྒྲིར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་
ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་རྒྱུར་དང་། མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་འགལ་རྒྱུར་དག་
བཤད་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་འབགས་བཞིའི་རྣམ་དག་སྒྲིར་ཏེ། ལུན་མོང་དུ་སྒྲིན་ནོ། །ཙ་པ་ལ། ཉན་
ཐོས་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི། རང་རྒྱལ་གྱི་གཉིས། བྱང་སེམས་གྱི་ས་བཅུ། མངས་རྒྱས་གྱི་ས་སྒྲེ། བར་ཆད་
མེད་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལས་བཅུ་བདུན་དེ་མས་དག་པ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཉིད་དེ་མས་དག་པ་ཉིད་ཐོན་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེན། དག་པ་དེ་གཉིས་རང་མཆོན་ཐ་དད་མ་ཡིན་
ཞིང་། སྒྲི་མཆོན་གྱིས་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན། འབྲས་བུ་དག་པས་གཞུགས་སོགས་
དག་པར་བརྫོད་དོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་
ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ། ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་
བྱ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་བྱར་
མེད་དེ། ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། ཉགས་དགོད་དང་། རྩྱགས་ཆོས་རྒྱུ་
པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་ཏི་མ་མེད་པའི་ལམ་བཟོན་
གྱི་འབྲས་བྱ་རྒྱུ་ཉགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་རྩྱགས་ཏེ། སྤང་བྱ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞུགས་པ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཏི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲས་བྱ་དང་གཞུགས་སོགས་
དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་ཐ་མི་དད་ཅིང་། སྤྱི་མཆོན་ཐ་དད་མིན་
པས་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉགས་མ་བྱལ་པོ། །ཞེ་ན། འབྲས་བྱ་དང་གཞུགས་པ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་
པ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱ་དང་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དག་པ་ཐ་མི་དད་ཅིང་གཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། གཞུགས་པ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སོགས་པ་བདག་གིར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བྱ་དག་པར་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་མི་དད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ནས།

ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་དམ་པའི་དོན་ཕྱིར་བཞེད། །

ཐ་དད་མིན་ཕྱིར་རིགས་དེ་ཡང་། །རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་གནས། །ཞེས་སོ། །

དོན་བསྟུན། དེ་ལྟར་དེ། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་དང་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པར་བརྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བ་
དང་། གཅིག་ཤིས་ཀྱི་རྣམ་དག་པ་བདད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། སྤང་འགྲེལ་ནི། འཕགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས། སོ་སོའི་རྣམ་དག་ཁྱད་

པར། འཆད་དོ། །ཅ་བ་ནི། སྒྲིབ་མའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲི་མས་དག་པའི་ཐ་སྣང་
 དུ་བྱར་བྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་ཤིང་སྤངས་པའི་བྱིར། ཐ་སྣང་དུ་བྱར་བྱུང་ཞེས་པ། ཅ་
 འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །མདོ་ནི། བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞུགས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས། བསེ་བུའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲི་མས་དག་པ་སྟེ། ཉོན་
 སྒྲིབ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཞུང་རྟོག་ཉམས་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བློ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱལ་སྤུས་བྱང་མེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲི་མས་དག་པ་སྟེ། ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། སྒྲིབ་
 པའི་པར་བྱིན་རྣམ་པར་དག་པས་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱོ་
 བྱར་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་སྤངས་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། མཐའ་ལས་བཀལ་
 བ། མཐའ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་དོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་ནི། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་སོགས་པ་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་བྱིར། རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཉོན་སྒྲིབ་དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཚུགས་གཅིག་པ་གཞུང་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །བྱང་མེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཐོས་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་
 ཉོན་སྒྲིབ། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཞུང་རྟོག་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་འཛིན་རྟོག་སྟེ། ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་བྱིར། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་
 ཅན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་དངོས་པོ་དང་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་
 པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཐར་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱུས་དང་ཉོན་
 རང་གི་དག་པ་བརྟུང་བྱ་མིན་ཏེ། སྐྱབས་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་བརྟུང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེན། སྒྲིབ་
 མེད་དེ། བྱང་མེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་སྒྲིམ་པའི་ཞར་ལ། དེ་ཤིན་ཏུ་པའི་རྒྱར་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་

དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་འཁོར་ཏུ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དག་གཅིག་ཤོས་ཏེ་འཁོར་ཏུ་བ་
མེན་པར་བཤད་པ་དེ་རྩ་བུ་ཡིན་ཞེས། ཅུ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། འཁོར་ཏུ་རྣམ་
དག་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སུ་བ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ་དང་། སོགས་པ་རྒྱང་དུའི་འཁྲིང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འཁོར་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་ས་དགྲལ་ལ་རེ་རེ་ལའང་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
དང་སོགས་པ་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུའི་པར་གྱི་དེ་མ་མ་ལུས་པ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། དུམ་
རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་པར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཉན་རང་གཅིག་ཤོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཤོག་ཏུ་
འཆད་རོ། །འགྲེལ་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་འཁོར་ཏུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲིབ་
པ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤྲོད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སུ་བ་སྟེ། འདོད་པའི་
ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་ས་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ས་བཞི་སྟེ། ས་
དགྲལ་བ་རྟེན་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ་དང་། སོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་པར་
རྣམ་པ་དགྲལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་སྒྲོམ་
སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། སོགས་པ་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུའི་པར་རྣམ་པ་དགྲལ་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོའི་རོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་དག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་གཅིག་ཤོས་
འཁོར་ཏུ་བ་མེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་གཉེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སུ་བ་
སྟེ། ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཤོས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ས་དགྲལ་སྒྲོམ་
སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་དགྲལ་དང་གཟུང་རྟོག་སྤྲོད་གི། འཛིན་རྟོག་སྤྲོད་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། རྩ་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་འཁོར་ཏུ་བ་ཡིན་
ཞེས། ཅུ་བ་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རོ་རྩ་བུའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་ནི་ཆོས་
ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇལ་
བྱེད་ཤེས་པ་དང་། གཞལ་བུ་ཤེས་བྱ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཛོད་
ཐེན་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིབ་ལམ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་

སྒྲིམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་བཞིན་དེ་ལ་སྤང་གཉེན་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བྱ་
 བའི་ལྷན་ཀ་དོན་དམ་པར་ཐོན་གཞིན་གང་ཡང་མ་བྱེད་པའི་ཡན་དང་། ཀྱན་རྩེ་ཏུ་བྲི་མ་སྒྲོལ་བས་ལ་བ་
 ལ་ཁྱུས་མཁན་འབད་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་དཔེས་སྤངས་པ་ཡིས། སྤང་གཉེན་འཐད་པར་སྒྲོན་ནོ། །འབྲེལ་
 བ་ལ། བལྟན་ཞེས་ངང་རོ། །གང་ན། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་རི་རྒྱད་ཏུ་བལྟན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྤང་
 ཅིག་ཐ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདིར་སྒྲོམ་ལམ་དགྲ་ཆར་བརྒྱུད་བ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་
 ལས། རི་རྒྱུད་བལྟན་པའི་སྒྲོན་པ་ལམ་སྤང་ཅིག་ཐ་མ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་བཞིན་སྒྲུ་མ་
 ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །རི་
 ལྟར་ན། སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྟེ། མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རོ། །སྒྲོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། དེ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གཟུང་བ་དག་རང་བཞིན་
 མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་བཞིན་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་སྒྲོན་པ་ན། སྒྲོམ་སྤང་
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེ་ལ། གཉེན་པོ་ནི། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་ཏུ་བྱེད་ཏུ་སྤང་མི་ལུས་པའི་
 བྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷན་ཀ་ལ། རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་འབད་བ་རྒྱུད་ཏུ་སྤང་
 ཆོག་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཐོགས་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུད་ཏུ་བྱེད་ཏུ་དེ་ལ། གཉེན་པོ་
 སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་བྱེད་ཏུ་ལ་སོགས་པར་རིགས་སོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 པའི་ལྷན་ཀ་གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་སྒྲོལ་སེལ་བ་ལ་བཅོ་སྟག་མཁན་ཏེ། ཁྱུས་མཁན་ཆེ་ཐད་དུ་འབད་
 བ་སྟེ། རྩེ་བ་བཞེན་པོས་དྲི་མ་སེལ་བའི་དཔེས་སྤངས་པའི་སྒྲོན་པ་སོ། །ཡང་ན། མཉམ་བཞིན་ལ་འབྲོས་
 པའི་ལྷན་ཀ་དང་ལན་ཏུ་ཅུ་བ་ལྟར་བཤད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་དང་མཐུན་ནོ། །བལྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། སྒྲོམ་ལམ་ཤིན་
 ཏུ་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་རྩེ་བ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཨ་ལྷུས། སྤང་བྱ་གཅིག་གི་
 གཉེན་པོར་ལམ་གྱ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ལམ་ཐ་མ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཡིན་ཞིང་བར་ཆད་མེད་ལམ་མིན་
 ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མ་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཉོན་པོངས་གྱ་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གྱ་གཅིག་པའང་དེ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མིན་ལ། དེ་
 ལས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱེད་ཁས་སྤངས། བྱེད་ཆད་ཁས་བྱུག། ཁུབ་པ་ཆད་མ། འདོད་

ན། སངས་རྒྱལ་མི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་དོ། །ཡང་། རྒྱུད་ཐུང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤང་
བྱར་བཤད་བ་དང་། དགོངས་བ་རེས་འགྲེལ་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་སྤང་བྱ་གསུམ་བཤད་བའང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་ཅིག་སྤྱོད་ལོགས་སུ་སྤོང་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་བ་ན་དེས་དག་པ་ལ་དགོངས་བའོ། །

གསུམ་བ་ནི། གཉིས་བ་ནི། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་བའི་འོ། །

ཡན་ལག་སྤར་བཅས་དོ་ཐོ་གང་ཟག་དང་། །

གཟུང་དང་དེ་བཞིན་འཛིན་བྲལ་ཐེག་གསུམ་ལམ། །

མཐོང་དོན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྐྱོམས་བས། །

ཁིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་རྒྱལ་ལེགས་པར་བཤད། །བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

དངོས་པོ་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་མཆམས་སྦྱར་དང་། རོ་པོ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་
དང་། མཁུན་གསུམ་ཀྱི་དོན་བསྟུ། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱང་བྱ་གཞི་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གཞི་ཤེས་རྟོགས་པ་མེད་པར་གཉེན་པོ་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་
དེ། གཉེན་པོ་ནི། སྦྱང་བྱ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །དེས་ན། གཉེན་པོ་ལམ་ཤེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱང་བྱ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གཙོ་པོར་འཆད་ལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱང་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་རྟོགས་
པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས། འཇུག་པ་སྦྱོར་བ། ཞུགས་འབྲས་མཐོང་
ལམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན། བསྐྱབ་བྱ་འབྲས་
ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར། སྦྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་སྟུགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེད། །

དང་པོ། ཤེས་པའི་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ཆོས་ཅན། ཚུ་རྩལ་འཁོར་བའི་མཐའ་
ལ་མི་གནས། བ་རོལ་སྤང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མིན། འཁོར་འདས་དེ་དག་གི་བར་ན་སྤང་དོར་
དུ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟེ་
བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི། ཚུ་རྩལ་གྱི་མཐར་མ་ལགས། བ་རོལ་གྱི་མཐར་མ་ལགས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་
བར་ན་འད་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། དངོས་བསྟན་གཉིན་སོ་གཞི་ཤེས་བཤད། རྒྱགས་བསྟན་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་བཤད་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་མེམས་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བར་འདྲིང་བའི་ཡུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་མཉམ་བཞིན་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོས་བཞུད་ཅིང་མཐོང་བས་ཉེ་བར་གྱུར་པ་རྩོད་པ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་སྒྲེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདག་རྟག་པར་ལྟ་བའས་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་གནས། མེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྩེ་གཞན་དོན་བྱེད་བས་སོ་སྒྲེས་བཞུད་མི་རྒྱས་པས་མ་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྒྲེ། གོ་རིམ་བཞིན་བྱང་པོ་འཇམ་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་གནས། འཁོར་འདས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བར་ན་འང་མི་གནས་ཏེ། དེའི་བར་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། སྤྱིར་རྩེ་ཞི་བ་སྤང་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་ཡུམ་ལྟོག་སྒྲེ་བསྟན་བས་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱི་ཡུམ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་དང་སྤང་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུས་གསུམ་མཉམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་བཙུང་དང་། རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བྱུང་སྒྲེ། སྤང་འདས་ལ་རྟག་པ་དང་། བན་པ་དོན་དམ་པའི་དངོས་སོ་དང་། འཁོར་བ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་དངོས་སོ་མེད་པར་དམིགས་པ་འཇམ། ཡང་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་གྱི་དངོས་སོ་དང་། སྤང་འདས་སྤང་བའི་དངོས་སོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ལྷག་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་ཡུམ་འབྲས་ཡུམ་དང་རིང་བར་གྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ཆོས་
 ཅན། ཡང་དག་པར་ཡུམ་ལས་རིང་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་སུ་ཉེ་བར་རི་ལྷ་ར་འབྱར་ཏེ་བྱང་བར་མེད་པར་
 ཐལ། རྩས་གསུམ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། བྱང་མེད་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པར་བྱ་བ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུགས་ར་ཤེས་ལས། ཀྱན་
 རྩལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་བྱུབ་པ་བྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད་ཅེས་
 ཀྱན་རྩལ་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མཛུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་དུས་གསུམ་མཉམ་བ་ཉིད་
 དུ་ཤེས་པ་ནི། གཞི་དངོས་པོའི་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉན་རང་ལའང་
 ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱུབ་པ། མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན། ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེ་ན།

རྩ་བ་ལ། སྤྱིར་སྒྲ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་
 གྲུང་འདིར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ལ་བཤད་དེ། ཉན་རང་གི་ཡུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་
 ཡིན་ཏེ། མིང་དང་དངོས་པོའི་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་འབྲས་ཡུམ་སྟེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མི་མཁས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་
 པར་བགྱིད་ན། ཡུམ་འདི་འདོར་བར་བགྱིད། རིང་དུ་བགྱིད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ནི་
 ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། འབྲས་ཡུམ་སྟེད་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་
 ལ་མཁས་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཐུང་བའི་བར་
 ནི། རོ་མཚར་ཆེདོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཉན་རང་གི་ཡུམ་རིང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་
 སོ། །དང་པོ་ལ། ཉན་རང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་
 ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་པ་མེད་པ་དེའི་བྱིར། རྟགས་མ་བྱུབ་པོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
 རྟམས་ལ་ཆོས་ཅན། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་སྟོན་ལམ་སོགས་དང་བཅས་པ་དེ་མེད་
 དེ། མཐུན་རྒྱུན་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སོགས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་

ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་
མཚན་མ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་མི་མཁས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མོག་ཏུ་འཛིན་
པ་ལ། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་ལྷབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱི་བའི་ཚོགས་ཀྱི་
དབྱས་སུ་སྦྱ་མ་མཁྲའ་བྱིས་སྤྱལ་བའི་རྟ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྤང་བ་ལ་རྟ་སྤང་སོགས་སུ་སྤང་
བ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟ་སྤང་སོགས་སུ་མེད་པར་མི་ཤེས་པས་རྟ་སྤང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་མངོན་པར་
ཞེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟ་སྤང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྤང་ཞིང་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤོ། །

བཞི་པ། འབྲས་ལྷུ་མ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཅན། འབྲས་ལྷུ་མ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་སྤྱར་བ་
ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་བྱལ་ཅི་
ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཡོད་
དེ། ཕྱིའི་རྒྱུན་དུས་ལྷན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགྲ་བར་བྱས་པའི་མན་
རག་ཕྱིན་ཅི་མ་སོགས་པ་ཅན་དང་། བྱང་གི་མཐུན་ཁྱེན་རྒྱ་དེའི་དོན་ཀུན་རྒྱ་རྒྱ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་དང་། སོགས་པ་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཁྲལ་པའི་མཚན་མ་བསམ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
པ་ཡོད་དེ། འཁྲལ་བ་བསམ་ལ་ན། གུཅགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་
ལྷབ་ལ། དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་བསྟུ་ནི། ཐབས་མཁས་
པ་མ་ཡིན་པས་ནི། མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་ལྷུ་མ་ལ་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་
ནི། མཉམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་ལྷུ་མ་ལ་མི་རིང་བ་སྟེ། ཉེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན། འབྲས་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་
གཉེན། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་གཉེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་

ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་ལུས། འབྲས་ལུས་ལ་རིང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
 མཚན། ཉན་རང་གི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །ཙ་
 བ་ལ། གཞིའི་ཆོས་ཉིད་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་བྱང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྤོང་བ་ཉིད་འདུ་ཤེས་པ་
 དང་། གཞི་ཆོས་ཅན་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་འདུ་ཤེས་
 པ་དང་། ལམ་སྒྲིན་སོགས་ཕྱིན་དུག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་
 བདུན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ། མཚན་མར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ལུས་ལ་རིང་སྟེ། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་སྤོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་
 པ་ནི། ཆགས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
 འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲིན་པའི་བར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ན། ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོང་
 སྟེགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་དང་། སོགས་པ་ཤེད་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་
 པ་དང་། དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་སོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མི་སྟོབ་ལམ་ཀྱི་ཟག་པ་
 མེད་པ་དང་། སྟོབ་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་གནས་སུ་སྒྱུར་པའི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
 བོ་དངོས་པོར་མ་སྒྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་
 བདག་གིས་སྤོང་བར་ལྟ་བ་དང་། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་
 ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་མཚན་འཛིན་ནོ། །གང་གི་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། ཉན་རང་དེ་དག་གི་སྤང་བུའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རང་ཅི་སྟེ་སྤྲུམ་ན། སྤོང་ཉིད་སོགས་སུ་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
 སྟོས་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་
 བ། བདག་ལྟ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་ལས་ཐོག་སྟེ་མཚན་
 འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །ཙ་བ་ནི། སྒྲིན་པ་དང་། སོགས་པ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་བར་བདག་
 མེད་དུ་ཉོགས་པས་རང་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་རང་གནས་ཉེ། གཞན་དག་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་

སྒྲིངས་པ་ལ་གང་མས་དག་སྟོན། བདག་མེད་པ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏུ་འཇུག་ཞུས་པ་གཟེངས་བསྟོན། ལེགས་
བར་ཞུགས་པ་ལ་དགའ་བའི་སྟོན་སྟོར་ཞིང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་ལམ་ལ་མཚན་
འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལམ་ལ་ཆགས་ཤིང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཆ་མངོན་གྱུར་ས་པོན་དང་
བཅས་པ་འགོག་ཏུ་ས་པའི་བྱིར། མཐའ་ནི་ཆ་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་ལར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང་། །ཉེ་དང་སྟོགས་དང་སྦྲད་པ་ཡོད། །ཞེས་སོ། །

མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུམས་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། གཉེན་
པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། ལས་བྱ་བ་བྱེད་སོ་གསུམ་མི་དམིགས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམས་ལར་
དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་དང་གཞན་སྦྱིན་སོགས་
ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དོ། །གང་གི་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཞི་ལམ་ལ་ཆགས་པའི་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཤེས་
བྱའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཞུགས་པའི་བྱིར་དང་། ལྟ་སྟོན་དཔལ་གཞི་ལམ་ལ་ཆགས་
པའི་ཆོགས་མངོན་གྱུར་གྱི་གནས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར་དོ། །

ལྟ་བུ་ མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས།

གཉེས་པ་ལ། སྒྲུང་གཉེན་གཉེས་ལས། དང་པོ་ཆགས་པ་སྤྱོད་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་
བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྟུབ་བྱེད་བསྟན་པ་གཉེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས་ལས། ཅ་བ་ནི། རྒྱལ་
བ་དང་། སོགས་པ་དགེ་བ་སོགས་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་སྤྱོད་མིན་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་མར་ཡིད་
ལ་བྱེད་ན། རི་ཅམ་དུ་མཚན་མར་གྱུར་བ་དེ་ཅམ་དུ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། མཚན་
མར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་དང་། སོགས་པ་དགེ་བ་བསྟོན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་
ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་སྤྱོད་མི་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་

རོ། །ཉགས་མ་གྲུབ་ཏེ། དེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེན། བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་མ་དང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་མེད་ཀྱི། སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ཡང་ནི། ཆོག་
གི་རྒྱན་ནམ་བཟུ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ལྷ་མོ་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ
བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱབས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོས་བྲལ་ཟབ་པ་ཉིད་
དེ། གདོད་ནས་རང་རང་གི་རང་བཞིན་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ལུས་ནི། ཟབ་པོ། །བཙམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱབས་སོགས་ཀྱི་མཆན་མར་དམིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་
ལུས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱབས་སོགས་ཀྱི་མཆན་མེད་ཟབ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱབས་སོགས་
ཀྱི་མཆན་མར་བརྒྱང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་
ཅན། དེ་ཁོ་ནར་མཆན་མའི་སྤྱོས་བྲལ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཀྱི་རིགས་ཤེས་པ་
དང། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ། གཉེན་པོ་སྤྲོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས།

གཉིས་པ་ལ། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང། ཟབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བཟུན་པ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེའི་མི་མཐུན་སྤྲོགས་ཡིན་པ་འོ་ན་གཉེན་པོ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་
སྤོང་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཆོས་ཅན། མཆན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ལྷ་མོ་སྤོང་བར་ཁུས་
པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པོ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པར་
ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན། ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་རོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་
ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱབས་སོགས་སུ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་
རོ། །ཤེས་པ་འཛིན་བ་དང། ཤེས་བྱ་གཞུང་བ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་

མདོན་སྤུངས་གྱིས་ཡོངས་སྤུངས་པའི་བྲིར་དོ། །མདོན་པས། གཞུགས་པ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཁོ་རྟེ། ལདི་ལྷ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་དུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟབ་པའི་དང་། རྟགས་དགའ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་པ་
གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ནི། ཡང་རི་ལྷ་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་
ཞེན། ར་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟགས་པར་དགའ་པར་བཤད་དེ། དོན་དམ་
པར་མཐོང་བ་དང་། མོགས་པ་ཆོས་པ་དེས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བཀག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ལུས་
ནི་རྟགས་པར་དགའོ། །བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤུལ་པ། རབ་འཕྱོར། དེ་ནི་འདི་ལྷ་ལུས་ནི་
སྤུས་ཀྱང་མ་མཐོང་། མ་ཆོས། མ་དེས། རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཤིང་མདོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟགས་པར་དགའ་
བ་ཉིད་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་པར་དགའ་
བ་ཉིད་ཡིན་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེན། ཡོངས་གཙོད་ལ་ཐིག་ཤེས་ལ་མོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་དམིགས་ཤིང་རྟགས་པའི་དོན་པས་པ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པམ། ལྷ་འབྲེལ་ལྷ། ཡང་དེ་ལྷ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཅིང་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ཅ་པ་ལྷ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་གཤི་རྣམས་པས་མ་གྱི་མི་ཁྲལ་པར་འདོད་
 དེ། ཡོངས་གཙོད་ལ་གསུགས་དང་། སྟོགས་པ་པར་ས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་པར་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་དང་གོང་གི་ཅ་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་སུ་ཕྱགས་ཆོས་སྐྱེ་བའི་རྟོགས་བསྟན་པ། ཅ་པའི་རྒྱུར་པ་
 འཁྱགས་པ་འབྲེལ་པ་ལྷར་སྐྱར་རོ། །མདོ་ནི། དུས་འདི་པས་མ་གྱིས་མི་ཁྲལ་ལོ། །པཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྐྱེལ་པ། པར་འབྱོར། དེ་ནི་འདི་ལྷར་ལྷ་མ་ནི་སྤྱི་ལྷ་རྣམས་པར་མ་ཤེས་ཏེ། གསུགས་དང་། སྟོགས་
 པ་པར་ས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་པཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་པར་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པས་སོ། །འབྲེལ་པ་
 ལྷ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འདི་འོ་ཞེས་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མོས་
 པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་ཁྱེད་པས་པས་མ་ལས་འདས་པ་ཉིད་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྐྱེ་བ་
 ལྷ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། པས་མ་གྱིས་མི་ཁྲལ་སྟེ། གསུགས་པ་སྟོགས་པ་ནས་པར་ས་

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོམ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མེ་མེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། སོགས་པ་
གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་གཉིས་ཀའི་མཐུག་བསྟུ་བར་བྱའོ། །ཅ་བ་ལ། མེས་པར་བྱ་ཞེས་
བྱང་ལོ། །གང་ན། ཉན་རང་གི་ལམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པའོ། །གང་དུ་ན། ཀུན་མེས་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟེ། སྐབས་འདིར་རོ། །ཇི་ལྟར་
ན། སྤར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འབྲེལ་པ་ལ་མེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ལོ། །གང་དུ་ན། ཐམས་
ཅད་མེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུའོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་། བྱང་སེམས་དང་། སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་རང་
བཞིན་མེད་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་དེ་དག་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མ་
ལུས་པའོ། །

བདུན་པ། གཞི་མེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུང་བའི་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲུང་བའི་མཉམ་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར།

ཆ་མ་རིང་དང་མཚན་མ་དང་། །བདག་ནི་བརྟོན་འགྲུས་ལྟ་བུའི། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ར་རྒྱལ་ཅན། །བྱང་རྒྱལ་ལས་ནི་རིང་ཞེས་བྲ། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་ལ་མཚན་དང་། དེ་འགྲུབ་པའི་དུས་རིང་བ་དང་། དམིགས་པའི་མཚན་མར་
དང་། བདག་ནི་བརྟོན་འགྲུས་བཅའ་མས་པའོ། །ཞེས་ལྟ་བུ་བྱང་རྒྱལ་ལ་རིང་བ་བཞིན་དུ། གཞི་ལམ་འབྲས་
བྱ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། སོགས་པ།

ཇི་སྒྲིབ་བཤད་པ་ཡདི་དག་ཀྱང། རྟོག་པ་ཅམ་དུ་ལྟ་བཡི། །

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྟོག་མེད་རྣམས། །བྱང་རྩལ་ཐོབ་ཅེས་ངེས་པར་བརྟེན། །

ཅེས་ཆོས་དེ་དག་རྟོག་པ་ཅམ་སོ། །ཞེས་ལྟ་བུའི།

ཕྱིས་རྟོག་པ་ཅམ་དེ་ཡའང་མི་རྟོག་པས་བྱང་རྩལ་ལ་ཉེ་བ་ལྟར། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་
མེད་པར་ངེས་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བརྟེན་ནས་སྤང་གཉེན་དེ་དག་སྤང་དོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིམ་
པའི་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོར་བའི་ལམ་འཆད་བུའི།

ཅ་བུའི། སྒྲོར་བའི་ཡུལ་དང་། རོ་པོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀྱན་གྱི་མཐུག་ཏུ་
སྒྲར་བ་ཞེན་སྒྲོད་དགག་པའི་ཡུལ་བརྩེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྒྲོད་པ་
བཀག་པ་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་སྟེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས། དང་པོ་བཞི་ལ་སྒྲོར་བར་གསལ་
ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་ཀྱན་ལ་སྒྲར་ཏེ། གཞིའི་རོ་པོ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་སྒྲོད་བཀག་
ནས་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རབ་འཕྱོར། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པའི་
ཆོ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྒྲོད་ན། ཡུམ་ལ་སྒྲོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་བར་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་
པ་དང་། སོགས་པ་ཞི་མ་ཞི་སོགས་ལ་སྒྲར་བཞིན་སྒྲར་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའས། མི་
རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྒྲོད་ན། ཡུམ་ལ་སྒྲོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་
རྟོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའམ་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བར་མི་སྒྲོད་ན། ཡུམ་ལ་སྒྲོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་
པ་ཉིད་སྤང་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྒྲོད་
ན། ཡུམ་ལ་སྒྲོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་འཕེལ་འགྲིལ་མེད་པས་མི་འགྲུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་
མོ་འདི་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིལ། མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིལ། བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ། མ་
བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་རྟེན་མཆར་ཆེད། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་
ཉིད་ཡའོ། །མདོ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲུ་མའི་སྟེངས་བྱ་ནི། བསྟན་པ་བརྟེན་ཀྱང་འཕེལ་བ་མེད་དོ། །བསྟན་པ་
པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྲིལ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་

བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མདོའི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤང་དུ་གོ་ཆ་བཞོས་པ་དེ་དག་ནི། རྣམ་མཁའ་ཡོངས་
 སུ་གྲོལ་བར་འཆལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་རྒྱུར་བ་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མདོའི། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཆལ་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་མཁའ་བར་སྤང་ལ་བརྟེན་པར་འཆལ་བའོ། །ཞེས་
 སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་ལས་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མདོའི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤང་དུ་བླ་མེད་ཨོགས་
 བའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་འཆལ་བ་དེ་དག་ནི། བཙུག་འགྲུས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུར་
 བ་རྣམས་པ་གསུམ་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་སྐལ་པ་ཡོད་པ་ཅི་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་
 བར་འདོད་པ་དེ་ལའོ། །མདོའི། ལྷན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་གདགས་སུ་ཡོད་ཅེས་སོ། །གང་ཞིག་
 ཡུམ་དང་མ་བུལ་ན། སྤང་བྱེད་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པ་སྟེ། མདོའི། ཇི་སྤྲད་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་
 གནས་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བསྤང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྩན་པའི་སྤང་བ་
 རྣམས་པ་བདུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོའི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་སོ། །

འགའ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བ། བྱགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་
 རྒྱུར་བ། རྣམ་གཞག་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ན། སྤང་ས་ཡུལ་བརྩེ་པོ་
 དེ་དང་དེ་ལ། རྒྱུར་བྱེད་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱུར་རྩལ་སྤྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། སྤྱབ་པའི་
 མཚན་མར་འཛིན་པ་བསལ་བའི་སྤྱོད་ནས་མི་དམིགས་པར་རྒྱུར་བ། བྱངས་རྣམས་པ་བརྩེ་པོ། །ཨ་རྒྱུས་ནི། བྱ་
 དཀའ་རྣམ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བརྩེ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ནས་
 ཉེ། དངོས་སུ་འོ། །བརྩེ་པོ་གང་ཞེ་ན། ལ་སྤྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སྤྱོད་ནས་མི་དམིགས་པའི་
 རྒྱུར་བ་ཞེས་ཀྱང་ལ་སྤྱར་རོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། གཞུགས་སོགས་དེ་
 དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། རྟོང་བ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་བདེ་བ་དང་། དུཤལ་སོགས་དང་། སོ་སོར་མ་
 ཨོགས་པ་ནི། བཅགས་པའི་གཞུགས་ཉེ། བཅགས་པ་ལྟར་ངོ་མོ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟོང་བའི་ཕྱིར་
 ཡོན་ཉན་ཀྱི་ཉེན་དུ་མ་ཨོགས་པའོ། །ཨོགས་པ་ཉིད་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཡོངས་བྱལ་སྟེ། དེ་ཉོགས་
 བ། སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་ཡོན་ཉན་ཀྱི་ཆོགས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་ལ་མཛོན་ཞེན་
 མེད་པས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། བསྟན་མ་བསྟན་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་སྤྱེས་བུ་
 ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གིས། རྩེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཞིང་ཁོ་བར་མི་འགྱུར་པས་བྱེད་པ་པོ་མེད་

པ་ཉིད་དང་། ཆེད་དུ་བུ་བའི་ལུལ་རྣམ་མཁུན་བསྐྱེད་པ་ལས་ཤིས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་དོན་
དམ་པར་མེད་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཤིས་རབ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲུང་བར་རྟོགས་ནས་གོ་
ཚོན་པ་གོ་མི་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེད་དུ་བུ་བ་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་
དོན་དུ་ལམ་གསུམ་མི་དཔེགས་པར་སྦྱར་ཡང་དོན་དམ་པར་སྦྱར་བར་བྱུང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལམ་ཤིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྱར་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་། གུན་རྩོམ་ཏུ་ཉན་རང་གི་གཞི་
ཤིས་རྟོགས་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་བྱ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་རྟོགས་བྱ་བསྟན་བྱུང་མེད་པ་གཞི་
ཤིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་
བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པས་མི་སྟོང་བ་དང་། ལམ་སྐྱབ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་མི་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། བག་
ཆགས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤིས་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བའི་སྤང་བ་མི་ལམ་དང་། སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་སོགས་
མཉམ་དུ་ཆོགས་པའི་སྤང་བ་སྐྱེ་མ། མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགལ་བའི་སྤང་བ་སྐྱིག་ཀྱི། གནས་དང་
སྤྱི་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤང་བ་སྐྱེ་བརྒྱུ། ཤིས་བྱའི་ཆུལ་ལམ། རྣམ་པ་གདོད་བྱེད་ལས་མ་འཁོས་
པའི་སྤང་བ་མིག་ཡོད། གནས་པའི་རྟོན་མེད་པའི་སྤང་བ་དེ་ཐའི་ཤོང་ཁྱེར། རྒྱ་དང་བལ་བས་བྱེད་པ་པོ་
མེད་པའི་སྤང་བ་སྐྱལ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཉ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚན་བདུན་གྱིས་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་རྣ་བུ་ལ་སོགས་པར་ཤིས་རབ་བྱེད་པའི་སྤང་བ་བདུན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱར་བ་ནི་ལོ། །རི་ལྟར་
ན། སྤང་རི་སྤྲད་བཤད་པ་ཞེན་སྦྱོད་བགག་པ་དེ་ལས་ཐོག་སྒྲེ་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་རོ། །གང་གིས་ན། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཞེན་མེད་དུ་བསྟན་པས་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཆོོ་གང་གིས། གནས་སྐབས་གང་དུ། རིམ་དང་གཅིག་ཅར་སྒྲོམ་
ཆུལ་དུ་བྱེད་ན། སྦྱར་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་ལ། གཙོ་ཆེ་བ་བརྒྱ་
པའི་ཞེན་སྦྱོད་དགག་གཞི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཉ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེའི་
རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་དང་སྐྱིག་ཀྱི་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་
རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཞེན་སྦྱོད་བགག་པ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་ཡོད་ལ། དང་པོ་དགུ་མཉམ་གཞག་གཙོ་

ཆོད། །གནས་སྐབས་ནི། །ཁཅིག་ནི། སྒྲུབ་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཅེ་དང་། མཉམ་ཉིད་བཟོད་མཆོག་ནམོ། །ཟེར་
བ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་མཉམ་ཉིད་རོ་པོ་གཅིག་ལ་ས་མཚམས་ཐ་དང་མི་རུང་ཞིང་། སྒྲུབ་པ་རེ་རེ་
ལ་འདར་མཉམ་ཉིད་བཞི་ཆར་ཆང་བར་ཤེར་འབྱུང་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །སྒྲིབ་སྒྲུབ་ལ་
ནི། ས་བདུན་མཇུ་ཆད་ན་ཡོད་ཟེར་རོ། །པོ་དོང་བ་ནི། ས་བརྒྱ་མཇུ་ཆད་ན་ཡོད་ཟེར་ན། སྒྲུབ་བཙུངས་
ཅན། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེར་འབྱུང་སྒོ་
གྲོས་ཀྱིས། རུས་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ་བ་རྣམས་པ་བརྒྱ་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
བ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་པ་སྒྲུབ་ལམ་ན་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པའི་ལམ་ནི་ཞེས་བས་སོ། །ཡོན་
ཏན་ཡར་ལྷན་མཐོང་སྒོ་མ་ནའང་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །མཐོང་སྒོ་མ་ལ་སྒོ་མ་བ་བཀག་པ་འདར་མཉམ་ཉིད་
བཞི་པར་བཤད་པས་སྒྲུབ་ལམ་དུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། མཐོང་སྒོ་མ་ལ་སྒོ་མ་བ་བཀག་པ་ལ་མཐོང་སྒོ་མ་
ཀྱིས་མ་བྲལ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲོན་པོ་ལ་སྒོ་མ་བ་བཀག་པ་ལ་སྒྲོན་པོས་མ་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྒྲུབ་
བས་བདུན་བར་ན་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་བྱ་གཞི་ཤེས་སྒྲོང་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྒོ་མ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མ་པེས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ལ་དེས་བྲལ་གྱི། དེ་ལ་སྒྲུབ་བས་མ་བྲལ་སྟེ། ཆོགས་ལམ་བཞིན་
ནོ། །སྒོ་མ་རྩལ་ལ། འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྟེ་ན་གཅིག་ཅར་སྒོ་མ། རིམ་
ཀྱིས་སྟེ་ན་རིམ་ཀྱིས་སྒོ་མ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྒོ་མ་བ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། རྟོག་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྟེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

རྣམས་འབྲེལ་ལས།

རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྲེལ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན། སལ་ཆེར་རོ་པོ་གཅིག་ལ་ལུལ་དང་སྟོག་པས་བྱེ་བ་ཡིན་པས། རོ་པོ་གཅིག་པ་རྣམས་
གཅིག་ཅར་སྒོ་མ་ལ། སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཀྱི་འདོན་དུ་རིམ་མཐ་གཅིག་ཅར་ཅེ་རིགས་པར་སྒོ་མ་སོ། །ཁཅིག་ན་
རེ། ཕྱི་མ་དུག་གཞི་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་སྟོག་མིན་པས། དེ་ལ་སྒྲོད་པ་བཀག་པ་བཞི་སྒྲུབ་མཚན་
ཉིད་པ་མིན་ནོ། །ཟེར་བ་ནི། མདོ་བསྟན་བཙུན་ལ་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པར་ཟད་དོ། །

བརྒྱད་པ། སྦྱར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱ་འབྲེལ་ནི། ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་བ་ཉིད་
 དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོན་སྦྱར་བ་རྣམས་སྦྱོར་དགོས་པས་སྦྱར་བའི་འོག་དུ་མཉམ་བ་ཉིད་སྟོན་ནོ། །ཙ་བ་
 བྱི། གཞུགས་ལ་སོགས་བ་དངོས་པོའི་དོན་དང་། སོགས་པ་མཆན་མ་དང་། སྦྱོས་བ་དང་། རྟོགས་
 བ་ལ་རྫོམ་བ་མེད་བ་རྣམས་བ་བཞི་སྦྱར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་
 བྱེད། གཞུགས་ཀྱིས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཞུགས་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བར་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་
 བྱེད། གཞུགས་ལ་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོའི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྫོམ་པ། སྟོན་པོ་དང་། སོགས་པ་མེར་པོ་སོགས་བྱུང་བར་གྱི་
 མཆན་མ་ལ་རྫོམ་པ། གཞུགས་ལ་རྣམས་བ་གཉིས་སམ་ཉི་ཤུ་ཞེས་སོགས་དབྱེ་བ་སྦྱོས་བ་ལ་རྫོམ་པ། སྦྱར་
 ལམ་སོགས་རྟོགས་པ་ལ་རྫོམ་པ། དང་པོ་གསུམ་ཤེས་བྱ། བྱི་མ་ཤེས་བ་པོ་ལ་རྫོམ་པ་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་མི་དམིགས་བ་ནི། སྦྱར་བའི་མཉམ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་
 བ་ཉིད་བཞི་ཡིན་ནོ། །

དགུ་པ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ།

གསུམ་པ་ལ། མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན། དེའི་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད། སྦྱོར་ལམ་མི་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཆན་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱ་འབྲེལ་ནི། སྦྱར་བའི་མཉམ་བ་
 ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་ཞིང་སྦྱོར་དགོས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་འཆད་དོ། །ཙ་
 བ་ནི། བཤད་ཅེས་གཞིར་བྱའོ། །གང་ན། དུཤུབ་དང་། སོགས་པ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་བདེན་
 བ་བཞི་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་འཛོད་བ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་འཛོད་བ་དང་། རྗེས་
 སུ་ཤེས་པ་བརྟེ། བརྟེ་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅེག་བཅུ་ལྷག་གི་བདག་ཉིད་འདིའོ། །གང་དུ་ན། ཀྱན་ཤེས་རྩལ་ལ་
 རྟེ། སྐབས་སུའོ། །རྗེ་ལྷན་ན། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅེག་བཅུ་ལྷག་ལས་གཞན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྤོང་དབང་པོར་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་པའི་ལམ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི། མདོ་
ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། ཆངས་བ་དང་། གནས་བ་ཅང་མའི་རིགས་ཀྱི་
བར་གྱི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་སྤོང་གིས་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་དང་། མི་འདི་
ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ལུལ་བ་དེན་བ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལ་ལུལ་ཅན་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་བ་དང་། ཆོས་ཤེས་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐད་
ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་
ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། བདེན་བ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གང་ཞེན། ཅ་
བ་ལ། གཞུགས་སོགས་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་བཞིར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། གཞུགས་སོགས་དོན་དམ་
པར་ན་ཞེས་ཀྱང་ལ་སྒྱུར་ཏེ། གཞུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ན་ཉག་པ་མ་ཡིན། མི་ཉག་པ་འང་མིན་པར་
ཤེས་པ་ནི། དུམ་ལ་ཆོས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པ། ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོད་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཞུགས་ཉག་ཅེས་བྱ་བའས། མི་ཉག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོ། །དུམ་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ། ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་མི་སྟོང་གིས་རྣམ་པར་དག་
པར་ཤེས་པ་རྗེས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ལུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་
སོ། །བདག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སྟོང་བསམ་མ་སྟེས་པ། མ་འགག་པ། སོགས་བ་ཀྱན་བྱང་མིན་པར་ཤེས་པ་
རྗེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་མེད་བ་དང་། འགག་བ་མེད་བ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་མེད་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི། གཞུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་ཡིན་མིན་
དང་བྲལ་བ་ནས་མཐའ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཐའ་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ལུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བས་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་
མོངས་བས་གོས་པ་སྤངས་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཐའ་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུམ་
ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་སྟེ་མི་སྟེར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཁྲོལ་བར་ཤེས་པ་རྗེས་
བཟོད་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཐའ་ལ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུན་

ཡིན་མིན་གྱིས་སྤྱོད་བས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཅིར་ཡང་བརྟེན་དུ་མེད་བར་ཤེས་བ་ཆེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་
ནི། ཉམས་མཁའ་ལ་ཐ་སྟེན་མེད་པའི་བྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །འགོག་བདེན་འདིའི་དོན་
རག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡིས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྤྱིན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་འགོག་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་
སྤྱོད་བས་སོ། །ཞེས་ཤེས་བ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། ཉམས་མཁའ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་
ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉམས་བ་གང་གིས་ཀྱང་དམིགས་བར་བྱར་མེད་བར་བྱེད་པ་ཞི་
མ་ཞེས་སྤྱོད་བར་ཤེས་བ་ཆོས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། ཉམས་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་ཡུམ་ཡོངས་
སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱེ་བ་སྟགས་མེད་པ་ཉམས་མཁའ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉམས་བར་དག་པ་བྱ་ཆོས་ཡིན་
མིན་གྱིས་སྤྱོད་བར་ཤེས་བ་ཆེས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་
མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཉམས་བར་བྱང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་
པའོ། །ཞེས་སོ། །ངེས་འབྱུང་ཡིན་མིན་གྱིས་སྤྱོད་བས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ནད་དང་གཞོན་པ་མི་འབྱུང་བར་
ཤེས་བ་ཆེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ལ་མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་
སོ། །ལམ་ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བས་རྟོག་མོང་ཆད་པ་དང་། ཉམས་བྱང་ཤེས་བས་དགའ་བ་རྒྱས་བར་ཤེས་
བ་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། ཡུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྟན་བར་གྱུར་ན་དཔྱུལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་
གྲོལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོ། །དུགས་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་སྤྱོད་བས་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་ནི་མདོན་དུ་བྱ་
བ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཤེས་བ་ཆོས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ནི། ཆོས་གང་
ཡང་སྤྱེ་བའམ། འགག་བའམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བའམ། ཉམས་བར་བྱང་བའམ། ཡོངས་སུ་གཞུང་
བའམ། རྟོར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱུབ་པ་ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བས་སྤྱོ་སྟགས་ཀྱི་མཆེན་མ་དག་དང་མ་
འབྲེལ་ཞིང་མ་འབྲེས་བར་རྟོགས་བ་ཆེས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། བར་བྱིན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ནི། ཆོས་གང་
གིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ངེས་འབྱེན་ཡིན་མིན་གྱིས་སྤྱོད་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་
པོ་དང་། དེ་དག་གི་མིང་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ལ་སོ་སོ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱེ་
བ་མེད་བར་ཤེས་པ་ནི། ཆེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་ཉམས་བར་མི་ཤེས། དེ་ལྟར་ཉམས་བར་རྟོག་བར་མི་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
དག་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་

མཛད་ཀྱི་མཆོད་པ་མ་ལ། འཕགས་པ་ས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་བཅུ་དྲུག་བཅུད་པར་བཞེད་ལ། རྫོང་དཔོན་
ལྷིས་པདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཅུད་པར་བཞེད་པ་བཞིས་མི་འགལ་རྟེ། རྣམ་པདེད་ལ་གིས་པདེན་
བཞི་ལ་དམིགས་ན། ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རྫོམ་། ཁྲིས་མཆོད་པ་པོ།

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་བསྟན་བྱང་མེས་ས་གྱི་དང་། སྤྲུགས་བསྟན་ཉན་རང་
གི་མཚན་ལས་མོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་
རོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དུལའི་བདེན་པ་ནི། ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ནི། ཉག་ཅིང་
བརྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་ཉག་ཅིང་འཛིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུལའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་
པོ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །དུལ་དང་དུལ་པ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིང་སྟོལ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་དེ་མེད་པ་མི་
སྟོང་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་སྦྱར་བའི་བདག་དང་། དེ་མེད་པ་བདག་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མ་སྟེས་པ་དང་། མ་འགག་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པ་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་དུལའི་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དུལའི་ཤེད་རྒྱ་དང་། དེ་མེད་པར་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གསོག་སྟེ། རྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འབྱུར་མེད་པ་ནས་མཁའ་དང་འབྲུ་བ་དང་། དེའི་ཆེ་དུལ་ཀྱང་འབྱུང་བའི་
རྒྱ་དང་། དེ་མེད་པ་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཁོ་
བ་སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དང་ཡུན་རིང་པོར་དུལ་པར་བྱ་སྟེ་
བ་དང་། དེ་མེད་པ་རབ་བྱ་མི་སྟེ་བ་དང་མི་འབྲེལ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་བ་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ལས་སྟོལ་བ་དང་། དུལ་བརྒྱད་ནས་སྟེང་པའི་རྟེན་དང་། དེ་མེད་པ་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་སྟོལ་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ནས་མཁའ་ཡུ་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་མི་རུས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། ཀྱན་འབྱུང་བ་དེན་པའི་རྣམ་པ་བཞེད་ག་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་གཞན་གྱིས་
ཆོག་དུ་བརྗོད་པས་རྒྱད་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་འགོག་
པ་དང་། དེ་མེད་པ་འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དུལ་ཞི་བ་དང་། དེ་མེད་པ་མ་ཞི་
བ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་ཤེད་པ་སྟེ། མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་དང་། བདེ་ཞིང་གཅོང་བས་སྟེ་

ནོམ་པ་དང་། དེ་མེད་པས་བྱུ་ཚོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་
ཤིང་བྱི་མས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་སྤང་འདས་དང་། དེ་མེད་པ་དེས་པར་འབྱུང་བ་
མེད་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །ཐར་བའི་ཁྱོད་ཁྱེད་དུ་ཕྱིན་བྱེད་ལམ་དང་། དེ་མེད་པ་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་
ངན་སོང་ཆད་པ་སོགས་འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བུལ་བ་དང་། ཉན་སོངས་ཀྱི་གཉེན་སོ་རིགས་པ་དང་། དེ་
མེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་མཛོན་སྤུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཀྱི་ཐབས་ལ་
གང་དུ་འདར་རྣམས་པར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱབ་པ་དང་། དེ་མེད་པ་སྦྱབ་པ་
མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམས་པར་ཁོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་
འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། རྟག་པའི་གནས་སུ་དེས་པར་འབྱེན་པ་དང་། དེ་མེད་པ་དེས་པའི་ཕྱིན་པ་ཡིན་
པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་རོ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཤེས་བྱ་དང་། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་རོ་སྟེ་མཚན་
ཉིད་སྒྲ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལམ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པས་བཀྲགས་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཉན་
ཐོས་པས་བཀྲགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་
དང་བུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོ་དེ་དག་ནི། ཀྱང་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བུལ་བ། དེ་ལས་བྱོགས་གཅིག་ཆོས་
སུ་ཞེན་པ་དང་བུལ་བ་ལས་ལྟོག་པ་གང་ཟག་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་སོ་ཅམ། མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་
དུལ་པ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རབ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྒྲོ་འདོགས་བྱེད་ཆོད། བྱེད་མ་ཆོད་ན། ཀྱང་ཤེས་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱགས་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
ནི། དངོས་སུ་མ་བསྟན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཡང་
མི་སྟོན་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་

བས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དེ་བསྟན་དགོས་སོ། །སྟོན་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་གོམས་
བྱེད་ཅམ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་བསྟན་བཞིན་གྱིས་ཤེས་བས་སོ། །འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་མི་
སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བསྟན་པས་ཤེས་པའི་བྱིར་ཞེན། ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་
མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དགོས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ནི། ཤེས་བྱ་ཅམ་དུ་ཐད་ཀྱི། མངོན་སུམ་དུ་
བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འདར་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། མཐོང་ལམ་བསྟན་པས་གོ་སྟོན་པར་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་མཐུན་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་ཐམས་
ཅད་མཐུན་བཞིན་གསུམ་མཐུག་བསྟར་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན། སྟོར་བཞི་སོགས་ལ་མཐུག་སྟུང་མི་བྱེད་
ལ། མཐུན་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ཅི་སྟེ་ཞེན། མཐུན་གསུམ་དེ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྟུང་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་བཞིན་གྱི་བྱིར་ ཅ་བ་ལ། བསྟན་བཞིན་ཞེས་ངང་ངོ། །གང་ན། གཞི་
ཤེས་འདི་དང་། ཡང་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་འདི་དང་། ཡང་བཤད་པའི་རྣམ་མཐུན་འདི་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པ་
རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནིའོ། །གང་གིས་ན། ཡང་གི་སྤྱ་ཁོ་ནར་བསྟར་ཏེ། གནས་སྤྱབས་ཏེ། འཕུ་གསུམ་
པོ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ལུགས་ལས་སྟོག་པའི་རྩལ་གྱིས། རབ་འབྱོར། ཡང་ལུམ་འདི་ནི། ཆོས་
གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་ལྟར་གཞི་ཤེས་
ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱི་སྤྱ་ནི། སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟར་ཏེ། རབ་
འབྱོར། ཡང་ལུམ་འདི་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་བའོ། །གནས་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་བསྟན་ནོ། །རབ་འབྱོར། ཡང་ལུམ་འདི་
ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་བའོ། །འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་
མཐུན་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་བསྟན་ནོ། །འདི་ནི། འཕགས་པའི་བཤད་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལ། མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངང་ངོ། །གང་ན། རྣམ་མཐུན་ཉིད་འདི་དང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་འདི་དང་། གཞི་ཤེས་ཉིད་
འདི་སྟེ། གསུམ་སོ། །རྣམ་མཐུན་ལམ་ཤེས་གཉིས་ལ་འདི་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའམ་
འཆད་འགྱུར་མིན་པས་སོ། །ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། དངོས་མིན་གྱང་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་ཉེ་བས་དེའི་
རྩལ་ཏེ། འདྲ་བར་བརྟེན་དོ། །གང་གིས་ན། རབ་འབྱོར། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་གྱི་

ལེའུ་གསུམ་གྱིས་མོ། ། ཇི་ལྟར་ན། མཁྱེན་བ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་དོ། ། བཞི་བ་ནི།

དང་པོ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་གསུམ་པའི་ལོ། །

ཤེས་རབ་སྒྲིང་བཅས་སྤིང་ཞིར་མི་གནས་ཤིང་། །

ཐབས་དང་ཐབས་མིན་སྤང་གཉིན་དབྱེ་བའི་དོན། །

ལེགས་རྫོགས་དམིགས་མེད་སྦྱར་བས་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས། །

མཐོང་ལམ་གཞི་ཤེས་མ་ལུས་ལེགས་པར་བཤད། ། བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་དོ། ། །

དངོས་པོ་བཞི་བ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་བསྐྱར་བ།

དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་ལེགས་པར་རྫོགས་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱར་བ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་ཐོབ་པའི་དོན་
 དུ་སྒྲོམ་བ་རྣམ་ཀུན། དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་ཀྱིས་སྒྲོམ་བ་ཅེ་སྦྱར། བརྟན་བ་ཐོབ་པའི་དོན་
 དུ་སྒྲོམ་བ་མཐར་གྱིས་ལ། བརྟན་བ་ཐོབ་ནས་གཅིག་ཅར་སྒྲོམ་བ་སྤྲད་ཅིག་མདོ། ། དང་པོ་
 ལ། མཚམས་སྦྱར། སྦྱར་བ་རྒྱས་བཤད། སྐབས་བསྐྱེད་བ་གསུམ་མོ། ། དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་བར་
 བྱེད་ཅེས་བྲང་དོ། ། གང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་གསུམ་མོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 བ་ཉིད་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་རྒྱས་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་ནི་སྟེ། དེས་བར་
 བསྐྱོམས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པས་རྫོགས་པ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལོ། ། ཡང་ན། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ཐུང་དོར་དུ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐོས་བསམ་དེ་དབང་ཐོབ་པ་
 ཡིན་པས་དབང་ཐོབ་པའི་བསྐྱོམས་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་མོ། ། ཇི་ལྟར་ན། སྦྱར་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་དེ་
 ཉིད་བསྐྱེད་པས་ཡང་རྣམས་པ་ཐུས་ཤིག་མ་ལུས་བ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་རྒྱུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། གཞི་
 ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཤེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ། བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་བ་དེ་
 རྣམས་པ་ཀུན་མཐོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཀུན་ཙམ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཁྱད་པར་ཙན་གྱི་སྒྲིམ་པེམ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲུང་ས་རྣམ་པ། སྒྲུང་བ་པོ་གང་ཟག་སྒྲུང་བ་རང་གི་ངོ་བོ། སྒྲུང་
བའི་སྒྲིམ་འགྲོ་བོ། །

དང་པོ། སྒྲིམ་བྱའི་རྣམ་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྣམ་བཤད། རོན་བསྟུང་། །མདོར་བསྟན་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཅ་བ་ལ། སྒྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྒྲུང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། གཉལ་བ་ན་རེ། གཞི་ནི། སྒྱག་ཀུན་གྱིས་བསྐྱུས་བས་འགོག་ལས་གཞི་མིན་ལ་སྒྱག་ཀུན་ས་དང་
པོ་ཡར་བཅད་ལ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ན་ཆོས་ཙན། སྒྲིམ་སྒྲུང་མེད་པར་ཐལ། སྒྱག་ཀུན་
མེད་པའི་བྱེད་རོ། །འགོག་ལས་གཞི་མིན་པར་འདོད་པ་ལ། ལུ་རྟེ་བས། གཞི་ནི། དམིགས་བ་སྟེ། བདེན་
བ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ལས་རྣམ་པའི་གཞི་ནི། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འཇམ་བདེན་བ་གཞི་སྟེ། རྟག་བ་ལ་
སོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་གདགས་པའི་གཞི། མི་རྟག་བ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི། མི་རྟག་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བརྟེན་པའི་གཞི་འཇམ། རྟེན་ཡིན་
པའི་བྱེད་རོ། །ལམ་ནི། རྟག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་ལས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་
པའོ། །རྣམ་པ་ནི། གཙུ་མོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ། དེ་འང་
སྐབས་འདིར་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་བསྟན་ཏེ། གཉེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་འཛིན་
པའི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྟན་པས་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྒྲིམ་
བྱུང་ལུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །

འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་སྒྱུར་བ་སྟེ། མི་རྟག་
བ་ལ་རྟུག་པའི་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །མཆོན་བྱེད་ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ཐག་
ཡིན་པས་རྣམ་པ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་ཤིང་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པའོ། །མཆོན་གཞི་

ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི། རྣམ་པ་ཅན་སོ། །དབྱེ་རྫོང་རྣམ་དང་། ཤེས་རྣམ་གཉིས་སོ། །དོན་རྣམ་
ལ། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་རིམ་པ་ལྟར་དགྲ། བརྩ་གཉིས། ཉི་ཤུ། བརྩ་སོ་གཉིས་སོ། །ཤེས་རྣམ་ལ། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དུག་རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྩ་དང་བརྩའོ། །ཐ་
དད་ནི། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། སྤྱུག་ཀྱན་པེམ་སོ་བའི་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་དངོས་སོ་ཐ་དད། འགོག་བདེན་
གྱི་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། ལམ་བདེན་གྱི་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་དངོས་སོ་
ཐ་དད་དང་། རོ་སོ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །གངས་ངེས་ནི། རྣམ་པ་གཞིར་བྱས་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་སུ་ངེས་པས་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །བརྩ་བདུན་ཙམ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གི་གཉེན་སོ་ཡེ་ཤེས་བརྩ་བདུན་ཙམ་གསུམ་ཡོད་པས་དེའི་ཡུལ་རྣམ་པ་བའང་དེ་ཉིད་དུ་གངས་
ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་ལམ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཞིར་ཐལ། འགོག་བདེན་
དང་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐེར་ན། རོ་སོར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུག་བར་ཐལ་བའི་རྟགས་
མ་གྲུབ་སོ། །དེ་ལམ་བདེན་རྣམ་པར་ཐལ་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོ་སོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་སོ་ནི། དངོས་སོ་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཞི་
ཤེས་པའོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི། མི་མསུན་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་སོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟག་
བར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་བར་རྟོགས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐེན་པ་གསུམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་མཆན་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེས་ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དོན་
རྣམ་ལུགས་ལ་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། གཉེན་སོའི་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་རྫོང་གཞི་ཤེས་
ཀྱི་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དང་། རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །ཐ་དད་ནི། ཡོན་
ཏན་ཡར་ལྷན་རོ་སོ་གཅིག་མཆན་ཉིད་པ་ནི། ཐ་དད་དོ། །གངས་ངེས་ནི། གཉེན་སོའི་ཕྱོགས་རྣམ་ཀྱན་
མཐེན་པ་ཉིད་ནི། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྟུས་པའི་རྣམ་པ་བའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་
སོ། །འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་སོ་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་སོ་ནི། རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་བདེ་བ་ལ་

སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་
པ་དུཤལ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ནི། མཐུན་གསུམ་གྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན། རྣམ་པ་གཞི་མེད་པའི་སྤྱོད་མེད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེ་ངོ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །བྱང་སེམས་
ནི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བྱང་སེམས་པར་བཞེད་
དོ། །ཡང་ན། འགྱུར་གཞན་ལས། ཅུ་བར།

གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་།

འགྲེལ་པར། དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོས་པ་ཤེས་
གིས། རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད། རང་བཞིན་གང་ཡིན། དེ་དག་གང་གིས་བཞག་ཅེས་ངེས་ནས། དང་པོ་
ནི། རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་བདེ་ཞིང་གཅད་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། བྱིས་
པ་སྤིད་པར་འབྲམས་པའི་རྒྱུའས། གཞིའོ། །གཞི་དེ་ངེ་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་ཤེས་པ། གཉེན་
པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་
པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད་པ་
ཅུ་བར་བས་ན། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡོན་
ཏན་སྐྱོས་པའི་སྐོ་ནས་རྣམ་མཐུན་ཞེས་བྱ་བས་ན། འདིར་ཡང་རྣམ་པ་ཞེས་སྐྱོས་ཏེ། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་
པའོ། །རྣམས་ནི། དུག་པའི་མང་ཆེག་གོ། དེ་ལྟར་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་བྱ་བས་ཐ་དད་དམ་སྦྱུ་པ་སྦྱང་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མཆན་གཞི་གཅིག་གི་
མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་སྐྱོས་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཉན་རང་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
དོ། །རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་
རྣམ་པ་ནི། སྐྱེས་ཤིང་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། འོག་གི་མཆན་ཉིད་ནི། མཐུན་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅུ་བར་
པས་ཁྱད་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། གསུམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མཆན་གཞན་གྱིས་བྱེ་བ་མིན་གྱི། ཐམས་

ཅད་མཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞག་པས་ན། རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་གངས་པེས་པར་
བཞེད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དང་། རྣམ་མཆེན་གྱི་རྣམ་
པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱ་འབྲེལ། ཅ་བ། འབྲེལ་བ། རྟོན་བསྐྱེད། །སྤྱ་འབྲེལ་ནི། མཆེན་
པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱིར་བསྟན་ནས་ད་ནི་ཁྱད་པར་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་དོ། །ཅ་བ་
ལ། བཤད་ཅེས་ངང་དོ། །གང་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནོ། །གང་གིས་ན། མདོ་ནི། རབ་
འབྱེད་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལུས་འདི་ནི། མ་མཆིས་པའི་པ་རྟོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུ་བ། རབ་འབྱེད། རྣམ་མཁའ་མེད་པའི་བྱིར་དོ། །ཞེས་མེད་པའི་རྣམ་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ། རབ་འབྱེད་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལུས་འདི་ནི། མི་གཡོ་པའི་པ་རྟོལ་དུ་
བྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལྷུ་བ། རབ་འབྱེད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
དོ། །ཞེས་མི་གཡོ་པའི་རྣམ་པའི་བར་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། དུམ་ཀུན་འབྱུང་འཕྲོག་པ་སྟེ། བདེན་པ་
གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བརྩ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི། བཅོ་ལྷ་
སྟེ། རྟོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་དང་། དེ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ཉེར་བདུན་གྱི་སྒྲིན་སོ། །འབྲེལ་
པ་ལ། བདེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྷ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རྣམ་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དེ་ལ། བདེན་པ་བཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་
ལ་རྣམ་པ་དེ་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པས་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུམ་པའི་རྣམ་
པ་ནི། རྟག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་སྤྲད་ཅིག་པས་ལྷག་པར་མི་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་ཁོ་ནར་
མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་བདག་གིས་དཔེན་པ་དང་། བདག་མེད་པས་བདག་
དུ་རྟོག་པས་མི་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་ནི། དུམ་པའི་བདེན་པའི་མི་རྟག་དུམ། སྟོང་པ། བདག་མེད་པའི་
མཆོན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཞེས་རེ་རེའི་མཇུག་དུ་སྦྲུང་དོ། །མིང་གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེང་པའི་གཞི་མིན་
པས་གནས་མེད་པ་དང་། འཕྲོ་འོང་སྟེ་འགག་དང་བལ་བས་ནམ་མཁའ་དང་། རྟག་དཔྱད་བལ་བས་སྤྲམ་
བརྟེན་དུ་མེད་པ་དང་། ཡང་མིན་འབྱུང་པའི་རྟེན་ཆོར་པ་སོགས་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་མེད་པ་སྟེ། བཞི་
ནི། སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱ་སོགས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་ལ་གང་དུ་འབྲོ་

བ་མེད་ཅིང་སོང་ནས་སྐོབ་བྱ་མིན་པ་དང་། གཞི་དམ་ནས་ཞི་བའི་དཔྱད་བྱའི་ཡུལ་མེད་པས་མི་འཕྲོག་པ་
དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གདོད་མ་ནས་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲེ་འགག་མེད་པས་སྒྲེ་བ་མེད་
པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་བཞི་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་འགོག་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནི། རང་རྒྱལ་དང་བྱང་ཕྱེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་གྱི་དཔྱེ་གཞི་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་
ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅུང་མོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་ན་ལེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞི་ཤེས་སྤྱི་མ་
འདུས་པ་མི་འགལ་ཞིང་རྟོགས་བྱའི་དམིགས་པ་མ་མཐོང་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ལམ་བདེན་གཞི་ཤེས་སྤྱི་འདུ་དགོས་ཤིང་། གཞི་ཤེས་དང་། འདྲིའི་ལམ་གསུམ་ངོ་
པོ་གཅིག་པས་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ལམ་འདི་
དག་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ལམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔྱེ་ངོ་ནི། ལམ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ཟག་བཅས་གཅིག་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་
མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་
ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཟག་བཅས་དང་། རྣམ་རྟོག་དུག་སྒྲོང་བས་རབ་
ཏུ་བྱེ་བཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞི་ཤེས་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་མི་དགོས་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོར་རྟོགས་ཀྱང་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་
སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་དགོས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལམ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་པ་དང་། གསུམ་པ་
སྒྲིམ་ལམ་དུ་འདོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་ཀས། ལམ་དང་པོ་ལ་དམིགས་
བསལ་མེད་པར་སྒྲི་ལ་བཤད་ལ། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཟག་བཅས་སྤྱི་
ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བས་བཞག་པའང་མི་འཐད་དེ། ལམ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་སྤྱི་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་
ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ནི། གཉིས་ཏེ། སྒྲིམ་
པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་པའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེས་

ན། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་ལོ་ཀ་བར་བཤད་པས་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཟག་
བཅས་སུ་བཞག་པར་མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་དང་པོའི་བཞི། གཉིས་པའི་ལྔ། གསུམ་པའི་དྲུག་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ལམ་དང་པོ་ལ། ལམ་ནི། བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། བདག་ཉིད་མི་དམིགས་པས་ཤེས་
པ་པོ་མེད་པ་དང་། བཟང་ངན་ལ་སྒྲུབ་དོར་གྱི་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་
བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་ནི། ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་དང་། སོགས་པ་རིགས་བསྐྱུབ་
པ། དེས་འབྱེན་གྱི་མཆན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལ། ལྔ་ཕྱི་ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། ཤེས་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཅེས་འོག་མ་ཀུན་གྱི་མགོ་ལ་སྦྱར། རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སྤྱིར་ལེས་པོར་འཛིན་
པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱེལ་པའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པོང་མ་ཀུན་གྱི་མཐུག་དུ་སྦྱར་རྟེ། གཤོད་
ནས་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་མཆན་ཉིད་སྦྱ་བརྟན་
རྟེ། ཟག་ཅ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་བརྟན་ནས་མིག་ཡོར་དང་། གཤོད་
མ་ནས་ཞི་ཞིང་ཡུལ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་སྐྱིག་རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་བ་ལས་འདས་པའི་མཆན་
ཉིད་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྟེ། ལྔ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གསུམ་པ་ཟག་མེད་ལ་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་པོང་མ་
རྣམས་ཀྱི་མཐུག་དུ་སྦྱར། ཤེས་བྱའི་སྐྱེལ་པ་ཞེས་འོག་མ་ཀུན་གྱི་མགོ་ལ་སྦྱར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་
པོར་སྦྱར་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐུག་དུ་སྦྱར་རྟེ། ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་དུག་གསུམ་མེད་པ་དང་། རྟན་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པས་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་རྟེན་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་སུ་དམིགས་པའི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་

ལ་རྩེ་སྤང་བའི་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་དང་། ཚས་དབྱིངས་ལྟར་བརྟན་པ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཁི། སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་དང་ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པར་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་མོབ་ཟེན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ། གཉེན་པོ་རེ་རེས་སྤང་བྱ་རེ་རེ་འཛིན་པས་ན། སོ་སོར་རེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཞི་ལྔ་རྒྱལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། འོན་བསྟུན། དེ་དག་སྤྱིར་བསྟོན་པ་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྟན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འབྲེལ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་ནོ། །ཅ་བ་ལ། བསྐྱུགས་སོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །གང་གིས་ན། ལུས་འདི་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེན་པ་ན། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། ལུས་འདི་ནི། དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་པར་བྱེན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེན་པ་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཁོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་སོ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་བརྒྱད་དང་། ལམ་བདེན་ལ་བརྟན་དང་། རྟུལ་ལ་ལྷ་དང་། འགོག་པ་ལ་བརྟུ་རྒྱལ་གྱོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ཁོང་དུ་རྟུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །རི་ལྟར་ན། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལམ་དང་། རྟུལ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་སོགས་པ་བརྟན་དང་། ལྷ་དང་། བརྟུ་རྒྱལ་གྱོ། །ཞེས་བྱ་བར་ངོ་། །དེ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དང་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། གཞན་ནས་གསུངས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདི་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ཉེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྟུལ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཤོས་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། ལྷ་

དང་། འགོག་བདེན་འབྲས་བྱ་ཡིན་བས་དོན་ལ་སྐྱེ་རིམ་གྱི་སློན་ནས་བསྟན་ཏེ། དེས་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་སྟེ། ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་སྤང་གཉེན་གྱི་སློན་ནས་དང་། ལམ་དམ་
བཅའ་དང་ཆགས་ཀྱི་དང་། དུམ་པར་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དང་། འགོག་བསྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་བསྟན་
བཤོ། །དང་མོ་ནི། རྣམ་པ་མངོན་བསྟན་པ་དེ་ལ། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མེད་
བ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་། ཡང་མེད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདུན་པའི་སྐབས་སུ་
འདོད་ཆགས་གཅོ་མོའམ་འབྲས་བྱ་ཡིན་བས་དེ་མེད་ན། དངོས་རྒྱ་འདུན་པ་མེད་པས་ཡུལ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་འདུན་པ་མེད་ན། དེ་མེད་པས་ཞེན་བས་མི་གནས་པ་
དང་། མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ། གསུམ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་
སྤང་དང་། གཉི་སྟག་གི་གཉེན་པོར་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་སྟག་མེད་པ་
སྟེ། གསུམ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཞུང་འཛིན་དུ་ཀྱན་ཏུ་
རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་འཛིན་མེད་པ་སྟེ། གཅིག་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་
སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རྒྱུའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ་བརྒྱུད་
ཡིན་ལ། དེ་གཉེན་པོའི་སློན་ནས་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་
པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་
དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་
དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་སྤྱོད་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རིགས་པ་གང་ཡིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉན་རང་
གོ་ས་ལས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ། རིགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་རོ་བོ་
ཉིད་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཇི་ལྟར་རྒྱུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པའི་མན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་བྱ་ལ་

མཐའ་མེད་པས་ཆད་མས་དཔག་ཏུ་མེད་པའས་གཞལ་དུ་མེད་པ་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། དེས་
པར་འབྱིན་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་
དག་ནི། དེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། དུཤ་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་བཞི་
རང་མཚན་དང་། ལྷ་པ་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིམ་མཚན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དུཤ་པའི་
བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། བྱི་དང་། བྱི་ནང་
གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་པས་བྱི་དང་། གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གསུམ་དང་། ཇི་
ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་བརྒྱད་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་ལྷ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། སྟོང་
གྱི་མ་ཀའི་དབྱིབས་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཉག་པ་དང་ཆད་
པའི་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱུས་མེད་པ་དང་། བྱང་རྩབ་གྱི་ཕྱོགས་སོགས་རྟོགས་
པའི་ཆོས་དོར་པ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས་རིམ་པ་བཞི། ཆོས་ཆེན་དང་། དོན་དམ་
པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་
དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། བརྒྱད་དང་། ཇི་ལྟར་གྲུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཤམ་
གྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པས། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་མཛད་པ་རང་བཞིན་སྟོང་
པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གཅིག་དང་། དེས་འབྱུང་ལ་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་
ནི། དུལ་དུ་འཁྲལ་པའི་བདག་ཉིད་གསུམ་འགོག་པ་སྟེ། གཤམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་
བཏགས་པར་འཁྲལ་པ་དགག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། གཤམ་གསུམ་སྙུང་པ་སོགས་མཚན་
ཉིད་དུ་འཁྲལ་པ་དགག་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་སྙུང་འཁྲལ་པ་
དགག་པས་མེ་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གསུམ་དང་། གང་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་

ན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྩ་བྱག་ཡིན་ནོ། །ལ་
ནི། མཚམས་སྦྱར་རོ། །དོན་བསྟུན་ནི། དེ་དག་གྱི་རང་བཤུགས་ན་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཅུ་སོ་
བྱེད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། ལམ་ཤེས་
ཀྱི་རྣམ་པ་དཔེ་ལོག་ཏུ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་ནོ། །རྩ་བ་ལ། བཞེད་ཅེས་ཤང་ངོ་། །གང་ན། རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་འདི་ནི། དྲན་བཞེ་བར་གཞག་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་བཤོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ལུས་དང་། ཆོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དྲན་བཞེར་གཞག་ནས་བརྩུང་སྟེ། ལུས་འདི་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་བཤོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་སངས་རྒྱུས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས་ནིཤོ། །གང་
གི་སྟོན་ནས་ན། ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཀྱན་མཁུན་
གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སྟོན་ནས་སོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། རིས་པ་བཞིན་དུ་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་ཅུ་རྩ་
བདུན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་ཅུ་རྩ་དགུ་
དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཀྱན་མཁུན་གསུམ་དུ་ཐ་སྟངས་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ནི། རྣམ་མཁུན་
ཁོ་ཅོད། །འབྲེལ་བ་ལ། བཞེད་དོ། །ཞེས་ཤང་ངོ་། །གང་ན། དྲན་བཞེ་བར་གཞག་པ་ནས་བརྩུང་སྟེ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་བ་རྣམས་ནིཤོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ན། ཐམས་ཅད་མཁུན་བཞེད་གསུམ་
ཀྱིས་བསྤུས་པའི་ལམ་བདེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་སྟོན་ནས་སོ། །རི་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ལ་སྤྲུལ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་སོ་
དགུར་རོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། འདིར་
སྟོས་རྣམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་ལ། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྤུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལམ་

ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བ་སྦྱང་བྱས་སོ། །

རྒྱལ་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དང་། ལམ་ཤེས་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མཁུན་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་
བདུན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་དང་། རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་
དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དང་། མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །

དེ་ལ། དང་པོར་ལུས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་བླན་པ་ཉེར་གཞག་
རྣམ་པ་བཞི་ལ། དམིགས་པ་དང་། རོ་བོ་དང་། རྟོགས་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། བསྒྲམས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་
ལྗོངས་པ། །

དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་གི་རྟེན་ནས་གནས་ཀྱི་དངོས་པོར་རྟོག་པའི་གཞི་ལུས་
དང་། བདག་གི་མོངས་སྦྱོང་བར་རྟོག་པའི་གཞི་ཆོར་བ་དང་། བདག་གི་དངོས་པོར་རྟོག་པའི་གཞི་
སེམས་དང་། བདག་ཀྱན་ནས་རྟེན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བར་འཇུག་པའི་གཞི་དང་སོགས་དགེ་བ་
དང་། ཆགས་སོགས་རྟེན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ། འདི་
ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་
པའི་དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་བྱིས།

དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །

མཚོན་བྱ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བར་དྲན་པ་ལ་ལུས་གཞག་པས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་
སོ། །མཚན་གཞི་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་ས་མཚནས་སོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཅན་སོ། །དབྱེ་རོ། ལུས། ཆོར་བ། སེམས། ཆོས་

འཛུགས་པ་ཉེར་གཞིག་བཞིའོ། ར་དང་ནི། རོ་མོ་གཅིག་པ་དང་། ར་དང་ཅེ་རིགས་པའོ། བྲངས་པེས་ནི། ལུས་
གཅང་བ། ཚོར་བ་བདེ། སེམས་རྟག་ཚས་ལ་བདག་ཏུ་བྱེད་ཅི་ལོག་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་འཛུགས་
པ་ཉེར་གཞིག་བཞིར་པེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ལ། ཐེག་པ་སྤྱན་
སོང་གི་ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བཏགས། གཉེན་པོ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ཏུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུད་གི་ཚོར་བ། སེམས། ཚས་
རྣམས་ལ། ཚོར་བ། སེམས། ཚས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། བྱིད་པ་བྱིད་པ་གཉིས་ཀའི་ལུས། ཚོར་
བ། སེམས། ཚས་རྣམས་ལ། ཚས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུད་གི་ལུས་ནི། དབང་པོ་ལྟོ། །ཁྱིའི་
ལུས་ནི། བྱི་རོ་ལ་གྱི་ལུས་ལྟོ། །གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི། རང་གི་དབང་པོའི་རྟེན་གྱི་གཞུགས་སོགས་ལུས་
ལྟ་བུ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞུགས་
བརྟན་གྱི་ལུས་ཏུ་རྟོག་གྱི་རོ་བམ་བ་རུལ་པ་སོགས་སུ་མཐོང་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་
རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལའང་འདི་ལྟ་བུའི་ཚས་ཅན། འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན། མཚན་ཉིད་འདི་ལས་
མ་འདས་སོ། །ཞེས་ལུས་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་གཅང་ཞིང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་ན། དབྱ་བ་
གཞོན་པ་ལྟ་བུའམ། རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བའོ། །རྒྱུད་གི་ཚོར་བ་ནི། རྒྱུད་གི་ལུས་ལ་
བརྟན་ཅིང་དམིགས་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །ཁྱིའི་ཚོར་བ་ནི། ཁྱིའི་ལུས་ལ་བརྟན་ཅིང་དམིགས་ནས་
བྱུང་བའོ། །གཉིས་ཀའི་ཚོར་བ་ནི། གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་བརྟན་ཅིང་དམིགས་པའི་ཚོར་བའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སེམས་རྣམ་ཤེས་དང་། ཚས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ། ཚོར་བ་སོགས་ལ་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཚོར་བ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་དུ་ཤ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་ན། རང་བཞིན་མེད་པ། སེམས་རང་གི་མི་རྟག་ཚས་རང་གི་
བདག་མེད། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དགྲའི་གཉེན་པོ་དགྲ་སྒྲེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་

འདུན་པ། ལེ་མོའི་གཉེན་པོར་བརྟེན་འགྲུལ། བྱིང་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྩོལ་བ། ལྷུ་མ་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོ་
བ། གཤོད་པས་སྒྲོ་བའི་གཉེན་པོར་མ་ཐན་པ། ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཚོགས་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་བྱིར་
རུར་བ་མེད་པ། གདམས་པར་བཞུགས་པའི་གཉེན་པོར་དུན་པ། ལྷུང་བས་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་གཉེན་པོར་
ཤེས་པའི་ཞ། བརྟེན་པ་འདོར་བའི་གཉེན་པོར་བག་ཡོད་བསྒྲིམ།

གཉེས་པ་ནི།

སྒྲོ་ལྷན་དུན་བཏེར་གཞག་པ། སྒྲིམ་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་བཞི་ཡིས། །
མཚུངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ན་དེ། །དེ་ལས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །
ཉེན་དང་གཉེན་པོ་དག་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །
དམིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཐོབ་པས་སྒྲིམ་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། །
མཐུན་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྒྲེ་བ་དང་། །
ཆེན་པོ་དང་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་། །སྒྲིམ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པས་གཞན། །ཞེས་ཏེ།

བརྩུ་གཉེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུན་བཏེར་གཞག་སྒྲིམ་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐོས་
བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པས་ཉེན་གྱི་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིམ་པ་
བྱིན་ཅེ་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་ལུས་མི་གཅང་། ཆོར་བ་དུས་སེམས་མི་རྟག་ཆོས་བདག་མེད་པར་འདྲ་
ཤེས་པའི་འང་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་གཉེན་པོའི་དང་། རང་ཉིད་ལུས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོར་ཤེས་
པས་དུས་འདི་མཚན་ཉིད་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་མེད་པ། དེའི་རྒྱ་ཆོར་བ་དུས་འདི་ཤེས་པས་ཀུན་
འབྱུང་སྒྲོང་། རྟག་འཛིན་གྱི་གཞི་སེམས་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་དུ་ཤེས་པས་བདག་ཆད་པར་དོགས་པ་མེད་པས་
འགོག་པ་མཛོད་དུ་བྱེད། ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པས་བདག་མེད་སྒྲིམ་པའི་ལམ་བསྐྱེད་
པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྒྲིམ་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འཇུང་པས་འཇུག་པའི་སྟེ། དེ་
སྒྲིམ་དུ།

གནས་ངན་ལེན་དང་སྤིང་རྒྱུའི་བྱིར། །གཞི་ཡི་བྱིར་དང་མ་རྒྱུངས་བྱིར། །

བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །དན་བ་ཉེ་བར་གཞག་བ་སྒྲོམ། །ཞེས་སོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པའི་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་
དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་བྱིར་མ་ཡིན་པས་
ཐོབ་པའི་དང་། བར་བྱེད་དང་མཐུན་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་མཐུན་པའི་དང་། ལོ་ཀ་
པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དང་། ལུས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོ་མོར་
སྤང་བས་སྦྱ་མ། ཆོར་བ་ལོག་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མི་ལམ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
ནས་མཁའ་ཆོས་སྒོ་བྱར་བ་སྤྲིན་ནས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དང་། བསམ་བཞིན་
དུ་སྤྲིད་པར་སྦྱེ་བ་ན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་
ཅིང་། དེ་ལ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་སྦྱེ་བའི་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྩོད་པས་དན་པ་
ཉེ་བར་གཞག་པ་རྩེད་ལུང་གཞན་པས་ཆེ་བས་ཆེན་པོའི་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོམ་པས་
ཡོངས་སུ་བྱུང་བས་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པར་བསྐྱོམས་པས་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་དང་། ཤིན་
དུ་བསྐྱོམས་པས་སྒྲུག་མེད་ཐོབ་ཀྱང་མི་ཟད་པས་སྒྲོམ་པའི་དང་། ས་བརྒྱུ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་
ལུས་པར་འབྱུང་བས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་འབགས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཉག་པ་དང་། བདག་ཏུ་བརྟེན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྒྲོང་བ་
དང་། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས། ཆོར་བ། སེམས། ཆོས་
ལྷམས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་ཐོ། །

གཉིས་པ་སྦྱིབ་པ་སྤར་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་
པར་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སྤར་བཞིན་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་
དང་། དགེ་བ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། དན་པ་ཉེར་གཞག་བསྐྱོམས་
པས་སྤར་གཉེན་ཤེས་ནས་ཁྱད་དོར་བྱ་བའི་བྱིར་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ།

བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་སྟོང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་དང་མཚུངས་པ་མེད། །

བརྟན་པ་ཉི་ཤེར་གཞག་པ་ཡིས། །ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ། །ཞེས་པ་དང་།

དེ་སྐད་དུ།

མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་རྣམས། །

དེ་དག་སྤང་ཕྱིར་བརྟན་འགྲུས་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

མཚོན་བྱ་ནི། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བས་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་སྟེ། གཙོ་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལོ། །མཚོན་གཞི་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་ས་མཚམས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། བརྟན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒྲིམས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟན་པ་རྣམས་ཞུགས་པ་ལས། སྤྱི་བ་སྟོང་བའི་བརྟན་འགྲུས་འབྱུང་བས་དེ་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་གཞི་ལོ། །དབྱེ་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བའི་རྒྱའི་བརྟན་འགྲུས་དང་། མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པའི་བརྟན་འགྲུས་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱའི་བརྟན་འགྲུས་དང་། མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པའི་རྒྱའི་བརྟན་འགྲུས་ཉེ་བཞིའོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་པོ་གཅིག་པ་སྟེ།

སྤྱི་ག་བ་སྦྱེས་པ་སྟོང་བ་ཉིད། །དགེ་བ་སྦྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གངས་ངེས་ནི། སྤྱི་ག་བའི་འགལ་ཆ་སྦྱབ་པ་དང་། འཕེལ་ཆ་འཕྲོག་པ་དང་། དགེ་བའི་འགལ་ཆེན་སྟོང་བ་དང་། མཐུན་ཆེན་སྦྱབ་པ་བཞིར་ངེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞིར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་འཁྱིང་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་ཐུན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་། །བཞི་པ་ལ། སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། སྒྲིམ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སྤྱི་ག་བ་སྦྱེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྦྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྟན་འགྲུས་རྩིས་ལོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་འཛིན་གོ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་ཉེ་གསུངས་པས། དང་པོར་བྱེད་འདོད་པའི་འདུན་པ་བསྦྱེད་དོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཛོང་གི་རྣམ་

འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ནི། འབད་བཤོ། །དེའང་ཞི་གནས་དང་། རབ་རྩ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
དང་བཅས་པར་སྒྲོམ་སྟེ། དེའང་ཞི་གནས་དང་རབ་རྩ་འཛིན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་གཉེན་
མོར་བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་མོ། །ཇི་ལྟར་ཚུལ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་རྩ་འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱིས་ཡང་དག་
པར་འཛིག་གོ། མཉམ་པ་ཐོབ་ནས་བཏང་སྒྲོམས་སྟེ་འཛིག་གོ། དགེ་མི་དགེ་ནི། ལུང་མོར་དུ་དགེ་བ་
བཅུ། མི་དགེ་བ་བཅུ། ལུང་པར་ཐེག་ཆེན་ནི། མདོ་ལས། གང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། མི་དགེ་བཤོ། །གང་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བཤོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

འདུན་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚན་བཅས་སྒྲོམ་པ། །

ཡང་དག་སྒྲོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །གཉེན་པོ་ཞེས་ནི་དེས་པར་བརྟེན། །ཅེས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི།

འཁོར་བ་ཉེ་བར་སྒྲོད་པ་དང་། །སྤྱི་བ་པ་དག་ནི་འདོར་བ་དང་། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོར་བ་དང་། །ས་རྣམས་ལ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །

མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། །ལུང་བསྟན་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱི་བྱེད་དང་། །དབང་ནི་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་དང་། །

ཞིང་རྣམས་དག་པར་བྱ་བྱིར་དང་། །མཐར་ཐུག་ཉིད་དུ་བའི་བྱིར་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཆོ་ལྡན་རྣམས། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ། །ཞེས་པས།

འཁོར་བའི་ལུན་སྟུང་ཆོགས་པ་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སྒྲོད་པ་དང་། སྤྱི་བ་
པ་ལྟ་འདོར་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོར་བ་དང་། ས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་བདུན་པར་
མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། བརྒྱུད་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དགྲ་པར་སེམས་ཅན་སྤྱི་བ་
པར་བྱ་བ་དང་། བཅུ་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གསུམ་ཆར་ལ་ཞིང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ས་ལ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པཤོ། །ལྟ་བུ་ནི། དང་པོ་
གཉེས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། དེ་མ་གཉེས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པར་ཐོབ་

ཅིང་འཕེལ་བ་ཐོབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་བ་པ་སྤྲངས་ནས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ལས་
ལ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སྤར་བཞིན་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱུ་བ་བའི་
བྱ་བ་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དཀྱིག་གཉེན་གྱིས།

རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་བ་ཉིང་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བདག་རྟེན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱེད་བ་ལས་བྱུང་
བའི་སེམས་གནས་པ། ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ།

དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར། །

ཉེས་པ་ལྟ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། །བསྐྱེད་བའི་རྩུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །

མཚོན་བྱ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་གཞིའམ་རྟེན་བྱེད་པས་མས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ནས་
མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པས་རྒྱུ་བའོ། །མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚན་པ་སོ། །དང་པོ་
ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི། སྤྱི་བ་པ་སྤྲང་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྟན་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་
སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་ཅན་སོ། །དབྱེ་ངོ་། །གྲས་སྤྱོད་
ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྟག་སྤྱོད་ལས་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྤོང་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲིམས་པའི་སྤྱིས་ཐོབ་ལ་
བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་
རྣམ་འབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། དཔྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཞིའོ། །ཐ་དང་
ནི། བལ་ཆེར་ངོ་མོ་ཐ་དང་དོ། །གྲངས་ངེས་ནི། རྟོགས་འདུན་སོགས་བཞི་ཡོད་པས། རྟོགས་ཅན་རྩ་
འབྲུལ་རྒྱུ་བ་བཞིར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་ཆེན་མོ་ནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདུན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དེ་བཞག་དང་།

མཆོངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་སྦྱང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྟན་པ་སྒྲོམ་སྟེ། ཉེས་པ་ལྔ་
ནི། ལེ་ལོ། གདམས་རག་བཟེད་པ། བྱིང་ཆོད། བྱིང་ཆོད་མ་ཞི་བ་ན་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ། ཞི་བ་ན་
འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ།

ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་རག་ནམས། །བཟེད་དང་བྱིང་དང་ཆོད་པ་དང་། །

འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ནི། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། ཚྲོལ་བའི་གནས་འདུན་པ། དེ་ལ་གནས་པ་ཚྲོལ་
པ། འདུན་པའི་རྒྱ་སྤང་གཉེན་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྟེ། དེ་ལས་མངོན་པར་འདོད་པའི་
འདུན་པ་འབྱུང་བས་སོ། །ཚྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་སྟེ། བཙོན་འབྲས་བརྒྱམས་པས་ལུས་
སེམས་ལས་སྤུ་རུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཉེ་བཞིའོ། །ལྷག་མ་ནི། ཉེས་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་
སྟེ། དེམ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་བཟེད་པའི་དྲན་པ། དྲན་པ་དང་ལྟན་པ་བྱིང་ཆོད་
ལ་བྱིང་ཆོད་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན། རྟོགས་ནས་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་
སེམས་པ། བྱིང་ཆོད་ཞི་བ་ན་རྣལ་དུ་འཛིག་པའི་བཏང་སྟོམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ།

གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །

དམིགས་པ་བཟེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་ཆོད་པ་རྟོག་པ་དང་། །

དེ་སྦྱང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཛིག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་ལེགས་པར་སྤྱངས་པས་རྒྱ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་གང་མངོན་དུ་བྱེད་
འདོད་པ་དེ་ལ་སེམས་གཏད་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དེ་དང་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་རང་གཞན་གྱི་
དོན་འབྱུང་སྟེ།

བཏང་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི། །ཀླང་པ་མཚན་ཉིད་མཆོག་ལྟན་བཞི། །

བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་དག་གི། རོན་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཨོཅ། རྟོ། དེ་ལ། ཐམས། མཐོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཏེ།

རྟེན་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། །ཐབས་དང་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། །

མོ་ཕྱན་ཏེ་འཕྲུལ་རྒྱུ་པ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པ་ཞལ་འདོད། །

བསམ་གཏན་པ་རིམ་སྒྲིན་བརྟེན་ནས། །རབ་རྩུ་དབྱེ་བ་དག་དང་ཐབས། །

ནམ་བཞི་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། །ནམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་བརྒྱོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པས་པས་མ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ནི། ཉེན་སོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞི་ནི། སྒར་བཞིན་ནས། ཡང་
ན། འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་འདུན་པའི་ཉིང་འཛིན། འབད་བ་དང་བཙོན་
འབྱས་ཙམ་པ་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་བཙོན་འབྱས་ཀྱི། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ན་ཅེ་གཅིག་
པ་ལ་རེག་པ་སེམས་ཀྱི། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ན་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དཔྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་
བཞིན། །ཐབས་བཞི་ནི། སྒྲོང་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དང་པོ་གལ་སྔས། འབད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉེ། དད་ཅིང་
དོན་ཏུ་གཉེར་ན་འབད་པའི་བྱིང་རོ། །ཁིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ཐབས་
སོ། །དན་པས་དཔེགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད། །ཤེས་བཞིན་གྱིས་འཕྲོས་པ་ངོས་ཟིན་པས་ཉེ་བར་
གཏོད་པའི་ཐབས་སོ། །སེམས་པ་དང། བཏང་སྦྱོམས་ནི། བྱིང་རྟོད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་
ཐབས་ཉེ།

གཅིག་ནི་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །གཉིས་པ་མན་འདྲེན་པ་བདག་ཉིད་དོ། །

གཞུང་པ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །བཞི་པ་གཉིན་པོ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

[illegible]

མཛོང་བ་དང་ནི་གདམས་ངག་དང་། །གནས་པས་རྣམ་པར་ཅེ་བ་དང་། །

སྒྲིན་ལམ་དང་ནི་དབང་དག་དང་། །ཆོས་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་བྱིར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དོན་ཅེ་ལ་སྒྲིར་པའི་ལམ་ལ་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་སྒྲར་
བཞིན་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི། བྱེ་བྲག་ཏུ་དད་སོགས་ལྔའི་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་བྱང་རྩབ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཐོས་པ་དང་། ཞི་གནས་
དང་། ལྷག་མཛོང་སྟེ།

བྱང་རྩབ་སྒྲིད་དང་ཐོས་མཆོག་དང་། །ཞི་གནས་ལྷག་མཛོང་དད་སོགས་ཀྱི། །

གཞི་ཡིན་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དོན་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དད་སོགས་ཉེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་
པར་འབྱུབ་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་གང་ཞིག་དོན་ཅེས་བསྐྱས་པའོ། །མཆོན་བྱ་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་
སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སྒྲར་གྱི་དམིགས་པ་བྱང་རྩབ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དབང་
བྱེད་པས་དབང་པོའོ། །མཆོན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ་དང་། ས་མཆམས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་འདིར་
སྒྲོས་དབང་པོ་ཙམ་སོ། །དབྱེ་འོ། །བྱང་རྩབ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་འདུན་པའི་དད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྒྲིད་པ་ལ་སྒྲིར་པའི་བརྟན་འགྲུས་དང་། ཐོས་པའི་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་བྲན་པ་དང་། ཞི་གནས་
ལས་སེམས་མི་འཛོལ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷག་མཛོང་གིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
རབ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ནི། དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་སྟེ། ལྔའོ། །དེ་སྐད་བྱ།

ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་ནས། །འདུན་དང་སྒྲིར་པར་དབང་བྱེད་དེ། །

དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་དང་། །མི་འཛོལ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་འོ། །ཞེས་སོ། །

ཐ་དད་ནི། ལལ་ཆེར་ངོ་པོ་ཐ་དད་དེ། སྤྱི་ལྷན་འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གངས་ངེས་ནི། གཞི་
དམིགས་པ་ལྔ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་འང་ལྔ་རེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་བཞིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་སྒྲོར་བ་
འབྱུང་བས་འདྲར་སྒྲིམ་དབང་པོ་ཁོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་ངོ་མོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དད་པས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲོམ། བཙོན་འགྲུས་གིས་ཡིད་
ཆེས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བས་སྒྲོམ། དུན་པས་མི་བརྟེན་པའི་རྩལ་གྱིས་
སྒྲོམ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་དུན་པས་མ་བརྟེན་པའི་དོན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་སྒྲོམ། ཤེས་རབ་གྱིས་མཉམ་
པར་གཞག་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲོམ་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། བདེན་པ་སྤྱར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་སྒྲོར་ལས་བྱོད་
སོགས་སྒྲུབ་པ་ལོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་པོ་བ་པ་ནི། དེ་མ་ཐག་དུ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་
སྒྲོབས་གྱི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། སྤར་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཉིད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངེས་པར་བསྐབས་པས་རྒྱུར་མི་
རྩི་བས་སྒྲོབས་ཏེ། འདི་ལའང་ལྔ་ལས། དང་པོ་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། བཙོན་ཉིད་
ནི། དབང་པོ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་མི་རྩི་བར་སྤྱར་པ། བཟོད་མཆོག་གིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་རྒྱུང་བས་གང་། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སྒྲོབས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

མཆོན་བྱའི་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐབ་པས་གཉེན་པོ་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པས་སྒྲོབས་ཏེ། དེ་རྒྱུད་དུ།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྐབ་པའི་ཕྱིར། །སྒྲོབས་ལྡན་འབྲས་བྱ་བྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

མཆོན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི། སྒྲོབས་ཅན་
སོ། །དབྱེ་ངོ་། །མ་དད་པ་འཛོམས་པ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་འཛོམས་པ་བཙོན་འགྲུས་དང་། བརྟེན་ངས་
འཛོམས་པ་དུང་པ་དང་། རྣམ་གཡོང་འཛོམས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཉི་སྤྲུལ་འཛོམས་པ་ཤེས་རབ་
གྱི་སྒྲོབས་གྱི་རྣམ་པ་ལྔ་པོ། །ཐ་དད་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །བྲངས་ངེས་ནི། སྤར་བྱ་མ་དད་པ་སོགས་ལྟ་

ཡོད་པས་དེའི་གཉིན་པོར་ལྷུང་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་བ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ལ་བཅོད་
པ་དང་། ཚོས་མཆོག་འབྱུང་བས་སྟོབས་ལྡན་པ་བཅོད་པ་དང་ཚོས་མཆོག་གི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་སྐད་དུ།

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། ལྷ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྷ་པོ་བསྐབས་པ་དང་ས་
ལ་འཇུག་པའོ། །

དད་སོགས་ས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

དུག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་གི་
རྣམ་པ་བདུན་ལ་སྤར་བཞིན་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩན་སོགས་བདུན་ཉེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆན་ཉིད་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །མཆོན་བྱ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་
བྱང་རྩལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པས་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་གོ། བྱང་རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལ་སོགས་པའི་
སྟོན་པ་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པས་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་གོ། མཆན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་ཅུ་མ་སོ། །དབྱེ་རོ། །དམིགས་རྣམ་མ་བཟེད་པའི་རྩན་པ་
ཤེས་བྱ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལྷ་བྱ་དང་།

ཤེས་བྱ་མ་རྟོགས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །རྩན་པ་དག་ནི་ཀུན་དུ་སྟོད། །ཅེས་སོ། །

གང་ཟག་དང་ཚོས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་མཆན་མ་འཛོམས་པས་ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་ནི། ལྷུང་པོ་ཆེ་ལྷ་བའོ། །

འདི་ཡི་རྣམ་འབྱེད་རྟོག་པ་ཡི། །མཆན་མ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤར་དུ་སྐྱབ་པའི་བཙོན་འབྲས་ནི། ཉ་ལྷ་བའོ། །

འདི་ཡི་བརྩོན་འགྲུས་མ་ལུས་པ། །སྤྱར་དུ་རྟོགས་པར་བུ་བྱིར་འབྱུག །

བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བས་རྟག་ཏུ་ལུས་སེམས་ཆོས་
པར་བྱེད་པའི་དགའ་བ་ནི། རྟོར་བུ་ལྟ་བུའོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་རྣམ་འཕེལ་བའི། །དགའ་བས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལས་ཐར་བས་ལུས་སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པས་
ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ནི། བརྩོན་མོ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྱི་བ་པ་ཀུན་ལས་ཐར་བའི་བྱིར། །ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པས་བདེ་བ་ཐོབ། །ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་དོན་གནས་སྤྱར་པའི་འཕྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་ཅིང་འབྱུང་བས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ནི། སྤྱིམ་བདག་ལྟ་བུའོ། །

ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བསམ་པའི་དོན། །འཕྱོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

བཏང་སྒྲུམས་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེས་བྱང་སེམས་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་
ཏེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མ་རྟོགས་པ་འབྱུལ། རྟོག་པ་འདོད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མཉམ་གཞག་གིས་
ཚུལ་མེད་དུ་གནས་པར་བྱེད་པས་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ།

བཏང་སྒྲུམས་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ཞིན་གནས། །

རྗེས་ལ་ཐོབ་དང་མི་རྟོག་པའི། །གནས་པ་མཆོག་གིས་རྟག་ཏུ་གནས། །

ཡོན་ཏན་ལྟ་བུའི་སེམས་པ་ནི། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་བར་འབྱུག །

རྟག་ཏུ་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟ་བུའི། །བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར། །ཞེས་སོ། །

ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་སྤྱར་རོ། །ཐ་དང་ནི། ཅི་རིགས་པའོ། །གྲངས་
རེས་ལ། དྲན་པ་ནི། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་བྱིར་

རྟོ་ཁོས་པར་རྟུ་རྒྱལ་བཤུང་ནི། པར་པལེན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། མཐོང་པམ་བྱང་རྒྱལ་ནི། དེའི་རོམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟོ་། །བརྟོན་བཟུམ་ནི། དེས་པར་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེས་བཟོད་བྱ་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་
པར་རྟུ་ལམ་རྒྱལ་མི་གཙོད་བའི་ཕྱིར་རྟོ་། །དགའ་བ་ནི། ཐལ་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། མེམས་དགའ་བར་བྱང་
བའི་ཕྱིར་རྟོ་། །སྒྲགས་གསུམ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལ་གཞི་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པ་ནི། སིན་རྟུ་སྦྱངས་པ་སྟེ། གནས་ངན་པེན་གཙོད་པས་སོ། །གནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པར་མི་བཟུང་བ་ནི། ཉིང་ཏེ་འཛོལ་ནེ། དེ་ལ་གནས་པས་གནས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རྟོ་། ཉོན་
མོངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་རོམོ་བཟང་སྟོམས་ནེ། ཕྱིར་ཁོད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་
གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་རོམོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ་། །དེ་སྒྲུང་བུ།

རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག་། གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ།

བཞི་པ་ཐན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། རྒྱལ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག།

འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། རོ་བོ་ནི་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཨྱ་བ་དང། སྟགས་པ་ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཚས་མཚམས་པའི་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་ལ་
བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལྟར་བས་དེའི་ཆེ་ཡོད་དེ།

སར་ཞལ་ས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །

[illegible]

འཕྲུག་པ་ལྟོ་སྒྲིལ་པ་ལྟོ་སྒྲིལ་པ་དཔག་པ་དེས་པ་འཕྲུག་པའི་ལམ་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་ལན་ལག་གི་

རྣམ་པ་བརྒྱུད་ལ་སྤར་བཞིན་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་རི་ལྷ་ར་མཐོང་བའི་བདེན་པའི་ཆོས་
ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བ་ལོགས་བརྒྱུད་དེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། གློ་མ་སྤར་དག་པར་
བྱ་བའི་བྱར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཐབས། གློ་མ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའོ། །མཚན་བྱ་ནི། གློ་མ་པའི་
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གས། རྒྱུར་གྱུར་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གོ། མཚན་གཞི་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་
དང་། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་དབྱེ་གཞི། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་སོ། །དབྱེ་ངོ་ལ། ཡང་
དག་པའི་ཞེས་ཀྱན་གྱི་མགོ་ལ་སྤྱར། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་ཀྱན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྤྱར་
ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟོགས་སེ་ཞེས་
རྣམ་པར་འཛིག་ཅིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་། དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོ་སྟེ་ལ་ལོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་
ནི། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། དག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་དག་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་
པ་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐུ། དག་གི་ཁ་གསལ་གསལ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་བཅོས་མ་ལོགས་
མེད་པའི་གཉིས་ཀའི་ལས་རྣམ་པར་དག་པས་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ལུན་རིང་པོར་མི་སྦྱོ་བར་
ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གློ་མ་པ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་
སྦྱོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་བྱེད་ཀྱིང་མེད་པར་ལམ་མདོན་དུ་བྱ་བའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཡང་དག་པའི་བླ་
བ་དང་། མདོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་མདོན་པར་སྦྱུབ་པའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཡང་དག་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ།

དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རི་ལྷ་བྱར། རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྦྱེས། །

རྣམ་པ་ཞག་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པ་འཇུག་པ་དང་། །

ལས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དང་ནི། །

ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ནི། སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་གློ་མ་པའོ། ཞེས་སོ། །

ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་དངོས་སེ་ཐ་དད་འགའ་ཞིག་ངོ་མོ་གཅིག་པའོ། །གངས་

དེས་ལ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བཞི། མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་གཙོང་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་
 ཐོབ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་ལྟར་དེས་པར་འཛིན་པའི་བྱིར་དོ། རྟོག་པ་དང་དག་ནི། གཞན་གྱི་བར་བྱེད་
 པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དག་གིས་བརྗོད་པས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་པས་
 སོ། །དག་ལས་ཀྱི་མཐུན། འཆོ་བ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དག་གིས་བསྐྱེད་པ་
 དང་འབྲེལ་པའི་གཏམ་གྱིས་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སོ། །ལས་ཀྱི་མཐུན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་
 ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སོ། །འཆོ་བས་ཆོས་གོས་སོགས་ཇི་ལྟར་གནང་བ་བཞིན་ཡོངས་སྟོང་
 པས་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སོ། །ལྷག་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། ཚུལ་པས་ལམ་སྒྲོམ་
 པ་སྟེ། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ། །དན་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་མ་བརྗོད་པས་
 ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བྱིང་རྟོག་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་
 ཤེས་སོགས་སྤུབ་པའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་བརྒྱད་དོ། །དེ་རྟེན་དུ།

ཡོངས་སུ་གཙོང་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །
 ལྷ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །
 ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་འབྱུང་
 པས་འབགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཀྱོགས་ཡིན་པས་དེ་ནས་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ་
 ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ། །ལྷ་
 པ་ནི། ཡོངས་སུ་གཙོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །བཞི་
 དང་། བཞི་དང་། བཞི་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། བདུན་དང་། བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན། སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཀུན་ཤེས་བཞི་དེ་གྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ཡིན་
 ནོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། ལམ་རྒྱལ་སྟེ། གཉེན་པོའི་དང་། སྦྱལ་པོའི་དང་། མཐོང་པོའི་
 ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དང་། འོ་ག་ལས་འདས་པའི་དང་། སྦྱང་པའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་
 ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ཡུལ་
 ཅན་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ། དེའི་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་
 པ་སྟོང་བ་ཉིད། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི། སྒྲོན་མེད། རྟེན་དེ་རྟག་
 ཏུ་ཉེ་བར་ཞི་བ་མཆན་མེད་དེ།

ཉིང་འཛིན་གསུམ་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་དང་། །

བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་དང་ནི། །དེ་རྟག་ཉེར་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་བ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡོད་པས་འཛིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ནི། བདག་
 གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉི། བདག་མེད་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་ཡིན་འོ། །བདག་འཛིན་ཀྱི་རྟེན་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྦྱོགས་ཤིང་མི་འདོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོན་མེད་ཀྱི་
 སྟེ། བདག་འཛིན་ཀྱི་རྟེན་དེ་སྤང་པའི་བྱིར་ཡིན་འོ། །ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ཞི་བ་ལ་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་མཆན་མེད་ཀྱི་སྟེ། དེ་ཞི་བ་མཐོན་བྱ་བའི་བྱིར་འོ། །

དེ་ནི་གཞུང་འཛིན་ངོ་པོའི་བྱིར། །རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱབ་ཀྱིས་སྦྱོགས། །རྟག་ཏུ་དགའ་དང་ལྷན་པའོ། །

ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་། །མཐོན་སུམ་དུ་ནི་བྱ་བའི་བྱིར། །

སྦྱང་ཉིད་ལ་སོགས་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །དོན་རྣམ་གསུམ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་གཉིས་ནི། སྒྲོན་
 མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པའོ། །ཡང་དག་པ་མིན་
 པའི་རྣམ་རྟོག་གི་དོན་གྱིས་དུ་ཁ་བས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ནི། སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ། གུན་
 བཏགས་པའི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི། བདག་མེད་གཉིས་སུ་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་བདག་མེད་

དོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ནི། མཆན་མེད་ཀྱི་སྒྲེ་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི། མྱ་ངན་འདས་ཡིན་རྟོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐན་བཞེད་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད། །

བརྟན་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་པོ་དེ། །མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་རྟོག་དོན། །

ཀྱང་ཏུ་རྟོག་དོན་ཁོ་ན་དང་། །རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་བྱས་པ་བདག་གིར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་གོ་འུམ་བཞིན་དུ་དུམ་པའི་བདེན་པའི་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་དང་ཐོ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །བདག་ལྟ་དེའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་ཉེ། འབྲས་བུར་བྱུར་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་མཆན་མ་མེད་པའི་རོ་བོ་འགྲོག་པ་དང་མཆན་མའི་རྟོག་པ་སེམས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བཞི་བཞི་ནི། རྣམ་ཐར་སྟོ་གཉིས་པ་མཆན་མ་མེད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སྒྲར་བྱར་སྟོན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རོ་བོ་ཉིད་དུམ་པའི་བདེན་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། དུམ་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བཞི་ནི། སྟོ་གསུམ་པ་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །མཆན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོའི་མཆན་མ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འདིར་འགལ་བར་མི་བསམ་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུལ་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ཉེ། རྣམ་པ་སྐྱུའི་རོ་བོ་དང་། རྒྱད་པར་སྐྱག་པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལྟ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ཐག་གང་གིས་ན། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། བྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དམ། དག་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་ཐོལ་གྱིས་སོ། །ཐེག་ཆེན་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ན། ཉན་ཐོས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

མི་སྤྱལ་བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །

འདིར་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་དོ། །རི་ལྷ་ར་ན། གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་
མ་བཤེག་བ་སྟེ། གཞུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྱའ་བའམ་བྱའ་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་
བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནང་རྒྱལ་འཕྲོར་བ་རང་ལ་གཞུགས་སུ་འདུ་ཤེས་བས་ཕྱི་རོལ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་
གཞུགས་རྣམས་ལ་སྟོད་ཀྱི་ལོ་ཀ་ཆེ་བ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའམ་རྒྱུད་དུར་སྤྱལ། རྒྱུད་དུ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་
རྒྱུད་བའམ་ཆེན་པོར་སྤྱལ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཛེས་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མཛེས་པ་འམ་མི་མཛེས་པར་
སྤྱལ། མི་སྤྱལ་ཅིང་མི་མཛེས་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་མཛེས་པ་འམ་དེ་ཉིད་མཛེས་པར་སྤྱལ་ཏེ་སྤྲོ་ཆོགས་
སུ་ལྟ་བཤོ། །ཞེས་བྱ་བཤོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། རང་རི་ལྷ་ར་འདོད་འདོད་དུ་སྤྱལ་བའི་སྤྱིབ་པའི་
གཉེན་པོར་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་དགོས་ཤིང་
ཕྱི་རོལ་གཞུགས་ལ་བཟུང་གོས་པའི་བྱེད་རྟོ། །རྩལ་རི་ལྷ་ར་ན། གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་བ་
སྟེ། གཞུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱའ་བའམ། མ་བྱའ་ཡང་གཞུགས་མེད་དུ་འདུ་ཤེས་ས་ནང་རང་ལ་
གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མིང་དུ་འདུ་ཤེས་བས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཞུགས་རྣམས་ལ་སྤར་བཞིན་ལྟ་བཤོ། །གཞན་
སྤར་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་སྤྱལ་བའི་སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཕྱོལ་བས་ན། རྣམ་པར་ཐར་བ་སྟེ། གཉིས་དང་
དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གློ་མ་གཞིར་བྱས་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་གང་གིས་ན། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་
ཐོབ་བས་སོ། །སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

གསུམ་པ་མཐའ་ན་ཞེས་སོ། །

དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། གཞུགས་སྤྱལ་བ་སྤྱལ་བ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་སྟེ། འབད་པའི་
ཆོ་སྟེ་བ་དང་། གཞུགས་མི་སྤྱལ་བ་སྤྱལ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་སྟེ། མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་རྟོ། །དགའ་མི་དགའི་གཉེན་པོར་གློ་མ་མི་དགོས་ཏེ། མི་དགའ་བ་བསམ་

གཏན་དང་པོ་ནས་མེད་ལ། དགའ་བ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནས་མེད་ཅིང་། འདིར་བསམ་གཏན་བཞི་
བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། དགའ་མི་དགས་མཆོན་པ་སྤྱག་བ་སྤྱལ་སྤྱིང་འདོད། མི་སྤྱག་བ་སྤྱལ་སྤྱིང་
མི་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །རི་ལྷར་ན། འདུ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་པན་རྩན་རྩོམ་པའི་
དང་། རྗེས་སྤྱུ་འབྲེལ་པའི་དང་། རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟངས་དཔུལ་གསེར་བྱམ་
གསུམ་སྤྱལ་ནས་པར་པ་དཔུལ་བྱམ་དེ། ཟངས་བྱམ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྤྱག་གསེར་བྱམ་ལ་ལྷོས་ཏེ་མི་སྤྱག་
པར་རྟོགས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་ལྷོས་མེད་དུ་སྤྱག་མི་སྤྱག་ཏུ་ཞེན་པ་ལྟོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། ཟངས་བྱམ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྤྱག་པ་ལ། གསེར་བྱམ་ལ་ལྷོས་ཏེ་མི་སྤྱག་པ་བདག་གཅིག་
ཏུ་རྗེས་སྤྱུ་འབྲེལ། དེ་བཞིན་ཏུ་མི་སྤྱག་པ་ལའང་སྤྱག་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་རྟོགས་ཏེ་བསྒྲོམ་
པས། སྤྱག་མི་སྤྱག་རོ་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལྟོག་གོ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་གཞུགས་ཐམས་ཅད་བཟེས་
ཏེ་སྤྱག་པར་རོ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་མོས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྷར་ཐམས་ཅད་སྤྱག་པར་སྤྱལ་པའི་སྤྱིབ་པ་
ལས་ཀྱོལ་བས་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ། དེ་སྤྱིད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་སྟོ། །འཕགས་པ་རྣམས་འདི་དང་
འགྲོག་པ་གཉིས་གཞུགས་ཅན་དང་གཞུགས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སྤྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤྲངས་
པས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལན་མང་དུ་གནས་པས། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པར་
བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་སྟོས་ཀྱི། གཞན་ལ་མ་སྟོས་སོ། །ཡང་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་བྱུང་རྟོགས་
པར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ། སྤྱུ་མ་གཉིས་དང་
བསྒྲོམས་པ་དེ་ལྷར་ན། གཞན་གྱི་དོན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་གསུམ་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཅན། རང་གི་དོན་མཐོང་པའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་
སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་ལས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐར་པ་དང་གཞུགས་མེད་ལ་རོ་སྤྱང་བ་ལས་
ཀྱོལ་བར་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། གཞུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་
སྟེ། གཞུགས་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཆགས་ཤིང་། རོ་སྤྱང་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་
སྒྲོམ་པ་ཐག་མེད་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་ཞི་བར་གནས་པའི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་

བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་གནས་པ་ལས་འདས་ནས་ཐར་བ་དང་མཐུན་པར་གནས་
པ། སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་རྣམས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ལྔའོ། །

སྒྲིམ་གསུམ་དང་བསྒྲིམས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལ། འོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་རྣམ་པ་
དགྱའོ། དེའང་ས་བརྒྱད་ནི། འོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའམ། འགའ་ཞིག་ལམ་གྱི་རོ་
འོར་གནས་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་ལ། འགོག་སྒྲིམས་ནི། འོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པས་
སོ། །དགྲུ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་སྒྲར་བཤད་པ་རྣམས་ཉེ། དེའང་
སྒྲིམས་འཇུག་དེ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྒྲར་བའི་བྱིར་སྒྲིམ་པས་གོང་དང་ཁྱད་ཡོད་དོ། །

འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བདུན་ཉེ། གང་ཟག་གང་གིས་དང་། སེམས་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་དང་། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། རོ་བོ་དང་། དུས་དང་། རྟེན་
གང་གིས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། བྱིར་མི་འོང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་བསམ་
གཏན་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་ཐོལ་གྱིས་འཇུག་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

འགོག་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་།

འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་ཐོལ། །ཞེས་སོ། །

སོ་སྟེ་རྒྱུ་ཞུགས་བྱིར་འོང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་ཐོལ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་མི་ཉུས་ཉེ། འདི་ལ་འཇུག་
པ་ལ་ཕྱིད་ཅིའི་སེམས་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གཉིས་ཚོགས་དགོས་ལ། དེ་དག་ལ་དེ་དག་མེད་པས་
སོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་འཇུག་སྟེ། མཐོང་ལམ་ནའང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་
ཡོད་པར་བཤད་པས་སོ། །ས་བརྒྱ་པ་ལས། ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་སྟེ་ཞེས་
པ་ནི། སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་འདི་དང་མི་འདྲོ། །འོ་དོང་པ་
ན་ལེ། མངས་རྒྱས་མི་འཇུག་ཅེས་སྒྲིབ་ནི། མདོ་སྟེ་དག་མ་མཐོང་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུང་མོང་གི་ལུགས་ཀྱིས། སྤིང་ཅེའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཐ་བས་རྒྱ་བ་དགག་སྒྲ་བས་དེ་
ལ་བརྟེན་ཏེ། དཔྱིག་གཉེན་གྱིས།

ཐ་བ་ཐ་བའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་སོ། །

བྱང་སེམས་ནི། དང་པོ་སྤིང་ཅེ་ལ་བརྟེན་ལ། ཕྱིས་འདོད་སེམས་ལས་ཀྱང་འཇུག་སྟེ། མདོ་
ནི། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
སོ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོར་འདུ་རགས་པས་སོ་མི་གསོད་པ། ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་
བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི། བྱང་བར་གཞན་དུའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་འདོད་པར་ཆོགས་དུག་གཞུགས་སུ་ཆོགས་བཞི་འཁོར་སེམས་བྱང་དང་
བཅས་པ་འགོག་བས། རིག་པ་ཡེ་མེད་ཏུ་འདོད་ལ། ལྷང་བ་ནི། འཕེན་པའི་སྒྲོབས་དང་། འཇུག་པའི་
སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལས་ལྷང་ལོ། རེག་ཆེན་ནི། འདོད་པར་ཆོགས་བདུན། གཞུགས་སུ་ཐ་
འཁོར་བཅས་འགོག་སྟེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་བཤོ། ཞེས་སོ། །སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩ་
བ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམས་འགོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་
ནས་ཆོར་བ་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དེ། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་བའི་
སེམས་ཀྱིས་སྒྲོད་པ་མེད་པར་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀྱང་
གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །འདུ་ཤེས་གསུམ་ནི། སོ་སྟེ་ཉན་རང་གི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཀྱང་གཞི་ཡོད་
པས་སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྤྱིར་མས་ཞུས་པར། དགེ་སྦྱོང་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་འདས་པ་ལགས་སམ། ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པས། དེའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བའོ་ཞེས་སོ། །ཆོགས་བདུན་མེད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་མེད་པས་མ་བྲལ་
སྟེ། སངས་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རིག་པ་ཡེ་མེད། ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །ཐེག་
ཆེན་དོ་ཤེས་པ་ཞི་བའི་དགེ་བར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

རྒྱལ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཞག་བདུན་པས་ལྷག་པར་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བར་བཤད་
དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའང་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་ཇི་པད་དཀར་
ལས། སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་མེམས་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པའི་མེམས་ཀྱིས་བར་
ཀྱི་བསྐྱལ་བ་བརྩུ་མོ་འདི་དག་འདབ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །སྤར་ཀྱི་ལྷང་། འགོག་པ་ལ་ཞེན་པ་
དགག་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། རྒྱ་ཡིས་ཇི་ཅམ་འཕངས་པ་དེ་
མིད་དུ་འཇུག་གོ། བྱང་མེམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གོ། །

བདུན་པ་ནི། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཆོར་འདུ་རགས་པས་སྒྲོ་བ་སྒྲེ་སྒྲ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་
གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལའང་སྒྲིམས་པར་འཇུག་གོ། དཔྱིག་གཉེན་ཀྱིས།

གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཞུགས་རྟེན་ཅན། འགོག་པ་དང་པོ་མིའི་ནང་དུ། ཞེས་སོ། །

མོན། སྤར་མིད་ཅིའི་མེམས་རྒྱ་བ་ལྷ་པས་དགག་སྒྲ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་
སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྲོ་བ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །གཞུགས་མེད་
ཀྱི་རྟེན་ལ་མེད་དེ། དེར་སྒྲིམས་པར་འཇུག་བྱེད་པར་ཅོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་ནི། ལུས་ཀྱིས་
མདོན་སྤུས་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སྤྱི་ནི། འདི་མདོན་དུ་
འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་གནས་པ་རྣམས་ནི། དེ་ལ་འབད་པའི་
ཅོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གཞུགས་སྤྱི་
བར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་མི་སྒྲེ་ལ། དེ་ལས་ཉམས་
ན་གཞུགས་སྤྱི་སྤུས་ནས་འདར་མིད་ཅིའི་མེམས་བསྐྱབས་ནས་འཇུག་གོ། བྱང་མེམས་ལྟར་ན། བསམ་
གཏན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་མེམས་ཐོབ་པ་མ་ཉམས་པ་ཞེན་དུ་འདོད་པ་དང་གཞུགས་སྤྱི་བས་སྒྲིན་མེད་
ད། །འདར་སྤྱི་བཞེའི་ལན་མཛད་པ་ཡོད་དོ། །

ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་བ་སྤྲོད་པའི་ལམ་ལ། བདེན་བ་བཞེས་བསྐྱུས་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་མི་
ལྷན་པའི་མཆོན་ཉིད་བཟོད་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བ། བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
བཞེདོ། །

དྲུག་པ། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ། སྤྱིན་བ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་བཅུའི་རྣམ་བ་བཅུ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་བ་སོ་བཞེདོ། །

གསུམ་བ་ལ་གཉིས་སོ། །མདོར་བསྟན་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བ་མཆོན་ཉིད་བ་སོ་དགུ་ནི་
ཆོས་ཅན། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་ཤུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་མན་ཆད་ལས་ཤིན་
ཏུ་བྱལ་དུ་བྱུང་ཞིང་སོགས་དབྱེད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་བ་ཤེས་ལ་བཞེ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་
དང་། དེ་བཞེན་ཉིད་དང་། རང་བྱུང་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་བཤོ། །དང་སོ་ལ་བཞེ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་
དང་། མི་འཕྲིགས་བ་བཞེ་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་བ་བཞེ་དང་། ཆོས་མ་འདྲེས་བ་བཅོ་བརྒྱད་
དོ། །དང་སོ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་སོ་དེ་ལ། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་
ཡོད་པ་སྟོབས་ནི། ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་བར་སྤྱིན་བ་མི་འདོད་པ་ནི། གནས་དང་། འདོད་པ་ནི། གནས་
མ་ཡིན་པ། མེར་སྐྱས། དབྱལ་བ་ནི། གནས། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་སོ་ནི་གནས་མིན་པ། སྤྱིན་བས། ཡོངས་
སྤྱོད་ཆེན་སོ་གནས། དབྱལ་བ་ནི། གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་དང་། ལས་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྤྱིན་བཤེ་
སྤྱུག་གས། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་བར་སྤྱིན་བ། དན་
འཕྲོ་དང་། འདོད་པའི་བདེ་འཕྲོ་དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ལུས་མཁྱེན་པ་དང་། འདོད་
ཆགས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེ་སྤང་ལ་མོས། ཞེ་སྤང་ལ་གནས་ཤིང་འདོད་ཆགས་ལ་མོས། སྦྱོར་བ་དམན་བ་
ལ་བནས་ནས་རྒྱ་ཆེན་སོ་ལ་མོས་བ་སོགས་མོས་བ་སྦྱ་ཆོགས་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཡོ་ཀའི་ཁམས་འདོད་
བ་དང་གཞུགས་སམ། དག་བ་དང་མ་དག་བ་དུ་མ་མཁྱེན་པ་དང་། དད་བ་དང་བཅོཌ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་
དབང་སོ་མཆོག་སྟེ། རྣོ་བའམ་རབ་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་འཁྲིང་དང་། ཐ་མ་མཁྱེན་པ་དང་། དན་སོང་
དང་། མཐོ་རིས་དང་། བྱང་རྒྱལ་གསུམ་སོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོ་བའི་ལམ་སོག་བ་དང་། ཡང་དག་པར་དེས་
བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་སོའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་ཉིང་།

དེ་འཛིན་སྒྲིམས་པར་འབྱུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རོ་སྤང་སོགས་དང་། རྣམ་པར་
བྱང་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེངྒེ་རྣམ་པ་སྤྱིངས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་མཐེན་པ་དང་། སྒྲོན་
གྱི་གནས་སྤྱི་བ་སྤྱ་མ་དུ་མ་རྒྱུ་ཡུ་བྱ་བ་དང་། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིག་ཆགས་ཐམས་
ཅད་དང་། སྤང་བ་དང་སྤང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྤྱི་བ་མ་ལུས་པ་
མཐེན་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱན་དང་། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མཐེན་པ་ཉིད་གཞན་གྱིས་བརྗེ་བར་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་རྣམས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་སྒྲོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྩས་ལས་བཞི་བྱེད་དེ། དང་པོས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ཐབས་
ལ་སྦྱ་བའི་བདུད་འཛོམས། གཉིས་པས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་སྦྱབས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱབས་སུ་སྦྱ་བའི་བདུད་
འཛོམས། བདུན་པས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་དག་པར་སྦྱ་བའི་བདུད་འཛོམས། ལྷག་མས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ལ་སྦྱ་བའི་བདུད་འཛོམས་ཏེ།

ཐབས་དང་སྦྱབས་དང་དག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རབ་སྦྱ་བའི། །བདུད་འཛོམས་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་
འཁོར་བྱ་མཆོ་ལྷ་བྱའི་དབུས་སུ་ངན་སངས་རྒྱལ་སོ། །ཞེས་ཤིས་བྱ་མ་ལུས་པར་མཐེན་པར་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱིས་ཆོལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སངས་རྒྱལ་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་མ་རྒྱལ་སོ། །ཞེས་
འདི་ན་དགོ་སྤྱོད་ངམ། བུམ་ཟེལམ། ལྷའམ། བདུད་དམ། ཆངས་བའམ། གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་ཆོས་
དང་མཐུན་པར་ཆོལ་བའམ་ཆོལ་བའི་མཆན་མ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་མ་མཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་
པ་དང་། བག་ཆ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་ཁྱེ་མཆོག་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་
དམ་འཆལོ། །

འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེལླེད་སྤྱོད་གྲག་གོ། ཞེས་སོ། །

སྤངས་པ་ཕུན་ཚཱགས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་
 བྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ང་ཟག་པ་ཟད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཟག་པ་འདི་དག་མ་
 ཟད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་རང་དོན་གྱི་དམ་བཅདོ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚཱགས་ལ་མི་འཛིགས་
 པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐར་པའི་བར་ཆད། ཤེས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་
 བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ངས་ཉོན་མོས་རྣམས་ལ་བར་དུ་གཅོད་
 པའི་ཚཱགས་གང་དག་བསྐྱད་པ་དེ་དག་བསྐྱེན་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་བར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་འཁོར་སོགས་
 སོ། །དེས་བར་འབྱུང་བའི་ཚཱགས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཉན་རང་བྱུང་རྒྱལ་དུ་དེས་
 བར་འབྱུང་བའི་ལམ། སོགས་པ་ལམ་ཤེས་ཉིད་རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་དེས་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་
 རྫོན་པ་ལ་ཚོལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ངས་ཉོན་མོས་རྣམས་ལ་དེས་བར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པར་
 དེས་བར་འབྱེན་པ་དེས་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་གང་བཤད་པ་དེ། དེས་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་གཞན་དོན་གྱི་དམ་བཅདོ། །

རང་གཞན་དོན་དུ་ཡི་ཤེས་དང་། །སྤངས་དང་དེས་འབྱུང་གོགས་མཛད་ལ། །

ཉོན་མཛད་སྟེན་གས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །མི་བཞེསོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཡོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཚཱགས་སམ། རྟེན་རྒྱུའི་ཚཱགས་སམ། མ་རིག་པ་མི་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་ཀླངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒོ་ཤོས་རྟག་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་ནི། གོ་རེས་བཞིན་དུ་ཚཱགས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱའམ། བརྟེན་པ་འབྲས་བྱའི་ཚཱགས་སམ། ཚཱགས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་
 རོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་བཤད་བྱ་མཁྱེན་པ་དོ། །ཚཱགས་དང་དོན་དེ་རྣམས་
 ཀྱི་མིང་གི་ཤོགས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོར་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་སོ་སོའི་སྤྲད་དམ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་དེས་པའི་ཚཱགས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ཚཱགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ལ་བསྐྱར་པའི་ཆེད་དུ་སྤེལ་གསུམ་ཡང་དག་པར་མཛོད་དུ་སྤྲར་བཤམ། ཚཱགས་
 རབ་དུ་དབྱེ་བ་རྣམ་ཡོད། བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤེལ་བཞིན་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་

རིག་པ་སྟེ། འཆད་བྱེད་མཁུན་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བཞི་པོ། །

རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཤད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཁུན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །

ཚོལ་སྤྱོད་རྟག་མོག་ས་མི་མངའ་བའི། །ལེགས་སྟོན་ཚུད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་བྱག་སྤྲིད་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱང་པོ་ཆེ་
གཏུམ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་འཛོལ་སོགས་དང་། མཆོང་རྒྱག་སོགས་ཀྱི་འཁྲལ་པ་མེད་པ་སྤྱི་ཚུད་པ་མ་
འདེས་པ། བཞད་གད་དང་། མོདོད་འཛོད་པ་སོགས་ཅ་ཚེ་མེད་པ་གསུང་གི་སྟོད་པ་མ་འདེས་པ། དུན་
པ་ཉམས་པས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཀྱང་
རུང་། བཞགས་ཀྱང་རུང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་
དང་། བྱང་པོ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། བྱང་འདས་ལ་ཞི་བར་མི་འཛིན་པས་འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་པ་
ཉིད་ཀྱི་འདུཤེས་མེད་པ་དང་། མོ་སོར་མ་བཞགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་
བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ། ཐུགས་ཀྱི་སྟོད་པ་མ་འདེས་པ་བཞི་སྟེ། སྟོད་པ་མ་འདེས་པ་རྣམ་པ་བྱུག་
དང་། རྟགས་པ་མ་འདེས་པ་བྱུག་གི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་དབང་པོ་རྟེན་དང་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་
སྟེ། རྟེན་འདུན་པ། བར་པ་བཞི་དབང་པོ། ཐ་མ་འབྲས་བྱའོ། །དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
ས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པས་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་སོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་གི། བྲམས་པ་དང་། སྤྲིང་རྩེ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གདུལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་འདུན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་
འགྲགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་མི་སྦྱབ་པ་མེད་པའི་བཙོན་འབྲས་དང་། བསམ་མི་དགོས་པར་
ཆོས་སྟོན་ལུས་པའི་དུན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་བཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཆགས་པ་དང་འཛིན་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་པའི་རྣམ་པར་ཁོལ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་པས་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པ་མི་མངའ་བཞེས་སྐྱར་བ་རྣམ་པ་བྱུག་དང་། སྐྱ་མཆོན་དཔེ་དང་། འཆག་པ་སོགས་སྟོད་ལམ་གྱིས་སེམས་
ཅན་འདུལ་བ་སྤྱི་འཕྲིན་ལས། འབྲས་བྱ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གསུང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཡེ་ཤེས་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེས་ཀྱི་རྩེ་སུ་མོན་པ་མོགས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་རྣམས་དང་
མོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩེ་སུ་
འབྱངས་པའི་འཕྱིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་
བའི་ཤེས་བྱ་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩྱལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་འཇམ་རྩེ་ལ་བརྟུགས་པས་མ་ཆགས། རི་
སྟོན་པ་མ་ལུས་པར་རྟུགས་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་
རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་རང་བྱང་མེས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
ཀྱི་རྣམས་པ་དག་གོ།

སྟོན་པ་དང་ནི་རྟུགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས། །

ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི། གྲུ་མ་ཁོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་པར་དག་
པ་དོན་དམ་པ་འཇུག་པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་
བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཅུ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། དགག་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་སྤྲད་ཅིག་རྒྱ་བྱ་བ་
དང་། སྤྲད་ཅིག་བསྐྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་མངའ་བསྐྱར་པའི་རང་བྱུང་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དང་། རྣམས་མཁྱེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་བྱུར་པས་རང་
བྱུང་། དེ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཐུགས་སྤྲུང་པ་སྟོན་པ་
དཔོན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རྟུགས་པས་རང་བྱུང་། བསྐྱལ་བ་མང་པོར་གྲོམས་ཤིང་བསྟོན་པ་རྣམས་
བསགས་པས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། རི་ལྟར་རི་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། མ་ལུས་པ་མངོན་པར་ཏེ། མངོན་དུ་ཐོགས་
པས་རྟུགས་པར་ཏེ། ཡང་དག་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་སྟེ། རྟུགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱི་
རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རི་ལྟར་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ལ་མོགས་པ་དང་འདི་དག་གི་རང་གི་ངོ་མོ་དེ་བཞིན་

གཉིས་པ། གློམ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བ།

ཉིད་དང་། གང་གི་ཡིན་པ་རང་བྱུང་དང་། གང་གི་དོན་དུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། སངས་
 རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སོ་དགའོ། །དོན་བསྟུ་
 པ་ནི། རྣམ་པ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཆེད་
 དུ་གཉེར་ན་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱེ་
 བྲག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་མོའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་
 ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ནི་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ལྷ་མོའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྟེ་བ་
 ལེན་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་ཤིན་ཏུ་མ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་
 པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྟེ་བ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་མངའ་བསྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། རྣམ་པ་རྣམས་སྦྱིར་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་
 ཅུ་ཅག་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། གློམ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། སྦྱར་བ་ཆོགས་ལམ་ན་དང་སོགས་ལ། སྦྱར་ལམ་
 ན་རྒྱ་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་ན་བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་གློམ་ལམ་ན་ཐབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་བསྟོམ་དགོས་ན། སྦྱར་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱར་བ་
 སོ་བཅས་ན་མེད་པར་སྦྱར་བ་བརྟུན་པར་མི་ལུས་པས་དེའི་ཕྱོད་དུ་ཉོན་པ་དང་། སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྟོང་སྦྱར་བ་སོ་འཆད་དོ། །

ཅུ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། མི་བརྟུན་པ་དང་། རྒྱུ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་སྟོང་དོ། །དང་སོན། རྒྱུས་བྱ་འདི་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་

ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ལུལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་སྒྲིག་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཡུམ་འདི་ཉན་པའི་
 སྡོད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་གང་དག་གི་ན་ལམ་དུ་
 གྲགས་པ་གྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྐྱེད་བཀུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་
 རྒྱལ་མང་པོ་དེ་དག་ལ་བསོད་སྦྱོམས་ལུལ་བ་སོགས་དགེ་པའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་
 ཡུམ་འདི་ཉན་པའི་སྡོད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཡུལ་འདི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་ན་ལམ་དུ་
 གྲགས་པ་བཀུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་པའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་
 སོ། །དགེ་པའི་བསེས་གཉེན་གྱིས་གདམས་པ་བསྐྱེད་ཏེ་མགོན་སྐབས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་འདི་
 ཉན་པའི་སྡོད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི། སེམས་ཅན་གང་དག་གི་ན་ལམ་དུ་གྲགས་པར་
 གྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་བསེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་མང་པོ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀུར་སོགས་ཀྱི་མཉེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱན་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ནི། འདི་ཚོ་ལ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པའི་སྡོད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱལ་མང་པོ་ལ་
 བསྐྱེད་བཀུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་མང་པོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་པའི་དོན་གྱི་དོ་སོ་ཞུས། རྒྱ་མཚན་ཀུན་དུ་རིས་
 ཤིང་། ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་ནི། འདིའི་དོན་མི་བཟེད་པར་འཛིན་པའི་སྡོད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་
 རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟེན། ཡོངས་སུ་ཞུས་ཞེས་སོ། །

བཞེ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་མང་པོའི་དུང་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་པར་བྱིན་བརྩའི་
 སྐབས་ལ་སྡོད་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་དངངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྡོད་དུ་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་རོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་མང་པོ་ལ་སྦྱིན་
 པའི་མར་བྱིན་དང་ཞེས་པ་ནས་ཡུམ་ལ་སྦྱད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་
 རྒྱེད་པ་སོགས་དགེ་པའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེག་ཆེན་དགེ་པའི་བསེས་གཉེན་དག་

གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ནི། གོ་འཇམ་ཇི་ལྟ་བུར་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཅན་ནས། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་འདིའི་གཞུང་ཉན་པའི་སྒྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་
 སངས་རྒྱུས་དང་། སོགས་པ་བྱང་ལེམས་རྣམས་བཞེད་དོ། །སྤྱིར་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་སྤྱི་ལོ། །ཞེས་གསེར་
 གླིང་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་ནས་རྣམས་ལའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་ལ་སྦྱར། དགེ་བའི་ནས་འདིའི་
 བར་ཀུན་གྱི་བར་དུ་སྦྱར། སྒྲོད་ནས་བཞེད་དོའི་བར་ཀུན་གྱི་མཐུག་དུ་སྦྱར་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། སོགས་པ་དག་གིས་བསྐྱོད་པ། ཡིད་ཀྱིས་སྒོས་བསམས་ཀྱི་བསྐྱེན་བཀུར་
 ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་འདི་ཞིང་ཁྱབ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། སོགས་
 པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་པར་བྱིན་བརྒྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཆེག་འཛིན་པ་དང་། དོན་མ་བཟེད་པར་སེམས་
 པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་འགྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་བསྐྱེན་ནས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་
 རོ་པོ་འཆད་དོ། །ཙ་བ་ལ། སྒྲུར་ས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་པོ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་བསུས་ཏེ་
 སྒྲོམ་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
 བཅོ་ལུའོ། །

དང་པོ་ནི། གནས་བྱ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། རོ་པོ་ཉིད་མེད་ཅིང་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གནས་
 པ་བཀག་སྟེ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་མི་
 གནས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་གཞུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་གཞུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །སྒྲུར་ས་དུས་གསུམ་གྱིས་སྒྲོད་པས་གཞུགས་སོགས་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པ་བཀག་སྟེ་སྒྲོམ་པའི་
 ཕྱིར་མི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཆེ་གཞུགས་ལ་སྒྲུབ་
 པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གཞུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྤིང་ཞིའི་མཐར་གནས་
 པའོ། །གཞིའི་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་གཞུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་
 ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟབ་པར་རྟོགས་པ་ཟབ་སྒྲུབ་ཏེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཟབ་
 སོ། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པ་དང་ཏེ་མ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་གཞུགས་སོགས་དེ་རྣམས་གཉིད་

དབག་སྟེ། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་བྱིར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཏིང་དབག་དཀའ་བར་སོས་པ་གཏིང་
 དབག་དཀའ་སྦྱར་རྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་གཏིང་དབག་དཀའ་བའི་བྱིར་ལམ་གཏིང་དབག་དཀའོ། །ཞེས་
 སོ། །མཐའ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་གཞུགས་སོགས་དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་པའི་བྱིར་རྣམས་མཆོན་གྱི་
 སྐབས་སུ་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་དམིགས་པ་ཚད་མེད་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཚད་མེད་པའི་
 བྱིར་ལམ་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན། ཟབ་པར་དང། སྐྱུ་མོང་མེན་པར་དང། སྐྱ་ན་མེད་པར་
 མངོན་པར་བྱང་རྩབ་པའི་རང་བཞིན་ལོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་རྩལ་འབྱོར་ཆེ་གསུམ་སོ། །ཞེས་
 འཕགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟབ་གཏིང་དབག་དཀའ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་སོས་ནས་སྐྱག་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་
 བའི་དོན་གྱིས་ཆོགས་ཆེན་པོས་ལུན་རིང་པོ་ནས་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོགས་ཆེན་པོས་ལུན་
 རིང་པོ་ཞིག་ནས་སྒྲ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྩབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་པར་འགྱུར་བའི་གནས་
 ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མི་དངངས་པ་ལ་སོགས་པས་མི་ལས་ནའང་པར་བྱིན་དུག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ནི། ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱར་བ་ལོ། །མདོ་ནི། ལུས་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་པར་མི་འགྱུར། སྐྱག་པར་
 མི་འགྱུར། གུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཐེན་པར་མི་འགྱུར། སྒྲ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྩབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་འཛོམ་
 པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །ལུས་ཐོས་ནས་འཛོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སྦྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལོ། །མདོ་ནི། བྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །འཕྲོག་དགོན་པའི་
 སྟེན་བྱའི་དཔེས་པར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱང་བའི་སྦྱབ་པ་ནི། དེས་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་
 སྒྲ་ཆད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སམ་འདིགས་པར་མི་བཞིནོ། །ཞེས་སོ། །རྟག་ཏུ་
 ལས་པ་སྒྲོམས་པས་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་ཤེས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱར་བ་ལོ། །མདོ་ནི། བྱང་རྩབ་
 ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་
 པའི་སྦྱབ་པ་བྱང་རྩབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱར་བ་སྟེ། སྤྱད་པར།

དབྱིད་དུས་བཟང་ལ་སྦྱང་པོ་ལོ་མ་ལྟགས་གྱུར་ན། །

ཡལ་གས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལོ་འབྲས་མེ་རྟོག་སྦྱར། །

ཤེས་རབ་མ་རོལ་བྱིན་འདི་སྤྱི་ལོ་མཁོ་བ་པ། །

རིང་པོར་མི་སྐྱེས་འདྲེན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

སྤྱར་དུ་ཆོས་སྤྱུ་འབྱིན་པའི་སྤྱལ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། སྤྱར་བར་བྱང་རྒྱལ་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །སྤྱད་པར།

དཔེར་ན་བྱང་མེད་སྤྱུམ་གང་དུ་ལས་ཉེན་སྤྱར་ན། །

དེ་ནི་དེ་ཡི་བཅའ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྲ། །

དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པའི་ཤེས་རབ་ཉན། །

དགའ་དང་འདུན་པ་བསྐྱེད་པས་སྤྱར་དུ་བྱང་རྒྱལ་རེག །ཅེས་སོ། །

རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡུམ་གྱི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་གྱི་སྤྱལ་པ་དང་ལྷན་པ་
གཞན་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པའོ། །མདོ་ནི། བདག་གྲང་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ལ་གཞན་ཡང་ཆོས་གྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་གྱི་འཕེལ་འགྲིལ་མི་དམིགས་པས་ཡུམ་ལ་སྒྲིབ་
པ། འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་འགྲིལ་བ་མེད་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །སྤྱད་པར།

ཤེས་རབ་མ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྤྱོད་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་པ། །

གཞུགས་གྱི་འཕེལ་བ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འགྲིལ་མི་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

དགེ་མེད་སོགས་མི་དམིགས་པར་སྤྱལ་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་། སོགས་པ་རྣམས་མཐུན་གྱི་
བར་དུ་མི་མཐོང་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྲ་བར་ཡང་དག་བར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
སོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་པའོ། །ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བས་ཡུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་པའི་རྣམས་པའི་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྲལ་ཅེས་བྲ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་མཚན་གཞི། དེའི་མཚན་མ་མཚན་
ཉིད་དང་། དེའི་ངོ་བོ། མཚན་བྱར་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པས་སྤྱལ་བ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །མདོ་
ནི། གཞུགས་སུ་མི་རྟོག་རྣམས་པར་མི་རྟོག་གཞུགས་གྱི་མཚན་མར་མི་རྟོག་རྣམས་པར་མི་རྟོག་གོ། གཞུགས་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་རྣམས་པར་མི་རྟོག་གོ། །ཞེས་སོ། །འབྲས་བྲ་དང་པོ་ལ་སོགས་སྤྱལ་པ་ནི། རྒྱན་

ཞུགས་སོགས་འབྲས་ལུ་རིན་ཆེན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་པའོ། །མདོ་ནི། དུམ་འདི་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་
ལུང་པོ་སྟེ། ལྷན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་ལུ་དང་ཞེས་པ་ནས་ལུང་ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
སོ། །སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲུང་པའི་སྒྲུང་རྣམས་པར་དག་པ་སྟོན་པ། རྣམས་པར་དག་པའི་སྒྲུང་པའོ། །མདོ་ནི། དུམ་
ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་དག་པའི་ལུང་པོ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལ་པར་ཆད་མང་པའི་
དཔེས་དུས་ཆེགས་བཅད་ནས་སྒྲུང་དུ་སྒྲུབ་པ། ས་མཆོམས་དང་བཅས་པའི་སྒྲུང་པའོ། །མདོ་ནི། དུམ་
ཟེམ་མོ་འདི་མི་ན་ཡང་སྒྲུང་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སྒྲུང་པ་དེ་ནི་ཉི་ལུག་ལོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུང་པ་ལྟ་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་སྒྲུང་པ་བཅོ་ལྔ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ལ། མིང་དོན་གངས་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཏེ་བཤད་ན། སྒྲུང་བྱ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རོལ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་གྱིས་དེ་ལ་མི་གནས་པར་སྟོན་པ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྒྲུང་པ་དང་། གཞུགས་
སོགས་དེ་དག་ལ་དེ་ཁོ་ནར་མི་སྒྲུང་བ་ཉིད་སྒྲུང་བའམ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་པ་
དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དོན་དམ་པར་གནས་པ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་
གྱི་རོལ་ཉིད་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟེམ་པོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ། ཟེམ་པའི་སྒྲུང་པ་དང་། རྟོག་
པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞུགས་སོགས་གཉིད་དཔག་དཀའ་སྒྲུང་དང་། གཞུགས་
སོགས་ཀྱི་མཐའ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆད་མེད་པ་ཞེས་ལུ་བ་དེ་ལྟར་
རྟོགས་པ། ཆད་མེད་པའི་སྒྲུང་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུང་པ་ལུ་ནི། ཆོག་པ་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། རོ་བོ་
གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཅི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་མིང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ལ། སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་དང་། ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་
པ། བོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུང་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དུམ་ཟེམ་གཉིད་དཔག་དཀའ་ཆད་མེད་པ་ལ་དངངས་པ་
དང་། སྒྲག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྒྲག་པས་ཐེན་པར་འཇུག་མིད་པའི་སྒྲུབ་ལྷན་ནི། ཆོག་པ་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་
མོ་ཞིག་ནས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འཆར་རྒྱ་བའི་སྒྲུང་པ་སྟེ། འདི་ཆོག་པ་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། འབགས་
པས་ལས་དང་པོ་པར་བཤད་པས་སོ། །དུམ་ལ་མི་དངངས། མི་སྒྲག་ཅིང་། རོས་ནས་ལུང་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གས། གཉིས་མི་འདའ་བར་

ལུང་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པས་ལུང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་པའོ། །འདི་རྒྱུང་ནས་ཡོད་དེ། འདི་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་སྤྲུག་
བར་བཤད་ལ། དེ་རྒྱུང་ནས་ཡོད་པར། ཟབ་མཐོང་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཅེས་སོ། །ཡུམ་ཐོས་ནས་ཡང་
དག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་ཕྱེད་པའི་སྤྲུབ་ལྡན་ནི། ཡུམ་ལས་ཕྱིར་མི་སྤྲུག་པའི་རྒྱུར་
པ་སྟེ། འདི་ཆེ་མོ་ན་ཡོད་དེ།

ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འཕྱོ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོ། །

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་པ་དང་ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་ཕྱེད་པ་རྒྱུར་
པའི་སྤྲུབ་ལྡན་ནི།

བདག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་རྒྱུར་པའོ། །འདི་བཟོད་པ་ནས་ཡོད་དེ།

ལམ་གཞན་ཉི་པར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །

རི་མིང་གི་མཆན་མ་མེད་པ་ན། རྒྱ་མཆོར་ཉི་པ་བཞིན་དུ་རྟག་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཆོས་རྟོམ་པ་
དང་། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་ཕྱེད་པའི་སྤྲུབ་ལྡན་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་པ་སྟེ།

འདི་ཆོས་མཆོག་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ཆེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྤྱར་དུ་རེག །ཅེས་སོ། །

ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསར་བ་སྟེ། བའི་རྟེན་ནམ། གཞིར་གྱུར་
པའི་སྤྲུབ་ལྡན་ནི། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉི་པའི་རྒྱུར་པའོ། །འདི་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་
དེ། ལོ་མ་གསར་བ་སྟེས་པས་དགའ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉི་པར་ཤེས་པས་དགའ་བ་སྟེ། བའི་བྱིར་
རོ། །སྟོབ་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྤྱད་དང་། ཡོངས་སྤྱོ་སོགས་མཛོན་པར་འབྲུག་པའི་སྤྲུབ་ལྡན་ནི། སྤྱར་
དུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་རྒྱུར་པའོ། །འདི་ས་བདུན་པ་ནས་ཡོད་དེ། སྤྱུམ་མ་བཞིན་དུ་སྤྱར་
དུ་སྤྱོ་འབྲེན་པའམ་ལུང་སྟོན་པས་སོ། །སྟེ་ལོ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་པན་འདྲེགས་ཤིང་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོར་པ་དུ་བསྐྱོར་ཞིང་གཞན་ཡང་བསྐྱུལ་བའི་སྤྲུབ་ལྡན་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱུར་པའོ། །གཞུགས་

ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་འཕེལ་བ་གསོག་བ་དང་། འགྲིབ་པ་འབྲི་བར་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་
སྐྱབ་ལྡན་ནི། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྦྱར་བའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན། དུས་གསུམ། དགེ་མི་
དགེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། འདོད་པའི། ཁམས་སོགས་ཁམས་གསུམ། བར་བྱིན་ནས་རྣམ་མཁུན་
གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་བ་དང་། སོགས་པ་འདས་པ་སོགས་
མི་དམིགས་པའི་སྦྱར་བའོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གའི་སྒྲོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་
རྒྱུ་བའམ། འདུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་རྣམ་
པ་འགོག་པའི་སྦྱར་བའོ། །མཚན་གཞི་གཞུགས་དང་། དེའི་མཚན་མ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། གཞུགས་
དེའི་ངོ་བོ་མཚོན་བྱ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་
མི་རྟོག་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་
ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཅ་དང་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དོ། །སྦྱར་བ་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད། གཞན་དོན་ཟེད་
པ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པ། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ། ཆོས་ཉིད་དུ་མི་རྒྱུ་པ། ཆོས་ཅན་
དུ་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ནས་ཐུང་བྱེད། དེ་དག་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དེ།

རྣམ་ཀུན་དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བ་དང་།

འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །འབྲས་
བྱ་དང་པོ་མཐོང་བའི་ས་དང་། གཉིས་པ་བསྐབས་པའི་ས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི། འབྲས་བྱ་མིན་སོ་
ཆེ་རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་སྦྱིན་པའི་སྦྱར་བའོ། །འདི་ས་དགྲ་པ་ནས་ཡོད་གསུང་ཡང་། དེའི་གོང་དུ་འད་ཡོད་
པར་མངོན་ནོ། །གཞུགས་ནས་གཞི་ཤེས་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་
སྦྱར་བ་སྟེ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །ཡུམ་གྱི་བ་སོགས་སོ་སྦྱར་དུ་མངོན་པར་བརྟེན་པ་མི་འདོར་བ་
དང་། སོགས་པ་རྒྱ་བ་དང་། ཞག་ལ་སོགས་པར་བཅད་ནས། བརྟེན་པ་མི་འདོར་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་
པ་ནི། ས་མཚམས་གྱི་སྦྱར་བ་སྟེ། ལོ་སྟོར་སྟོས་པ་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་དུས་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
ཆོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །ས་མཚམས་འདི་དག་བརྒྱ་ལྷེས་བཤད་
པ་བཞེན་ཡིན་ནོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་དང་པོ་བརྒྱད་ཆོགས་ལམ་དུ་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་ནི། མཐོང་པར་མ་མཐོང་

ངོ། །དེ་ལྟར་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་རྣམས་པ་བཅོ་ལྔ་ལྟེ། བསྐྱེད་པ་ན་སྒྲིང་བ་ཉི་ལུ་ཡིན་ནོ། །ལྟེ་
པ་ཉེར་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ། སྒྲིང་བའི་ཡོན་ཏན།

བཞི་བ་ལ་བཞི་ལྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པས་ལེན་པ་དང་། སྒྲིན་ཤེས་ནས་འདོར་བ་
དང་། མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ཤེས་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། སྒྲིང་བའི་ཤེས་པ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས་འབྲས་བྱ་དོན་
གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྟར། རྒྱ་སྒྲིང་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས། སྒྲིང་བ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་དུ་
སྒྲིང་བ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་འཆད་དོ། །ཙ་བ་ནི། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། སོགས་པ་ངེས་པར་ཐོབ་
པའི་བར་སྒྲིང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་བཅུ་བཞི་ལོ། །འདི་དག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཆོགས་ལས་དུ་འང་ལྟན་མོད་
ཀྱི། བྱད་པར་ཅན་ཅོད་ཡན་ཆད་དུ་ལྟན་ནོ། །གཞིན་ཏུ་དཔལ་ན་དེ། སྒྲིང་ལས་བཞི་དང་ས་བཅུ་ལ་ངེས་
པ་བཞིན་ཡོད་ལོ། །འགྲེལ་པ་ལ། འོག་མ་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་དང་། མོང་མ་འབྲས་བྱར་
རྒྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་གངས་བཞིན་དུ་རྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། སྒྲིང་བ་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞེས་
པ་ཀུན་གྱི་གོང་དུ། སྒྲིང་བའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་མཐུག་དུ་རྒྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་
བདུད་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་ཏེ་སྒྲིང་བ་མ་ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་མཐུ་བཅོམ་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་
ལྟན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་ལྟོག་ཏེ་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས་དགོངས་པས་མོས་པ་བརྟན་པ་སྒྲེས་ནས་བདུད་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་པ་ནི། སྒྲིང་དངོས་
རྗེས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཐུན་པའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གཞུང་བར་དུ་ག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྒྲིན་ལྟས་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་བ་མ་ཉམས་
ཅམ་ལས་ལྷག་པ་ཉན་པ་སོགས་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་གཞན་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མདོན་སྐུམ་
དུ་མཛད་པའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་བརྟེན་པས་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུར་པས་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱལ་

སྒྱེད་པའི་རྩལ་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བའོ། །མདོ་
 བློ། གླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བར་གྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གི་བ་
 སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱལ་དང་མི་འབྲལ་བས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་
 བདེ་འཁོར་འཁོར་བས་པན་ཡོན་ཆེ་བ། སངས་རྒྱལ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ། ལྷ་དན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་གཞན་
 དོན་ལ་འཇུག་པས་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ཆེ་བའོ། །མདོ་བློ། དོན་ཆེ་བ་དང་། པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་
 ཆེ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བསྟན་པའི་བྱ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་མཛད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གང་དུ་དར་བའི་ཡུལ་དང་། དེར་ཡུམ་ལ་སྦྱོང་བ་རྣམས་
 བདེ་འཁོར་སྦྱེ་ཞིང་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དཔུང་བའོ། །མདོ་བློ། ཡུམ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལྷ་དན་ལས་འདས་ནས་སྦྱོ་སྦྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དར་བར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་སོ། །མི་དང་ངས་པ་ལ་སོགས་
 བས་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས། མཐོང་ལམ་སོགས་ཟག་
 པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའོ། །མདོ་བློ། ཕྱིན་པའི་པར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བཟློག་པ་འཇུག་ཆེད་
 བས། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྦྱེས་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །མདོ་བློ། གླ་མེད་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བཅུམས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་གྲོགས་དང་མགོན་སྦྱབས་མཛད་པ་ཐོབ་པས་བདུད་དམ། གཞན་གྱིས་ཡུམ་ལས་མི་བྱེད་པའོ། །མདོ་
 བློ། བྱང་ཆུབ་ལས་སྒྲོག་པར་མི་རྩལ་སོ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས་ཏེ་ལོ་ཁ་ལས་འདས་པའི་
 ཆོས་ཆོས་པའི་དགའ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དང་བ། དགོ་བ་ལ་སེམས་འཇུག་པའི་
 མགུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པས། ཉན་རང་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྦྱེ་པོ་མང་པོའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 སྦྱེ་བའོ། །མདོ་བློ། དགོ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱེ་པོ་མང་པོ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་དཔེ་དམ་
 བཅས་པའི་ཆོག་ལ་བསམ་པ་དག་པར་མཁུན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 པ་མཛད་པ་ཐོབ་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པའོ། །མདོ་བློ། དེ་
 དག་ལ་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟབ་སོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
 མཛོན་པར་འདོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་པས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་སོགས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་

སྤྱི་འཛིན་པ་ལོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པར་འཕྱུར་པོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱི་
ནང་གི་འབྲས་བྱ་དང་པཅས་པ་སྤྱིར་ཞིང་ལྷག་པར་བསྟེན་པས། མེས་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ད་པས་གོང་ནས་
གོང་དུ་མེས་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལོ། །མདོ་ནི། སྟོན་ཆགས་ཀྱི་པ་ཁྲག་ཁྲིག་པར་སྤྱིར་སྟོན་པས་མང་པོ་སྤྱི་
མེད་རྟོགས་པ་ལི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲོད་པར་འཕྱུར་པོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ཆོག་དོན་ཆང་ཞིང་
རྟོགས་པར་སྟེན་པས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འདྲིན་དུག་ཆང་བར་དེས་པར་འཛོལ་པ་ལོ། །མདོ་ནི། སྤྱི་བ་
བརྟེན་ནས་ཀྱང་མར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདི་དག་སྟེན་པར་འཕྱུར་པོ། །ཞེས་སོ། །བརྟེན་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཅི་
མ་ཡོག་པ་ལི་སྤྱིར་པ་ནི་ལྷ་ལ་མདོན་པར་དག་པ་ལི་གང་ཟག་ལ་འབྲས་བྱ་ལི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་བཞི་འཕྱུར་
ཞིང་། ལྷ་ལི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་བཞི་འཛོལ་པས་རྟེན་སྤྱི་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བས་ཡོན་ཏན་གྲངས་བརྟེན་
བཞི་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། སྤྱིར་བཤི་སྒྲིན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། ཡོན་ཏན་བཤད་ཟེན་པ་དེའི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གང་ཞིག་
ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་ནས་སྤྱིར་བ་རྣམས་པ་སྤྱིན་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ་སྤྱིན་པེས་དགོས་པས་སྤྱིར་བཤི་བར་
ཆད་ཀྱི་དེ་ལི་སྤྱིན་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་བ་དེ་དག་གི་བར་ཆད་དུ་འཕྱུར་པའི་སྤྱིན་འཆད་དོ། །ཅི་
པ་ནི། སྤྱིར་བཤི་སྤྱིན་བརྟེན་ཆོན་བཞིར་པཅས་པའི་དུག་སྟེ། ཞེ་དུག་དུ་དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདི་
དག་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ན་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་ཆེར་ཆོགས་སྤྱིར་ན་ཡོད་དོ། །གཞན་ཀྱང་
དཔལ་ནི། བརྟེན་ཆོན་བཞི་ཆོགས་ལམ་རྩོད་ཅི་པ་མོད་པ་ན། དུག་ཆོས་མཆོག་ན་ཡོད་ཡོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། བསལ་བྱ་སྤྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། དེ་མེལ་གྱི་ད་གཉིན་པོའོ། །དང་པོ་ལ། འགལ་སྟེན་ཉི་
བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ། མཐུན་སྟེན་མ་ཆར་བཉེར་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱི་བས་
པ་གཉིས། གནས་རྟོག་ལེན་གསུམ། རེག་ཆེན་སྤྱིར་བཤི་རྒྱ་བདུན། རྣམ་གཡེང་བརྒྱུད་དོ། །གཞན་ལ་
བརྟེན་པ་ཐ་མ་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔོན་སྤྱིར་གང་དུང་ལ་བརྟེན་པ་བརྟེན་པ་བཞི། རང་ལ་བརྟེན་པ་

གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་བདུན་ནོ། །སྤྱིར་བཏིང་བ་སྤྱི་ཞེས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤོང་བ་སྤྱིར་ཏེ་བཤད་པ་
ནི། དུས་ལུན་རིང་མོ་ནས་ལུས་ལ་ཤེས་པ་སྟེ་བ་པར་བྱིན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཆེགས་ཆེན་པོས་སྦྱབས་པ་
ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་མ་རྟོགས་པར་ལོག་པའི་སྦྱབས་པ་ཏ་ཅད་སྤྱིར་བར་སྟེས་པ་ནི། ལུས་ལས་ཉམས་
པའི་རྒྱ་སྟེ། སྤྱིར་དང་བྱི་མཐའ་མ་བརྟགས་པས་མི་བརྟན་པས་སོ། །སྟུང་བར།

འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་སྟོག་བཞིན་སྤྱིར་བྱ་ཡང་། །

ཡོངས་སྤྱི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུན་གྱི་ལས། །ཞེས་སོ། །

སྤྱི་བ། རྟོན་བ། སྟེ་གཅིང་འདི་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སེམས་གཡེང་བ། ཆགས་
བ། དན་པ་མ་ཐོབ་པའམ། འདིའི་རོ་མི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱི་བ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དེགས་པ་
མ་ཡིན་པ་ལུས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་རྟོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་དང་། སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་གསུམ་
གྱིས་འཛིན་པ་སོགས་དང་། བདག་ལུང་མ་བསྟན་པ་ལུས་ལས་བྱིར་སྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དག་ཏུ་
འཛིན་པ་སྟེ། སྟུང་བར།

འདི་བཤད་ཆོན་ཁ་ཅིག་སོམ་ཉི་ཟ་འགྱུར་ཏེ། །

འཕྲུན་བས་འདིར་ནི་བདག་གི་མིང་ཡང་ཡོངས་མ་བརྟོད། །

དེགས་དང་ས་དང་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱི་མ་བརྟོད་ཅེས། །

འདི་ནི་ཉན་པར་མི་འགྱུར་སྤྱིར་འགྱུར་བདུན་གྱི་ལས། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལུས་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་སྟེ་
སྟོང་ལས་དེ་ཆོལ་ན། རྒྱ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཉམས་པ་སྟེ། ཅུ་བོར་ནས་ལལ་ག་ཆོལ་བ་བཞིན་
ནོ། །འབྲས་བུ་མཆོག་གས། བྱ་ཞོ་མ་བ་བདེ་བའི་པར་བྱིན་གྱི་རོ་མི་སྤྱིར་བར་རང་དོན་ཐོབ་པས་ཆོས་པ་
ལུས་ཀྱི་རོ་སྤྱིར་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། རོ་བའི་ཟན་བོར་ནས་ལས་མི་ལ་ཟན་ཆོལ་བའི་ཁྱི་བཞིན་ནོ། །རྟམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལུས་རྟེན་པ་བོར་ནས་ཉན་
རང་གི་སྟེ་སྟོང་ལས་ཐོབ་པར་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། སྟུང་བར།

སྤྱིར་བཤེས་སྤྱིར་བཤེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལྟར། །

ལེས་རབ་ལ་རོལ་བྱེད་ཆོས་མདོ་ཆོས་དེ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ནཱ་མཁེན་གྱི་རྒྱ་ཡུམ་རྟེན་པ་ཐོར་ནས་བཀའ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཁེན་གྱིས་ཉན་རང་གི་སྡེ་སྡེ་ལས་
 དེ་ཆོས་ན། ཉན་ཏུ་ནཱ་མཁེན་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། མིག་མེས་ཀྱི་ཚུ་ལ་རྟོན་ཏུ་ཆོས་པ་
 བཞེན་ནོ། །བཅུ་ཆན་དང་པོའོ། །ནཱ་མཁེན་གྱི་རྒྱ་ཡུམ་ལ་རྒྱར་མ་ལེས་ཤིང་། ཉན་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་སྡེ་དང་
 ལས་ཀྱང་སྤྱང་མེ་སོགས་བསྟན་བས་དེ་ནཱ་མཁེན་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་
 ཉམས་པ་སྟེ། ཁྱི་ཁྱིའི་ཆད་གྱིས་ནཱ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཁེན་བཞེན་ནོ། །ཤོང་ན་མེད་པ་ཆོས་
 གྲུ། ལོངས་གྲུ། གྲུལ་སྤྱིར་རྒྱ་ཡུམ་ཐོར་ནས་སྤྱང་མེ་སོགས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཁེན་གྱིས་ཉན་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་
 སྡེ་དང་ལས་ཐོབ་པར་འདོད་ན། གྲུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། རིས་པ་ལྟར། མཁའ་གྱི་རྒྱལ་ཐོན་དང་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་བསྐྱར་བ་དང་། རོ་བརྒྱ་ལྟར་པའི་ཐས་རྟེན་ནས་ཞག་དྲུག་ཏུ་པའི་འབྲས་ཆན་
 ཆོས་པ་དང་། རོར་བུ་འཆིང་བུ་དང་བྱེད་རྒྱུ་མཉམ་པར་སེམས་པ་བཞེན་ནོ། །གསུགས་སྤྱི་ལ་སོགས་
 ཡུལ་ནཱ་པ་མང་པོ་ལ་ནཱ་རྟེན་གྱི་སྤོབས་པ་འབྱུང་ཞིང་འཕྲོ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་ནཱ་གཡེང་ཡི་
 བོར་འབྱི་བཞེན་པ་ལ་ཤིར་བྱེད་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གསུམ་གཤི་ནཱ་གཡེང་དངོས་པོ་མེད་པ་
 ལ་ཡུམ་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་ནཱ་གཡེང་ཡི་བོ་ཉིད་ལ་ཡུམ་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
 དང་། གཞུང་ལ་ནཱ་གཡེང་ཡི་བོ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་མཆོད་མ་
 ཡུལ་དང་། སོགས་པ་སྤོང་ནས་ལ་གཅན་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྟེན་པ་
 དང་། དཔལ་གྱི་དར་དབྱེངས་འཆིང་བ་སོགས་བཀའ་སྟེ་དང་། སྤྱིར་བཤེས་སྤྱིར་བཤེས་པའི་རོ་སྤྱང་
 ཞིང་བརྟམ་པ་དང་། ཡུམ་དོར་ནས་བདུད་གྱིས་གཏད་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཐབས་མཁས་ཆོས་ན། ཐབས་
 མཁས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆོས་པ་ཞེས་པ་ནི། བཅུ་ཆན་གཉིས་པོའོ། །འཇུག་པའི་
 བར་ཆད་ནཱ་མས་བཤད་ནས། ལ་སོགས་པའི་དང་པོར་དཔོན་སྤོབ་ཆོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་
 བྱི། གངས་བཞེན་དུ་ཉན་པ་པོ་སྡེ་མ་འཆད་པ་པོ་བྱི་མ་དང་མདོན་པར་འབྲེལ་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་
 སྤྱིར་བཤེས་སྤྱིར་བཤེས་ཀྱི་ལམ་ལ་ལྟར་བཤེས་པར་བསྟན་ནོ། །ཉན་པོ་འདུན་པ་ཆེ་ལ། འཆད་པོ་
 སྤྱིམས་ལས་སམ། ལེ་ལོ་ཆེ་བས་ཆོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། གཅིག་ཡུལ་འདིར་ཉན་འདོད་ལ་གཅིག་

གཞན་དུ་འཆད་འདོད་ན། འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཆོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པོ་འདོད་ཆེན་
 རྒྱུ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་ལ། འཆད་པོ་རྙེད་པ་སོགས་གཙོ་བོ་བྱེད་པས་འདོད་ཆེན་རྒྱུ་དང་པམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དང་། འཆད་པོ་དེ་
 དང་མི་ལྷན་པ་དག་དང་། ཉན་པོ་དད་པ་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆད་པ་སྟོག་གཙོད་སོགས་
 དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དང་། ཉན་པོ་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་། འཆད་པོ་མེར་སྐྱབྱེད་
 པ་དང་། ཉན་པོ་ཟང་ཟེར་སྤྱིན་འདོད་པ་དང་། འཆད་པོ་དེ་མི་ལེན་པ་དང་། ཉན་པོ་ཆོས་ཀྱི་མགོ་སྒྲོམ་
 པས་ཐམས་ཅད་གོ་ལ། འཆད་པོ་རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་བ་དང་། ཉན་པོས་མདོད་སྤྱེད་དང་། སོགས་པ་
 དབྱེད་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་སོགས་ཀྱི།

མདོ་སྤྱེད་བྱེད་པ་བསྐྱད་ལུང་དུ་བསྐྱུན། །ཆོགས་པ་བཅད་ཆེད་བརྗོད་གྲེང་གཞི་དང་། །

རྟོགས་པ་བརྗོད་དེ་བཞིན་བྱུང་སྤྱེས་རབས། །རྒྱས་དང་མདུན་བྱུང་གཏན་ལ་ལམ། །

ཅེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་པ་བཅད་དེ། དེ་སྤྱི་བུའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མདོན་པར་ཤེས་པ་
 དང་། འཆད་པོས་དེ་དག་མདོན་པར་ཤི་གེས་པ་ཉིད་དང་། ཉན་པོ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་ཕྱིན་དུག་
 དང་ལྷན་པ་དང་། འཆད་པོ་དེ་དག་དང་མི་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་ཆེན་གསུམ་པའོ། །ལྷ་སྤྱིའི་རིས་པ་
 སྤྱང་ཀྱི་དེ་ཁོན་བཞིན་དུ་ཉན་པོ་སངས་རྒྱ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས། འཆད་པོ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་
 པ་དང་། ཉན་པོ་མི་བརྗོད་པའི་གཞུངས་ཐོབ་པ་དང་། འཆད་པོས་གཞུངས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་པོ་ཡུམ་
 ཡི་གེར་འབྲི་འདོད་པ་དང་། འཆད་པོ་ཡུམ་ཡི་གེར་འབྲི་མི་འདོད་པ་དང་། ཉན་པོ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལ་འདུན་པ་དང་། དེས་མཆོན་རྣམས་གཞོད་སེམས་སོགས་སྤྱི་བ་ལ་ལྷ་དང་བྲལ་བ་དང་། འཆད་པོ་དེ་
 དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིའོ། །གཞན་དོན་དུ་རྣམ་སོང་གི་འགྲོ་པར་སྤྱེ་བ་ལ་ཡིད་སྤྱིར་བྱོགས་
 པ་དང་། རང་དོན་དུ་བདེ་འགྲོ་མཆོད་ཅིས་དང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སྤྱི་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ། གཉིས་
 དང་། བར་ཆད་གོ་རིམ་མ་དེས་པར་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པས་བཞིན་དུ་འཆད་པ་པོ་སྤྱེ་མ་དང་། ཉན་པ་པོ་
 ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་འབྲེལ་བས་འཆད་པ་པོ་གཅིག་བྱ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་འཁོར་ལ་མདོན་
 པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། འཆད་པ་པོས་ཉན་པ་པོ་སྤྱེ་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་

དང་། ཉན་པ་པོ་ཕྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དང་། འཆད་པོ་ཟང་ཟེང་ཅུང་ཟད་ཅམ་འདོད་པ་
 དང་། ཉན་པོ་དེ་ཕྱིན་པར་མི་འདོད་པ་དང་། འཆད་པོ་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་། ཉན་པོ་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། བཅུ་ཆན་བཞི་
 པའོ། །རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པོ་སྦྱ་གེ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ལ། ཉན་པོ་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཆད་
 པོ་ཆོས་རྒྱན་དང་། སོགས་པ་གཏོལ་བ་ལ་སོགས་པས་དབྱུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ལ། ཉན་པོ་མི་འགྲོ་
 བ་དང་། འཆད་པོ་མཛའ་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་གྱི་བདེ་བལྟ་བས། ཉན་པོ་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་གསུམ་སྟེ། བདུན་ནོ། །ཡུམ་ནི། རེད་ཀྱི་མདོ་མེར་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
 ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་བདུན་གྱིས་འབྲེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་སྟོན་བ་
 བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྐབ་བ་དང་། བཅོས་མ་བསྐྱར་བའི་ཡིར་བདུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་བྱང་སེམས་
 ཆེན་པོར་སྐྱེལ་བ་ལ། དད་ཅིང་གུས་པ་ཡུལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱིར་བསྐྱོམས་ན། ཡུམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པར་བྱུང་བའི་སེམས་སུན་
 འབྲིན་པའི་སྦྱོན་གངས་ཞི་བྱག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབྱེ་མང་བའི་དབེས་བར་ཆད་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ་
 དཀར་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་སྟེ། བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མའི་དབེས་ཕྱོགས་
 བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་བཞི་དང་ལྷན་
 པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཏེ། སྤྱད་པར། རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཐུ་སྟོབས་
 ལྡན། །བདུན་བཞིས་བྱབ་པར་དཀའ་འཁྲིང་བསྦྱོད་པར་མི་རུས་ཏེ། །སྦྱོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་
 ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །རི་སྐད་སྐྱུས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་རྒྱལ་པ་ཅན། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ། སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད།

གསུམ་པ་ལ། སྦྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་

མཚོན་བྱ་མཚོན་ཚུལ་དང་། དེ་ཤེས་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། གཞན་ལུགས་དགག་བ་ནི། ལོ་རྒྱ་བ་ན་རེ། ཤེས་བས་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་
བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེན། རྒྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཤེས་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཤེས་
བས་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་བ་ན་རེ། གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཐུན་གསུམ་སྒྱུར་བ་མཚན་
གཞི། ཤེས་བྱེད་སྒྱེད་པའི་རྒྱར་མཚོན། ཤེས་བྱེད་སྒྱེད་པའི་རུས་པ་མཚན་ཉིད། བྱང་མེས་ཤི་མཐོང་
ལས་མཚན་གཞི། ཉན་རང་མཐོང་ལས་ལས་ཀྱི་འབགས་སུ་མཚོན། བསམ་མི་ཁྱབ་སྟགས་བརྟ་དུག་
མཚན་ཉིད། སྒྱུར་བ་མཚན་གཞི། ཤེས་བྱེད་སྒྱེད་པའི་རུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཚོན། སྒྱུར་བའི་རང་
བཞིན་དུ་སྒྱུར་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་སྒྱེས་པའི་རུས་པ་མཚན་ཉིད་དངོས་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་
དང་ཀྱང་པར་མཚན་ཉིད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཤེས་བྱེད་སྒྱེད་པའི་
རུས་པ། མཚན་ཉིད་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་བྱེད་བ་རང་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་བས་སོ། །ཤེས་
བའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བརྟ་དུག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་མཚོན་ཞེས་སྟགས་བཤད་བས་སོ། །དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཀྱང་པར་ཡང་མི་རེགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
བཏགས་པ་བར་མཚུངས་བས་སོ། །

རང་ལུགས་བཞག་བ་ནི། སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་ལས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་མཚུངས་མོད་
ཀྱི། འོན་ཀྱང་བསྒྲོམ་བར་བྱ་བའི་ལུལ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་མཐུན་གསུམ་
ཀྱི་སྒྱུར་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། ཐལ་གཏིང་དབག་དགའ་ཚད་མེད་པའི་སྒྱུར་བའི་དབང་གིས་
གསུམ་སོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་ཤེས་པ། རྒྱད་པར། བྱེད་བ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་
འབྲས་བྱ་དེ་དག་གིས། མཚན་གཞི་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་དེ་དག་འབྲས་བྱ་དེ་དག་སྒྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་
བ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་བ་ལ། འབྲས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲས་བྱ་མཚོན་
ཚུལ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། འོངས་སྒྱུ་མཚན་གཞི། ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མཚོན་བ་ལ། སྒྲེས་
སུ་གང་ཞིག་བཞེད་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་

མཐར་ཐུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བཞེད་དོན་མཐར་ཐིམ་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། སྤངས་བ་མཐར་
ཐུག་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་ལས་དག་བ་མཐར་ཐིམ་བ་སྟེ། མཚན་བརྟེན་ལས། བག་ཆགས་བཅས་བ་གཏན་
སྤངས་བ། །ཞེས་སོ། །

རྟོགས་བ་མཐར་ཐུག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བ། རྟུང་བར། རོ་བོ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། སངས་རྒྱལ་སའི་གཞི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་བ་མཐར་ཐུག་བ་སྟེ། མངོན་ཅི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་
སོགས་མཐུན་ཏེ། ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
བ་འབྱུང་བ་ཤེས་བ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལས་ལམ་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བ་མཐར་ཐུག་བའོ། །འོན་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་
ཤེས་བ་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་བ་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་མཐུན་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པའི་
མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བ་སྟེ། འདིར་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཤེས་བ་ལ་
སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ།

གཉིས་བ་ནི། ལམ་ཤེས་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ཤེས་ལས་རྟུང་བར་དུ་འཕགས་
པའི་ཆོས་བྱུང་དུ་ཕྱིན་པར་ངེས་བ་སྟེ། དེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་
ལས་རྟུང་བར་འཕགས་པར་མཚོན་ནོ། །འདིར་མཐོང་ལམ་བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་རྟུང་
བར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་སྟོམ་ལམ་དང་རྣམ་མཐུན་རྟུང་བར་དུ་འཕགས་པར་བྱགས་
ལ་མཚོན་ནོ། །

གསུམ་བ་ནི། མཐུན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། འདིར་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དཔེན་བ་སོགས་བཅུ་
དྲུག་གོ། གཉིས་བ་གཞན་དོན་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་དོན་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་མཐུན་པ་ལས་

གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་ལུན་སྤུལ་ཆོག་པ་པར་མཛད་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ལས་གཞན་དོན་སྤྱོད་པ་པར་བདེ་སྤྱོད་པ་གསུམ། ལས་ཤེས་ལས་གཞན་དོན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ས་སོགས་བདུན། རྣམ་མཁུན་ལས་གཞན་དོན་སྤྱོད་པ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱར་བ་ཉི་ལུ་པོ་མཚན་གཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་ཁུང་ལྡན་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །མཁུན་གསུམ་སྦྱར་བ་མཚན་གཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁུན་པའི་རྒྱར་མཚོན། དེ་སྤྱིད་རུས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱ་སྤྱིད་རུས་ལྡན་གྱིས་བྱའི་རྒྱར་མཚོན་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱར་བ་མཚན་གཞི། དེ་ཁོ་ན་གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་ཆོས་སྤྱིད་བྱེད་དུ་མཚོན། དེ་ཁོ་ན་གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་ཆོས་སྤྱིད་པའི་རུས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དོ། །དེས་ལས་ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱར་བ་མཚན་གཞི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལས་ཁྱད་པར་གསུམ་སྤུལ་མཚོན། གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་གསུམ་སྤྱིད་པའི་རུས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ནོ། །མཁུན་གསུམ་སྦྱར་བ་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱར་མཚོན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་སྤྱིད་པའི་རུས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དོ། །མཁུན་གསུམ་སྦྱར་བ་མཚན་གཞི། སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཚོན། སྦྱར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱར་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་སྤྱོད་དང་། ལས་སྤྱོད་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྒྲེ། ཤེས་པ། ཁྱད་པར། རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་སམ། ཤེས་པ་སྤྱིད་བྱེད་དུ་མཚོན་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་སོ། །སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །གང་གིས་ན། ཤེས་པ་བརྟུ་དུག་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། རྟེན་གྲག་བརྟུ་དུག་གིས་སོ། །རི་ལྗར་ན། ཤེས་པ་དེ་དག་སྦྱར་བས་བྱས་པར་ཤེས་པ་ན། སྦྱར་བ་རྣམས་ཤེས་པའི་རྒྱར་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུས་འདྲི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་མཁུན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལུས་ནི། སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མཁུན་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། སྦྱར་བ་ཤེས་པའི་རྒྱར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན། རས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འགྲངས་བར་དེས་པས་རས་འགྲངས་པའི་རྒྱར་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ན། ལས་ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱར་བའོ། །གང་གིས་ན། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་

གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སོ། ། ཇི་ལྟར་ན། ལམ་ཤེས་ནས་མཁྱེན་གྱི་སྦྱར་བ་
དེ། གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་ཕགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ། དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
སྦྱར་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཕགས་སུ་ཡང་མཚན་མོ། ། གསུམ་པ་ནི། གང་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བའོ། ། གང་
གིས་ན། བྱེད་བ་བརྩ་གཅིག་གིས་སོ། ། ཇི་ལྟར་ན། སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་བ་བྱང་བར་ངེས་པས་
སྦྱར་བ་དེ་བྱེད་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བའོ། ། གང་གིས་ན། ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་
བ་སོགས་བརྩ་བྱ་གིས་སོ། ། ཇི་ལྟར་ན། སྦྱར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གིས་མཚན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལྷ་
བར་ལོ། །

ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་། རྒྱུའི་ལ་དང་། འབྲས་བུ་མཚན་
རྒྱལ་ལ་ཚོད་སྤང་ལོ། ། དང་པོ་ནི། བཞེད་དོན་ལུན་ཆོགས་མཐར་ཐུག་པའི་སྟེས་བུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་
ཉེ། འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བ་ཡོད་དེ། མདོ་ནི། ང་ལ་འཛིག་ཆོགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་འབར་ཆོས་སྦྱོལ་ངས་སུ་
རྫོགས་པར་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་པས་སོ། ། ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་རང་སྤང་རྒྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ལ། འདིར་གཞན་སྤང་དང་ཆོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་རུང་དང་ལྡན་པ་མཚན་ཉིད་མིན་ཉེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འཕྲོ་ལྷོག་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་ཁྱད་པར་སོགས་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་མིན་ཉེ། བདག་མི་གཅིག་པས་
སོ། ། ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དངོས་མིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་པས་མཚན་
ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱར་བ་སྟོན་པ་པོ་ནི། ཤེས་པ། ཁྱད་པར། བྱེད་བ་རྣམས་དོན་དུ་གཉེར་ལ། སྦྱར་
བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་རྫོགས་པ་ནི། ཉོག་ལྡན་སྦྱར་བ་སྟོན་པའི་སྦྱོན་དུ་འཕྲོ་སྟེ། སྦྱོན་ལ་ནད་ཞེ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་སྦྱོན་བསྟེན་པའི་སྦྱོན་དུ་འཕྲོ་བ་བཞིན་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ལ། གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། འཆད་
དོ། །ཞེས་དང་དོ། །གང་ན། སྦྱར་བ་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད། གང་དུ་ན། སྦྱོན་གྱི་འགྲུལ་དོ། །དེའི་རྒྱ་
མཆན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་བ་དང་སྦྱོན་དོར་བས་སྦྱར་བ་རྣམས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ནི། སྦྱར་
བའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཙ་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། བྱེད་སྦྱབ་དང་། ལས་སྦྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་དང་དོ། །གང་
ན། རྒྱ་མཆན་གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དེའོ། །དི་ལྟར་དུ་ན། མཆན་ཉིད་དུའོ། །དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་
ན། འདིས་མཆོན་པར་བྱེད་པ་བྱེད་སྦྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་འདར་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཉན་རང་དང་བྱུང་མོང་མིན་པའི་ཆོས་ཁྱད་པར་གྱི་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་སྦྱབ་པ་
བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆོན་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལས་སྦྱ་སྦྱབ་
པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་དོ། །གང་ན། སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད་ནིའོ། །དི་ལྟར་
ན། རྣམ་པ་བཞེར་དོ། །བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། བྱེད་པར་སྦྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་འདིས་སྦྱར་བ་རྣམས་མཆོན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། མཆན་ཉིད་དེ། ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་གསུམ་
དང་། ལས་སྦྱ་སྦྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་རྣམས་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཞིའོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་སྟེ། ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྲེན་གྱི་
ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། མཆན་ཉིད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་
ལ། དང་པོར་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ལའང་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་མཆན་ཉིད་ཐ་དང་
པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་སྦྱོན་ནོ། །ཙ་
བ་ལ། བསྦྱས་པ་ཡིན་ཞེས་དང་དོ། །གང་ན། ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་པོ་བརྩེ་དུག་ནིའོ། །གང་གིས་
ན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཀྱིས་སོ། །བརྩེ་དུག་པོ་གང་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཞེས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོང་དུ་སྤྱར། བར་གྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ཞེས་པ་དེ། བདུན་པའི་
 མཐའ་ཅན་གྱི་བསྟུ་བ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་དུ་སྤྱར་ལ། དུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
 ཞིང་སྤྱིད་པའི་འོ། །མདོ་ནི། དུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱང་པོ་
 ལཱའི་ལོ་ཀ་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱུན་གྱིས་འཇིག་པ་ཡང་དག་པར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། མདོ་ནི། དུམ་
 འདི་ནི། ཕྱང་པོ་འདི་དག་འཇིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། སེམས་དེ་དཔྱེགས་པ་ལ་ནང་དུ་བསྟུས་པ་དང་། ཕྱིར་བཟུས་ཏེ་རྣམ་པར་
 གཤེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གཞལ་དུ་མེད་ཅིང་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་
 ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་དང་བཅས་པ་དང་། མོགས་པ་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འོ་པོ་
 ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་
 རྟེན་མེད་པས་ཆད་མེད་པ་དང་། རང་གི་མཆོད་ཉིད་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་འདིའོ་ཞེས་བསྟུན་དུ་མེད་པ་
 དང་། སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིན་ལུས་ཀྱང་བཟུར་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་སྟེ། དུམ་
 ལ་སྤྱབ་པའི་སྟོན་ནས་འཇུག་པ་དང་། མོགས་པ་བརྩུ་གསུམ་པ་དགག་པའི་སྟོན་ནས་འཇུག་པ་སྟེ། བདག་
 དང་ལོ་ཀ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་པར་འདོད་པ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། བདག་དང་ལོ་ཀ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་
 པ་སྟེ། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱོངས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་
 དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེ། ཕྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕུས་དེ་ཉིད་སྟོག་གོ། ཞེས་པ་
 དང་། སྟོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕུས་ཀྱང་གཞན་ནོ། །ཞེས་པ་ཕུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དང་པོ་རྣམས་ ཁངས་
 ཅན་གྱི་ལྟ་བ་གཡོ་བ། གཉིས་པ་རྣམས་རྒྱང་འཕན་གྱི་ལྟ་བ་འདུ་བ། གསུམ་པ་རྣམས་ གཅེར་བུ་པའི་
 ལྟ་བ་བཀྲམ་པ། བཞི་བ་རྣམས་ གནས་མའི་བུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྩམ་པ་སྟེ། ཕྱང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་
 བ་བརྩུ་བཞི་པོ་ནི། སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིའི། དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི། མེད་ནོ། །ཞེས་བྲལ་
 དང་། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་རོལ་པོ་རྣམས་དང་། གང་
 ཟག་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གཡོ་བ་དང་། འདུ་བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་། བརྩམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་གཡོ་བ་སོགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྟ་

སོ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཐམས་དང་པ་དེ། ལུལ་བས་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་
ཅད་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུ་སོས་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །གང་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྦྱར་བ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་
སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །རི་ལྗར་ན། འབྲས་བུ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་རྩལ་
བཞིན་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མཚོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མཚོན་བྱ་མཚོན་པ་རི་ལྗ་བ་བཞིན་ནོ། །བཅུ་དྲུག་སོ་གང་ན། རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཞེས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་ལ། རྟོབས་སོགས་སྟེང་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལོ་ཀ་དེ་
ཁོ་ནར་ངོ་པོ་མེད་ཅིང་སྟོང་བས་འཛིག་པ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་
བས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱས་པ་དང་། བྱིར་
སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོར་མི་དམིགས་པ་དང་། བསྐྱས་གཡེང་གི་སེམས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་
འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཅུ་བར་སོགས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་མིན་
པ་དང་། ངོ་པོ་ཉིད་མི་དམིགས་བས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
དང་། སེམས་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པ་དང་། དབང་པོའི་ལུལ་མིན་བས་སེམས་བསྐྱར་དུ་མེད་པ་
དང་། དེ་སེམས་མེད་པས་སྐྱར་ལྡན་གྱིང་བལྟར་མེད་པ་དང་། སེམས་གཡོ་བ་དང་། སོགས་པ་འདུ་བ་
ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྗང་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བརྟུང་བཏགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟེན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
 ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འཆད་དོ། ཅུ་བ་ལ། བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟུང་དོ། །གང་
 ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བར་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། གང་གིས་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནིའོ། །བཅུ་
 དྲུག་པོ་གང་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སྦྱར། རྣམ་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་ཤེས་ཞེས་མཆུག་ཏུ་སྦྱར་བ་ནི། ཅུ་བ་དང་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ལུས་ངོ་སོས་
 སྒྲིབ་བཞིན་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་པ་རྣམ་པར་སྦངས་པ་
 དང་། དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སོགས་དྲུག་གོ། མདོ་ནི། ལུས་ནི། སྒྲིབ་བཞིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་
 སོ། །ཆོས་ཉིད་ལྷ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་འཕྲུག་ཅིང་བསྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་
 ནི། ལྷ་དང་མི་དང་སྐྱ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་ལྟ་ས་དཀྲུགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཁེན་ཀྱི་བར་ཀྱིས་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་
 མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཐག་པ་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་བཞིན་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟེ། མདོ་
 ནི། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མཇུག་པ་དང་མཚན་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་
 ཉིད་མེད་བཞིན་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁེན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་སུམ་སྟེ། དེ་དག་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་
 པ་ལ། བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟུང་དོ། །གང་གིས་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་ན། མཚན་
 བར་བྱེད་བསམ་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་གཞིའོ། །གང་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་
 སོ། །གང་གིས་ན། སྒྲིབ་ཉིད་སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱང་པར་
 བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་
 གི་རྒྱར་རོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ན། ཀུན་བཏགས་པས་སྒྲིབ་བཞིན་དང་། ཡོངས་བྱུང་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་
 དང་། གཞན་དབང་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཅུ་བའི་སོགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ། ཆགས་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་

བྱང་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
པ་དང་། གནས་པའི་རྟེན་མེད་པ་དང་། སྤྱི་པ་བྱལ་ནས་མཁའ་མཆོན་ཉིད་བྱུག་དང་། ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་སྒྲུབ་
གྱིས་རྣམ་པར་འབྲུག་པ་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་དེ་གཞུགས་སོགས་ཀྱིས་འདུམ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་
ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པས་མཆོན་ཉིད་གང་དུའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པར་སངས་
རྒྱུ་ནས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཞུགས་སྤྱི་བྱང་བ་ནས་
རྣམ་མཁའ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་བར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁའ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྒྲུབ་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་འཆད་དོ། རྩ་བ་ལ། བཤད་དོ། ཞེས་བྲང་དོ། གང་དུ་ན། རྣམ་
པ་ཀྱན་མཁའ་པའི་རྩལ་ལ་ནིའོ། གང་ན། ཤེས་པ་ཐ་མ་བཅུ་བྱུག་གོ། ཇི་ལྟར་ན། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བར་དོ། བཅུ་བྱུག་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་སྤྱོད་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཞེས་གོང་དུ་དང་། རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུག་ཏུ་
སྤྱི་ལ། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དེ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། ཞེས་སོ། སྤྱོད་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་གྲུས་བར་
བྱ་བ་དང་། ཡུམ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷེ་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་བཀྲུང་གིས་མཉམས་བར་བྱ་བ་
དང་། ཡུམ་དེ་ལ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་ལ་རིམ་གྲོར་མཛད། བསྟེ་
སྤང་དུ་མཛད་དོ། ཞེས་སོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའོ། མདོ་ནི། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་
བྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ཞེས་སོ། ཤེས་བྱ་
ཀྱང་ཏུ་ཡེ་ཤེས་འཐུག་པར་མཁའ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཐུག་པ་མེད་པའི་
བནས་འཐུག་སྟེ། ཞེས་སོ། ཡུམ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཞུགས་སོགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་
དོན་དམ་མཐོང་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ནི། མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་
པའོ། ཞེས་སོ། ཡུམ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱང་པོ་ལྡེའི་ལོ་ཀ་སྤྱིང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་
དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལོ་ཀ་སྤྱིང་བ་ཉིད་དུ་རྫོང་བར་མཛད་པའོ། མདོ་ནི། བྱང་
པོ་ལྡེའི་ལོ་ཀ་སྤྱིང་དོ། ཞེས་བྱ་བར་རྫོང་བར་མཛད་དོ། ཞེས་སོ། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྤྱིང་

བཅིང་དུ་ཤེས་པར་མཛད་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུས་ནི། ལོ་ཀ་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
སོ། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་ལོ་ཀ་སྤྱིར་བཅིང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་བར་མཛད་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུས་
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་ལོ་ཀ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་སྟོན་པའོ། །མདོ་ནི། དུས་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་ཞི་བཅིང་དུ་སྟོན་
བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུས་ཟབ་མོ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་ཞི་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགོག་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུས་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྤྱིར་བཅིང་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདི་དང་པ་
རོལ་གྱི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུཤེས་འགོག་བ་སྟེ། ལ་ནི། བདུན་པའོ། །མདོ་ནི། དུས་ཟབ་མོ་འདི་འང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་འདིའི་འདུཤེས་དང་། ལོ་ཀ་པ་རོལ་གྱི་འདུཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་
ལོ་ཀ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་པ། བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་གིས་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་
ན། མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་བཅུ་དུག་སྟེ། མཚོན་ཞེས་པར་དོ། །གང་
ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་བ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། བནས་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དུག་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། མཚོན་བྱ་མཚོན་པ་དེ་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་བཅུ་དུག་གི་རྒྱུར་རོ། །བཅུ་དུག་སོ་གང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ལུས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པ་མཛོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་
གཟུང་བ་བྱས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆེན་པོའི་གནས་སུ་བཞག་པ་སྒྲ་མར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་
པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣས་དང་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་མཚོང་པར་བྱ་བཅིང་དུ་མཛད་བ་དང་། བྱེད་པ་
པོའི་རྒྱ་མེད་བས་མ་བྱས་པའི་དང་། ལུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་འགྲོ་བ་དང་། འགའ་ཡང་མ་མཛོང་
པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་མཛོང་བར་སྟོན་པ་དང་། དུས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱིར་ལོ་ཀ་སྤྱིར་བཅིང་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་། རྟོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྤྱིར་བཅིང་དུ་མཛོང་བ་དང་། ཆེད་དུ་
བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྤྱིར་བཅིང་དུ་ཤེས་པར་མཛད་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་

སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་མཛོང་བར་མཛད་པ་དང་། བསམ་པ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་དུ་སྒྲོན་
པ་དང་། སྒྲོས་པ་འཕམ། ཉེན་མོངས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། མོ་གའི་དངོས་པོ་འགོག་པ་དང་། མཚན་
འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། གསུངས་
གཞིའོ། །གང་ན། བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་
སོ། །གང་དུ་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བར་སྐབས་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དགས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དོན་ཉིད་དུ་བཛོད་ནས་ཤེས་པའི་
རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་གྱིས་བྱང་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །ཅ་་
བ་ལ། བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བསམ་
མི་བྱེད་པ་དང་། སོགས་པ་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལས་
བྱང་ཞུགས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་སྤྱད་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཛོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གིས་སོ། །འབྲེལ་
པ་ལ། མཚོན་བར་བྱེད་པས་ན། བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མཚོན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྲོང་བ་དག་ཁོ་ནའོ། །གང་གིས་ན། བཅུ་དུག་གིས་མཚོན་
པ་བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་པར་དུ་བྱས་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། དུཤལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་
པ་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཅོད་བཞི། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
བཞི་ལྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་མཚན་ཉིད་ནིའོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་མཛོང་ལམ་ལས་སོ། །གང་གིས་
ན། བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། སོགས་པ་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་
བྱང་པར་བཅུ་དུག་གིས་སོ། །འདིར་མཛོང་ལམ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས། སྒྲོས་
ལམ་དང་རྣམ་མཁྱེན་བྱང་པར་འཕགས་པར་འཕགས་ལ་མཚོན་ནོ། །རི་ལྟར་ན། བྱང་འཕགས་སྤྱིད་བྱིད་
དུ་མཚོན་ཞིང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ལས་བྱང་འཕགས་སུ་འང་མཚོན་ནོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཡང་ནི། བརྟན་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་པར་གང་ཞེ་ན། དེ་སྒྲོན་བྱེད་པར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་སོ། །ཅ་་བ་ལ། བྱང་

པར་དུ་འཕགས་ཞེས་བྲང་རྒྱུ་། གང་ན། བྲང་སེམས་གང་གི་མཐོང་ལས་འདྲིའོ། གང་ལས་ན། གཞན་
 ཉན་རང་གི་ལས་དག་ལས་སོ། གང་གིས་ན། བྲང་པར་བརྟུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། བརྟུན་གྱིས་
 གང་ན། བསམ་བ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་། མཉམ་བ་ལས་འདས་པས་མི་མཉམ་བ་
 ཉིད་དང་། ཆད་མས་གཞལ་བ་ལས་འདས་བ་དང་། གངས་ཀྱིས་བགང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་
 རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བཤམ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གནས་པ་བཞི་ནི། དུམ་པའི་
 སྐད་ཅིག་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་། མི་མཉམ་བ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་
 བ་དང་། མི་མཉམ་བ་དང་མཉམ་པའོ། ཞེས་སོ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་བྱི་ཡོན་ཉན་ཐམས་ཅད་
 སྤྱད་བ་སྟེ། སྤྱད་པར།

བྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་འང་མི་འགྲོ་ལ། །

སངས་རྒྱས་ས་ཡི་ཡོན་ཉན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤྱད། ཅེས་སོ། །

རི་ལྗ་རི་སྟེང་བའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ནི། ཞི་བ། སྤ་
 བ། མཐོངས་པ། མཁས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་པར་བགྱི་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་
 མིན་པ་ཉན་རང་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། མདོ་ནི། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྲང་སེམས་ཆེན་པོ་མི་སྦྱེ་བའི་
 ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པའོ། ཞེས་སོ། མངོན་ཤེས་དང་སྤང་འདས་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཀྱང་
 འགྲུབ་གི་སྐད་ཅིག་བཞིའི་བྲང་པར་རྒྱུ་། མདོ་ནི། འིན་ཏུ་སྒྱུར་པར་སྤྱང་ལས་འདའ་བར་འདོད་པར་བྱ་
 ཞེས་སོ། དོན་དམ་པར་མི་བ་དང་། གང་བ་མེད་པ་དང་། མདོ་ནི། དུམ་ཟབ་མོ་འདི་འགྲིབ་པ་འཕམ་འཕེལ་
 བར་ཡང་འཆལ་བར་མི་གང་པོ། ཞེས་སོ། བ་དུས་མའི་དཔེས་བྱིན་དུག་མོས་པས་སྦྱབ་པ་སྟེ། མདོ་
 ནི། དུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་མ་ཐག་དུ་མོས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་། ཞེས་སོ། ཆོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་
 འགྲུབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་མ་ཐག་དུ་མོས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་། ཞེས་སོ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མི་རྟག་པར་དམིགས་པ་སྟེ། བྱ་ཆག་པའི་ཤིང་འདྲིན་པ་བཞིན་ནོ། མདོ་ནི། བར་མ་དོར་བྲང་རྒྱལ་
 ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རྒྱུ་། ཞེས་སོ། འགོག་བདེན་སྐད་ཅིག་བཞིའི་བྲང་པར་རྒྱུ་། དུམ་པའི་དཔེས་

ལམ་གྱི་རྟོན་བྱང་སེམས་དང་བཅས་པ་དང་རྩོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སངས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
བར་མ་དོར་ཉེ་ཞོར་མི་འགྱུར་རྩོ། །ཞེས་སོ། །བཅོས་ལེགས་བྱས་པའི་བྱའི་དཔེས་ཐབས་ཤེས་སོགས་
ལམ་གྱི་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་ཆང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་མི་ལྷུང་རྩོ། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞི་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་སྟེ། ལས་པ་སྟེས་
བྱས་བརྒྱང་བ་བཞིན་རྩོ། །མདོ་ནི། རྒྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གནས་དེར་བྱིན་པར་ལུས་སོ། །ཞེས་
སོ། །གཞུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པའི་རྩོམ་པ་མེད་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཕྱིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོན་ཤིག་ཅེས་སོ། །ལམ་བདེན་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེ་དག་གྲང་དེ་དང་
དེ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ལྷན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་
འབགས་པས་ན། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་པ་སྟོང་ནོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། ཁྱད་ཞུགས་ཞེས་བྱང་རྩོ། །གང་ན། བྱང་སེམས་དང་། སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ་ཤེས་ཉིད་དང་། སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་རྩོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལས། གང་གིས་ན། ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །བཅུ་དྲུག་སོ་གང་ན། བྱང་སེམས་
དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་
ཡོངས་སུ་བརྒྱང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་གཏི་མྱོས་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། གངས་
ཀྱིས་བཀྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་བཞི་ནི། དུཤའི་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་ཡེ་
ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྒྱ་བྱེད་པས་སོ། །རྫོན་པོའི་དཔེས་འབགས་པའི་
གང་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱད་པ་དང་། སྟེས་བྱ་མཁས་པ་སྟོང་སྤངས་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་
བས་རིག་པར་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་དུས་
ཀྱིས་ཆེད་པའི་དངོས་སོ་སྟོང་མཐོང་ཆོས་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རང་
གི་ལུགས་ལ་སྟོས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་སྟོབ་པ་གཞན་ཀྱིས་བསྐྱལ་བས་གྲང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་
སྤར་བར་སྟུབ་ཅིང་པེས་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ནི། སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་ཁྱད་
པར་རྩོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བམེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚས་ཐམས་ཅད་གང་པ་མེད་པའི་རོ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་བྱིན་བརྟེན་འབྲས་ཆེན་པོས་དུག་ཏུ་རབ་
 ཏུ་སྦྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྤྱིར་བས་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་བསྦྱབས་པའི་འབྲས་བྱ་བ་སོད་ནམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པ་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་དམིགས་པ་
 དང་བཞིན། འགོག་པའི་སྐད་ཅིག་བཞིན་ཁྱད་པར་རོ། །ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ལེམས་
 ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་དང་། སྦྱོན་ལམ་དང་། སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཕར་བྱིན་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་
 མིད་ཞི་ལས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བ་དང་། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་འདོད་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་
 པའི་རོ་སྤང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་བཟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །བཅུ་
 དུག་གོ་དེས་ཁྱད་ཞུགས་པ་དེའི་བྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ནི། སྤར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་
 དུག་དང་ཐལ་བའི་འཁོར་འདས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྦྱེ་བ་དང་། སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྤར་ལས་ཐོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱིས་གོ་སྦྱ་བའི་བྱིར་དངོས་སུ་མ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འགྲེལ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་རྣམ་
 པར་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་གང་ཡིན་ཞེན། པར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་ནོ། །ཙ་བ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
 ཞེས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སྤྱར་། སྤྱབ་པར་མཛད་ཅེས་ཀྱང་གྱི་མཇུག་དུ་སྤྱར་ཏེ། ཆེ་བྱི་མ་ལ་མན་
 པ་དང་། ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། གཏན་གྱི་དུལ་ལས་སྦྱོབ་པ་དང་། བདེ་བཟོབ་ཅིང་དུལ་ལས་ཐར་པར་
 བྱེད་པ་སྦྱབས་དག་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྗན་ཞིང་དུལ་འདི་རྒྱ་དང་ཐལ་པར་བྱེད་པ་གནས་དང་། མིད་
 ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དབྱང་གཉེན་དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་འབྲུབ་
 པའི་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་དང་། འགོ་བཙེས་པའི་གནས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 པ་དང་། གཉིས་དོན་འབད་པ་མེད་པར་སྦྱོན་གྱིས་བྱུབ་པ་སྦྱེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་
 ནི། སྤ་དན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་དེས་པར་
 འབྱུང་ཞིང་། དེའི་འབྲས་བྱ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་

པ་དང་། བྱེད་པ་ཐ་མ་ནས་མཐེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལོ་ཀའི་རྟེན་སྐབ་པར་མཛད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི། བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྟུང་པར།

དེ་ལྟར་སྟུང་པ་ལེགས་འཆོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་བ་རྣམས། །

འཕྲོ་བའི་སྐབས་དང་དཔུང་གཉིན་དང་ནི་གནས་ཡིན་ཏེ། །

རྟེན་དང་རྫོང་དང་སྒྲིང་དང་ཡོངས་འབྲེན་དོན་འདོད་པ། །

གསལ་བྱེད་སྟོན་མ་ཆོས་མཆོག་སྤྱོད་པ་མི་འཇུགས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། མཆོན་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། གང་། གང་གིས། ཇི་ལྟར། མཆོན་བྱེད་མཆོད་ཉིད་
གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་དག་གོ། གཉིས་པ་
ནི། གོང་གི་དེ་ལྟར་ན། བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་
སྟེ། བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་གི་རྒྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཐེན་གྱི་བྱེད་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེ་
བར་སྐབ་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལའོ། །གང་གིས་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བས་
སོ། །གང་ན། མེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱུད་ལྡན་ལས་འདོན་ཞིང་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པ་མ་འོངས་པའི་ཐན་པ་
དང་། དུམ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་བཀྲོལ་ནས་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། འཁོར་
བའི་དུམ་སྦྱོབ་ཅིང་ཡང་མི་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དུམ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཉེ་
བར་སྐབ་པའི་དོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐན་པ་དང་། སོགས་པ་བདེ་བ། སྦྱོབ་པའི་བྱེད་པ་
གསུམ་སོ། །སྤང་དགྲུང་བཤད་པ་ནི། འཕགས་པའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉེ་བར་སྐབ་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལའོ། །གང་གིས་
ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བས་སོ། །གང་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་དང་། སོགས་པ་གནས་ལ་སོགས་
པའི་བྱེད་པ་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་སོ། །བདུན་པོ་གང་ན། སྤྲེལ་ན་འཆི་ལས་བསྐྱལ་ནས་ལྷག་མེད་ལ་
འགོད་པ་གཏན་དུ་ཐན་པ་ཉེ་བར་སྐབ་པའི་དོན་གྱིས་སྐབས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདེས་པ་མེད་པར་

ཆོས་སྒྲིན་པས་དུལྱའི་རྒྱ་ཕྱོག་པས་གནས་དང་། འཁོར་བ་དང་སྤང་འདས་ཐ་དང་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་
མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དབྱེད་གཉེན་དང་། སྤེད་པ་ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འཁོག་
བ་དང་། སྤང་འདས་སྒྲིན་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིང་དུ་བྱིན་པར་བྱེད་པས་རང་གཞན་
ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་ཀྱི་ངོ་མོས་སྤྱིང་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པས་གཞན་ཀྱི་དོན་
སྐྱེ་བ་པས་ཡོངས་འབྲེན་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྐྱེན་གྱུ་བ་ཏུ་འབྱུག་
པས་སྐྱེན་གྱུ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ། སྤྱིན་རྟོགས་མ་སྤྱངས་
པར་མཛོན་སྐྱེས་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། ། ཇི་ལྟར་ན། བན་གདགས་པའི་དུས་ལ་བབ་མ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁེན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཅན་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤེས་སྐྱེ་བ་པའི་
དོན་གྱིས་རྣམ་མཁེན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ནི་ལོ་ཀའི་རྟེན་ཀྱི་མཛད་པ་གཅིག་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་སྐྱོར་
བ་དང་ཕྱན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་སམ། སངས་རྒྱུས་ནས་ཆོས་བསྐྱེད་པས་སྐྱབ་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་ན། ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུའོ། །རྩ་བ་ལ། བཞེད་པ་
ཡིན་ཞེས་པར་དོ། །གང་ན། མཁེན་གསུམ་ཀྱི་ངོ་མོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཞིའོ། །ཇི་ལྟར་ན། མཚན་
ཉིད་བཞི་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཚན་ཉིད་གྱིས་འདི་མཚོན་པར་བྱ་
བའི་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ནའོ། །བཅུ་དྲུག་སོ་གང་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་མོས་དཔེན་པ་དང་། མདོ་
ནི། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དཔེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་རྟགས་གྱིས་དཔེན་པ་དང་། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟགས་གྱིས་དཔེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མཐུས་རྒྱས་དཔེན་པ་དང་། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚན་
མས་དཔེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤང་བུ་མི་མཐུན་སྟེགས་དང་། གཉེན་སོ་རྣམ་བྱང་
དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ་གྱིས་དཔེན་པ་དང་། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པས་རྣམ་

པར་དཔེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །བྱ་དགའ་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་པ་དང་། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྤྱ་དན་ལས་འདེལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་ཆ་འདི་བཀོས་པ་དེ་དག་ནི་དགའ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་
བའོ། །ཞེས་སོ། །བསྐྱོམས་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་སངས་རྒྱ་བ་དང་། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྷུང་བའི་གནས་དང་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་དོན་དུ་གོ་
ཆ་གྱོན་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མ་འཁྲལ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཅད་སྤྱ་དན་ལས་འདས་པ་དང་། རྣམ་
མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བཀོས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་འཁོར་གསུམ་མི་
དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལུས་ཀྱང་སྐྱོམ་པར་མི་བགྱིད། ཅིར་ཡང་སྐྱོམ་པར་མི་བགྱིད། ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱོམ་
པར་མི་བགྱིད། ཅེས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་ཡུམ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་སྟེ། མདོ་
ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བའི་བསམ་པས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་
བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཟབ་པས་ལོ་ཀ་རྣམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལོ་ཀ་རྣམས་ཅད་
དང་མི་མཐུན་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཇི་སྟེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་ཐོགས་
པ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟེན་ནས། གཞི་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་འདི་གཞི་
མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་རྩེས་སུ་སྐྱེས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྲོ་བ་མེད་པ་
སྟེ། མདོ་ནི། གནས་བརྟན་རབ་འབྱུར་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་འོངས་མ་སོང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ལམ་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྩེས་སུ་སྐྱེས་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྩེས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་མི་དམིགས་
པས་དཔེད་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་དང་གཞུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་
པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུག་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སྤྱར་རོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་བྱེད་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་མཆོན་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལྔ། རྣམ་མཁུན་གྱི་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་
ཤེས་ཉིད་མཉམ་གཞན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཞེ་སྤྱང་གཏི་སྟག་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་མདོན་
གྱུར་སྟོང་ཁིང་དཔེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་དཔེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོའོ། །སྟོང་པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་

གྱི་བར་ཀྱན་ལ་སྤྱར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དེའི་རྟགས་ལུས་དང་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟོག་གཅོད། རྩན་
ཆོག་སོགས་སྤྱང་བ་གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་དེའི་རྩའི་མཚན་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མི་
གཅོད་པ་ལ་གཅོད་བར་འཛིན་པ་སོགས་དང་། སོགས་པ་རྩན་གྱི་རྩ་སྤྱི་རྩ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་སྤྱང་བ་གསུམ་
པོ་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེ་སྤང་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་སོགས་མི་མཐུན་
པའི་བྱུགས་དང་གཉེན་སོ་དག་སྤྱང་ཞིང་དཔེན་པ་སྟེ། བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མེས་མེས་ཅན་མེད་ཅིང་ཀྱན་རྩིབ་ཏུ་གྱངས་མེད་པའི་མེས་མེས་ཅན་སྤྱང་ན་
ལས་འདའ་བར་བྱ་དགའ་བའི་དོན་ཏུ་གྲོ་ཆ་གྲོན་པ་དང་། གྲོ་ཆ་གྲོན་པ་དེ་འཁོར་བའམ་ཉན་རང་གི་ཐེག་
བ་གཞན་ཏུ་མི་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱ་བར་དེས་པ་དང་། དུམ་རིང་པོ་བསྐྱལ་
བ་གྱངས་མེད་པ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མཚོག་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་
བར་བྱ་བ་ལུས་དང་། སྤྱོད་པ་སོ་གང་ཟག་དང་། སྤྱོད་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་
སྒྲུང་དོར་གྱི་དངོས་སོར་མཛོན་བར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། ལས་ཤེས་
ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཀྱན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྤྱར་པ་ལྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཉིད་དང་། ལས་ཤེས་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལུལ་ལུལ་ཅན་གྱི་དངོས་སོའི་
བྱེད་སར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡོ་ཀའི་སྤྱབ་བའམ་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་
དང་། སོགས་པ་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྟོག་སྟེ། གཞུང་མི་གཞུང་ལས་འདས་པའི་ཟབ་པར་
བསྐྱན་བས་ཡོ་ཀ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཆོས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུལ་ཤེས་བྱ་དང་། ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་
པས་གཞུགས་སོགས་གྱི་ཉེན་ནས། གཞི་མེད་པ་དང་། འཕྲོ་འོང་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
པས་འཕྲོ་ཞིང་འོང་བ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེའི་
རྗེས་སུ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའམ། མིན་
པའི་བྱེད་སོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། རྣམས་མཁྱེན་ཉིད་གྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་ཏེ། གྱངས་བདུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན། བཞི་པ་ངོ་ཤོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞིན་དོ། །མཚན་གཞིའོ། །གང་ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་དག་གོ། གང་གིས་ན། སྦྱར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟ་ན། མཐུན་གསུམ་གྱི་ངོ་ཤོད་བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲེ། མ་ནོར་བར་སྦྱར་བ་འདི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་མཚན་གཞི་བཞིན་དུ་སྒྲེ། འཕྱར་སྦྱོང་ལས།

མཚན་གཞི་ལྟ་བུར་མཚན་བས་ན། །ཞེས་སོ། །

དོན་བསྒྲུབ་ནི། ཤེས་པ་ཞེ་བརྒྱད། ལྷན་པར་བཅུ་དྲུག་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་ ངོ་ཤོད་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན། སྦྱིར་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྒྲུབས་ན་མཚན་ཉིད་གོ་གཅིག་དུ་འཕྱར་རོ། །

དྲུག་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན།

བཞི་པ་ལ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ། །དེའི་ལྷན་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱ་འབྲེལ་ནི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་པའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་དེ་སྦྱང་བ་ཤད་པའི་སྦྱར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བས་ན། སྦྱིར་པའི་སྦྱོན་འཁོར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྦྱོན་ནོ། །ཅི་བ་ལ། འདོད་ཅེས་ཟུང་རོ། །གང་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཐབས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། རོགས་པ་རྣམས་མཐུན་གྱི་ཐར་པ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་ནིའོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ལའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་རོ། །མདོ་ནི། རོགས་པ་ཐམས་པསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་རྣམས་མཐུན་གྱི་ཐེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་རྣམས་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་ཐར་དུ་བསྦྱོར་ཞིང་མཚན་མར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། འདོད་དོ། །ཞེས་ཟུང་རོ། །གང་ན། གཟུགས་ནས་རྣམས་མཐུན་གྱི་ཐར་དུ་མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐིན་པའི་རྣམ་པས་སྦྱིན་པ་ལ་རོགས་པའི་ཐར་ཕྱིན་ནས་སྦྱོབས་པ་ལ་རོགས་པ་རྣམས་མཐུན་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་ནིའོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་

པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ཡིན་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། སྤྱད་པར་མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་ཆེ་
འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་པ་བཅད་གཉིས་སྟོས་སོ། །

རྩ་བ་ལ། མཁས་པའི་བྱད་པར་དང་། ཆེ་འབྲིང་གི་བྱད་པར་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་
གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དང་བ་སྟེ། མདོ་
ནི། དུས་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡིད་ལ་སེམས་ཏེ་
མཚན་མར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱད་པུལ་སྟོན་སོགས་དུག་ལ་དམིགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །མདོ་
ནི། མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་སོ། །དུས་དང་ཐབས་མཁས་དང་
མ་བྲལ་བའི་བསམ་པ་བྱུང་ཆོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་དུན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུས་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་
མ་བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ནི། ཐེ་ཚོས་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་
སོ། །གཞུགས་སོགས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་
པ་དང་མ་བྲལ་བར་བསྟོམ་པར་བགྱེད། །ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པར་ཡང་
བྱུལ། དེ་དག་མི་དམིགས་པར་གཤམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི། ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁས་པ་རྣམ་པ་ལྟེ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་དད་སོགས་ལྟ་པོ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་རྟོགས་གིང་ཐོབ་པར་
སྟེ། དབང་པོ་རྟོན་པོའི་དད་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྩལ་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་དམན་དད་སོགས་ལྟ་
ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་རྟོགས་དག་འཁོར་ཐོབ་མི་ཉུས་པར་བཞེད་དེ། དབང་པོ་རྩལ་པོའི་དད་
སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རྣམ་གྲངས་དེས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་བྱ་བ་ནི། དག་པོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། མཁས་པ་དང་། ཆེ་འབྲིང་གི་བྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་

སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་ཡུལ་ཞེས་སྒྲུབ། དང་པ་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་སོགས་སྒྲུབ་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྲངས་
བཞེན་དུ་སྒྲུབ་ཏེ་བཤད་བཞི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
དམིགས་ནས་སྒྲོང་པ་སོགས་སུ་སེམས་པ་ཡི་དད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དབང་པོའི་དོན་རྣམས་བྱང་ལ་དབང་
བྱེད་པ་མེད་པས་དབང་པོའི་དོན་པ་ལྟར་བ་དང་། སྒྲིན་སོགས་སྒྲིན་དུག་ལ་བརྟན་འགྲུས་དང་། མི་
དགེ་པ་མཐའ་དག་སྒྲོང་ཞིང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བྲན་པ་
དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་དང་། གཤུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་ཡང་བྱ་ལ་དེ་དག་གྱང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་
པ་ལྔ་ལ་དམིགས་པའི་མཁས་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་བསྟན། སྤྱགས་བསྟན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དད་སོགས་ལྔ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་
མོད་ཀྱི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
འདི་ལྟར། དད་པ་དང་། སོགས་པ་བརྟན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་དབང་པོ་རྟོན་པོས་ནི། ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་སྒྲུབ། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱང་དུ་འཕུ། རྒྱལ་
པོས་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྟོགས་པར་དགའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་
དགག་རྒྱ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱགས་ཀྱིས་ན། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་འབྲིང་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་རྟོགས་ལ། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱང་དུ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་
འདུན། ཡན་ལག་སྟིང་ཞི་མཉམ་ཉིད། ཉེ་བའི་ཡན་ལག་ཞིང་དག་སྒྲུབ། གཞན་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྒྱུ་སྒྲིང་

གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྦྲིམ་པའི་གང་ཟག་གཞན་
དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ཅན་ལ་འདིར་སྦྲིམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བས་དེ་མོན་ནོ། །

ཅུ་བ་ལ། དམིགས་པ་ནི། རྫོང་དང་། རྣམས་ཀྱི་སྦྲུམ་མཚོན་ནས་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དམིགས་པ་ནི། རྣམ་ཀྱན་གྱི་སྦྲུམ་པ་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་
བསྡུགས་ཤིང་འཛིན་དོ། །རྣམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྫོང་ཅེ་བཟོད་མཆོག་གོ། རྫོང་ལ་གསུམ་ལས། རྩུང་
ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བྱམས་པའི་སེམས་ཏེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཕྲིང་ནི། བན་པ་སོགས་གསུམ་
སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་བན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའི། གནོད་པའི་བསྐྱེད་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། བ་དང་མའི་སེམས་སོགས་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པ་བརྩུར་མདོ་ལས་བཤད་
དོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཅེ་མོར་བྱུར་པ་
རྩུང་ཅི། བདག་ཉིད་སྟིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་ལྟོག་ཅིང་། གཏུལ་བྱ་གཞན་སྟིག་པ་ལས་ལྟོག་པ་དེ་དག་
ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། རྟགས་ཅམ་ལ་བསྡུགས་པ་བཟོད་པ་དང་། མ་བསྐྱུལ་བར་རྟགས་པ་ལ་མཐུན་པར་
དགའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་སོག་གཅོད་པ་ལས་ལྟོག་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །འཕྲིང་
ནི། བདག་ཉིད་སྦྱིན་སོགས་ཐར་བྱིན་དུག་ལ་གནས་པས་གང་ཟག་གཞན་སྦྱིན་སོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་
ལ་ནི་འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞེན་ནོ། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། སོགས་པ་བདག་ཉིད་ནང་སྟོང་ཉིད་སྦྲོམ་སོགས་ལ་གནས། གཞན་དེ་
ལ་འགོད་སོགས་ཏེ། མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྦྲོམ་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་ནི། ཅེ་
མོ་ལ་རང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་སྤུག་བདེན་ཤེས། ཀྱན་
འབྱུང་སྟོང་། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད། ལམ་སྦྲོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་རྩུང་
དའོ། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་དུཤལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོག་གི་སོགས་ཀྱི་སྤྱ་འདིར་
སྤར་ཏེ། སོགས་པ་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བྱའེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྲོམ་
ཞིང་། ཐབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་
ལ་དགོད་སོགས་འཕྲིང་ངོ་། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་དུ་རྟགས་པའི་འབྲས་བྱའེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་

པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་ཏུ་མི་བྱ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། རང་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགྲོད་སོགས་ཏེ། མངོན་ནི། བདག་གི་དང་
 གྲང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །ཆོས་མཚོག་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་
 ལྷན་གྱི་དེ་བཞིན་ཏུ་རང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱེད་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགྲོད་སོགས་
 རྒྱུ་ཏུ་ལོ། །མངོན་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །སོགས་པ་རང་མངོན་
 ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པར་ཅན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགྲོད་སོགས་འབྲིང་ངོ། །མངོན་ནི། བདག་གི་དང་གྲང་
 སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། རང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་པ་ལ་
 གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགྲོད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །མངོན་ནི། བདག་གི་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བཤད་པ་ལོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། རྟོན་ཅེ་བཟོད་མཚོག་བཞེ་ལས། རྟོན་ནི། སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་པ་ཐམས་
 ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདི་ལ་རྒྱལ་འདྲ་བ་མེད་པས་མཉམ་པ་དང་། ད་ལྟར་
 བན་པའི་དོན་སེམས་པས་བྱམས་པ་དང་གཉིས་ནི། ཆེ་འདིར་གཞན་ལ་མི་འཆེ་བས་རྒྱུ་ཏུ་ལོ། །མ་
 ཡོངས་པའི་འདྲ་བ་སེམས་པས་བན་པ་དང་། འཇུག་བཅོམ་ནས་གཞན་བདེ་བ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་མེད་པ་
 དང་། མཐོ་མི་འཆོམ་པས་རྣམ་པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཆེ་ཕྱི་མར་བན་པས་
 འབྲིང་རྟེ། ལྷ་དང་། སྦྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་རང་བས་རྟོན་པ་རྣམས་ལ་པ་དང་མའི་སེམས་དང་། མཉམ་
 པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་དང་སྤིང་མའི་སེམས་དང་། གཞིན་པ་ལ་བྱ་དང་བྱ་མའི་སེམས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་
 བཤེས་དང་། བན་འདོགས་པའི་རྟོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། མི་གཅིག་པའི་
 ལྷག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ། རྒྱུང་འབྲིང་ལས་གཞན་གཉིས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་
 ལྷ་ནི། ཆེན་པོ་སྒྲེ། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྦྱུ་བ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྩམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པ་ནི། རྟོན་པར་བྱུང་བར་བཞེད་དོ། །ཅེ་མའི་རྣམ་པ་ནི། མངོན་བརྩམས་ན། སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་
 དགེ་བ་ལ་གྲངས་བཞིན་ཏུ་སྦྱོང་བར་འདོད་པའི་སྦྱོ་ནས་མི་དགེ་བ་ལས་སྟོག་པའི་བདག་གི་དང་ཅན་ལ་རང་
 གནས་ཏེ། དེའི་སྦྱོ་ནས་གཏུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་སྟོག་པ་ལས་སྟོག་པ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་རྒྱུང་བྱ་དང་། སྦྱོར་
 སོགས་དགེ་བ་ལ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྦྱོ་ནས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་བདག་གི་དང་ཅན། དེའི་

སྒྲོ་ནས་གཞན་ནས་ས་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དག་ལ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་ནི། འཁྲིང་སྟེ། གཉིས་གང་། རང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལས་གཞན་མ་བསྐྱེལ་བར་བདག་ཉིད་དགོ་སྟེ། ལ་འཇུག་ཕྱོགས་ནས་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་བཞེད་པ་དང་། དག་འཁྲིང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
 པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྒྱུར་བྱ་དང་། སྒྱུར་པོ་དང་། སྒྱུར་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ནི། རྣམ་པ་མཐའ་
 ཡས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཅེ་སོར་གྱུར་པའི་
 དམིགས་རྣམ་ཡིན་ནོ། ཅེ་སོ་བཞེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་
 ནོ། །ཡང་ན། ཅེ་བ་བཞིན་ཁོ་ནར་བྱའོ། །བཞེད་པ་ནི། ཅེ་སོར་གྱུར་པ་ལ་འགོད་བྱེད་རང་དང་། འགོད་
 བྱ་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
 པ། རང་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། འཁྲིང་གི་རྣམ་པ། ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བཞེད་པ་
 དང་། ཆེན་པོའི་རྣམ་པ། ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ལ་དག་འབས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ། རང་དུ་ཁ་ཤིས། ཀྱན་འབྱུང་སྟོང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། ལས་སྒྲོམ་པ་ལ་
 གནས་ཤིང་། གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡང་དུ་ཁ་ཤིས་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤིས་སྟོང་མངོན་དུ་བྱེད་སྟོམ་
 པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བཞེད་པ་ཆེན་པོའང་སྐད་ཅིག་དུ་མར་བལྟའོ། །འདིར་
 བོད་རྣམས་ན་རེ། གང་ལ་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་ངོས་མ་བརྒྱུད། ཤེས་པའི་འབྲེལ་པ་ཆད། བདེན་པ་དམིགས་
 པར་བཤད་པ་ནོར་ཐེར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷ་མ་ཅེ་སོར་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོ་སྟེ། རྣམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁོས་བར་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་སོགས་
 རྒྱུད་དུ་དང་། སོགས་པ་རང་མངོན་ཤིས་ཀྱིས་བར་ཅན་ལ་གནས་ནས་གཞན་འགོད་སོགས་འཁྲིང་དང་། རང་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེང་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་འགོད་སོགས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དག་གིས། ཡུལ་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་རྟེ། དམིགས་རྣམ་གྱི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་
 རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཆོས་མཆོག་ཆེ་འཁྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་ན། ཆོས་མཆོག་སྐད་
 ཅིག་གཅིག་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་པོ། །ཞེན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 པ། འདི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ན། རིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོད་པས་ཆེ་འཁྲིང་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ཅོད་པ་ནི། སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་སྦྲེར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལན་དུག་སྟོན་པའི་གཞུང་
སྒྲོམ་པར་ཐལ། བཞོན་བྱ་སྦྲེར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

ལན་ལ་གཉིས་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་བསྟན། འོག་མ་གསུམ་
གྱི་ལམ་གསུམ་བཏགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྲེར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
སྟོན་པའི་གཞུང་ཡང་སྒྲོམ་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་པར་
སྒྲོམ་པའི་དབྱེ་བས་ཤོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སྒྲོམ་
པའི་དབྱེ་བས་སོགས་པ་ལམ་ཤེས་ཉིད་དང་། བཞི་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་དབྱེ་བས་
བཞི་ཤེས་ཀྱི་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ལོ་གའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མཚན་ཉིད་པ་
རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྦྲེར་ལམ་བསྟན་ལ། སྦྲེར་ལམ་དེ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། དེའི་འབྲས་
བུ་ལ་ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་མཐོང་
སྒྲོམ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི། མཚན་སྦྲེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་སྦྲེར་དང་། མཐར་
གྱིས་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སོགས་པ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་
ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའམ་ཐ་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐ་སྟོན་དུ་བཏགས་
བཞིན་པའོ། །གང་ལ་ན། སྦྲེར་རྟོགས་གང་ཟག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་འཕགས་
པའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་
གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལའོ། །གང་གིས་ན། སྦྲེར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
མིང་གིས་སོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་ཡིན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྒྲོམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པའི་
དགོས་པ་ནི། བྱུང་པར་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅན་སྟེ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེར་པོ་དོང་པ་ན་དེ། གཞུང་འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཚུགས་སྤྲེལ་གྱི། བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཟེར་
པ་ནི། མི་འཐད་དེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གང་དུ་འད་དེ་མ་པག་ག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བུའི་ལ་དུ་འདི་

དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བཞིའི་ས་མཆོམས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྦྱར་
མཐོང་སློམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་མི་འབྲུབ་སྟེ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲགས་མ་བྱུབ་
སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡི་ཤེས་བསྐྱེད་པར་ངེས་པ་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་འགོད་པ་སོགས་དང་། བག་
ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་ས་དང་། ཞེས་པ་དང་། མི་སྡེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་
ན། སྦྱོན་མེད་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡི་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། སྐྱེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་
མེད་པས་སོ། །མ་དུག་པ་དང་ལྟ་བུའི་བག་ལ་ཉལ་འཛོམས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཅམ་བྱོད་ནས་ཀྱང་
ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན། འབགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་སྐབས་འོག་མ་
གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་ཡང་མཆོན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར། །

བརྒྱད་པ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། གང་ཟག་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་རྟོགས་པ་སྤར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་
བས། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་འཆད་དོ། །ཅ་པ་ལ་གསུམ་
ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བཟོད་པ་ན་དེ། བདག་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་ཤེས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྡེས་
བྱ་གཞན་པ་འདི་བཞིན། ཞེས་བྱུང་པ་གཞན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ངེས་ནས་རང་གི་སྤྱིང་དུ་ཐ་སྟོང་བྱར་བྱང་སྦྱུབ་
སོ། །ཞེན། དེ་མི་འཐད་དེ། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་ན། རང་ལ་མ་བྱུབ་
པར་འགལ་ལོ། །ཤེས་དབག་གིས་སྦྱུབ་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཚོད་གཞིར་སོང་པས་མཐུན་དཔེ་མི་རྟེན་
དོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་དུ་སྦྱུབ་པར་བཤད་པས་སོ། །ཐ་སྟོང་སྦྱུབ་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་དོན་ངེས་ནས་ཐ་སྟོང་
ལ་མོངས་པ་མི་མིན་པས་སོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རྟགས་འགོག་རྩལ་སྒྲུབ་པོ། འདྲ་པོ་ནི། སྒྲིབ་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 ཕྱི་རོལ་མི་ཕྱོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱང་མེམས་གང་དག་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ་དབང་རྣམ་ཆོས་
 ཅན། དེ་འདྲིར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ནི་ཕུ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་
 ལམ་ལ་གནས་པ་དབང་པོ་འབྲིང་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་སྟེ། རྟགས་བཅུ་དུག་
 དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བྱུང་བར་ཅན་དག་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་རྩལ་ཡང་
 ཕྱིར་མི་ཕྱོག་སྟེ། ཟུང་མོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོགས་ནི། དགེ་འདུན་ལོ། གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་
 ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་སྟེ། མཉམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པས་སོ། །ཁྲུབ་པ་ནི། རང་གི་སྟེང་དུ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ལ། ཕྱིར་མི་ཕྱོག་གི་རྒྱ་
 མཉམ་གཞག་གི་སྦངས་རྟོགས་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཁྲུབ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་བཅུ་པར།

དུ་བ་ལས་ནི་མེར་མེས་དང་། རྩ་སྒྲུར་ལས་ནི་རྩ་མེས་ལྟར། །

བྱང་རྩལ་མེམས་དབང་པོ་ལྟོ་ལྟོ་གྱི། རིགས་ནི་མཆོན་མ་དག་ལས་མེས། ཞེས་སོ། །

ཅོད་སྤང་ལ། རྫོང་མོང་མས་ཤེས་དབག་གིས་སྒྲུབ་མི་དགོས། འོག་མས་སྒྲུབ་མི་རུས་པས་རྫོང་
 མཉམ་པས་སྒྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་པ་ལ་སྒྲ་དོན་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་ན། མཐོང་བར་འགལ། མེད་ན་ཤེས་
 དབག་སྐྱེ་བར་འགལ་སོ། ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་པ་ལ་ཤེས་དབག་སྐྱེ་བའང་མེད། རྟོག་པའང་
 མེད་དོ། ཤེས་ཐོབ་ན་ཤེས་དབག་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པས་ཁྲུབ་པ་མེད་དོ། ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆོད་
 བ་ཡིད་མེས་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་དབག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་སྤང་བའི་ཡིད་མེས་རྟོག་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་ན། ཁྲུབ་པ་མ་བྱུབ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཡིད་
 མེས་གནས་སྤང་བར་བཤད་པ་ནི། མ་ལུས་པར་སྤང་བ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ། ཡང་། རྫོང་འོག་མ་
 ཞིག་གིས་མོང་མའི་རྟགས་ངེས། ཁྲུབ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལུང་གིས་བྱུབ་པས་ཤེས་སུ་དཔོག་པས་སྒྲོན་
 མེད་དོ། འབྲེལ་པ་ལ། འཁོར་བའི་གཡུལ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་གང་དག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་
 དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་དེ་དག་
 བེ། རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོ་རྫོང་འབྲིང་རྩལ་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒྲོབ་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ལས་ཕྱིར་

མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་། བརྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་དང་། ཟབ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱས་པར་བབྱད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་སྒྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། དགེ་འདུན་གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་མཆན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཆད་ཅེས་ངང་དོ། །གང་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་མཆན་ཉིད་དོ། །གང་དུ་ན། རེ་ཞིག་སྟེ། གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་རོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་གཅིག་གིས་སོ། །རྩ་བ་ནི། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་དབང་རྣམས་ཅན། རྟོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟོག་པ་དང་། སོགས་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲལ་པ་ཡོད་དེ། ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངང་དོ། །གང་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་མི་ཁྲིམ་པ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སོ། །

རྒྱས་བབྱད་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། ཡང་། གཞུགས་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཆན་ཉིད་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་དུག་གིས་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཟླ་ཆེ་བཟོད་མཆོག་གི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་ལ་གནས་པ་བྱང་ལེམས་དབང་རྣམས་ཅན། རྟོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། རྟགས་བརྒྱ་གཅིག་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ཞེས་ཀྱན་གྱི་གོང་དུ་སྒྲུར་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པའི་བྱང་ལེམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མིད་ཞིར་ལྟར་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་སྒྱུབས་གསུམ་པ་ཐེ་ཆོམ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པར།

དགེ་སྦྱོར་དག་དང་བྲམ་ཐེ་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། །

མི་དཔལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྦྱོང་བའི་རྒྱ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །བདག་ཉིད་དགེ་བ་འབྱུང་བ་ནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་བསྐྱགས་མཐུན་པས་དགའ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །མདོ་ནི། དགེ་བ་བརྒྱུད་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེལ་ཞིང་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་
ཅན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དུ་གསོལ་ཞིང་འདོད་བསྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་
ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞེས་སོ། །ཟབ་མེད་དོན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། མེ་
ཆོས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་ཟིན་པའི་ལུས་དང་། སོགས་པ་དག་
དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པའི་ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྡ་དང་རྒྱན་དུ་མི་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མདོ་ནི། སྦྱིབ་པ་ལྡ་སོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ་ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་པའི་བག་
ལ་ཉལ་ཀུན་འཛུམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་བ་ལ་བླན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། བླན་
བཞིན་དུ་འགྲོ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་གོས་དང་། སོགས་པ་ལོངས་སྦྱོང་བ་སྟོ་མ་སོགས་མེད་པས་གཅོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཆོས་གོས་ལོངས་སྦྱོང་བ་ལ་སྟོ་མ་མེད་ཅིང་སྦྱང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དཔང་རྣོན་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
སྟེ། རྟགས་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་གང་ན། ལུས་ལ་སྦྱིན་བུའི་རིགས་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ལ་སྦྱིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཟག་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་བྱ་བུ་རང་དོན་གྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ལུས་དང་། དག་
དང་། སེམས་ཀྱི་བྱ་བུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི། ལེན་
ཅིང་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སྦྱོང་ཅེས་
སོ། །སེར་སྒྲ་དང་། སོགས་པ་རྩལ་ཁྱིམ་འཆལ་བ་སོགས་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སེར་
སྒྲའི་སེམས་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་མི་འགལ་བར་འགྲོ་
བ་སྟེ། རྟགས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ལོག་པའི་བྱ་བ་གང་ཇི་སྟེད་

པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་སོ། །བྱང་
རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རན་སོང་གི་དུམ་སྒྲོང་བ་སོགས་བཤད་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱུལ་
བ་སོགས་ཆོལ་ཞིང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དཔྱུལ་
བར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི། གནས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་དབང་རྫོན་ཆོས་ཅན། བྱང་རྩལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། བདུད་
སོགས་གཞན་གྱིས་ལམ་དམན་པར་དགྱི་བ་སྟེ། དྲང་ཞིང་བསྐྱར་བ་མི་བརྟལ་བ་དང་། ལམ་གཞན་མི་རྟག་
ལ་སོགས་ལམ་གྱིས་གཞུགས་ཅན་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་པར།

བདུད་གྱི་ལུལ་ལས་འདས་ཤིང་གཞན་གྱི་འིང་མི་འཛོག་ །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི་དབང་རྫོན་ཆོས་ཅན། བྱང་རྩལ་ལས་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་པ་སངས་རྒྱས་དཔེས་པའི་སྒྱུད་
པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་
སྒྱུད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཁྱབ་བ་ཡོད་དེ། ཉགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་དུ་སྒྲུབ་རུས་པར་བཤད་
པས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་དོ། །གང་གིས་ན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོད་གྱི་བརྒྱ་
གཅིག་ཅེ་མོའི་དུག་བཟོད་པའི་གཉིས། ཆོས་མཆོག་གི་གཅིག་སྟེ། ཉགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དེ་དག་གིས་
སོ། །གང་ན། རྩ་བ་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ལོ། །རི་ལྟར་
ན། ལྷན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་དུ་འཆང་བྱ་བ་འགྱུར་གྱི། མིང་ཞིང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་པར་རོ། །ཉགས་
ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཞེན། བཞི་ལས། འོད་གྱི་ཉགས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་གྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ལྟོག་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པས་སྐྱབས་གནས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟད་ཅིང་ལྷ་གཞན་ལ་མི་
བརྟེན་པ་དང་། མི་ཁོས་གནས་སུ་མི་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལོག་
པར་ལྷ་བ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་། གཤེན་རྗེའི་ལོ་ག་ཡི་དུགས་དང་། དུད་འཕྲོར་སྒྲེབ་
དང་། རྟོགས་བྱེད་དུས་གྱི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། ཆོས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་

མེད་པའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུབ་དབང་མ་ཆང་
 བ་སྒྲུགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། འདུག་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། གཞུགས་མེད་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སོ་སྒྲུབ་
 སྒྲེ། ལྷ་ཆེ་དེང་པོ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་ཁོས་པའི་སྒྲུབ་ནས་བརྒྱན་ཟད་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེས་ཀྱི་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དགེ་བ་བཅུ་འདི་
 ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བདག་གི་བདེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་དུམ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལམ་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྦྱོད་པ་
 དང་། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཡང་སོམ་
 ཉི་མེད་པ་དང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་ཏུ་ཞུགས་པས་བྱམས་པས་ཐེན་པའི་
 ཡུལ་དག་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་
 དགེ་སྤྱོད་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་སྦྱིབ་པ་ལྟ་བོ་དག་དང་མི་འཕྲོགས་པ་སྒྲེ། ལྷ་ནི། དང་པོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་
 པའི་བར་གཅོད་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། རྒྱུན་ནས་ལྷང་བ་འཆོས་པ་ལ་བསྐྱུལ་
 བ་ན། དེ་ལ་གཏོད་སེམས་དང་། ཞི་གནས་ལ་བར་གཅོད་ནང་ཏུ་ཞུས་པར་བྱེད་པ་གཉིད་དང་སྒྲུགས་པ་
 དང་། ལྷག་མཐོང་གི་བར་གཅོད་ཕྱིར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ཆོད་པ་དང་འབྱོད་པ། བདད་སྦྱོམས་ཀྱི་བར་གཅོད་
 གཏན་ལ་མ་ལེབས་པའི་ཐེ་ཆོས་སྒྲེ། བསྐྱིབ་བྱའི་དབང་གིས་ལྷོ། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 སྦྱོས་བྱལ་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་དང་། སོགས་བལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་
 ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཀྱི། འདོད་མེད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མི་འཛོམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་རྒྱ་འབྲས་སྤང་དོར་ལ་
 ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྒྲེ། མ་ཡོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དྲན་པ་དང་ཤེས་པ་བཞིན་
 དང་ལྡན་པ་དང་། གཅོད་སྒྲའི་ཀྱན་སྦྱོད་དང་ལྡན་ཞིང་ནད་ཅུང་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཆོས་གོས་དང་། སོགས་
 པ་གདན་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་གཅོད་པའི་རྒྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། ཅེ་མོའི་ནི། སིན་
 བུ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་ལས་མདོན་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་སིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམ་པར་དག་པས་
 སེམས་བྱ་བུ་སྒྲེ། འཕྲོག་པོ་རང་དོན་གྱི་སེམས་མེད་པ་དང་། རང་དོན་དུ་རྟོག་པ་ཀྱང་དང་། སོགས་པ་
 གཞན་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་ལྷུང་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱག་དར་ཁོད་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་བྱིང་པ་

པ་ལ་སོགས་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྤྱན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་
བར་གཉེན་པོ་རྣམས་བསྐྱབས་པས་སྤྱན་སོགས་དེ་དག་དང་འགལ་བ་མེད་སྤྲོད་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། སོགས་པ་ཁོང་ཚོ་སོགས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་
སྟེ། འདུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བའི་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་འབྲོ་བ་སྟེ། རྟོགས་པ་
དང་། འབྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིར་ཏེ། མཉམ་པའམ་གཅེས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་
དུ་དཔུལ་བར་ཡང་འབྲོ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་དུག་གོ། དཔྱ་བཅོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་དཀྱིར་མི་བདུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱལ་ཐབས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཟེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྦྱག་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་
ལྟར་བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ནི། བཟོད་པའི་
པོ། ཆོས་མཆོག་ནི། སྤྱན་སོགས་འཁོར་གསུམ་གྱི་དྲི་མས་རྣམས་པར་དག་ཅིང་སྤྱན་སོགས་ནས་རྣམ་
མཁེན་གྱི་བར་ལས་མི་ཉམས་པའི་བསམ་པས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
རྣམས་པ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། གསུངས་པ་ཞེས་པར་
དོ། །གང་ན། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སོ། །གང་དུ་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ཏུ་པོ། ཁ་བ་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་དབང་པོ་འཕྲིང་ཆོས་ཅན། རྟོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་སྟེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་པུ་དུག་གི་རྟགས་བྱང་པར་ཅན་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ། དེ་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་ལས་ཤེས་
པར་བྱ་བས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་ན། དུལ་དང་། སོགས་པ་
ཀྱན་འབྱུང་འགྲོག་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་སྟོ་ནས་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི། རྟོགས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
བཞི། ཆོས་ཤེས་པ་བཞི། རྟོགས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ནི་པོ། །གང་གི་ན། བྱང་སེམས་
མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་པོ། །

རྒྱལ་བ་ཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། སྤྲ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་
 ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲ་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་རྣམས་པར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་མ་བཅད་
 ལས་གསུངས་པ་ནི། ཅ་བ་ལ། ཉག་པ་དག་ཡིན་ཞེས་དྲང་དོ། །གང་ན། ཤོང་གི་རྒྱལ་དེ་འདྲ་བའི་
 སྤྲ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་དོ། །གང་གི་ན། རྫོང་ལྷན་བྱང་སེམས་མཐོང་ལས་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་
 དོ། །བཅུ་དྲུག་སོ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུག་བཤེན་སྤྲ་ཅིག་པ་ཞི་ལ་གཞན་དོན་དུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤོང་དུ་སྤྲ་
 ལ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་ཐོག་པ་ཆོས་པ་ཐོང་
 དོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་ཐོག་གོ། ཞེས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བརྟན་པས་བདུང་
 ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། སེམས་བརྟན་པར་བྱོལ། ཞེས་སོ། །ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བའི་
 གཉེན་པོར་ཐེག་པ་དམན་པའི་ས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པར་ལོགས་པ་རྗེས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལས་ཕྱིར་ཐོག་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་། སོགས་པ་
 གཞུགས་མེད་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། རྣམ་ཐར་སྤོ་གསུམ་ལ་སྤོ་ཐམས་པར་འདུག་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པར་མི་བྱེད་པས། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གང་གི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་
 སུ་ཟད་ཅིང་སྤོང་བ་རྗེས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ནོ། ཞེས་
 སོ། །ཀྱན་འབྱུང་གི་བཞི་ནི། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤངས་པས་ལུས་སེམས་ཡང་ཞིང་ལས་སུ་བྱུང་བ་ཉིད་
 ཆོས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་ལུང་ལྷར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོ། །མངོན་ཞེན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་གནས་ཞེས་སོ། །རྟག་དུ་འབྲིག་པ་སྤོང་བས་ཆངས་པར་སྤྱོད་ཅིང་
 གཞན་ལ་མི་གཏོང་བ་རྗེས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། རྟག་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཆངས་པར་སྤྱོད་དོ། ཞེས་
 སོ། །རྒྱལ་འཆོས། རྟེན་པས་རྟེན་པ་ཆོལ་བ། གཞིག་སྤོང་། ཁགས་ག ཐོབ་འཇལ་སོགས་སྤངས་པས་
 འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་རྗེས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་གནས་པས་གནས་
 པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །འགོག་བཤེན་གྱི་བཞི་ནི། བྱང་སོ་དང་། སོགས་པ་ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆེད་སྤུག་ཀྱན་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ལ་སྤྱོར་བ་དང་། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྤྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་

བཀག་པ་ཆོས་བཅོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་པའི་གཏམ་གྱི་སྤྱིར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱིར་བ་ལ་བརྟེན་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤང་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་སོགས་ཆོས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། རྒྱ་པའི་གཏམ་གྱི་སྤྱིར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱིར་བ་ལ་བརྟེན་པར་མི་གནས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཆོག་ལ་ཉམས་པ་སྤྱིར་སོགས་རྗེས་བཅོད་དོ། །མདོ་ནི། དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྤྱིར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱིར་བ་ལ་བརྟེན་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་དང་། སོགས་པ་དབང་རྟེན་སོགས་དང་བཅས་པའི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཞུག་འབྱེད་པ་ལ་སྤྱིར་སོགས་རྗེས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། གཞུག་གྱི་གཏམ་གྱི་སྤྱིར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱིར་བ་ལ་བརྟེན་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཆོས་ལྡོངས་གཞུང་། དེ་འགོག་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ། དབང་པོ། དབང་རྟེན། དབང་ལུལ། བདག་བདག་གི་བ་སྟེ། ལྷོ་པོ། དང་པོ་ནི། ཉེར་གཉིས་ཉེ། ལུལ་ལ་དབང་བྱེད་བ་མིག་རྣམས་སྟེ། ལུས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལོ། །སྤྱི་བར་དབང་བྱེད་པ་པོ་མའི་དབང་པོ། ལུས་གནས་བར་དབང་བྱེད་པ་སྟོན་གྱི་དབང་པོ། ལྷན་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་དབང་བྱེད་པ་བདེ་བ་དང་། དུམ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་མའོ། །ལོ་ཀ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་པ། བརྟེན་འགྲུལ། རྩ་བ། ཉིང་འེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ལྟ་སྟེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པས་སོ། །ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛོམས་པས་སོ། །དེ་བརྒྱད་རྣམས་བྱང་གི་དབང་པོ་ལོ། །དེ་ལ། སྤྱིར་འདོད་ཁམས་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་དུ་རུང་བ་ལ། གྲེ་བྲག་འོན་མོང་ལ་རྩ་མིག་མེད། དཔྱལ་བ་ལ་དགའ་བདེ་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ན་པོ་མའི་དབང་པོ་མེད་དེ། རྒྱ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སོ། །ཡིད་མི་བདེ་བའང་མེད་དེ། ལྷན་བྱེད་ཁོང་ཁོ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ན་དགའ་བ་མེད་དེ། དགའ་བའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ན། བདེ་བའང་མེད་དེ། བདེ་སྤྱོད་རྟོག་རྟོག་ཡིད་བདེ་མི་བདེ། དཔྱགས་འབྱུང་རྩལ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་གྲུལ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞུགས་མེད་ན་གཞུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་

ཅི་ཡང་མེད་དེ། ལྷ་བ་བྱེད་གཞུགས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡིད་སློབ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་
གསུམ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྤྱི་མེད་ཐ་རབ་རྩལ་ཆས་བརྒྱད། །

ལུས་དབང་ལྡན་ལ་ཆས་དགུའོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྡན་ཆས་བརྒྱའོ། །ཞེས་པས།

འདོད་པར་དབང་པོ་དང་། །སྤྱི་མེད་པའི་གོང་བུ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་སྟེ། གཞུགས་ནི་རོ་རེག་
བརྒྱད། ལག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལུས་དབང་དང་དགུ། མིག་ལྟ་བུ་ལ་མིག་དབང་དང་བརྒྱ། དེ་དག་སྤྱད་དང་བཅས་
ན་རེ་རེས་འཕེལ་ལོ། །ཐོགས་མེད་གྱིས་རེས་མེད་དུ་འང་བཤད་དོ། །གཞུགས་ན་ནི་རོ་མེད་དེ། །ཁམ་ཟས་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སོ། །གཞུགས་མེད་ན། རིས་མཐུན་པ་དང་སློབ་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱད་
ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་པར་ལུལ་དུག་
ཀའོ། །གཞུགས་ན་ནི་རོ་མ་གཏོགས་པ་བཞི། གཞུགས་མེད་ན་ཆོས་གཅིག་ལུའོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་
ཉེ། སེམས་བྱུང་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། སེམས་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བུ་ཡིན་
པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལྷག་མར་གྱུར་པ་ཤེས་པའི་རྟེན་དབང་པོ་འགོག་པ་
ནི། སྤྱི་པའི་རྟེན་གྲོང་གི་སྤྲས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྟེན་འགོག་པ་ནི། ཁྱང་འཕེལ་
འགྲིབ་ཀྱི་རྟེན་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲས་གསུངས་སོ། །དབང་པོའི་ལུལ་འགོག་པ་ནི། སྤྱི་པའི་འཇུག་ལྷོག་གི་
ལུལ་གྱི་རྩལ་གྱི་སྤྲས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་འགོག་ཚུལ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་
གྱུར་པ་རྣམས་འགོག་པ་འཇུག་ཡང་ན། དེ་དག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། རྟོན་པས། ལུས་དང་གནས་དང་
ལོགས་སྤྱོད་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དག་མིན་དུ་ལྷོག་པ་ནི། འགོག་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་བྱུང་
ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བདག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། བདག་གི་སྤྲས་གསུངས་སོ། །སེམས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བར་བུ་བའི་བདག་གི་བར་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་ནི། རྟོན་པའི་སྤྲས་གསུངས་ཉེ། འདི་ཉི་
ཁེ་ལ་མེད་དོ། །ལམ་པ་དེན་གྱི་བཞི་ནི། བྱིན་དུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སེར་སྤྱད་དང་། སོགས་པ་འཆལ་བའི་རྩལ་
ཁེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོར་བ་དང་། རེས་སུ་སྤྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ཆོས་བཟོད་དོ། །མདོ་

ནི། སེར་སྒྲའི་གཏམ་གྱི་སྦྱར་བ་བརྟན་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི། རྩལ་ཅམ་ཡང་
མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སྒོ་གསུམ་ལ་གནས་བཙུགས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། ཆོས་
རྩལ་ཅམ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པས་གཞན་གྱི་
འིང་མི་འཛོག་ཅིང་མཐུན་པ་གསུམ་གྱི་ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་བཟོད་དོ། །སྤྱད་པར།

རང་གི་ས་ལ་རྟོགས་མེད་ཉག་ཏུ་རི་རབ་འད། །ཞེས་སོ། །

སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་གསུང་པའི་དོན་དུ་བདག་དང་སྟོག་གཏོང་བ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །སྤྱད་པར།

ཆོས་ཕྱིར་སྟོག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་བརྟན། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་བཤད། དེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་སྐྱབ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ནི། གཞན་རྟོན་དུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ལ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་རྟོག་པའི་མཐོང་སྤང་
ལས་ལྟོག་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་སངས་རྒྱུས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བརྟན་པ་ཉིད་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐབས་ཤེས་
ཐུང་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱབས་པས་ཉན་རང་གྱི་ཐོག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་བ་དང་། ཆོས་
རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་བསམ་པ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་པའི་
སྟོམས་འཇུག་དང་། སོགས་པ་སྒོ་གསུམ་གྱི་བར་ལ་གནས་ཤིང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡང་
དག་པར་ཡོངས་སུ་ཐད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་དུམ་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལེ་ཤེས་སྐྱད་
ཅིག་བཞི་ཡིན་ནོ། །ལས་མི་དགེ་བ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་
ཡང་བ་དང་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས་ཁྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་དང་། ཆགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཐར་
པའི་གོགས་བྱེད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་མི་བརྗེད་པ་ལ་དབང་བའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམ་པར་

དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི། ཀྱན་འབྱུང་བ་དེན་པ་འདི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིག་བཞི་
 ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་མཛོན་སྤུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པོ་དང་སྟེ་
 མཛོད་དང་། ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྩེས་སྤྱོད་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་བཞིན་དུ་དེ་
 ལྟར་བྱུང་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ལས་དང་པོར་ཞེན་བ་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱུ་དུ་ཕིན་དུ་ཞེན་བ་རྩེས་སྤྱོད་པའི་
 རྩེས་ཀྱིས་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་བ་དང་། མཛོད་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟེགས་མཛོད་སྤང་བ་བྱུང་འཛིན་དུ་
 ཞེན་བ་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྲ་མ་བཞིན་
 དུ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པས་སྦྱར་བ་དང་། རྩེས་སྤྱོད་པའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་བ་
 དང་། མཛོད་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཡོངས་སྤུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
 རྩེས་ཀྱི་ཆོགས་སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་དང་། རྩེས་སྤྱོད་པའི་གཏམ་ལ་གནས་པ་
 སོ་སོར་བཀག་བ་དང་། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལམ། སྦྱར་བ་དང་པོར་ཞེན་བ། རྩེས་
 སྤྱོད་པ་ཕིན་དུ་ཞེན་བ་གཉིས་མཛོན་བའོ། །གཏམ་སྦྱོས་པ་ནི། དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་སྤྱུག་ཀྱན་ཤེས་
 པའི་དུས་སྤུ་བཙུང་བས་འདིར་མིང་ཅམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་པའི་དོན་ནོ། །གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་གྲོང་དང་། དབང་རྟོན་གྲོང་ཁྱེད་དང་། སོགས་
 བ་ཡུལ་གྲོང་ནས་དང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཡུལ་འགྲེད་པ་ལ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
 བ་དང་། རྩེས་སྤྱོད་པའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་
 པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤང་བྱ་
 སྟོང་བྱེད་དུ་རྟོགས་པས་མེར་སྤྲ་དང་འཆལ་བའི་རྩེས་ཁྲིམས་དང་། སོགས་པ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ལ་སྦྱར་
 བ་དང་། རྩེས་སྤྱོད་པའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་བ་དང་། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་
 རྟོག་སྤུམ་གྱི་ངོ་མོ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱང་རྩེས་རྩེས་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་
 དང་། མཛོན་ཤེས་དུག་གིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 གནས་པ་དང་། མཐའ་གཅིག་དུ་གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཐུན་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་
 ཉིད་དང་། སོགས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་

ནུམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་སྐད་ཅིག་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་མཚན་ཉིད་
དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་རོ། །གང་གི་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་པམ་ལ་གནས་པའི་ལོ། །གང་ན། མཉམ་
གཞག་གིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་བ་ཅུ་དྲུག་སྟེ། བསྐྱེད་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་གིས་ན། བོད་དུ་བསྟན་པ་
དེ་ལྟར་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། །མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །གང་གི་
ཆེ་ན། དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཡི་ཤེས་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་ཅིང་རྫོགས་པའི་དུས་ན་ལོ། །གང་
ན། དག་པ་ལོ་ཀ་པ་སྟེ། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ་
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ལོ་ཀ་པ་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོག་པ་དང་། སོགས་
པ་སེམས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །འདི་དག་མཉམ་གཞག་དུ་བཤད་དོ། །ཞེ་ན། ཉེ་བར་བཏགས་ནས་
བཤད་པས་སྦྱོན་མེད་དེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི། མཉམ་གཞག་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་
སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ལུས་
དག་གི་ཐ་སྲུང་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཁྱོ་ཐོ་ལ་ཞེ་སྐད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཆགས་སྤང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གཏུལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། གཏུལ་བྱའི་དགོས་པའི་དབང་ཡིན་པས་མ་གཏོགས་སོ། །དབྱང་
བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས།

གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྤང་རྣམས་བྱལ་ཡང་། །

ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྦྱོན་དང་། །

གཏུལ་བྱའི་དོན་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཁོར་སྦྱོན་པའི། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། འདིར་སྒྲོས་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྦྱེས་བྱ་གཞན་ཕྱིར་
མི་སྒྲོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཏེ། མིན་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་དངོས་མིན་
པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཉམ་
གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་གི་གཞན་གྱིས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བྱེད་ཆོས། བྱང་པར་གྱི་གཞི་སྒྲོམ་
ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ཉགས་གྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་འབྲེལ་ནི། དོན་
ལ་སྦྱེ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་བ་དེའི་འོག་དུ་སྒྲོམ་ལམ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
མཚན་ཉིད་བརྟོག་པར་རིགས་བ་ཡིན་པ་ལས། མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས། བྱང་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་
དབྱུག་པ་སྒྲོམ་མ་བཟུང་བར་བྱང་པར་ཅན་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་སྦྱེ་བ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་
རེ་ཞིག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཅེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟབ་པར་བསྟན། ཟབ་པའི་
ངོ་མོ། ཟབ་པར་སྤྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་མེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་སྒྲོམ་ལམ་བས་
ཆེས་ཆེར་ཟབ་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟེན་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གནས་
ཟབ་མོ་ནམས་ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མོ་ནི། འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་གཟུང་བུ་མེད་བས་
མཚན་མེད་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆེག་བླ་དུགས་སོ། །ཞེས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་
བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་གཟུགས་མེད། གཟུགས་ལས་གཟུང་ནའང་དེ་བཞིན་
ཉིད་མེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཟབ་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་མེམས་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟབ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟེན་སྒྲོམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པའི་ངོ་མོ་
ནི། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་པར་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པར་སྤྱབ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་
སོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟབ་མོ་སྟེ། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་མོར་མེད་བས་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་
བ་ཡང་མ་ཡིན་བས་སྐུར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོམ་ཚུལ། ཚུལ་དེ་ལྷན་གྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བའི་བྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྷར་བྱེད་པར་བྱེད་ཆེས་བསྟན་ནས་བྱེད་པར་གྱི་གཞི་སྟོན་
ནོ། ལྷ་པ་ནི། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་
ལ་མོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། བསམ་པས་ཡང་ཡང་འཇལ་བ་དང་། སྒྲོམ་
བས་ཡང་ཡང་དེས་པར་རྟོག་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། གནས་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་སེམས་པར་
འགྱུར། འཇལ་བར་འགྱུར། དེས་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། དེས་པར་འབྲེད་
པའི་ཡན་ལག་དང་། སོགས་པ་མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ལ་མོས་པའི་ཤེས་རབ་བམ། ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་
དང་། བསམ་བྱུང་དང་པོས་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་ཡང་
འཇལ་བ་དང་། བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེས་པར་རྟོག་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཉིད་ལུལ་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེན། ལྷན་
ཆགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱི་མ་བྱི་མའི་ལུལ་སྤྲ་སྤྲ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། དགྲར་དབྱེ་བ་དང་། གངས་ཅུང་པའི་ཚོད་སྤང་རོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེན། ལྷ་པ་ལ། བཞེད་
རོ། །ཞེས་པར་རོ། །གང་ན། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི་ལོ། །རི་ལྷར་ན། རྣམ་པ་དགྲུར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྲོམ་
ལམ་རྒྱང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ཅ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱང་དུ་འབྲིང་དུ་
དང་། སོགས་པ་རྒྱང་དུ་འབྲིང་། རྒྱང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་རྒྱང་དུ་ འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་
ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་རྒྱང་དུ་ ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དགྲུ་
ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྷར་དགྲུ་པོ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་
སྤང་བུ་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱང་དུ་འབྲིང་དུ་འབྲིང་བར་རྣམ་པ་དགྲུ་ནི། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡང་གི་སྤྱ་
ཡོད་པས་བསྐྱུས་བར་བཞུགས་པས་བཞད་རོ། །མདོ་ནི། ལུམ་དང་མ་བལ་བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་གངས་མེད་ཆོད་
མེད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། འབྱུང་ཞེས་
པར་རོ། །གང་ན། སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་དགྲུ་ལོ། །གང་དུ་ན། ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་

ཁམས་དང་། སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། གཞུགས་མེད་བཞི་སྟེ། རྟེན་པ་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲ་དག་
 ཏུའོ། །གང་གི་སྒྲོན་མ་ན། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་མ་སོ། །དི་ལྟར་ན། ས་དགྲ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་དགྲ་པོ་གངས་བཞིན་དུ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆགས་སུའོ། །དགྲ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོད་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་
 རྟོག་དགྲའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བའད་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ནི། རྒྱ་མཆོད་ནོ། །སྤར་གཉེན་གྱི་དབྱེ་
 བ་དགྲ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོམ་སྤར་རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོ་དང་། འཕྱིར་དང་། རྒྱུང་དུ་སྟེ། གསུམ་པོ་རྣམས་རེ་རེ་
 ཞིང་ཆེན་པོ་དང་། འཕྱིར་དང་། རྒྱུང་དུའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱར་བས་ཐ་དད་པ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་
 དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུང་དུ་དང་། འཕྱིར་དང་། ཆེན་པོ་སྟེ། ཅ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་
 རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུང་དུ་དང་། འཕྱིར་དང་། ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཆོད་ཡང་། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ལམ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རམ། ལམ་ཆེན་པོ་སྒྲེས་པ་ན་ཉོན་མོངས་
 ཆེན་པོ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ལུན་པ་འཁྱུ་ཆེན་པོ་ནི། ལུང་པ་རྒྱུང་དུས་སེལ་ལ། ལུན་པ་
 རྒྱུང་དུ་ནི། ལུང་པ་ཆེན་པོས་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ན། སྒྲོམ་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་དགྲ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་འབྲེལ་
 ལས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ། རྩྱུང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་བྲག་དགྲ་པས་རྣམ་
 པ་མང་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། མང་བར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་དགྲ་པས་མང་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་
 པའི་ཡུམ་རྒྱས་བསྐྱུས་དེ་དང་དེ་ལས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། འབྲས་བུ་རྫོང་པར་
 བྱེད་པ་དོན་ཐ་དད་པ་ཅན། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆད་
 མེད་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་འཕེལ་འཁྱུང་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དི་ལྟར་རྣམ་པ་དགྲ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགྲར་གངས་པེས་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན།

ལན་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་དུ་རྟོགས་མ་བྱུང་དང་། ལུན་རྩེ་བ་དུ་ཁྲུབ་པ་
 མ་བྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐ་དད་བྱ་བར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བསོད་
 རྣམས་གངས་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་གཞལ་མེད་ཆད་མེད་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གང་ལ་ལྟོས་

ཏེ་ན། དམ་པའི་དོན་སྒྲོལ་བྲལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོ། །མདོ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་ཡི་གེས་ཐ་དང་དུ་བྱ་བ་
མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཞེད་ཅེས་ཤར་ངོ། །གང་ན། བསོད་ནམས་གངས་མེད་ལ་
སོགས་བསྟན་པ་དེ་དག་གོ། །གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ན། གུན་རྩོམ་ཏུ་མི་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
ཐུགས་བརྩེ་པའི་རྒྱ་མཐུན་བས་བསྟན་པར་རོ། །གང་གིས་ན། ཐུབ་པས་སོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར། འོན་
ཀྱང་བརྟེན་མེད་པའི་དོན་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། གཞལ་དུ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བའམ། ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་བརྟེན་པ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཤར་ངོ། །གང་ལ་ན། སྒྲོལ་པའི་
ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤར་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་ཟབ་མོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལའོ། །གང་གིས་ན། བསོད་
ནམས་གངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཆེག་ཏུ་བརྟེན་པའི་དོ་སྙོལ་མས་
གྱིས་ནི་ལོ། །གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ན། དོན་དམ་པར་ནི་ལོ། །གང་ན། གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཐ་དང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མོར་དབྱེ་བ་བྱ་བར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དང་གསུམ་མེད་
ཀྱང་ལོགས་གངས་ཡོད་སོགས་ལས་ལོག་པའི་སྒྲོག་པ་ཐ་དང་ལ་ལྟོས་ནས་ཏེ་བར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཐ་དང་དུ་
ནམ་གཞག་བྱས་པའི་ཐ་དང་དེ། དོན་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཞེད་ཅེས་ཤར་ངོ། །གང་ན། ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་མོན་ཉིད་གངས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟངས་བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་དེ་དག་གོ། །གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་
ན། ཐ་སྟངས་ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་སྒྲོ་བཀྲགས་མེལ་པའི་དགོངས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། བྱིས་པའི་
སྒྲོ་སྙོལ་མས་ལ་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གངས་མེད་སོགས་སྟེ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་
གྱིས་རྒྱ་ལ་སྟོང་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གངས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པར་སྤར་པ་སྟེ། དེ་
དང་ཆ་མཐུན་བའམ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་རོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོལ་
ལམ་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་པ་དང་། ལན་དང་། ལན་ལ་ཚད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། སྦྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བསྦྲོམས་ཀྱང་ཉམས་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་
བཞུགས་ཐལ། བོམས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནས་སྟེ། ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་
བྱལ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །སྦྲོམ་པའི་སྤྱོད་ཐོ་སྒོ་དམན་པའི་ངོར་
དྲགས་པ་བསུས་ནས་དེས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་རྟགས་
དང་། བརྟེན་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ནི། འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྲལ་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་པར་བྱེད་ཡང་འཕེལ་བའམ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚད་པ་བཞེད་དོ། །ཅ་པ་ནི། སྦྲོམ་ཞིང་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། བསྦྲོམས་
ཀྱང་སྤང་བྱ་དགུ་པོ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་དགུ་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། ཉམས་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ། སྦྲོམ་
ལམ་དངོས་པོ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་དུ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་
རུང་བས་བྲལ་བ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐམ་བ་དང་། ཆོས་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། སྦྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་
ཆོས་ཅན། དེས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཚྭགས་ཀྱི་ངོ་པོ་ནི་ཅི་ཞིག་པོར། གཉེན་པོ་ནས་བྱང་ནི་ཅི་ཞིག་ཐོབ་
སྟེ། བོར་ཐོབ་མེད་པ་ཐལ། བརྟེན་དུ་མེད་པ་དེ་བས་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་སྦྱལ་ནི། སྦྲོམ་པ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན། སྦྲོམ་ལམ་
དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་བཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་བྱལ་སྟེ། ལམ་དེ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་
གི་ངོ་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲལ་སྦྱལ་ནི། བརྟེན་དུ་མེད་པ་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཚྭགས་དག་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་དང་གཉེན་པོ་དག་སྟེ། བར་མི་རུང་བས་བྲལ་སྟེ། བསྦྲོམས་ཀྱང་སྦྲོམ་པ་ཕུལ་དུ་བྱེད་
པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསལ་བ་ནི། སྦྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་ཉེ་བར་དགོད་ཅིང་
བསྦྲོམ་པར་མི་བྱ་བཞུགས་ཐལ། བོར་ཐོབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་
ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟེང་སྦྱོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་རོ། །ཅ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

མོར་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ། རྒྱལ་བ་མ་གྲུབ་མེ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲོས་པ་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྒྱལ་
 ཏུ་གདུལ་བྱའི་དོན་རིམ་རུ་བར་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་ལམ་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་བརྟེན་མེད་པ་ཡིན་
 ཡང་ཀྱན་རྒྱལ་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་རིམ་རུ་བར་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་
 བསྐྱེད། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་ན་ཐལ་བ་དེ་འདོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་ལམ་དེ་ཡང་སྒྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་མོར་ཐོབ་
 མེད་པར་བཞེད་དེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་རུ་བར་སྐྱབ་པ་མེད་རྒྱལ་གས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཀྱན་རྒྱལ་ཏུ་མ་ཐེས་པ་དང་། དོན་དམ་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་ཐོ་ལ། དཔེ་
 དོན་གཉིས་ལམ། དཔེ་ནི། སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྲང་ངོ། །རིམ་རུ་ཉེ། དཔེར་ན་ལོ། །གང་གིས་ན། འཕེལ་
 འབྱེལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གསུང་འདོན་
 གྱི་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་དང་། མོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་རང་བཞིན་གྱི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཅུས་གྱིས་སོ། །གང་ན། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདོད་
 པའི་དོན་ནོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེ་ཆུང་གི་
 རིས་སུ་མཐུན་པར་ཆོགས་ཆེ་བ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆུང་བ་ལ་སྐྱལ་སྤྱོད་སོགས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱང་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་མེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལོ། །དོན་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་
 བསྒྲུབས་པས་སྒྲོ་བྱང་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་འི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་
 ལམ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པར་སྒྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས། མོར་ཐོབ་མེད་ཀྱང་ཀྱན་
 རྒྱལ་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་སྤྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་
 ནི། དོན་དམ་པར་ནི་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་དགག་པའི་ཆུལ་དུ་བཞེད་པས་དེའི་ཆེ་
 ཅི་ལ་ཡང་སྤྱོར་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོར་བ་ཡིན་པས་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཅོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་ཅོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཀྱན་རྒྱལ་ཏུ་
 འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་རྒྱལ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་

བྱེད་པར་མི་བྱུང་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བའི་ཚོད་པ་བསྟན་པའོ། །ཅ་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆོས་
 ཅན། བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་པ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པ་མིན་ཞིང་། བྱི་མས་
 །ཀྱུང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྐྱེད་མ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་
 འགྲོགས་སོ། །སེམས་སྐྱེད་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ། བཅོས་ལྷན་
 འདས། དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་རྣམས་མི་འགྲོགས་ན། ཇི་ལྟར་དགེ་བའི་ཅ་
 པ་རྣམས་གསོག་པར་འགྱུར། དགེ་བའི་ཅ་པ་མ་བསགས་པར་ནི་སྐྱེད་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་
 པར་ཇོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐམ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཁྱད་
 པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྒྲོན་མ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་བྱེད་དེ། མི་
 བྱེད་པར་ཐལ། སེམས་སྐྱི་རེ་རེས་མི་སྐྱེད། མང་པོ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་མི་སྐྱེད། མང་པོ་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་བས་ཀྱུང་མི་སྐྱེད་པ་དེ་བས་ན་སྟེ། དེའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་མ་བྱུབ་པོ། །ཞེ་ན། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱི་རེ་རེས་དང་། མང་པོ་
 གཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་དང་། མང་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་མི་སྐྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
 བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྐྱི་རེ་རེས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་པ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་བྱེད་
 རྣམ་མཁུན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་བྱི་མ་ལ་སྣང་བའི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྣང་བའི་བྱིར་དང་། བྱི་
 མར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་བྱི་སེམས་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དྲན་བཤེར་གཞག་
 སོགས་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་སྣང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་
 ཅན། དུས་གཅིག་ཅར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཅིག་མ་མང་པོ་འབྱུང་བཤེར་བྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་དུས་དུས་གཅིག་པར་འབྱུང་བ་མི་སྐྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་བྱུབ་སྟེ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་བྱུན་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །འདི་རྣམ་
 ཤེས་གཅིག་བྱུང་སྐྱབ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཡང་ན། རིགས་མཐུན་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གསེར་

སྒྲིང་བ་ནི། རྟོག་པ་དུ་མ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་འན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་
དང་། སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲིང་བ་ལ་སོགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་
བར་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་རང་གི་ངོ་མོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཙན། སེམས་
རྩ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་
རྩ་ཕྱི་ནམས་མན་ཆུན་འབྲེལ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེད་ཆོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་བྱལ་སྟེ། ཕྱི་མ་དེ་བྱུང་
མ་ཐག་ཏུ་རྩ་མ་དེ་ཕྱི་མ་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིག་པས་སོ། །ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྩ་འབྲེལ་ནི། ཆོད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཡན་ལྷན་
ནོ། །ཆ་བ་ལ། མེ་ལྗེས་སྒྲོང་བུ་བསྟེག་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་ལྗེའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ནས་དང་། ཕྱི་མ་
ཁོ་ནས་དང་། མང་པོ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་དང་། མང་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་མི་བསྟེག་པའི་ཕྱིར་
གསུངས་པ་ལ། ལྷོས་མེད་དུ་མི་སྟེག་པར་ཐལ་བར་འདོད། ལྷོས་ནས་མི་བསྟེག་པར་ཐལ་བ་ལ། རྩབ་
པ་མེད་དེ། མར་མའི་སྐྱད་ཅིག་ནམས་ལྷོས་མེད་དུ་མི་བསྟེག་ཀྱང་ལྷོས་ནས་བསྟེག་པའི་དཔེའི་ཆུལ་
གྱིས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་རྩ་ཕྱི་ནམས་ལྷོས་མེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐབ་
མོའི་ཆོས་ཉིད་ནམ་པ་བརྒྱད་ཤེས་པར་བྱོལ། །མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བས་ཀྱང་། སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་། སེམས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་བས་ཀྱང་། སེམས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་
པར་ཡང་ལྷ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
ལྷ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱོལ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་ལས། དཔེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷོས་མེད་དུ་མི་བསྟེག་པ་དང་། ལྷོས་
ནས་བསྟེག་པ་དང་། རོན་བསྟེན་བཅོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་། ཕྱི་མས་མི་བསྟེག་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ལྗེ་དང་སྒྲིང་པོ་ལྟ་དཔེའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཙན། དེ་ལ་མེ་
ལྗེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པའི་རྒྱུའི་མཆན་ཉིད་སྒྲིང་པོ་མ་ལུས་བསྟེག་བྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་མཆན་
ཉིད་བསྟེག་པར་བྱ་བ་སྒྲིང་པོ་མ་ལུས་པ་ཆོག་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་གཉིས་པོ་རང་གི་ཆུལ་མན་ཆུན་བརྒྱད་

དེ་ལོངས་པའི་སྒྲོན་པ་དུས་མཉམ་པ་མཛད་ཅེས་དུ་བསྐྱེད་ཀྱི། སྤྱིང་པོ་མ་ལུས་པ་སྤེག་ཀུས་ཀྱི་ཀུས་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་། སྤྱིང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱི་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་
ཅན། དེ་ལ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུང་མཚན་ཉིད་སྤེག་ཤེད་དང་
བསྤེག་བྱ་མེད་དེ། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་དེ་ཀྱན་ཨོཾ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
མ་གྲུབ་ན། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་དུ་ཡོད་པ་དང་། སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་གྱིས་མཚོན་
ནས་དོངས་པོ་རེས་འགའ་པ་མིན་པར་ཐལ་པར་འབྱུར་རྟེ། རང་རྒྱ་ལས་མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ནི། སྤྱིང་པོ་སྤེག་པར་བྱེད་པ་མེ་ལྷེ་ཆོས་ཅན། བསྤེག་པར་བྱ་བ་སྤྱིང་པོ་ཆོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་རྟེ། དོན་གཞན་
ཕྱི་མ་སྤྱིང་པོ་ཆོག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། མེ་
ལྷེ་མ་ཕྱི་རེ་རེས་མི་བསྤེག་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ལས་སྤྱེས་
པ་ལས་སྤེག་ཤེད་དང་བསྤེག་བྱར་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉེན་འབེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ལྷེ་དང་སྤྱིང་
ཏུ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་ཅིང་ཆོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྤྱེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་སྒྲོས་ནས་བརྟགས་
ན་རིགས་པས་གཞོད་གྲུང་། ཀྱན་ཨོཾ་མ་བརྟགས་བཅིག་ལུང་ཉམས་དག་པ་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་
འབེལ་པ་གྲུབ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེས་བྱས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྤེག་པ་ལ་ཐ་མ་པས་མཐུ་ལུ་
དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་མེ་ལྷེ་རིགས་འདྲ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། སོགས་པ་གསུམ་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན། གཉིས་པ་སྤྱེས་པ་དེའི་ཆེ་དང་པོ་འདི་ག་རྒྱ་མེད་པར་ངང་གིས་ཞིག་གྲུང་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་རྒྱ་འདིག་པ་དང་འབྲས་ལུ་སྤྱི་བ་དག་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་པས།

གསུམ་པ་སྒྲོས་མེད་དུ་མི་བསྤེག་སྒྲོས་ནས་བསྤེག་པ་དེ་བས་ན། མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོས་
གྲུང་མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་སྤྱིང་པོ་མི་བསྤེག་ལ། མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་
གྲུང་མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་སྤྱིང་པོ་མི་བསྤེག་པ་ཞེས་བྱ་པའི་མར་མའི་དཔེའི་རྩལ་
མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཐ་ཕྱིར་གྲུང་པ་གཉིས། ལུ་མ་སྤྱིང་པོ་སྤྱེས་ལྷན་གཅིག་སྤེག་པ་ལ་དཔེ་རྒྱུར་ཉེ་པར་
སྤྱིང་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དཔེའི་གཙོ་བོར་རྒྱུར་ལེན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་ལྗེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་བྱུང་བས་སྤྱོད་པོ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་
 གྲུ་བྱུང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཚད་ཡོད་པ་
 ལྟེ། ལྱུང་ཟད་ཅིག་སྤྱང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་མ་དེ་ལ་སྤྱང་བའི་དོན་གྱིས་
 དཔེན་པ་སྒྲུ་མ་བས་ལྟག་པར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྟོབས་དང་རྣམ་མཁུན་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། སྒྲོལ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཚེས་ཅན། དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་བྱུང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། ཟབ་པོ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོན། ཟབ་
 པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་དུ་རི་སྐད་སྒྲོལ་པའི་མར་མའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཟབ་
 མའི་ཚེས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པའི་
 བྱིར་སྟོན་ནོ། །རྩ་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ལས་བྱུང་ཆུབ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ལྷོས་ནས་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་
 མི་སྐྱེ་འགལ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་མི་འགལ་བས་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་
 པ་དེ་ནི་དོ་མཚན་རྟོ། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་དུ་མི་འགག་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྐྱེས་ཅམ་གྱིས་འགག་བས་
 འགག་པ་ཟབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་འགག་པའི་ཚེས་ཅན་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་
 པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་དེ་དང་ཟ་དད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་བྱ་མི་རུས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་
 པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་བཟ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟབ་པོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་
 ཅམ་པོ་འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཟ་དད་དང་མི་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ཟབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དེ་སེམས་ཡིན་ནས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཁོ་ནར་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ཟབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་
 རྩེས་སུ་མཐོང་ངམ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཅི་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་ཟབ་པ་
 ལྟེ། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི། ཅི་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་པ་ལ་
 སྤྱོད་པ་གཉིས་མེད་པར་ཚེས་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། གཉིས་མེད་ཟབ་པ་འོ། །མདོ་ནི། གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་
 རྒྱ་བས་མཆིས་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་པ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོགས་རྫོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བྱུང་ཆུབ་
 མདོན་དུ་མི་བྱེད་བའམ། མཚན་མ་དོན་དམ་དུ་སྤངས་ཀྱང་རྫོགས་པ་སྤངས་པ་ནི། ཟབས་མཁས་པ་

ལ་ཟབ་བཞིན་དོ། །མདོན། ཐབས་མཁས་པ་དེས། ཆོས་གང་ཡང་དངོས་པོར་ཡང་མི་བགྱིད། དངོས་པོ་
མ་མཆིས་པར་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་
མ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུང་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོན་པ་ས་རྟོགས་པར་ཉེ། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་རང་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བཞིན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་འགག་བ་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡང་སྐྱེས་པ་འགག་གོ། ཞེས་བྱ་བ་འགག་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཏུ་ཐབས་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མདོན་སྒྲུལ་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྒྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་པས་ཤེས་
བྱ་མིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་དུ་མར་རྩེས་སུ་སྐྱབ་ཅིང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ཤེས་བྱ་དང་། སྒྲོས་ཟུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་མཐོང་བྱ་མིན་པ་ལ། ཅི་ཡང་མཐོང་བ་
མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སྐྱད་བྱུང་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཐམས་ཅད་
ལ་སྦྱང་བ་མེད་པ་ཉིད་སྦྱང་བ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྦྱང་བ་དང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཆོས་
ཉིད་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ལ་ཐབས་གྱིས་དེའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི། རྟོག་གའི་སྒྲོས་པས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་མན་རྟན་འགལ་འགལ་འདྲ་ལ། མི་འགལ་བའི་དོན་སྐྱབ་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐབས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀུན་ལ་སྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་སོ་བརྒྱད་རྟོགས་ནས་རྩེས་ཐོབ་
ཏུ་དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་དག་གི་མ་སྐྱད་འཇུག་པ་དེ། སྒྲོས་ལས་པའི་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
པ་ནི། སྒོལ་བ་བྱང་ཆུབ་ལས་བྱིར་མི་རྟོག་པའི་ཆོགས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཞུར་བྱུང་དང་བཅས་པ་
བཤད་ཟིན་རྟོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། ཐོབ་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ན། རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། སྒོལ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་བྱིར་མི་རྟོག་གི་རྟོགས་ཐོབ་པས་སོ། །ཁྱལ་ཇི་ལྟ་

བྱས་ན། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འབད་དེ་སྒྲོམ་བས་སོ། །དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ། རྒྱ་
 བོ། འཁོར་བ་དང་མྱུང་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐོན་ནོ། །ཙ་བ་ལ། དེས་དོན་
 དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་བ་ལ་དོར་བྱ་དང་ཞི་བ་ལ་སྤང་བྱར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་
 པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྤྱིའི་ཆེད་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། མི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དང་། འབགས་པས། མི་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། བསྐུབ་བྱ་ནི། སྤང་བྱར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་དང་། གཉིན་པོར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ཅམ་དུ་
 ཟད་ལ། དེ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བསྐུབ་
 བྱ་ཟད་པའི་བྱིར་རོ། །

དགྲ་པ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། ལས་མེད་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་པ་དང་། ལྷང་དང་འགལ་པ་དང་། མི་
 ལམ་ན་ལས་གསོག་པར་ཐལ་བའི་ལྷན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་པར་ཡང་ལས་དགེ་སྤྲིག་མེད་
 པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མི་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཀུན་རྫོབ་དུ་རྟགས་མ་དེས་ཤིང་། དཔེ་མ་བྱུབ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་དགེ་སྤྲིག་དུ་སྤང་བ་ལ་དེར་
 ཞེན་པ་དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་
 བྱིན་པ་ཉིད་སྤང་བ་ན་ཡང་མཚུངས་སོ། །འོ་ན། མི་ལམ་དུ་མི་བསད་པ་མིས་པས་ཀྱང་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲོམ་
 པ་གཏོང་བར་ཐལ། གཉིད་སྤང་དུས་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ལུབ་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་པ་
 ལྟར་ནའང་། གཉིད་སྤང་པའི་དུས་ཀྱི་རགས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་སྤང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་
 རྒྱན་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་གཏོང་མི་གཏོང་གི་ཁྱད་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐུབ་པ་བྱིན་པ་
 ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐུབ་པ་བཅས་པའི་དབང་ལས་གཞག་ནོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
 ལམ་རྣ་བྱར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན། དེ་ལས་གསོག་པའམ། འབྲི་བར་འགྱུར་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་

ན། མི་ལམ་གྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་གསོག་བཤམ། འབྲི་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ས་བར་རྟོག་ན་ནི། དེ་ལས་གསོག་བཤམ། འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ལས་གསོག་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་ལ་གསོས་འདེབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཏགས་བ་ཡོད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་བ་མེད་དེ། རྟོག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། དམིགས་བ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། ལས་ནི་དམིགས་བ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། ལས་དང་། མེས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྟོན་མེད་དེ། དབེན་བ་དོན་དམ་ཏུ་ཡིན་ལ། ཡོད་པར་འདོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པས་སོ། །མདོ་ནི། དམིགས་བ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ། དམིགས་བ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། མི་ལམ་ཏུ་སྐྱེན་སོགས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱོས་ན། བསྐྱོ་བ་ཡང་དག་པར་ཡིན་ཀླུ་མ་མེན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བརྗོད་ཐེན་ཅིང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་བས་དེས་ལན་མ་རྫོགས་པར་བསྐྱན་པའི་དོན་ཏུ་བྱམས་པ་ལ་དེས་ཤིག་དེས་ལན་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རབ་འབྱོར་སྐྱེ་ན། ལན་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེས་དེས་པས། བདག་གིས་ནི། གང་ལན་ལྟོན་པ་དང་། གང་གིས་ལན་གྲན་པ་དང་། གང་ལ་ལན་གྲན་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་ཐོང་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། གྲན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི། མདོ་ལས། རི་སྐྱད་བཤད་པར་ཟད་རོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་དང་སྤང་འདས་དག་ལ་ཐ་དད་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན། མིད་ཞི་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐྱའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པ་འཁོར་བ་དང་། གཉིན་པོ་རྣམ་བུར་རྣམས་སྤང་བརྟན་ཏེ། འཁྲལ་སྤང་ཅན་གྱི་དོམ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ནས་སྤོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་གྲན་ཀ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་ཆོས་ཅན། སོག་གཙོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བརྟུ་དང་། སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་

ཏེ། ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལས་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཉིད་མོག་
བའི་མི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞིན། ཞེས་བྱ་བའི་གྲུ་ཀ་རྣམས་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། གཉིས་
ཏེ། དོན་མི་རིགས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་རང་ལ་གྲུབ་པར་དཔེར་
བསྟན། དེ་དགུ་མ་པ་ལ་འདང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་བའི་འདོད་པ་
བསྟན། དེ་ལ་ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྩེ་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དོན་དམ་
དུ་སྒྲིབ་པ་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ། རགས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་འབྲུལ་པ་ལུལ་རྒྱན་
པ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འདོད་དོ། །རྒྱལ་ཐུན་ཆ་མེད་དང་། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཛིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དོན་
དམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་། རྒྱན་སོགས་དགེ་བའི་ལས་མེད་པར་ཐལ། སྐད་
ཅིག་དང་རྒྱལ་ཐུན་ཆ་མེད་དུ་བདེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆ་མེད་ན། མཚོན་བསྟན་པ་ལ་སོགས་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་དང་གིས་འཛིག་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསོད་པ་པོ་ལ་སྟེག་པ་འགལ་བས་སོ། །སྤྱིན་པ་འདྲ་ལྟར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
ལ་ཐུས་མཐོང་། གཉིས་པ་ལ་སྤྱིན་པར་བཟོ། གསུམ་པར་སྤྱིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ལུང་
རིགས་ཀྱིས་རབ་དུ་བརྟན་པར་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་པར་ཡང་འགྱུར་མེད་པའི་མཐའ་རང་གི་
གཞུང་མཛོད་ལས། ལོ་ཀ་སྤྱོད་ཆོགས་ལས་ལས་སྟེ། །

ཞེས་འབྲུང་བས་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཤི་པ་ལ་གསོད་པ་པོ་ལ་སྟེག་པ་འགལ་ཞིང་། རང་གི་ལས་
ཀྱིས་ཐུས་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱིན་པ་པོ་ལ་གསོད་ནམས་འགལ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་དུ་འདོད། ཀྱན་རྫོབ་དུ་འབྲུབ་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་དེ། དོན་དམ་པར་སྤྱིས་ཀྱང་
སྤྱི་ཡང་བསད་པའི་སྟོག་གཅོད་པའི་ལས་ཀྱང་མེད། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བསད་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན། སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་རྩེན་པར་སྤྱིས་པ་ཡང་མེད། དེ་མེད་པས་མ་བྱིན་པར་མ་སྤྱིས་པའི་
དགེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སོགས་པ་འདོད་ལོག་དང་། དེ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་
བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་སྟོག་གི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྲུག་པ་དང་འགལ་བ། ཐོག་

གི་རྒྱན་ཆད་པའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ། འདི་བསད་དོ། །བདག་ནི། གསོད་པ་པོ་འོ། །འདི་ལྟར་བསད་
དོ། །ཞེས་ལྷག་པར་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པའི་སྒྲོན་པ་སྟོན་གཙོད་པར་འཛིག་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བརྩུང་བའི་
ནོར་གྱི་རྒྱན་འཇུག་པ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟུལ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོན་པ་མ་གྱིན་ལེན་དུ་
འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན། རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆགས་སེམས་སམ། གཞོད་སེམས་གིས་
གཞན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་མེད་ཀྱང་མི་དགེ་བར་འཛིག་པ་དང་འབྲུ་བར་རོ། །ཡང་སེར་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚན་
འཇུག་པ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་སྤྱིན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་པ། སྟོན་པ་སྤྱིན་
པ་ལ་སྟོན་པ་བར་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོན་པ་སྤྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལན་སེམས་སྟོན་པ་གིས་
གཞན་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་མེད་ཀྱང་། སྟོན་པ་སྤྱིན་པ་དགེ་བར་འཛིག་པ་དང་འབྲུའོ། །ཞེན།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲུ་
བ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་འདོད་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གསལ་དབུ་དང་གསོད་བྱེད་སྟོན་པ་གི་དོན་གྱི་
དངོས་པོ་དང་། སྟོན་པ་སྤྱིན་པ་སྟོན་པ་གི་དོན་གྱི་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པས་གྱིན་ཅི་ལོག་དངོས་
འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་ཤིང་མ་སྦངས་པ་རྣམས་ལ་ལས་དགེ་མི་དགེར་རྣམ་པར་གཞག་
གོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོན་པ་པའི་ལན་དེ་དང་དེ། སྟོན་པ་གཞན་དབུ་མ་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་
ཀྱང་གསུངས་པས་དེར་ཁོང་དུ་རྒྱན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། ལུང་གཞན་གྱི་དང་། ལུང་འདིའི་དོན་བཤད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ཡང་ནི། ལན་གཞན་བསྟུ་བའོ། །ཉི་ཤུ་བ་ལས། མི་ལམ་གྱི་སེམས་ནི། གཉིད་
གིས་ཉམས་པས་མི་གསལ་ཞིང་འཆོལ་བར་རྟོག་པས་འབྲས་བྱ་དམན་ལ། གཉིད་སད་པའི་ཆེ་གསལ་
ཞིང་། མ་འཆོལ་བས་འབྲས་བྱ་ལྷག་པ་དེས་ན། འབྲས་བྱ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས། ལས་མེད་
དེ། མི་ལམ་བཞིན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ན་སྤྱིན་སྟོན་པ་དགེ་བ་དང་། སྟོན་གཙོད་སྟོན་པ་མི་དགེ་བ་སྤྱད་
པ་མིས་ནི་གཉིད་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན། རོ་མཚར་བས་བྱེ་མ་དགེ་མི་དགེ་བྱས་སོ། །ལེགས་པར་
བྱས་སོ། །ཞེས་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན། མི་ལམ་གྱི་དགེ་སྤྱིག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་སད་པའི་རྗེས་ཀྱི་གནས་

སྐྱབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསོས་ཏེ་དགེ་མི་དག་
འཕེལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་། ལས་མེད་དེ། མི་ལས་བཞིན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པས། མི་ལས་དང་། གཉིད་སང་
པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མི་ལས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འཁོར་བ་དང་། གཉིད་སང་པས་མཚོན་པའི་སྤང་འདས་
མཉམ་བཞིན་དོ། །

བཅུ་པ། ཞིང་དག་གི་སྐྱོར་བ།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་མཉམ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་
པར་བསྐྱེམས་པས་ནི། མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སྤྲ་འགྲེལ་ཞིང་། དེའི་
ཆེ་ཞིང་དག་པ་དགོས་པས་སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེའི་འོག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་སྐྱོར་བ་སྟོན་ནོ། །རྩ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ལོ་ཀ་རན་སོང་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པ་དེ་ལ་རན་
སོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མི་གྲག་པར་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྐྱོར་
བ་དང་། བཅུད་དག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གི་ལོ་ཀ་སྐྱན་ལྡིན་དང་། ལུང་ལུང་ལ་སོགས་པས་མ་
དག་པ་དེ་ལ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོས་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཞིང་དག་པའི་སྐྱོར་
བཞིན་དོ། །སྤྱད་བར།

ལོ་ཀ་དགོན་པའི་ལམ་དང་སྤྲ་ཡེའི་ནད་བཅས་པ། །

མཐོང་རྣམ་སྤྲག་པ་མེད་ཅིང་དེ་ནས་གོ་རྒྱུན་ཏེ། །

ཐྱི་མའི་སྤྲ་མཐར་རྟག་དུ་བརྟེན་ཞིང་རབ་ཤེས་པས། །

ཡོངས་སུ་སྤྲེ་བའི་སྤོ་ནི་དུལ་ཅམ་སྤྱེད་མི་ཤེད། །ཅེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ལོ་ཀ་དེ་གྲག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤེས་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་། འོག་གི་སོགས་པ་དབང་པོ་མ་
ཆང་བ་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པའི་གཉེན་པོར་སྤྱི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དང་། འོག་གི་སོགས་

པ་དབང་པོ་ཆང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་པ་སྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་བཅུད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐྱོད་ཀྱི་ལོ་ཀའི་
བྱེ་བྲག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོད་ཀྱི་ཞིང་ལ་རྟོ་བ་དང་། ཆེར་མ་དང་། སོགས་པ་ངམ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་སྲེད་གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་དང་། སོགས་པ་ལག་མཐོལ་ལྟར་
མཉམ་པ་སོགས་དག་པ་སྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་གཉིས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་
པར་དག་པའི་སྐྱོར་བའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ། བབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱོར་བ།

ལྷ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ནི། ལྷ་དགོས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཛད་པའོ། །གང་གིས་ན། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་པས་
ནིའོ། །རི་ལྟར་ན། གཏུལ་བྱ་གཏུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལྷན་བྱུང་བྱུང་ཆད་མེད་པར་གཏུལ་བྱའི་
སྐལ་བ་རི་ལྷ་བ་པའི་ཏུ་སྐྱབ་དགོས་པས་དེའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱོར་བ་སྟོན་ནོ། །

ཅ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོར་བའི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་སྐྱོར་བའི་ངོ་མོ། །བྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། སྐྱོར་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི། ཡུལ་ལོ། །མདོ་ནི། རི་ལྟར་སྐྱོར་བ་ཉིད་ལ་འདྲིས་
པར་བཞུགས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོར་ཉིད་སོགས་སྐྱོན་པ་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཅིང་། མདོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་
མ་ཡིན་པ་སེས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་སྐྱོར་བ་སྟེ། མདོན་ནི། རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱོར་བ་
ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། མདོན་སྐྱུམ་དུ་བྱའོ། །སྐྱུམ་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱོར་བ་འདི་ནི་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། སྐྱེས་བྱ་དཔའ་མོའི་དཔེས། གཏུལ་བྱ་ལ་
བར་དུ་གཅོད་པའི་དབྱ་ས་གཉིས་སམ། བདུན་རྣམས་ལས་འདས་ཤིང་ཐར་པར་བྱེད་པའི་སྟེ། སྐྱད་པར།

བདུན་པའི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། །

ཉིང་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་རེག་མི་བྱེད། །ཞེས་སོ། །

བྱིང་དཔེས། སྒྲིང་ཉིང་སོགས་ལ་སྒྲིང་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་མི་གནས་པའི་
ལྷོ། སྒྲིང་པར།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཐར་སྒྲིང་སྒྲིང་བ། །

སྒྲིང་ན་འདས་ལ་མི་རིག་མཆོན་མར་སྒྲིང་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

མདའ་བརྒྱད་མར་འཕངས་པའི་དཔེས། སྒྲིན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ས་གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བར་དུས་
རྗེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ཆུབ་ཐོབ་ཅིང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལྷོ། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མེན་པའི་མཆོན་ཉིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་པའི་བསམ་
བས་དཀའ་བའི་གནས་ལ་སྒྲིང་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲིང་སྒྲིང་ཞིང་སྒྲོ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་མས་བར་འཇུག་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་
མ་ཆགས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། རང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བདག་
སངས་རྒྱུས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པར་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་སྒྲིང་ཉིང་སྒྲོ་བ་མི་
དམིགས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །མཆོན་མར་ལྟ་བུ་ཐད་པའི་དོན་དུ་མཆོན་མེད་སྒྲོ་བ་མཆོན་མ་ཐད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིན་པར་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་སྒྲོ་བ་
པ་སྒྲོ་བ་ལམ་ཐད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་
བ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱིས་པ་ན། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་རྟོགས་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལུང་བསྟན་མ་བསྟན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་དུ་ངེས་པར་གཞུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་དེའི་
རྟོགས་ཀྱིའོ། །མདོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཀྱི་བར་བྱ་བ་དེ་བརྟུན་དོ། །ཞེས་
སོ། །ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཡུལ་ཆད་མེད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་ནི། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་
མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་ཀས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲིང་བ་ཞེས་རེ་
རེའི་མཇུག་དུ་སྒྲུང་རོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། མོ་ཀ་པའི་དགེ་བ་དང་། ཆེ་དང་། ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་ལ་བར་ཆད་ཕྱེད་
 པའི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་བརྒྱལ་བས་ལྷའི་བྱ་དང་། མོགས་བ་འཆི་བདག་དང་། ཉོན་མོངས་བ་
 དང་། སྤང་པའི་བདུད་ལས་འདས་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་
 བསྐྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པར་གནས་བ་དང་། སྤོན་གྱི་སྤོན་ལས་བྱུང་བས་གཞན་གྱི་དོན་
 སྤོན་གྱི་ཡུགས་ཀྱིས་འཕངས་བ་བྱེད་བ་དང་། ཉན་རང་གི་བྱ་དཀའ་བར་སྤྱོད་པ་མགོ་གཏོང་བ་མོགས་
 ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོན་མོང་མ་ཡིན་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་དཀར་པོ་ལ་ཞེན་བ་
 དང་རོ་སྤང་བས་རྒྱས་པར་དག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཤིང་འཛིན་བ་མེད་བ་དང་། རྒྱས་ཐར་སྐོ་
 སྤོང་བ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་ཐུགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ང་དང་ང་ཡིར་མི་དམིགས་བ་དང་། རྒྱས་ཐར་སྐོ་མཆན་མེད་
 བསྐྱེད་པས་ཐུགས་ཐུགས་མཆན་མར་འཛིན་བ་མེད་བ་དང་། རྒྱས་ཐར་སྐོ་སྤོན་མེད་བསྐྱེད་པས་ཐུགས་
 འབྲས་བྱ་ལ་སྤོན་བ་མེད་བ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་བ་སྤོན་དུ་བཏང་བ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱས་
 ཀྱི་ཆོས་བརྟུན་པས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟོགས་དང་། ཡུལ་སྤྱོད་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་། བཅོ་དང་། གསོ་
 བ་དང་། རྒྱང་རིག་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མེད་བ་སྟེ། ཡུམ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་
 གོང་དུ་བསྐྱེད་བ་རྒྱས་བ་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དུས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་གྱུར་པའི་དུས་ལ་བབ་
 བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་བ་ན། བཏང་སྤོན་པས་སུ་བྱ་བ་
 ཤེས་པའི་སྤྱོད་བ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་བ་ནི། བཞི་བ་ནི། གསུམ་བ་ལ་
 ལྷོས་པའི་འོ། །

གང་ཞིག་གང་གིས་དེ་ལྟར་སྤོན་ཆུང་དང་། །

སྤང་དོར་མཆན་ཉིད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཤེས་ནས། །

གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་གི་མཉམ་ཉིད་དང་། །

ཞིང་སྤྱོད་ཐབས་མཁས་རྒྱུ་རྟོགས་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད། །བསྐྱེད་པའི་ཆེགས་བཅད་དོ། ། །

དངོས་པོ་ལྔ་པ། ཅེ་མའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་དགོད་བས་མཆམས་སྐྱར། ཅེ་སྐྱོར་རྒྱས་བར་
བཤད། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་ངང་དོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་ཀུན་གྱི་འོག་
ཏུ་ལོ། །གང་ན། ཅེ་མའི་མངོན་རྟོགས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་བར་རྟོགས་པ་ཐོབ་
པ་ལ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་རང་དུ་སྐྱོར་བ་བསྟུས་སྟོམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་ཅེ་སྐྱོར་འབྲུང་བས་
དོན་གྱི་རིམ་བས་སོ། །རྩི་ལྟར་ན། རྟགས་དང་། སོགས་པ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་བར་བསྟན་ཅིང་ཞིབ་དུ་བསྟན་
པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། ཅེ་སྐྱོར་གོ་སྐྱབ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱོར་མཐོང་། སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྐྱོར་དོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འོད་ཅེ་མཐོང་
མཆོག་གི་ཅེ་སྐྱོར་བཞི་ལས།

དང་པོ། རྟགས་ཀྱི་ཅེ་སྐྱོར།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། སྟོམ་བྱ་འདི་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ཏེ། ཁྱི་ལམ་ནའང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྔ་ན་
པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་རྟགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཞེད་བས་སོ། །འདིའང་མཉམ་
གཞག་གི་འབྲས་བུ་རྩེས་ཐོབ་རྣམས་རྟགས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །འབྲེལ་པ་ལ། རྟགས་བརྒྱ་གཉིས་ནི། སྐྱར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱིན་དུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་ཁྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནའང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲུ་བ་དང་། སོགས་པ་སྐྱུ་བརྒྱན་སོགས་དང་འབྲུ་བར་ལྟ་བ་དང་། མདོ་
ནི། ཁྱི་ལམ་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲུ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་ཞེས་སོ། །ཁྱི་ལམ་དུ་ཞེས་འོག་མ་དུག་
ལའང་སྐྱར་ཏེ། ཅ་བའི་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། སོགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་དག་ལ་
པའི་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའམ། ཁམས་གསུམ་

ལ་འདྲོད་པའི་སེམས་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། སོགས་པ་འཁོར་མང་པོས་བསྐྱོར་
བ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མཐོང་བ་དང་། མདོ་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་དོ། །ཞེས་སོ། །མངས་རྒྱས་ནས་
མཁར་འཕགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་དམིགས་པ་དང་། མདོ་ནི། རྩ་འབྲུལ་དང་
ཆོ་འབྲུལ་མང་པོ་སྟོན་པ་མཐོང་ཞེས་སོ། །མི་ལམ་དུ་དུམ་ཁོན་པ་སྐད་པའི་ཆོ་ཁམས་གསུམ་པོ་མི་
ལམ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྦྱེ་བ་དང་། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྟན་
བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དཔུལ་བ་དང་། སོགས་པ་ལི་དྲགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་སྟོན་
དུ་འཁོ་བས་བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་དན་སོང་གི་དུམ་མི་སྤྲོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རང་གི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་དན་སོང་སྤོང་བ་ཆེས་སུ་དན་པ་དང་། མདོ་ནི། དན་སོང་གསུམ་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་
ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བདག་ལུང་བསྟན་ན་མེ་འདི་ཞི་བར་གྱུར་ཅིང་ཅེས་བརྗོད་པས་གྲོང་
ཁྲིར་དང་། སོགས་པ་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཆིག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ལྟ་བ་
ཅིང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ལྷན་པར། བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་མེ་ལི་ཕུང་པོ་ཞི། །ཞེས་སོ། །

བདག་པམས་པ་དག་ཅིང་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ཕྱང་བསྟན་ན། མི་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་བ་འདི་གཏོང་བར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་གཏོང་སྟོན་དང་། སོགས་པ་པ་ལ་ཟ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཆིག་
ལྟ་བ་དང་། མདོ་ནི། དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པས་མི་མ་ཡིན་པ་དེ་གྲུད་དུ་སོང་ན་ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་རང་གི་
བདུད་ལས་དང་། ཉེས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་རྟོལ་བདུད་དང་སྤྲིག་སོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་དགེ་
པའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བསྟེན་པ་དང་། མདོ་ནི། རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་
རྟོལ་རྣམས་པར་གཞོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པར་འདྲོད་པས་ལྟམ་ལ་སྦྱོབ་པ་དང་། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བར་འདྲོད་
པས་ལྟམ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་དང་། མདོ་
ནི། ལྟམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྟམ་སོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་
པར་ལྟམ་ལ་སྦྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། ལྟམ་
མཁའ་ཉིད་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་འགག་སོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བ་ལས་དོན་གཞན་བརྒྱད། རོ་པོ་བཞི་སྟེ། ལྟམ་
པ་བརྒྱ་གཉིས་ནི། ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཅེ་སྟུང་།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱེའབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་ཉགས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་
 པར་འཕེལ་བ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ཡན་རྣམ་འཕེལ་བ་ཅུ་དྲུག་སྟོན་ནོ། ཅུ་བ་ལ། འཛམ་
 བུའི་ཁྱིའི་སྤྱེ་པོ་ཇི་སྟེང་དང་། རྟོང་གསུམ་གྱི་སྤྱེ་པོ་ཇི་སྟེང་གིས་སངས་རྒྱུས་ལ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་
 བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟེན་པའི་དགེ་བ་རྣམ་པ་མང་དུ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བས་རང་ཅེ་སྟུང་ལ་གནས་ནས་
 གཞན་ལ་ཡུམ་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། སོགས་པ་ལྷག་མ་བཅོ་ལྷ་སྟེ། བཅུ་དྲུག་
 གི་བདག་ཉིད་དོ། །འབྲེལ་པ་ལ། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། བྱི་གཙོ་མོར་
 ལྷར་བ་བརྒྱད། བྲང་གཙོ་མོར་ལྷར་བ་བརྒྱད་དེ། གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་མོན་ཉིད་ནི་དོ། །གང་ལས་
 བ། མེ་རྟོག་དང་། སོགས་པ་བདུག་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱུས་རྣམ་འཛོལ་བར་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་
 བ་དང་། སོགས་པ་བདེ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟེན་པའི་དགེ་བ་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་མོར་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱེ་སྤྱེ་སྤྱེ་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། བོང་ནས་བོང་དུ་སྤྱེ་མ་བས་བྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སོ། །བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཀྱི། སྟུང་པ་ལས་དོན་གཞན་པ་བརྒྱད་དང་། སྟུང་པའི་ངོ་མོ་བརྒྱད་
 དོ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་བུའི་ཁྱིའི་དང་། སོགས་པ་སྟུང་གཅིག་དང་། རྟོང་གཉིས་དང་། རྟོང་གསུམ་གྱི་
 མོ་ཀའི་ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེང་གི་གངས་དང་མཉམ་པའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལ་མཆོད་པ་བས་
 ཡུམ་གཞན་ལ་སྟོན་ཅིང་རང་ཡུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ། མདོ་ནི། ཡུམ་དང་
 ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་སྟོང་ན། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །པོ་
 དོང་པ་ན་པེ། གང་ཟག་ཆོགས་སྟུང་། སྟོན་པ་བྲང་བྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཁོར་བྱ་རྩེད་ཅིང་
 སྟུང་པའི་དཔེས། ཁྱད་པར་དུ་ཡུམ་ཉིན་མཆོད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ནི། ཡུམ་དང་ལྷན་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་དུ་སྟོང་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོང་པ་ཡོད་པ་མི་
 སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བཅོད་པ་རོབ་པ་དང་། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེས་མི་སྤྱེ་བའི་
 ཆོས་ལ་བཅོད་པ་རོབ་པའི་བྱིར་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱེ་བའི་བྱིར་བྱང་རྒྱལ་པར་བྱ་བ་འབྲས་
 བྱ་དང་། བྱང་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཆོས་གང་ཟག་དང་བཅས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མདོ་
 ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱང་བདག་གིས་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མ་མཛོང་དོ། །ཞེས་སོ། །འཛམ་བུའི་ཁྱིའི་གི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བརྒྱ་དང་། སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་སྡོམས་
བར་འབྲུག་པ་ཐོབ་པ་བས་ཡུམ་ལ་འབྲུག་པ་བསོད་ནམས་བྱུང་བར་འཕགས་པ་དང་། མདོ་ནི། འཛམ་
བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དཀར་
ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་མཆོད་ཅིང་བསྐྱུང་བའི་བྱིར་ཉེ་བར་འོང་ཞིང་ནད་དང་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པ་དང་། མདོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་ཀྱང་འགོ་བར་བྱ་བར་སེམས་
ཉེ་ཉེ་བར་འོང་ཞེས་སོ། །ལྷག་བསམ་གྱི་མཐུས་བདུད་ལས་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་
ཅིང་ཚུར་མི་རྩྭགས་པ་དང་། མདོ་ནི། ཡུམ་དང་མ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བདུད་རྒྱེག་ཅན་མུ་བན་གྱི་
ཟུག་ཏུ་ཟུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་
སྤྱོ་བོ་བྱང་སེམས་ལ། བསྐྱེད་པ་མཚུངས་པར་རམ། ལུས་པར་གནས་པ་ཞེས་བྲལ། བྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། མདོ་ནི། སྟོན་པ་དང་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་ཆེན་གཉིས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྡེ་བའི་ཐབས་
ལ་མཁས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སློབ་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་སློབ་པའི་
བྱང་སེམས་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་སྟེ། རྣམ་མཁེན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ས་ལེ་སྐྱམ་
དགོན་པའི་དཔེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཅེ་སྦྱར་འཕེལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཉུང་བ་དང་། མདོ་
ནི། ཡུམ་ལ་སློབ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉུང་ཞེས་སོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་དགོན་པའི་
དཔེས། ཅེ་སྦྱར་གྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་འཕེལ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ཐོབ་པ་
ཉུང་བ་དང་། མདོ་ནི། རྣམ་མཁེན་གྱི་ལས་འདིར་འབྲུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉུང་ཞེས་སོ། །ཕྱིན་བྲལ་གི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་སྡེ་བ་དང་། མདོ་ནི། སེར་སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
མི་སྡེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོག་པའི་
སེམས་མི་སྡེ་བ་དང་། མདོ་ནི། གཞུགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མི་སྡེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འཛིག་ཆོགས་ལ་
ལྟ་བའི་དཔེས། ཡུམ་དུ་པར་བྱིན་ཀྱང་བསྐྱུས་པར་ཤེས་པ་དང་། མདོ་ནི། ཡུམ་ཐབས་འདིར་པར་བྱིན་
ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ལ་སློབ་ན། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་སྡུམ་ཆོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ནི། བུན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་གང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་

དེ་དག་ལ་མི་ཐོབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་མི་རྟོག་མི་ཞེན་པར་
སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་བསོད་
ནསས་ལས་གཞན་ནང་གཙུག་པོར་གྱུར་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། བཅུ་དྲུག་གོ། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་
སེམས་ནི། དུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ། བརྟན་པའི་ཅེ་ཚུར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་བསོད་ནསས་རྣམ་པར་འཕེལ་བས་རྣམ་པར་
སྤེལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཅེ་ཚུར་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གཞན་ལ་མི་རེག་པར་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་
སྤར་ལས་རབ་བྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་འཕེལ་གྱི་འོག་ཏུ་དེས་
པར་བརྟན་པ་སྟོན་ནོ། །རྩ་བ་ལ། མདོན་པར་བརྟོན་ཅེས་པ་དང་། །གང་ན། གྲུ་མཁའ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་གིས་འཇུག་ཅིང་སྤར་མི་ཕྱོག་
བ་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་རྣམ་མཁའ་ཉིད་དང་། རང་
བྱུང་གི་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཉན་རང་དུ་སྤྱང་
པའི་གཉེན་པོར་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་གི་ངང་
གིས་འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་མ་བརྒལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་
ནི་པོ། །རི་ལྟར་ན། དེ་ལས་སྤར་མི་ཕྱོག་པས་ན། བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ནས་དེས་པ་
ཞེས་ཉེ། དོན་གཉིད་གོ། །འབྲེལ་པ་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་དེ་ལ་འཇུག་གི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
བས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། །གང་ན། རྣམ་མཁའ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ལས་ཤེས་དང་། གཞི་
ཤེས་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་
པ་གདམས་དག་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པར་བྱེད་པ་རང་
དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་པོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མི་གཏོང་བ་ཞེས་པ་དང་
དོ། །གང་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། །གང་གིས་ན། བཅེ་བ་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་དོ་ཤོས་

སོ། །གང་གི་སྐབས་སུ་ན། རྩམ་འཛིན་དུ་ནས་པར་མི་རྟོག་པར་བཟོད་བ་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ནདོ། །རི་ལྟར་ན། བསོད་ནམས་སྒྲེལ་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་གཞན་དོན་གྱི་དབུ་ལེ་ཡང་དག་པའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །

བཞི་པ། སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པའི་ཅེ་སྟོར།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་པར་བརྟན་པར་བྱེད་བ་བཟོད་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ངེས་པར་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་མཆོད་ཉིད་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་ཀྱན་དུ་གནས་
པ་ཡིན་པས་ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྟོར་སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པ་སྟོན་ནོ། །ཅ་པ་ལ། ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་
པ་ཡིན། ཞེས་ཀྱང་རོ། །གང་ན། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་
མི་སྟོག་པ་དང་། སྟེ་པ་གཅིག་གིས་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དགོ་པ་ལ་རྩམ་སུ་ཡི་རང་བའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། གཉིས་དང་། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་རུབ་བས་སེམས་དང་དེ་ལས་དོན་གཞན་
ལ་མི་འཇུག་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེདོ། །གང་གིས་ན། སྤྱིང་བཞི་མཐའ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་
དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་སྤྱི་བྱད་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མ་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་སྤང་ལ་གཞལ་བའི་གྲངས་དང་། དེའི་ཚུ་སྤྱི་ཅེ་མོ་བརྒྱར་བཤགས་པའི་ཆུའི་
ཐེགས་ཀྱི་གྲངས་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་ཆེས་ཆེར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསོད་ནམས་མང་པོར་བརྟན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་གི་རྩམ་སུ་ཡི་རང་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་
ནི་ཆད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། བཟོད་ཅུས་ཀྱང་རོ། །གང་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆོད་ཉིད་
དོ། །གང་གིས་ན། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ། མང་ཞེས་ཀྱང་རོ། །གང་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་པར་བྱེད་དང་། སོགས་པ་སྤྱིང་རྩམ་སུ་ཡི་རང་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་སྟོན་རྩམ་སུ་ཡི་རང་དང་
མཆུངས་ལྟན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་སོ། །གང་
ལས་ན། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་། སོགས་པ་སྟོང་གཅིག་དང་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལོ་ཀའི་ཐམས་
རྣམས་ཀྱི་ས་དང་ཆུའི་སྤང་གྲངས་དང་ཐེགས་པའི་གྲངས་སོ་སོར་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་ལས་གྱུང་རོ། །རི་

ལྷ་ན། དེ་དག་ལས་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པར་བྱ་བས་གསུངས་པར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལུགས་ལས། ཆད་
མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། རྣམ་འགྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ཆད་ཀྱིས་གཞལ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱའི་རྒྱལ་
ཀྱིས་སྤོང་གསུམ་གྱི་ཆད་གཞུང་བྱས་ལ། ཆོགས་གཉིས་ཆད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཅེ་
གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་དང་། སོགས་པ་རྣམ་འཁེལ། བརྟན་པ། སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་དེ་དག་
ནི། གོ་རིམ་བཞིན་བྱུང་བ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་སོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་སྟེ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
བཞིའི་རོ་སོ་ཡིན་པར་ཁོང་བྱ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞེ་སྟེ། སྤང་བྱ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་
དང་། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྟེད་པའི་རྒྱ་དང་། འབས་བྱ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་། རོ་སོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མྱོང་
བཤད་པའོ། །

ལྷ་པ། མཐོང་ལམ་ཅེ་མྱོང་།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །མདོར་བསྟན་
ལ། གཞུང་རྟོག་མདོར་བསྟན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་
འབྲེལ་ནི། མཐོང་ལམ་སྟེའི་མཚན་མས་སྟུར་ནི། དོན་ལ་སྟེ་རིམ་དང་བསྟན་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་
ཐོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལའང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞི་
ཡོད་པས་དེ་སྟོན་ནོ། །བྲེ་བྲག་ནི། དེ་ཞིག་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞུང་རྟོག་གཉིས་པོ་མདོར་
བསྟན་པ་འཆད་དོ། །

ཅུ་པ་ལ། རྟོག་པའི་རོ་སོ། དབྲེ་བ། རྟོག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཤོས་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་ལུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་པར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ལུལ་ལོ། །ཞེས་
གཞུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རི་ལྷར་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
སྟེ་མི་འགྲུལ་བ་དེ་ལྷར་ཡོངས་སྟེ་བསྟོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་བཤོས་ཕྱོག་པར་བྱ་བའི་ལུལ། ཐེག་

དམན་གྱི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་བར་ལྷོག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གཞུང་བར་ནས་བར་རྟོག་པ་སྟེ། མདོ་
ནི། ཡུལ་ནས་བར་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པས་སོ་སོར་རྟེ། དེ་དེ་ལ་
དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྫོང་དག་གིས་བཟུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དོན་ལ་གནས་
བ་མིན་པས་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །འབྲེལ་པ་ལ། སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པ་གཞུང་རྟོག་ལྷོག་པ་གཞུང་རྟོག་མི་མཐུན་ཚུགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཡུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐབས་
དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྣོན་ནས་དོན་དམ་བར་འཇུག་བྱར་
གཞུང་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷོག་པའི་ཡུལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རང་དོན་དུ་དམིགས་
ཞེན་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྣོན་ནས་དོན་དམ་བར་ལྷོག་བྱར་གཞུང་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་བར་ནས་རྟོག་གཉིས་སོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་
ཚུགས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་སྟེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་བྱིར། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་
པ་དང་འདྲ་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་ནས་བ་དགུ་དགུ་ཡོད་
དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རང་
གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་གཞུང་བར་ནས་བར་རྟོག་པའི་ཚུགས་གཉིས་
བསྟན་ནས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སོ་སོ་འདོར་བསྟན་པ་འཆད་དོ། །ཅུ་བ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ལྷ་མཆན་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སོ་སོ་སྟེ་བའི་འཛིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཏེ། གང་ཐག་ཁྲིས་སུ་ཡོད་
པར་ནས་བར་རྟོག་པ་ཁྲིས་འཛིན་ཏེ། མདོ་ནི། གཞུགས་དབེན་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་དབེན་པའོ། །ཞེས་
སོ། །དམིགས་ཡུལ་འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་སྟེས་བྱ་བ་དགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ནས་རྟོག་དག་
ཏུ་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུལ་ལ་སྟོད་པ་དེ་ནི། སྤང་པོ་མེད་པ་ལ་སྟོད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་ལུལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་དགྲའི་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལུལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་སྒྲིང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལུལ་བདེན་པ་གང་གི་ཡང་འཛིན་པར་འདོད་དེ། འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་སྒྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་བཟུང་བའི་དོན་རྒྱུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་མེད་པས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། སྒྲར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་གང་ཟག་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟེས་བྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ལུལ་ཅན་རྣམས་འཛིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྟེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་བཏགས་འཛིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲིང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་ལ་གཤགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རྣམས་པ་དགྲ་དགྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་དག་མི་ཆོས་ཅན། ལུལ་རྒྱུ་བ་བཞིན་མིན་པར་འཛིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་སྟེས་པར་བྱའོ། །ལུལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ན། རྟོག་པས་ལུལ་འཛིན་པ་གང་གི་ཆེ། རྟོག་པ་དེ་དག་ལུལ་གྱི་དངོས་པོར་ལྟར་པ་གཟུང་བའི་དོན་དག་རྒྱུ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བྱའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། ལུལ་བདེན་པ་གང་གི་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕྲག་པ་དང་། ཕྱོགས་པ་གཟུང་རྟོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འགྲེལ་ནི། གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འཕྲག་པའི་རྟེན་ཅན་རྒྱུ་བ་རྣམས་པ་དགྲ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་པའི་ལུལ་ངོ་བོ། གངས། དེ་དག་སྒྲར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་ལ་སྒྲར་པ་ལུལ་དགྲ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་ལུལ་སྒྱུའི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ལུལ་

དང་། བྱེད་པ་དང་། རང་དོན་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་། བྱ་པའི་ལས་དང་། བྱ་པའི་
འབྲས་བུལོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇུག་པ་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གོ། གསུམ་པ་ནི། ལུང་དགུ་ཡོད་
པས། ལུང་ཅན་རྣམ་པ་དགུར་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འདིར་རྟོག་པ་དགུ་ཚན་བཞི། འཇུག་པ་གཟུང་
རྟོག་ཏུ་མཆོད། དམིགས་ལུང་བྱང་སེམས་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་འཇུག་ལུང་
དུ་འཁྲལ་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །རེ་རེ་ལ་འཇུག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུང་གྱི་རོ་མོ་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་
བལོ། །མདོ་ནི། ལུང་ཤིན་ཏུ་དཔེན་བལོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཆོས་ཉིད་དེ། རྣམ་མཁའི་
དཔེས་སོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཏེ། ལྷ་མའི་སྒྲེས་བུའི་དཔེས་
སོ། །བྱང་སེམས་གྱི་ཤེས་པ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མ་འཁྲལ་ཞིང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། གཞུགས་བརྟན་
གྱི་དཔེས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྟོག་པ་འདོར་བ་དང་། གཉེན་པོ་རྟོགས་མེད་ལེན་པ་སྟེ། རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་དཔེས་སོ། །སྟེ་མེད་རང་གི་མདོན་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་དཔེས་
སོ། །ཉན་རང་གིས་ཐག་བསྐྱང་བར་བྱེད་པ་ནི། ལྷུང་པའི་དཔེས་སོ། །བྱང་སེམས་དེའི་འཕྲིན་ལས་གཞན་
དོན་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ལྷུང་པའི་དཔེས་སོ། །བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་སྤང་
འདས་ཏེ། འཁྲལ་འཁོར་གྱི་དཔེས་སོ། །རྟོག་པ་འདི་དག་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། མདོན་པ་གཉེན་པོ་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྟོག་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། །

འགྲེལ་པ་དྲུག་སྟེ། རྟོག་པའི་ལུང་། འཁྲལ་པའི་རྒྱ་མཚན། རང་གི་རོ་མོ། སྤྱིར་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་
བྱར་བསྟན། གངས། དེ་དག་སྤྱར་ཏེ་བཤད་བལོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྤྱར་བལོ། །གཉིས་པ་
ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་སྦྱོན་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇུག་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི། གཟུང་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་པོ་སྤྱིར་པ་པོས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ལུང་ཅན་དོན་
དམ་པར་འཇུག་བྱར་འཁྲལ་བལོ། །བཞི་པ་ནི། ཐུན་མོང་གི་སྤྱིར་པ་ཉེར་འབྲེགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བྱམས་པས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུལོ། །

དྲུག་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱལོ། །ཞེས་འཁྲལ་པ་ཞེས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་ཏེ། གཞུགས་སོགས་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེན་པའི་བྱིར་དཔེན་པ། དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་

པར་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། སོགས་པ་
 དགུ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་སྒྲིབ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་
 བརྒྱན་ཅམ་དུ་ཟད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འབྲུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་
 སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་ཤེས་པས་གཉེན་པོ་ལེན་པ་དང་། སྒྲིབ་མཐོང་བ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བས་དོར་
 བྱང་ཤེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོར་བ་དང་། མཐུན་གསུམ་ལ་སྦྱིབ་པའི་འབྲུག་པའི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྟོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་དང་། སྤངས་པ་དམན་ཞིང་རྟོགས་པ་བྱ་རྟོམ་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་བསྐྱང་ཞིང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཀའུལ་བྱའི་བསམ་པ་རྩེ་ལྷ་བ་དང་མཐུན་པར་ཉན་ཐོས་སོགས་སུ་སྦྱལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་
 དང་། ཀའུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོབ་ས་ཀྱིས་སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་མི་གནས་
 པའི་བྱང་འདས་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ལའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། ཀའུར་རྟོག་གཉིས་པ་ལྟོག་པའི་རྟེན་ཅན། ལུལ་གྱི་
 དབྱེ་བས་རི་ལྗར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེན། ཅ་བ་ལ་བཞི་ལས། ལུལ་ནི། རྟོག་པ། ཡོངས་འཛིན། གཉེན་
 པོ། དབང་པོ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམན་པ་སྟེ། ལམ་དམན་པ་ལྟ་དང་། སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཀའུན་
 རྩེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བྱང་འདས་དམན་པ་སྟེ། ལམ་འབྲས་དམན་པ་བཞི་སྟེ། དགུ་ལ་ལ་མཐུག་ཏུ་
 སྤྱར་བའོ། །རོ་བོ་ནི། ལྟོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་པོ། བྱངས་ངེས་ནི། དགུའི་བདག་ཉིད་
 དོ། །སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། རྟོག་པ་དགུ་པོ་འདི་མཚན་གཞི། ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་མཚོན། དམིགས་
 ལུལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་རྒྱང་བྱར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་
 ལྟོག་ལུལ་དུ་འབྲུག་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་རེ་ལ་ལྟོག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་སྤྱར་ཏེ། ཐབས་ཤེས་དང་
 བྲལ་བས་སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བར་རྒྱུང་བའི་བྱིར་བྱང་སེམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དེ། ཉི་རྒྱས་
 སྤྱིང་བཞིའི་ལས་བྱེད་ཅིང་རྩེས་སུ་འབྱངས་པའི་དཔེས་སོ། །བྱིན་གྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པས་
 བར་ཆད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་ཐབ་ཐོད་པའི་དཔེས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་མ་ཆང་བ་སྟེ། སྦྱོས་བྱ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པའི་དཔེས་སོ། །རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་མཐོབ་པར་

གཞན་གྱི་གདམས་ངག་གི་རྒྱུ་ལྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ། མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་དཔེས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་མཁྱེན་ནས། ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་ལོག་བ་སྟེ། རྒྱ་ཡུང་
 བླ་མོ་ཐམས་ཅད་གཏྲུང་སྤང་སྟེ་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་སོ། །སྤངས་བ་ཉི་ཆེ་བ་སྟེ། ལག་བ་གཡས་
 བས་དགོས་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་དཔེས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་རྟོགས་བ་ཐ་དད་སྒྲ་ཆོགས་བ་ཉིད་
 དེ། རྒྱ་ཡུང་བླ་མོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཆོར་ཕྱིན་ནས་ལན་ཆར་རོ་གཅིག་པའི་དཔེས་སོ། །རང་དོན་གནས་
 བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་བ་ལ་སྤོངས་བ་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དབྱང་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་
 མདུན་དུ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་སོགས་འགྲོ་བའི་དཔེས་སོ། །ཉན་རང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་རྣམས་མཁྱེན་
 གྱི་ལམ་ནས་འགྲོ་དགོས་བ་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་མདུན་དུ་རིན་ཆེན་སྒྲ་མདུན་འགྲོ་བའི་དཔེས་
 སོ། །བཞི་བ་མ་གཏོགས་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉན་རང་རྣམས་ཞེས་སྒྲུང་རོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ། འཁྲལ་པའི་རྒྱ་མཆོན། རང་གི་ངོ་སོ། གངས། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་སྤང་བྱར་བསྟན། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྐྱར་ཏེ་བཤད་བ་དང་དུག་གོ། དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྐྱར་
 རོ། །གཉིས་བ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ཉེས་བ་དང་བཅས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་བ་ནི། གཟུང་
 རྟོག་གཉིས་བ་ལྟོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །བཞི་བ་ནི། རྣམ་བ་དགའོ། །ལྔ་བ་ནི། བྱང་མེམས་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོང་ལམ་ཅེ་རྒྱུར་གྱི་དངོས་གཞིའི་མེམས་ཟག་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་
 སོགས་མེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བཞེད་བ་ཡིན་
 གོ། །དུག་པ་ནི། རྟོག་བ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། ལྟོག་བ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམས་བ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་བ་ཉིད་དུ་ལྟོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཁྲལ་པའི་བྱིར། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟོག་བྱར་རྟོག་བ་
 ཞེས་སྒྲུང་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་འཁོར་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པས་
 བྱུང་འདས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བ་དམན་བ་ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་པའི་
 བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་མེད་བ་དང་། འཛིན་བ་སྒྲོས་
 བྲལ་བ་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་བ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 སྤྱིབ་པའི་ལམ་མ་ཆང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་འདོད་ཁམས་པས་སྤྱིད་བ་ཐ་མ་པའི་ཆེའང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་བ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སོགས་
པ་སྤྲོད་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འབྱུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཉན་ཐོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཅམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སྤང་བྱ་ཉི་ཆེ་
བ་སྤྲོད་པའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་
པོ་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སོགས་པ་ཕྱིར་འོང་སོགས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སྟོངས་པའི་མ་
རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་བྱ་མོ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་འགྲོ་བ་
མིཤེས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པས་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དང་བྲལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩེས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་མི་འབྲང་གི་སྤང་འདས་གཞན་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་སྤང་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་ལུས་པས་ན། འགྲོ་བཤོ། །

ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇུས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་
པོ་སྤྱེས་བྱ་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་རི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ། ཡུལ། རོ་པ། སྤྱར་ཏེ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྤྱར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་ཇུས་འཛིན་
རྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དགུ་མཆོན་གཞི། ཇུས་འཛིན་རྟོག་པར་མཆོན། དམིགས་
ཡུལ་སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་འཛིན་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཇུས་འཛིན་དུ་འབྲལ་པ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། རེ་རེ་ལ་ཇུས་
ཀྱི་འཛིན་པར་འབྲལ་བ་ཞེས་སྤྱར་ལ། རྒྱང་བྱ་འཛིན་པ་དང་། སྟུན་འདོར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། ཆོས་
གང་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འཇམ་གཏོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
བ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཁམས་རྣམས་ནི་
གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། གང་དུ་ཡང་འབྲེལ་པར་མི་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་མཆན་མ་ལ་གནས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མངོན་པར་ཆགས་པ་
 མེད་པ་དང་གནས་པ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་དངོས་སོ་ཐ་སྙད་ཏུ་བདགས་པ་ཅམ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་ནི། ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 འདྲགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་གསུམ་ཏུ་ཆགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མངོན་པར་ཆགས་པས་བརྟེན་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྒྲུབ་དོར་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་སོ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ཡང་ཡུམ་
 དང་མ་བྲལ་ཞེས་སོ། །སྤྱིན་སོགས་རྒྱུད་པས་རི་ལྗང་འདོད་པ་བཞིན་བྱང་རྩལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཉམས་
 པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་གང་ན་དེར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཡུལ། རོ་པོ། སྤྱིར་ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱར་བསྟན། བྱང་ལ། སྤྱར་ཏེ་བཤད་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མཐུག་ཏུ་སྤྱར་བ་དགའོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སའི་སྤྱེ་བའི་འཛིན་པ་ལ་ཇས་སུ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱིར་བའི་གནས་སྤྲེལ་པས་ཀྱི་སྤྱང་བྱར་བཞེད་དོ། །བཞི་
 པ་ནི། རྣམ་པ་དགའོ། །ལྟ་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཇས་ཀྱི་དངོས་སོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྤྱིར་
 ཏེ། དོན་དམ་པར་འཛིན་དོར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཏོར་བ་དང་། ཡང་
 དག་པ་མཆན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཅན་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་དང་། གཞུགས་སོགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་
 མི་གནས་པས་མཆན་མ་ལ་གནས་པ་དང་། དངོས་སོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཇས་སུ་ཡོད་པ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མིང་ཏུ་བཀགས་པ་ཅམ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་འཁོར་གསུམ་ཏུ་མ་ཆགས་
 པས་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱིན་དུག་ལ་ཆགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་སྤོང་པ་སྒྲུབ་དོར་ཏུ་རྟོག་པའི་གཉེན་སོ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་སོ་དང་། ཡུམ་རྣམ་མཁུན་
 གྱི་ལམ་ཏུ་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་རང་རི་ལྗང་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་བ་
 ཐོགས་པ་ལའོ། །

བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། འཛིན་རྟོག་གཉིས་པ་འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་སྟེས་
 བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཇི་ལྟར་ནས་བ་དགྲ་ཡིན་ཞེན། ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་ལ་དང་། རོ་
 བོ་དང་། སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་གཉིས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དྲུག་གཉིས་
 ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། དགྲ་ལ་ལ་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་
 བཏགས་པར་ཡོད་པར་ནས་རྟོག་ཇུས་འཛིན་ལས་གཞན་བཏགས་འཛིན་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་
 རྟོག་མཆོན་གཞི། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་མཆོན། དམིགས་ལུལ་འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་
 རས་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པ་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེས་ན། རེ་རེ་ལ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྟོག་པ་
 ཞེས་སྦྱར་ཏེ། ཉན་རང་ཀུན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་དེས་པར་མི་འཕྱུར་བ་སྟེ། མདོ་
 ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་ལམ་མཉམ་བཞིན་ནས་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་སོ། ཉན་རང་ཀུན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ལམ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ལམ་མིན་པར་དེས་པར་འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་
 ཀྱི་ལམ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་འགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལུས་
 ནི། ཆོས་གང་ཡང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། འགོག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བར་ཆད་མེད་ན། ལམ་གྱི་དངོས་པོ་
 མཐའ་དག་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོད་ན་མི་ལྡན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་
 ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་སྟེ། མདོ་
 ནི། གཞུགས་ནི། གང་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སློན་ནས་
 ཐེག་དམན་རིགས་འཛིག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པས་རྗེས་སུ་གཞུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 སོ། །དོན་དམ་པར་བྱང་རྒྱལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་འདོད་
 བས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཕྱིན་དྲུག་མེད་པ་སྟེ། མདོ་
 ནི། ལུས་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློན་ལོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལམ་ལ་ཕྱིར་ཀོལ་བ་མཆོན་འཛིན་
 དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལུས་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་ཡང་བདུད་དམ་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབ་པར་
 དཀའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པའི་ཡུལ། རོ་པོ། སྒངས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲང་བྱར་བསྐྱེད། སྒྲར་
 ཉེ་བཤད་བཤོ། །དང་པོ་ལ་ལ་མཐུག་ཏུ་སྒྲར་བ་དགྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་གཉིས་པའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། རྣམ་པ་དགྲའོ། །བཞི་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་སྒྲང་བྱར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། སྟེས་བྱ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མཛོན་བར་ཞེན་པ་
 ཞེས་སྒྲར་ཉེ། ཉན་རང་དག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པས་དེས་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
 མཁུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེས་བར་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་དམན་རང་གི་འབྲས་བྱ་མཛོན་
 བར་འདོད་པའི་ལམ་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གཞན་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་དེས་བར་འཛིན་བ་དང་། ཀྱན་
 རྩལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་འབྲས་བྱ་སྟེ་བ་དང་། རྒྱ་འགག་བ་དང་། བདུད་བཞི་དང་། ས་གཉིས་ཀྱི་བར་
 ཆད་མེད་བཏིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྒྱུན་དང་ལྡན་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་མཚན་འཛིན་
 བར་ཆད་ཅན་དུ་སྒྲང་བཏིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་
 བྱ་མི་གནས་པར་གནས་བ་དང་འབྲ་བཏིད་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། སོགས་པ་གདམས་དག་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་སྒྲོན་པས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་འཛིག་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་བཏིད་ལས་
 བྱང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་གཞུགས་སོགས་སམ། བྱང་རྒྱལ་མེད་པས་འདོད་པ་མེད་བ་དང་། སྟོས་
 བྲལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་བ་དང་། མེར་སྤྲ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་མཛོན་བར་ཞེན་པ་
 བྱིན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་བཞི་དང་། ས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 བྱིར་ཁོ་ལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ལའོ། །

དོན་བསྟུན། སྒྲང་གཉིན་སྒྲར་ཉེ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། རྫོང་བྱེད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
 དགུས་གཞུང་རྟོག་གཉིས། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཉེ། རྣམ་པ་བཞི་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་དེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཅེ་
 སྒྲར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སུ་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་བ་རྣམ་པ་དགྲ། དགྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་
 བཞི་པོ་དེ་དག་སྒྲང་བར་བྱ་བཏིད་དུ་གཉིན་སོ་སྒྲར་བ་དང་། འཇུག་པའི་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་སྒྲང་བྱའི་
 དབྱེ་བས་དེ་དེ་ལ་དགྲ། དགྲ་ཐ་དང་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་བར་བྱའོ། །རྟོག་པ་འདི་དག་ལ་བརྫོང་
 བར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མང་བས་འཛིགས་པས་མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། འཆད་ཅེས་བྲང་རྒྱུ། །གང་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་
བྲང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་བྲང་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མཐོང་པའི་ལས། ལྷན་ཅིག་བྲང་པའི་རྒྱ་གསུམ་པོ་
གང་དང་བཅས་པས་བྲང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐྱབས་
གྱི་ཆོག་པ་བཅད་དག་གིས་སོ། །གང་དུ་ན། དེ་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་གཉེན་པོ་
དང་བཅས་པ་བསྐྱར་ནས་དེའི་རྗེས་སུའོ། །

ཙ་པ་ལ། གཞན་འབྲས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་
དང་། རང་གི་རྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། གཏུལ་བྱ་གཞན་ལུང་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བྲང་རྒྱལ་ཆེན་
པོ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྲང་སེམས་དེ་དག་ནི། དགའ་བ་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲང་
རྒྱལ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱ་ཡུམ་ནི། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་
མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད་དེ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྲང་རྒྱལ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཡུམ་རང་
གིས་སྟོན་ཞིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེ། སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་སོད་ནམས་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་དང་ཐུན་པའི་
ཆོས་བསྐྱར་ན། ཀྱང་དགའ་བོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་
པ་ལ་སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་འགོད་ཅེས་བྲང་རྒྱུ། །གང་ལ་ན། དོག་ནས་འཆད་པར་
འགྱུར་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྲང་རྒྱལ་ལའོ། །གང་ན། གཏུལ་བྱ་གཞན་
དག་གོ། །གང་གིས་ན། མཐོང་ལམ་དང་། སོགས་བསྟོམ་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏོད་པ་ནི། རྒྱུན་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲང་རྒྱུ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། བྲང་རྒྱལ་
གྱི་རྒྱ་མཆན་ཁོ་ནར་རྒྱུ། །གང་ལ་ན། ཡུམ་རྒྱད་མི་གསོན་པ་དེ་དག་ལའོ། །གང་ན་ཡུམ་སོ། །ཇི་ལྟར་
ན། བཅོམ་མ་མེན་པར་ཡང་དག་པའི་ཆོག་དང་། དོན་དང་། སོགས་པ་ལམ་དང་། སྟོན་དང་། མན་དག་
ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྒྱུ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བྱ་བྲང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་བར་
ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཡུམ་རང་གིས་སྟོན་པ་དང་། སོགས་པ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྟོན་པ་སོགས་
ཉན་རང་གི་སྦྱིན་སོགས་པས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྒྱུན་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་

ལམ་དེ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་མི་འཐད་དེ། ས་དགུལ་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་
ན། བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གདོན་མི་ཐ་བར་བྱང་རྒྱལ་སྐྱེད་པས་མཁ། ཡང་ན། མཐོང་སྤང་
སྤངས་མ་ཐག་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་བུ་རྩི་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབུ་མ་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བསྟན། དངོས་སྤྱོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་
དགག་ཐར་པ་འདོད་ན་སྤྱོད་ཉིད་ཁས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གང་གི་དོན་དུ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མཐོང་
ལམ་པའི་ལམ་ཉིད། ཐོགས་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པས་སྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བྱང་
རྒྱལ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྟོན་པོ། །ཅ་་
ནི། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
ཅན། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དྲི་མ་གཞི་མ་བྱལ་བས་སྐྱེས་པ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་། མ་སྐྱེས་པ་
སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པར་རྟགས་དེ་དག་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ན། དེ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་
ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། རྟགས་དགོད། རྟགས་ཆོས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཆོས་སྤྱ་དང་། སོགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་པ་ཆོས་
ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་
མ་སྤར་ཡོད་འགག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་རྣམས་གདོད་ནས་ཟད་པ་ཤེས། པར་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་དང་། དིགས་པས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་དྲི་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡོད་འགག་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་བདེན་པར་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་སྟེ། དབུ་མ་ཐཐད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
མ་གཏོགས་བའམ་བྱལ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་གཞུགས་སོགས་གཅིག་གྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྲུང་བས་

སོ། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་འགག་སྐྱེ་མེད་པས་ཐུབ་སྟེ། ཉམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྒྲར་ཡོད་འགག་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་བདེན་པ་མེད་
དེ། རིགས་པས་འཐད་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉམ་མཁའི་བསྐྱེ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་མ་
གྲུབ་སོ། །ཞེ་ན། སྒྲིབ་གཉིས་ཆོས་ཅན། འཐད་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་དཔྱད་པ་རྩོམ་ཞེས་མ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་དཔྱད་
པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་ཆད་མ་དང་། མོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་མས། སྐྱེ་བཞིན་སྐྱེ་འགོག་གིས་
བདེན་དངོས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་སྒྲངས་བཞིན་པ་དང་། དེ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་གང་དག་
ཀྱང་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་སྒྲར་ཡོད་འཇིག་པ་བདེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཀྱང་འབྱུང་ཟད་པ་ལ་ཟད་
དོ། །སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་པར་བཞིན། དུམ་པའི་དངོས་པོ་གཉེན་པོའི་དབང་གིས་རྒྱ་ཟད་ནས་
མི་སྐྱེ་བའི་བསམ་པས་དུམ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྐྱེ་འོ། །སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཞིན་
ཅིང་། རང་ལུགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་གྱུང་དེ་ལྟ་བུའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཞིན་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་དང་། ལས་སྒྲངས་ཀྱིས་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་པ་སྟེ། སྐྱེ་
འབྲེལ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ལུལ་ཀྱང་འབྱུང་ཟད་པ་དང་། དུམ་མི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། དཔྱད་
ན་སྐུ་ཀྱང་དང་། སྐྱེ་འགག་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
བས་གསུངས་པ། ཅུ་བ་ལ། མཐོང་སྒྲང་རྣམ་རྟོག་གི་རིགས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཟད་
པར་བྱས་ཤིང་། སྒྲར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་པ་ཟད་པ་དང་སྐྱེ་
སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་འགོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གཏོད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་ཏེ། བདེན་པར་མཐོན་པར་ཞེན་པ་དངོས་
སྐྱེ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྐྱབས་ཀྱིས་མཐོང་སྒྲང་རྣམ་རྟོག་དང་། མོགས་པ་ཉོན་མོངས་
པའི་ངོ་བོ་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞིག་ཟད། དུམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ། ཟད་ཐོབ་རྒྱང་

ཟད་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཐལ། རྟོན་དམ་པར་ངི་མ་སྐྱེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་དང་། སྐར་
མ་སྐྱེས་པ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་གཉིན་པོས་གོགས་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་ཐལ་པའི་ཕྱིར། དེའི་
རྒྱ་མཚན་ངི་མ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགག་
སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་སྐྱེས་ནས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོ་ཐོ་
པར་འདོད་ན། ཁོ་པོ་ཅག་གི་གཞུང་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ། །སྐྱེས་
དུ་བྱམས་པས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁས་སྲུངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྟོན་དམ་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱང་པོ་ལྗེའམ། རང་རིག་གི་ཆོས་ཡང་དག་པར་ཏེ། རྟོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། གཉིས་
པ་ལ་གསུམ་པས། སྐྱ་འགྲེལ་ནི། བཙུན་ལྟ་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། ཉན་མོངས་དང་། ཤེས་བྱའི་
སྤྱི་བ་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྲུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་པར་འདྲིན་པ་
མ་སྲུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་མེད་ན། འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་པས་ངོ་མཚར་ཆེ་པའི་གནས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པས་གསུངས་པ། ཅུ་བ་ལ། དངོས་སྤྱ་བ་གཞན་གྱིས་
བཏགས་པའི་ཆོས་བྱང་པོ་ལྗེའམ་རང་རིག་ཆོས་ཅན། དེ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྤྱོད་སྲུང་དུ་མི་རུང་བར་
ཐལ། དེ་རྣམས་རྟོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཡོད་དེ། གཉིན་པོས་སྲུང་ནུས་པ་ལ་
ལུལ་རྟོན་ལ་མེད་ཅིང་ལུལ་ཅན་འཁྲལ་པས་ལྷབ་པས་སོ། །ཆོགས་མེད་ཀྱིས།

རྟོན་ནི་རྟོན་དུ་བྱུང་བྱུང་ན། ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །

དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཁོ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འདོད་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཟད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
བདེན་པར་འདྲིན་པ་མ་སྲུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་མེད་ན། དངོས་འདྲིན་པ་སྲུངས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱི་བ་སྲུངས་
པར་བརྗོད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱམས་པ་ཁོ་པོས་མཚར་དུ་བཅིས་ཞེས་བ། བཞིང་ཆོག་གོ།

འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན། ལུལ་ཅན་སྲུང་ནུས་པར་བསྟན། ལུལ་

བདེན་པར་གྲུབ་ན། ལུལ་ཅན་སྤང་མི་ལུས་པར་བསྟན། དེས་ན་འགལ་བ་ཁས་སྦྱངས་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་སྟེ། བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅམ་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་ཆོས་བདག་མེད་
དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་པོ་ལྷ་ཆོས་ཅན། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དེ། སྤྲེའིང་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ལུབ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ལ། སྤྲེ་བ་དང་འཛིག་
པས་སྤྲོད་པས་ལུབ་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་འོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་
མི་རྟག་པས་སོ། །ལུང་ལས།

ཤེས་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག། སྤྲེའིང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དེས་དབེན་པའི་ལུང་པོ་ལྷ་དང་། སོགས་པ་ཁམས་དང་། སྤྲེའི་མཆོད་རྟེན་
འབྲེལ་སྤྲེ་བ་དང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་ཏེ། བདག་མེད་དོ། །སྤྲེ་བ་དུ་རྩེ་གཅིག་
དུ་སྒྲོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྒྲོམས་པས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་ཐོར་ཏེ། བདག་
འཛིན་སྤངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བ་སེམས་ཅམ་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། བསྒྲོམས་པའི་
འབྲས་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་བྱ་སྒྲོན་པོ་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དག་ཆོས་ཅན། ཡང་
དག་པར་ཇས་གཞན་དུ་བདེན་པ་མེད་དེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས།

ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྤྲོད་དེ་སྒྲོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ། རྟགས་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འཛིན་སྤྲུགས་གཅིག་
གོ། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་
ནི། གཞུང་འཛིན་དུས་གཅིག་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་སྟེ། རྟགས་པ། ངེས་པ་ནི། གཞུང་བརྟོགས་པ་
ལ། འཛིན་པ་རྟོགས་པས་ལུབ། འཛིན་པ་རྟོགས་པ་ལ་འང་གཞུང་བརྟོགས་པས་ལུབ་པའོ། །ཐོག་པ་ཆོས་
ནི། གཞུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་ཅན་རྟོགས་པས་ལུབ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པོ། །ལུབ་པ་མ་

བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་རྟགས་ཞུགས་སོ། །ཞེན། མ་ཞུགས་
 ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་དམིགས་པ་སུ། ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པ་སུ། རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་
 གྱི་གཞུང་བ་དམིགས་ཀྱང་འཛིན་པ་མ་དམིགས་པ་སུ། །ཞེན། རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་གྱི་གཞུང་བ་
 གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ལ་མི་སྤང་ངོ་། །ཀྱན་རྩིབ་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་སྤང་བྱེད་པ་ནི། བག་ཆགས་
 མཐུན་པར་སང་བ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་ཏུ་སྤང་བ་འདི་ནི། སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་
 བྱ་བར་རྟགས་ཏེ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་སྟེ། ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་
 བརྟེན་ནས་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟག་གོ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟགས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་ཡང་། སྤང་གྱི་བསྒྲོམ་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པོ། །གསུམ་པ་ལ། ལྷ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་
 བསྟན། དེ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། བསྒྲོམས་པས་ཚོལ་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། འཛིན་པ་བདེན་
 པ་མེད་དེ། གཞུང་བ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། འཛིན་པར་གཞུང་བས་བཞག་པས་སོ། །

གཞུང་བ་མེད་ན་དེར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིན་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བདེན་པ་མེད་དོ། །སྤུང་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སེམས་
 པས་བསྒྲོམ་ཞིང་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི། ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་རོ་བོ་
 ཡིན་སྟེ་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲོམས་པས་སེམས་ཅམ་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་
 པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གཉེན་གྱིས།

འདི་དག་རྣམ་ཅིག་ཅམ་ཉིད་ཅེས། །དེ་སྤུང་དུ་ནི་བསམ་ནས་སུ། །
 ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་མདུན་འཛིག་ན། །དེ་ནི་ཅམ་ལ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པ་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པའི་གསལ་ཚམ་
དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། དེས་དག་པ་འཛོལ་ལོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བ་མཐའ་བྲལ་བ་སྟུན། དེ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། དེ་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་
བྱལོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་བདེན་པའི་
ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་གས་དང་ཆས་ཀྱི་
རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་འབྲུང་ཡང་རྟ་སྒྲུང་གི་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་བཞིན་དུལོ། །ལྷ་
སྒྲུབ་ཀྱིས།

དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་བྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་མོར་དེ་མ་སྟེས། །

རང་གི་ངོ་མོར་གང་མ་སྟེས། །དེ་ལ་སྟེས་ཞེས་ཅི་སྒྲུང་བརྟུན། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན་སྒྲུང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་མཐའ་གཅིག་ཀྱི་དངོས་པོར་བཏགས་ཤིང་བདེན་
པའི་ངོ་མོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་མཐའ་
གཅིག་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པའི་ངོ་མོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་
མེད་པའི་བྱིར། ཡི་ཤེས་སྒྲིང་པོས།

དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བགག་མེད་གསལ། །ཞེས་སོ། །

སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། སོགས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་
པར་བདེན་པ་མེད་དེ། ཡང་དག་པར་དངོས་མེད་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
མཁའ་སྒྲུ་མ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུལ་དུ་བསྒྲོམས་
པས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོབས་ལྱུབ་ཅིང་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པ་ན། དཔེར་ན། མིག་དག་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རྟོར་བུ་
དང་། དདུལ་དང་། སོགས་པ་མེ་ལོང་དག་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཅར་གསལ་བར་མཛོང་བའི་ཤེས་པ་

བཞིན་ནམ། འོར་བུ་ལ་སོགས་ལ་ཤར་བའི་གཞུགས་བརྒྱན་བདེན་བས་སྤོང་ཡང་གསལ་བར་སྤང་བའི་
ཤེས་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་འདོགས་སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་འབྲུལ་བའི་མཆན་མ་སྟེ། རྒྱ་བདེན་འཛིན་མཐའ་དག་
སྤངས་བས་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ཡོད་
མེད་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གང་ཐག་སོ་སོ་རང་ཁོ་ནས་རིག་གི་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་
རུས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བསྟེན་ཅིང་གཞུང་མི་རུས་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་གང་གས་
དགའ་བ་དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲེའོ། །

འདི་ནི། སྤོབ་དཔོན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་དབུ་མའི་བྱ་བ་མཐའ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་མཉམ་
གཞག་དུ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་སྤང་བར་འདོད་ཀྱི། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་བྱལ་ལ་སྤོས་ཀྱང་
ཅིང་ཡང་མི་རྟོག་པ། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པར་སྤྱོད། །ཡང་
གཤེགས་ལས།

དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །མེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྒྱ་བར་བྱ། །

མེམས་ཅམ་ལས་ནི་འདས་ནས་ནི། །སྤང་བ་མེད་ལ་བརྒྱ་བར་བྱ། །

སྤང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་སོ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་པ་དེ་སྤྱེས་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དངོས་འཛིན་ཡང་དག་
པར་སྤོང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་ལམ་སྤོས་པའི་རྣལ་བསྟན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྟེན་པ་ནི། དངོས་སོ་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། མེམས་ཅམ་
ལྟར་ན། རྟེན་ཅིག་མའི་ཤེས་པ་རང་རིག་ཅམ་གྱི་ངོ་སོ་དང་། ཉན་ཐོས་ལྟར་གཞུགས་སོགས་ཤེས་བྱའི་
མཆན་ཉིད། བཅས་སོ་རྣམས་གས་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྤྱར་ན། དེ་དགག་པ་ནི། རང་རིག་དང་
གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་སྤང་དུ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་སོ་འཛིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་དངོས་སོར་ཡོད་པའི་བྱིར་བྱ་བ་
ཡོད་དེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་རྣམས་མེད་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་སོར་གནས་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྤང་དུ་

མི་རུང་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། དངོས་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆེ་གཉེན་པོ་
བསྟོམས་པས་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་བར་ཐལ། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་སྤང་
དུ་མེད་པའི་མ་འབྲུལ་བར་གནས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་རང་བཞིན་མེད་
རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་འཛིན་སྤང་བར་ངེས་པས་བསལ་ལོ། །འདིར་སྤྱིབ་པ་རྟག་པ་སོགས་སུ་
ཁས་སྤངས་ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་གཞོད་མ་ནས་ཡོད་པའི་མ་འབྲུལ་བར་ཁས་སྤངས་ཞེས་ཟེར་བ་
ནི། རྣམ་གྱིས་འདོད་དེ། སྤྱིབ་པ་སྤོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་མི་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་
ཡིན་བར་ཐལ། དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལྟོག་པའི་བྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དངོས་
པོར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་
བྱིར། ཁྲལ་པ་མེད་ན། ཡུལ་བདེན་པར་ཡོད་ན། ཡུལ་ཅན་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་ཁྲལ་པ་དེའི་བྱིར་དངོས་
སྤྱ་བ་གཞན་དག་གིས་ཤེས་སྤྱིབ་དངོས་འཛིན་སྤངས་པ་དང་། དངོས་པོའི་དམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། བན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ཁོ་ལོ་བྱམས་པས་མཆར་དུ་བཅིས་སོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཚུགས་
བསལ་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུགས་བརྟན་པོར་མཛད་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་
གྱིས་སྤྱང་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བར་སྤྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་
དོན་ལ་གནས་པའི་ཚུགས་འཆད་དོ། །

ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བལ་དུ་བསྟན། དེ་རྟོགས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་
བ། རྟོགས་ནས་ཐོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཉིན་འབྲེལ་མ་འགག་པར་སྤང་བ་འདི་ལ་དོན་
དམ་པར་མི་མཐུན་ཚུགས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད། གཉེན་པོའི་ཚུགས་གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པ་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་
པ་ཉིད་ལ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་

པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་ནས་བར་གྲོལ་ལོ། །སྤང་བར་

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ། །

སྒྲེ་མེད་ཟད་པ་མེད་བར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། །

ཉི་མ་སྒྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་སྒྲིན་བསལ་ལྟར། །

མ་རིག་ཐིབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། བརྟག་པའི་ལུལ། བརྟག་པའི་ཚུལ། བརྟགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བའི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་སོགས་སྤྱད་པ་འདེབས་བ་དང་། བདག་ལ་སོགས་བར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་དོ་ཐོར་སྤང་ནས་ཡོད་མ་སྤྱང་བས་སྤང་ཡོད་བསལ་བར་མ་བྱས། སྒྲོ་སྤྱད་དང་བྲལ་བ་གསུང་དུ་བཞག་པར་མ་བྱས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། བསལ་བཞག་ཡོད་ན། དངོས་པོ་མངོན་བར་ཞེན་པ་ལས་ཐོལ་བར་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བསལ་བཞག་གང་ཡང་མེད་ན། མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་ངོ་། །ཞེ་ན། མི་སྤྱང་སྒྲེ། གཤུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྩལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་དོ་ཐོ་ཉིད་ཡིན་བས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར།

དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་སྤྲུལ། །སྤང་བ་བསལ་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་འདི་ལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སོགས་པ་གཏོད་མ་ནས་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོ་ཐོར་བརྟག་ཅིང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་ན། བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱུ་མའི་སྤང་པོས་སྤྱུ་མའི་སྤང་པོ་གཞན་ཞིག་པམ་པར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱེས་ན། སྤྱིལ་བ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལས་ནས་བར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་འཛིན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཐོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱི་མའི་རྒྱལ་པོས་སྤྱི་མ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་པམ་བྱས་ལྟར། །

གང་དག་གིས་ནི་ཆོས་མཐོང་བའི། །རྒྱལ་སྤྱི་པ་དེ་དག་རྒྱལ་མེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་གྱི་རོ་ཤོ་དང། དེའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་པམས། སྤྱི་
འབྲེལ་འི། རྒྱལ་དེ་ལྟར་མདོས་མ་ཐེན་པས་ཞར་ལ་འོངས་པའི་དོན་ཆོགས་བཅད་གསུམ་བཟོད་ནས་
རྣམ་མ་དགུས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རོ་ཤོ་ཉིད་སྟོན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། ལུལ་ལུལ་ཅན་གཉིས་པམས། དང་པོ་ནི། བསྐྱུས་ཞེས་ཤང་རོ། །གང་དུ་ན། སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་རེ་འེན་དུའོ། །གང་ན། པར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་གཞན་ལྟ་པོ་དེ་དག་གོ། ཇི་ལྟར་
ན། པན་ཚུན་ཀྱི། གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པར་རོ། །ལུལ་ཅན་ནི། བསྐྱུས་པ་དེ་ཅེ་སྤྱིར་སྟོན་པའི་
སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་བསྐྱུས་ཞེས་ཤང་རོ། །གང་ན། པར་ཕྱིན་རེ་རེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །གང་གིས་ན། དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་སོ། ཇི་ལྟར་ན། བྱེད་གས་
ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ལུལ་ལུལ་ཅན། སྤངས་པའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བསྐྱུས་ཞེས་ཤང་རོ། །གང་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་དག་གོ། །གང་དུ་ན། སྤྱིན་པ་
ལ་སོགས་པའི་རོ་ཤོ་རེ་རེ་འེན་དུའོ། ཇི་ལྟར་ན། སྤྱི་མ་གོ་སྤྱི་པ་ཏུ་བསྐྱུར་པ་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་རེ་རེ་ལ་
དུག་དུག་ཆང་བར་རོ། །ལུལ་ཅན་ནི། དེ་ལྟར་པར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་བྱེད་གས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བསྐྱུས་པ་འོངས་གསུམ་
རྣམ་པར་དག་པས་ཕྱིན་དུག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དུག་ཆན་དུག་གི་རྣམ་པ་སོ་དུག་ཅན་སྤྱི་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཅེ་སྤྱིར་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་དེ་སྤྱིས་པ་ན་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱེད་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་སྤྱི་པའི་པག་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པ་འཛོལ་པོ། །གསྐྱང་འཛིན་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཀྱི། རེ་རེ་ལ། ལ་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་དུག་ཏུ་འབྱུར་
ལ། དེ་ཡང་། འདོད་ཁམས་ན་སོ་དུག་གསུགས་ཁམས་ན་སོ་དུག་གསུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་སོ་དུག་

ཡོད་པའི་གཞུང་འཛིན་གྱི་ནུས་རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལུབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་
རྟོན་མོངས་ནམས་བསྐྱས་བས་སོ། །རྟགས་བྱལ་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྟེས་ན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་བ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཛོམ་བས་སོ། །

དུག་པ། སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། སྒྲིམ་ཞེས་པར་ངོ་། །གང་གི་ཕྱིར་ན། མཐོང་ལམ་
གྱི་རྟོགས་པ་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །གང་ན། མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ངོ་། རི་ལྟར་ན། མཉམ་
རྒྱུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་པ་སྤྱི་བཅད་པས་གསུངས་སོ། །ཅ་
བ་ལ། མཉམ་རྒྱུས་གཉིས་ལས། མཉམ་གཞག་ནི། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་མཐོང་སྤང་གི་འཛིགས་པ་
མེད་པས་མེད་ཀྱི་ནུས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན། རྒྱུ་མས་འཇུག་དགུ་ལ་སྒྲིམས་
པར་འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྒྱུ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། མཐར་ཁྱིམ་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་
འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་ནས་པར་བྱེ་ཞིང་མེད་ཀྱི་ནུས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་
གོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པར་ངོ་། །གང་གི་ཆེ་ན། སྒྲིམས་པར་ཁྱེགས་ནས་དེའི་རྒྱུ་
སྟེ། །གང་ལ་ན། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལའོ། །རི་ལྟར་ན། གུན་ནས་
རྟོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱུ་བྱང་གི་ལུགས་མཐུན་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་ངོ་། །མདོ་ནི། མ་དུག་
པའི་རྟོན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་ཅེས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱུང་པ་ནི། སྦྱིར་དབྱུ་མ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་ཡོད་
ཀྱང་། འདིར་དངོས་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་ལ། དེ་ལའང་སྤྲད་ཅིག་མ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་དང་། གནས་
སྐབས་པ་དང་། རྒྱུ་ཆགས་པ་སྟེ། བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
པོ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་སྟེས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་གཞི་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་གང་ཞིན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན། རྟོགས་མེད་ཀྱིས་
བརྒྱད་བཤད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་ལས་མིག་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་
དང་། ས་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སོགས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་དང་། ས་པོན་ལས་སྤྱ་བྱ་དང་དེ་ལས་
སྤོང་བུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཤིའི་ལོ་རྟོག་འབྱུང་བའི་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་རྩ་འབྱུང་
བ་སོགས་འཛིག་པ་དང་འཆགས་པའི་དང་། །ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ཟས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་
ཟས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་དང་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དང་། ཆོགས་ལམ་ལས་སྦྱོར་ལམ་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དང་། བསམ་གཏན་
ལས་མངོན་ཤེས་སོགས་མཐུ་སྦྱབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་བཞག་པ་སྟེ། ཆེ་འདིའི་བྱང་པོའི་རྒྱ། ཆེ་སྔ་མའི་ལས་
ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་ཉོན་མོངས་པ་དེ། ཆེ་འདི་ལ་ལྟོས་པའི་ས་རིག་པ། ཉོན་མོངས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་ཆེ་འདིའི་བྱང་པོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ནི། འདུ་བྱེད་པ། མའི་མངལ་དུ་ཡིད་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་བྱང་པོ་ལྟ་ཆོགས་པ་ནི། རྣམ་
ཤེས། མཆོམས་སྦྱར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མཆེད་དུག་དོད་ཀྱི་བར་
ནི། མིང་གཟུགས། དུག་དོད་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྟངས་པའི་བར་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དུག་སྐྱེ་མཆེད་
དང་སྟངས་ནས་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་འོ་ཤེས་ཀྱི་བར་ནི། རེག་པ། ཤེས་ནས་འབྲིག་པ་སྦྱོང་མི་ལུས་ཀྱི་
བར་ནི། ཆོར་པ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་
ནི། མེད་པ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཞོབ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱལ་པའི་དུས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི། ལེན་པ། རྒྱལ་
པའི་དུས་ན་སྟེ་བ་སྟེ་མ་འབྲུབ་པའི་ལས་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ནི། སྟིང་པ། དེ་ནས་ལས་དེས་སྟེ་བ་
གཞན་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ནི། སྟེ་བ་གཞན་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཡང་སྟེ་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་
སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྟེ་བ་གཞན་དེའི་མིང་གཟུགས། སྟེ་མཆེད་དུག་རེག་པ། ཆོར་པའི་བར་ནི། སྟེ་
བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཤ་ཤིའོ། །དབྱིག་གཞེན་གྱིས།

མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྒྲིན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྒྲིན་ལས་ཀྱི།
 རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྒྲིར་ཕྱང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་གཞུགས་ནི་དེ་མཛན་ཆད།
 སྒྲི་མཆེད་རྒྱག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ།
 རེག་པ་བདེ་སྒྱག་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱ་ཤེས་རུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ།
 ཆོར་འཐིག་ཚུན་ཆད་མེད་པ་ནི། །ཡོངས་སྒྲིད་འཐིག་པའི་ཆགས་ཅན་གྱི།
 ཉེ་བར་ལེན་པ་མོངས་སྒྲིད་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་རྒྱག་པ།
 དེ་སྤྱིད་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འབྱུར་བའི། །ལས་དེ་ཉིད་ན་སྤྱིད་པ་ཡིན།
 ཉིང་མཚམས་སྒྲིར་བ་སྒྲེ་བ་ཡིན། །ཆོར་བའི་བར་ནི་གཤི་ཡིན།
 འདིར་ནི་གནས་སྐབས་བར་འདོད་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞེ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བསྒྲུ། དེས་པ་བསམ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྒྱན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྟགས་མེད་ཀྱིས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་
 རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རུས་པའི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་
 སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱན་ཐོ་སྒྲིན་དུ་གཏོང་བའི་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་
 རྒྱན་ཡོད་ན་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེས་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་དབང་ལྷག་གིས་ཐོ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས་
 བྱས་པ་སེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བའི་རྒྱན་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་གི་སྤར་མེད་གསལ་དུ་
 སྒྲིས་པ་མི་རྟག་པའི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་དེས་གཙོ་པོ་སོགས་རྒྱ་རྟག་པ་ལས་སྒྲིས་པ་སེལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཡོ་བ་མེད་ཅིང་མི་རྟག་དུ་ཐེན་ཀྱང་རྒྱན་གང་རྩང་ལས་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་
 འབྱུང་གི་འབྲས་བྱ་དེ་སྤྱིད་རུས་པའི་རྒྱན་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་རྟོག་པ་སེལ་ལོ། །འདི་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པས་གོང་མ་གསུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡང་ཡིན་ནོ། །མཚོན་བྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚོན་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཅིང་
 ནི། རྒྱན་ལ་རྒྱན་ཅིང་འབྱུང་བ་སྟེ། སྤར་གྱི་རྒྱན་གསུམ་མཐུ། རྒྱན་འདས་པ་དང་མ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་

[illegible]

ལྷིག་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། ཁྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །

རྩོགས་མེད་མེད་དང་གསུམ་གཅོད་མེད། །ཉེ་བར་སྤྱོད་མེད་སྤྱད་པའི་མེད། །

སྒྲོལ་བའི་སྒྲིམ་དང་མདོན་དུ་བྱེད། ། དུ་མའི་སྒྲིམ་ནི་འགྲོ་ཞིང་མོངས། ། ཞེས་སོ། །

གཤམ་པ་ལ། དེའི་བ་དང་། བསྐྱ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རོ་པོ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་དེའི་བ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆུང་དུ་ལྷུང་
བ་ནི། ལ་རིག་བ་ལྟེ། དེ་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མྱོངས་པ་དང་། དེ་མོན་ལ་མྱོངས་པ་གཉིས་སོ། །ལ་རིག་
ལས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལུས་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བྱས་ཤིང་
བསགས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ལ་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་
ལས་གསུམ་སོ། །ལས་དེའི་ས་པོན་བསྐྱོས་པའི་སེམས་སམ། ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ནི། ལྷ་
ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཤེས། ཆེ་འདིའི་ཕྱང་པོ་ལ་
ཉིང་མཆོངས་སྐྱར་པའི་རྒྱར་སྐྱར་པ། སྟེང་པའི་ཤོགས་བྱེད་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་གནས་པའོ། །འབྲས་ཕུའི་རྣམ་
ཤེས་ནི། ཆེ་འདིའི་ཕྱང་པོ་ལ་ཉིང་མཆོངས་སྐྱར་པ་ན་མངའ་དུ་ལུས་བྱུང་སྟེ། མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་

པ་ནས་ཀྱི་ཤིང་པར་དུ་མིང་གཞུགས་དང་མཐུང་ཁྱིམ་ལྟར་པན་ཚུན་བརྟེན་ཏེ་གནས་པའོ། །དེ་དུས་ཀྱི་
 ལུང་པོ་ལྷ་མིང་གཞུགས་ཡིན་ལ། མིང་པ་ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་བཞི། གཞུགས་པ་
 འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་སྒྱུར་བ་གཉིས་མོ། །མིང་གཞུགས་འཕེལ་བས་རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་སྒྲོར་
 ལྟར་བ་ནི། སྒྲེ་མཆེད་དེ། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་གཤོ། །དེ་རྣམས་སྒྲིན་པ་ལས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
 གསུམ་འདུས་པ་ལས་སྒྲེས་པ་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འཛིན་པ་ནི། དེག་པ་སྒྲེ། ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱ་གསུམ་མོ། །དེ་ལས་སེམས་གཏུང་སོགས་སྤྱུ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ནི། ཆོར་བ་སྒྲེ། དེ་ལ་བདེ་སྤྲུག་བཏང་
 སྒྲེ་རྣམས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་མི་འབྲུལ་བར་འདོད། དུམ་ལས་འབྲུལ་བར་མཛོན་བར་
 འདོད། བཏང་སྒྲེ་རྣམས་ལས་གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པ་སྲིད་པ་སྒྲེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ལ་སྲིད་པ་གསུམ་
 མོ། །དེ་ལས་གང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པས་སྒྲོར་བ་ནི། ལེན་པ་སྒྲེ། དེ་ལ་འདོད་
 པའི་ཉེར་ལེན། ལྷ་བའི་ཉེར་ལེན། རྒྱལ་ཁྱིམས་དང་བརྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན། བདག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་ཉེར་ལེན་
 བཞིའོ། །དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ས་མོན་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་བས། འབྲས་བུ་སྒྲིད་པ་ལ་མཛོན་སྤྲུམ་
 དུ་ཕྱོགས་པ་ནི། སྲིད་པ་སྒྲེ། འདིས་བར་མ་ཆོད་བར་ཡང་སྲིད་བར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་སྲིད་པ་སྒྲེ། དེ་
 ལ་སྒོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། སྒྲེ་བའི་སྲིད་པ། འཆི་བའི་སྲིད་པ། བར་དོའི་སྲིད་པའོ། །དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 དང་མིང་གཞུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ལུང་པོ་ལྷའི་རྒྱན་གསར་དུ་འབྱུང་བ་སྒྲེ་བ་སྒྲེ། སྒྲོང་དང་། མངལ་
 དང་། ཀཤེར་དང་། རྩམ་ཏེ་སྒྲེ་བ་བཞིའོ། །དེ་ལས་ན་ཆོད་འལྱར་བ་ནི། ཀྱ་བ་སྒྲེ། ཆོད་དང་། དབང་པོ་
 དང་། གཞུགས་དང་། སྒྲོབས་དང་། འཕྲུལ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བདེ་བ་འལྱར་བ་སྒྲེ། བདུན་ནོ། །དེ་
 རྣམས་ལུང་པོ་འཛིག་པའི་ཆོ་བདེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཤི་བ་དང་། འཆི་བའི་གནས་སྤྲུལ་གཉིས་ཀའི་བ་སྒྲེ། དེ་
 ལ་དུས་དང་། དུས་མིན་གཉིས་མོ། །ཀྱ་ཤི་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། ཀྱ་བ་མེད་པར་འཆི་བ་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་རན་དང་། སྒྲེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་། དུམ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཕྲུག་པ་
 རྣམས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་གཞག་སྒྲེ། འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་ཞིང་འཆི་བས་གདོན་མི་བྱ་བར་འབྱུང་བ་མིན་
 ཞིང་། གོ་རིམ་ཡང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་དེ་དེས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་དེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་དང་། རིམ་
 པ་བཞིན་སྲིད་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱ་སེམས་ཅན་དག་རྣམ་

བར་འབྲེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཆིང་པ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་
ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷུ་ལ་བྱི་
ཡོངས་སྒྲིང་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུད་པ་དང་། སྒྲི་བ་དང་། ཡོངས་སྒྲིང་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུད་
པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་བ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་
དུ་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མིང་དང་གཞུགས་དང་སྒྲི་མཆེད་དུག་དང་རེག་པ་དང་ཆོར་བའི་རིམ་གྱིས་
སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །ཤ་ཤི་ནི། ཡང་དང་ཡང་ན་ཆོད་འགྲུར་པ་དང་། སྒོག་
འགྲུར་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བདུན་དང་། ཡན་ལག་བཞི་དང་། ལམ་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
གཉིས་སུ་བསྟར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིན་ཅེ་ལོག་གི་རྒྱ། གཉིས་པ་འདེབས་པ། གསུམ་པ་ཁྲིད་པ། བཞི་
ལྷ་གཉིས་ཀྱང་འཛིན་པ། དུག་བདུན་གཉིས་ཉེ་བར་སྒྲིང་པ། དེ་ནས་གསུམ་ལྷད་པའི། ཐ་མ་གཉིས་སྒྲི་
བའི་རྒྱ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་ཉོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ།

རྣམ་བདུན་ཡང་དག་མིན་ཉོག་ལས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལོག་བཞི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལོག་
གསུམ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཐ་མ་གཉིས་མངོན་པར་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་གོ། གསུམ་
པ་ནི། མ་དེག་པ་སྟེད་པ་ལེན་པ་རྣམས། ཉོན་མོངས་པའི་ལམ་དང་ཉོན་མོངས་པ། འདུ་བྱེད་སྲིད་པ། ལས་
ཀྱི་ལམ་དང་། ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ། ལྷག་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་ལམ་དང་། ཆེད་ཉོན་མོངས་
སོ། །ཐོགས་མེད་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་དོ། །ལྷ་སྒྲུབ་གྱིས།

དང་པོ་བརྒྱད་པ་དག་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཉེ། །

ལྷག་མ་བདུན་ནི་དུཤ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།

ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབྱུས་མེད་པ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ནི། རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་། ཆེད་ཉོན་མོངས་ནི། འབྲས་བུའི་ཉོན་མོངས་ཏེ། སྤྱག་བཤེན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ།

རྣམ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །ཞེས་སོ།

བཞི་པ་ལ། གོ་རིམ་དང་། ཐ་དད་དང་། རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་ངེས་པ་བསམ་བ་དང་། ལུགས་མཐུན་ལུགས་མི་མཐུན་བསྟན་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། ལུགས་མཐུན་གྱི་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་གྱི་གོ་རིམ་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྲ་སྤྲ་མ་ལས་བྱེ་མ་བྱེ་མ་སྐྱེ་བས་དོན་ལ་སྐྱེ་རིམ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་མོངས་པ་ལས་དང་པོ་དྲུག་འབྱུང་བ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་རྗེས་ཆོར་བ་ལ་སྐྱེད་བ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱེ་མ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པའི་རྒྱུ་གྱི་རིམ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉོག་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྟོག་ལྡན་གཅིག་གིས། ག་ཤི་དུམ་པར་རིག་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་འགག་པས་འགག་པར་རྟོགས། དེ་ཡང་སྲིད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་བར་སྤྲ་སྤྲ་འགག་པས་འགག་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། བཤེན་བཞིའི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མའི་ལུགས་ཀྱིས། རོ་ཤོ་གཅིག་ལ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད། བནས་སྐབས་མ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་ཁོན། རྒྱུ་ཆགས་བསམ། འཕེན་བ་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ། སྐྱེ་བ་སྤྲ་སྤྲ་མ་ནས་འདྲིར་འཕངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མདོན་བར་འབྲུབ་བྱེད་དང་། ལྷག་པའི་ཡན་ལག་ཐ་དད་དེ། ཆེ་འདྲིའི་ལས་ཀྱིས་བྱེ་མ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་བཞི་པོའི་ནང་ཆོན་རྣམས་རོ་ཤོ་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཅི་རིགས་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་པ་རྣམས་ལེས་པོའི་བདག་རྒྱུན་དུ་འབྱུར་ཞིང་། རིག་པའི་དམིགས་རྒྱུན། བདག་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གསུམ་དུ་འབྱུར་རོ། །ལེས་པོ་རྣམས་ནི། ལེས་པོའི་བདག་རྒྱུན་དང་། རིག་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་དུ་འབྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱུན། རང་རང་གི་ས་པོན་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་ས་སྤེར་བཤད་དོ། །ཀུན་ལས་བདུས་སུ། སྤྲ་སྤྲ་མའི་རྒྱུའི་རྒྱུན་དུ་འབྱུར་བའང་བཤད་དོ། །འོ་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེན། གཅོ་ཆེ་བ་ལ་

དགོངས་པས་སྒྲིམ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དང་། རྣམ་བྱ་གི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གོ། དང་པོ་ལ། སྤར་བཞིན་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། ལུགས་འབྱུང་དོ། །འདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ། ཁ་མི་དང་། ཁ་མི་གུན་འབྱུང་དང་། ཁ་མི་འགོག་པ་དང་། ཁ་མི་འགོག་པ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ནི། ལུགས་ལྡོག་གོ། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་སོགས་ནི། ལུགས་འབྱུང་དོ། །གང་འགག་པས་ཁ་མི་འགག་སྐྱེ་བ་འགག་པས་ཁ་མི་འགག་གོ། གང་འགག་པས་སྐྱེ་བ་འགག་སྤིང་བ་འགག་པས་སྐྱེ་བ་འགག་ཞེས་སོགས་ལུགས་ལྡོག་གོ། འགྲེལ་པ་ལ། མཉམ་ཆེས་གཉིས་ལས། མཉམ་གཞག་ནི། སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཅེས་བྱུང་དོ། །གང་ན། མཐོང་བའི་ལམ་བཟོད་བ་ཐོབ་ཟིན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེའོ། །གང་ལ་ན། སང་གི་རྣམ་བསྐྱངས་ལའོ། །དེ་སྐོར་རྣམ་བསྐྱངས་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སྟོམས་འཇུག་དགའའི་རོ་མོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཅན། སྐོར་རྣམ་པར་བསྐྱངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡང་དག་པར་རྟོག་ཅེས་བྱུང་དོ། །གང་གི་ཆེ་ན། ལུགས་ནས་དུས་བྱིས་ཆེས་ཐོབ་ཏུའོ། །གང་ལ་ན། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །སོགས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགག་པས་ཁ་མི་འགག་གོ། སོགས་པ་སྤིང་བ་འགག་པས་སྐྱེ་བ་འགག་གོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོན་སྒྲིམ་པའི་ལམ། སྤར་བྱ་རྣམ་རྟོག་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤར་འབྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་བྱུང་དོ། །གང་ན། སྤར་བྱ་སྤངས་པ་དང་། ཆ་ཆ་མེད་ན། ཡོན་ཏན་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་རྟོན་ཡང་ཡིན་ལ། ཅེས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་སྟོམས་འཇུག་དགའ་བསུས་ཏེ། དེ་ཐོང་ཀླུ་གྱིས་བསུས་པས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པ་དེའོ། །གང་དུ་ན། ལུ་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་ལས། ཅེས་སྒྲུབ་བཟོད་

ནས་དེའི་ཆེས་སྤྱོད། །དེ་དང་པོར་སྒྲོན་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲོམ་སྤང་སྤྱོད་བ་དང་། མོགས་པ་
ཡོན་ཏན་བསྟེན་པ་ནི། རྟེན་སྒྲོམ་ལས་གྲུབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་པོར་བཤད་
ན། གཞན་གཉིས་ཀྱང་པོ་སྒྲུབ་པས་སོ། །ཅུ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཅོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོར་
བ་སེལ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀླུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་པ་འཇུག་
དགུ་ལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་གཞི་ཅམ་དང་། བྱད་པར་ཅན་དང་། ཆེས་བྱད་པར་ཅན་གོ། །དང་
པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་རེ་རེ་བཀལ་ནས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། རྒྱུ་པ་
གཉིས་སུ་སོང་བའི་ཡ་གྲུལ་སོང་བ་དང་པོ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འཕྲོ་ནས་འགོག་པ་ལས་ལངས་ཏེ་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་གཅིག་བཀལ་ནས་གཉིས་པ་ལ། དེ་ནས་འགོག་
པ་ལ། དེ་ནས་གཉིས་བཀལ་ནས་གསུམ་པ་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་གསུམ་བཀལ་ཏེ་བཞེ་པ་
ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་བཞེ་བཀལ་ཏེ་རྒྱུ་མཐའ་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷ་བཀལ་
ཏེ་རྒྱུ་མེས་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་དྲུག་བཀལ་ཏེ་ཅི་ཡང་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་
བདུན་བཀལ་ཏེ་སྤྱད་ཅེ་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །འདིར་སྒྲོམས་འཇུག་བརྒྱུད་ཀྱི་འཕྲོ་ལ་འགོག་པ་
དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། དགུ་པ་ལ་མི་རྒྱས་ཏེ། འགོག་པ་ལས་འགོག་པར་ལྷང་བ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །དེས་ན་ཏེ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷགས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལངས་ནས་སྤྱད་ཅེ་ལ། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་
སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་གཞན་མིན་པ་གཅིག་གིས་མཆོམས་བརྒྱུད་སྟེ་བརྒྱུད་བཀལ་
ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལ་གནས་པ། སོང་བ་རྒྱུ་པ་གཉིས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོང་བ་གཅིག་སྟེ། དེའི་འཕྲོ་ནས་གཅིག་བཀལ་སྤྱད་ཅེ་ལ། དེ་ནས་འདོད་མེམས། དེ་
ནས་གཉིས་བཀལ་ཅི་ཡང་ལ། དེ་བཞེན་དུ་བརྒྱུད་བཀལ་ནས་དང་པོ་ལ། དེ་ནས་འདོད་པའི་མེམས་ལ་
གནས་པ་ནི། མཉམ་གཞན་དང་ཆེས་ཐོབ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ལ་ནས་འགྲོ་བ་ནི། ཐོད་ཀླུ་གི་སྒྲོམས་
འཇུག་གོ། མདོ་ནི། སེལ་རྒྱུ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་ཐོད་ཀླུ་
གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདྲ་བའི་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པས་ཐོང་ཤལ་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཏུ་འགལ་
ཞེ་ན། སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལོ་འཛོ་བ་ལ་སྒྲིམས་འཇུག་ཏུ་བཏགས་པའི་བྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཡང་། ཉན་
ཐོས་བསམ་གཏན་བཞི། གཞུགས་མེད་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་ཟག་བཅས་ལ་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། དེ་
ནས་སྤྱང་ཅེ་དོར་བ་བདུན་པོ་ལ་རེ་རེ་བར་དུ་བོར་ནས་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། ཟག་མེད་བདུན་ལ་
ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། རེ་རེ་བོར་བའི་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བདུན་པོ་
སྟེ་ལ་བ་ལ་རེ་རེ་བོར་བའི་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

ས་བརྒྱད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་དང་། །གཅིག་བཤལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། །

རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཐོང་ཤལ་གྱི་ནི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན། །

ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཟེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲིམས་འཇུག་མིང་འབྲེལ་དང་། རོན་མི་
འབྲེལ་སྟེ། ལྷ་ཡ་སྟུ་དང་། ལྷ་ཡ་སྟུ་སྒྲིམ་ཆུངས་ཀྱང་དོན་བྱ་རོག་དང་། འོ་ཐུག་མི་འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་
ནི། འཕགས་པ་དང་བློ་རྒྱུ་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྒྲིབ་དཔོན་དང་མི་མཐུན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ལ། སྒྲིམས་པར་
འཇུག་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། གང་། གང་ལ། ཇི་ལྟར། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་
སྒྲིམ་ལམ་པ་རྣམས་ནི་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཞུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དགྲུ་ལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིམས་འཇུག་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་ཇི་ལྟར་འདྲོད་པ་བཞིན་ལན་མང་དུ་འཇུག་པ་
སྟེ། འདི་ལ་སྦྱར་དངོས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། འགོག་པའི་བར་དུ་
སོང་ནས། དེའི་འགྲུ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུགས་
དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་གཞི་
ཅམ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཆེས་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམས་འཇུག་དགྲུ་ལ་ལུགས་དང་
མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ཀྱིས་ཡར་སོང་ཞིང་། མར་འོང་བ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ནས་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམས་འཇུག་རེ་རེ་དང་། འགོག་པ་རེ་རེ་སྟེ་ལ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མེན་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱི་བར་ལ་འཇུག་དེ་ལས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྤྲོད་ཅེ་ལ་དམིགས་ཏེ་འཇུག་དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྲོད་པ་ནས་བར་ཤེས་པ་ཐུན་མཚམས་གྱི་ངོ་ཐོར་གཞག་ནས་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ལངས་ཏེ་ནས་བར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་རེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་དུ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལ་རུད་རུད་སྟེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་དུ་འགོག་པ་གཅིག་བྱ་ཐོར་བ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མེན་གྱི་སྟེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་གཉིས་པོར། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་ཐོར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །མར་འོང་ལུགས་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་ནས་སྤར་གྱི་དེ་ལྟར་གཅིག་པོར། གཉིས་པ་ལ་འདོད་སེམས་སྟེ་ལ། སོགས་པ་གཉིས་པོར། གསུམ་པ་ལ་སོགས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་མཉམ་རྗེས་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ལ་པའི་སྟོན་ནས་འགྲོ་བས་ན་མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཐོད་ཀླས་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གོ།

བཞི་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་ལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དབང་ཐོབ་པ་ཉིད་གྱིས་མཚན་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྤར་ནི། རྩལ་དེ་ལྟར་སྟོས་པའི་ལམ་བཟོད་ནས་དེ་ལ་སྤར་བྱ་སྤར་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་སྟེ་ཆོག་པ་རྣམས་པ་བཞི་བཟོད་དགོས་པས་དེ་སྟོན་ནོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་གོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་པ་དང་། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤར་འབྲེལ་ནི། རེ་ཞིག་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དགུ་སྟོན་ནོ། །ཅི་བ་ནི། རྟོག་པའི་ལུལ། ངོ་པོ། སྤར་ཏེ་བཤད་པ། དེའི་གཉེན་པོ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གཉིས། གང་ཟག་གཅིག་ཡོན་ཏན་གསུམ། ལས་གསུམ་སྟེ། དགུའི་མཇུག་དུ་བ་སྤར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། དང་པོར་འཇུག་བར་བུའོ། །ཞེས་རྟོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་

ནི། མཚན་གཞི། འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་མཚོན། དཔེགས་ལུལ་འདུག་བྱ་ལ་དཔེགས་ནས་བདག་གིས་
 འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟུན་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། ལ་འདུག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིམ་
 ཏེ། མདོར་བསྟུས་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། མདོ་
 ནི། མདོ་དང་རྒྱས་པས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་བཀྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ལ་མི་སྦྲོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་
 སུ་མ་བརྒྱང་ཡང་བསྟན་པ་སྟོན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་པ་མེད་ཅིང་བརྒྱང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་
 སེམས་ལུལ་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཐལ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ལ་
 སྦྱོད་པ་དེ་ལ་ཐན་ཡོན་འདི་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་སྦྱབ་པ་ཐུན་མོང་གི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 སོགས་ཏེ། མདོ་ནི། ཡུམ་མདོན་པར་སྦྱབ་པ་དང་ཞེས་སོ། །དུས་གསུམ་པ་ཡུམ་སྟོན་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་སོགས་ཏེ། མདོ་ནི། ཡུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཐན་ཡོན་འདི་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 སོ། །ལེགས་པའི་ལམ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། ཞི་བ་ལ་སོགས་པས་མུང་འདས་སུ་སྦྱར་བའི་ལམ་སྟེ། མདོ་
 ནི། སྤྱིང་པོ་མེད་པས་ཡུམ་ལ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོང་ཉིད་སྦྱབ་པའི་མཛོང་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། ལྷས་
 མཁའ་སྦྱང་པ་ཉིད་ཏུ་མདོན་པར་སྦྱབ་པས་ཡུམ་མདོན་པར་བསྦྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོང་ཉིད་སྦྱོན་
 པའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། ལྷས་མཁའ་སྦྱང་པ་ཉིད་ཏུ་སྦྱོན་པས་ཡུམ་ལ་བསྦྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

པཞི་བ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིམ་པས་སྦྱོང་བས་དེའི་རྣམ་པའི་སྦྱོང་
 ལུལ་ཅན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ལ། རྟོག་པའི་ལུལ། རྟོག་པའི་རྩོམ། རྟོག་པའི་གཉེན་པོ། རྟོག་པའི་དབྱེ་ཁུངས་
 དང་བཞིའོ། །འོག་མ་གསུམ་ཡང་འདི་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་
 དབང་རྟོན་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་ཆོས་མདོར་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་རྟལ་
 རྗེས་སུ་འཛིན་པས་ཆོས་རྒྱས་པ་དང་། སྟོན་པས་རྗེ་སྐད་བཤད་པ་དོན་ཕྱིན་དུག་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྦྱབ་
 པར་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་སྟེ། ཡོངས་སུ་མ་བརྒྱང་ཡང་རྟོག་པ་བརྒྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་རྒྱ་ལས་རྒྱང་བ་དང་། རང་གི་ངང་གིས་འགག་བཞིན་གྱིས། དོན་དམ་པར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉོན་
 མོངས་དང་ཐལ་བ་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ན་ཉོན་མོངས་སྟེ། པའི་རྒྱ་དང་མི་
 ཐུན་པས་སྟེ། པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཛོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་

རང་བཞིན་གྱིས་བྱམ་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
མེད་པས་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་དབར་ཡིན་པས་ཡ་མ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པས་སྤྱང་འདས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་
དང་། སྦྱང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་རྟོགས་གྱིས་ཡུམ་མངོན་པར་སྦྱབ་པ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་ལམ་
དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བྱེད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོམ་ལམ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་སྦྱར་མ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞུང་བར་
ནས་བར་རྟོག་པ་དང་བོའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདིར་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་
སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། དུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ནས་པ་དགུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་གཞུང་རྟོག་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཞུང་བའི་ནས་
རྟོག་གཉིས་པ་སྟོན་ནོ། །ཅ་པ་ལ། དུལ། རོ་པོ། སྤྱང་ཉེ་བཤད་པ། སྐབས་གང་དུ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ཚུགས་ལམ་གཉིས། སྦྱང་ལམ་གཅིག་མཐོང་ལམ་གཅིག་སྒྲོམ་ལམ་གཅིག་མི་སྦྱོབ་ལམ་གཅིག་དེ་
དག་ལས་ཐོག་པ་དང་། བསལ་བྱ་སྟེ། དགུ་ལ་མཇུག་ཏུ་ལ་སྤྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་རྟོག་གཉིས་
པ་ཐོག་པ་གཞུང་རྟོག་ཏུ་སྟེན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་དག་མཆོན་གཞི། ཐོག་པ་གཞུང་རྟོག་ཏུ་མཆོན། ཉན་རང་གི་ཆོས་ལ་
དམིགས་ནས་ཐོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུག་པ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་དེ་ལ་ཐོག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་
སྤྱང་ཉེ། ཚུགས་ལམ་དུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་
བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བཤེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྦྱང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ། །ཞེས་ཡིད་
ལ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྦྱང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱང་ལམ་པ་ཐེག་དམན་
རང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་
མི་འབྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་པ་ཐོག་པ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་ཐོབ་བྱང་ཡིད་ལ་མི་

བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་འདོར་བས་ཡུམ་པ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་པ་གཞུགས་སོགས་སུ་དཔེགས་ཏེ་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྒྲོམ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་མཁའ་ཉིད་འཛོལ་བམ་ཞེས་སོ། །མི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་སྒྲོམ་པ་གཞུགས་པས་དཔེགས་བཅས་སུ་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མ་བསྒྲོམས་པས་རྣམ་མཁའ་ཉིད་འཛོལ་བམ་ཞེས་སོ། །སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་དེ་དག་ལས་ལྷོག་སྟེ་བར་ཆད་ཡོད་མེད་འདྲེས་མར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྒྲོམ་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་སྒྲོམ་པ་ཡང་མ་ལགས་པས་རྣམ་མཁའ་ཉིད་འཛོལ་བམ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་བཞིན་གྱི་དོན་མིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་ཞེས་ཀུན་གྱི་མགོར་སྒྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐག་མེད་གྱི་ཡི་ཤེས་དང་། སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་སོགས་འཕྲུག་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་བས་དེའི་ཡུམ་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་རོ། །འགྲེལ་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་དག་གི་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སོགས་པ་ཐབས་མཁས་སྤྱིར་རྗེ་སོགས་དང་བྲལ་བས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དཔེགས་པའི་བསོད་ནམས་འཁོར་གསུམ་དག་པས་བྱང་བར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤྱིར་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་སྒྲོང་ལམ་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དེའི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་རེ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེའི་ཐེག་པའི་འབྲས་བྱ་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཡུམ་སྦྱབ་ཅིང་སྒྲོབ་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་བ་སོགས་སུ་དཔེགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་གྱིས་གཞུགས་སོགས་སུ་དཔེགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་དང་། གཞུང་བ་སོགས་དཔེགས་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་གཞུགས་སོགས་མི་དཔེགས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་སོགས་སུ་དཔེགས་པ་ཡང་མེད་པས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོམ་པ་ཡང་མེད། གཞུགས་སོགས་མི་དཔེགས་པ་ཡང་མེད་པས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་བ་སོགས་བཞེད་ནོ། །ཞེས་བྱིན་ཅེ་ལོག་དུ་མཛོད་པར་ཞེན་པས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རིམ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བས་བདག་

གཉིས་ཤོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞུང་བར་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་དེ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལམ་སྤང་བ་འཇུག་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུལ་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དགའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་གསུམ་ལས། སྤྱའགྲེལ་
ནི། དེ་ལྟར་གཞུང་རྟོག་གཉིས་པ་བསྟན་ནས་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་སྟོན་ནོ། །ཅེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུལ་ རྩ་
པོ། སྤྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མཇུག་ཏུ་སྤྱར་བ་དགའ་སྟེ། ལུལ་ལུལ་ཅན་གཉིས་ལ་དང་པོ་
གཉིས་ལུལ། ལུལ་ཅན་ལ་འཕགས་ལམ་ནི། ཤེས་རབ་གསུམ། རབས་གཉིས་སོ། །སོ་སྟེའི་ལམ་ནི། བྱི་
མ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་རྟོག་དགའ་མཚན་གཞི། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པར་མཚན། སོ་
སོ་སྟེ་པོའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་འཛིན་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཇུག་པ་མཚན་ཉིད་ལེས་
བར་བྱ་བར་བསྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་རྣམ་གྱི་འཛིན་བར་རྟོག་ཅེས་ཀྱན་ལ་སྤྱར་ཏེ། རྟོག་པའི་སྟོང་ལུལ་བདག་
དང་། སེམས་ཅན་དང་། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་
གདགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་
ལ་བསྐྱབ་བ་དང་། ཞེས་སོ། །མཁའ་མཁས་ཀྱན་རྩལ་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པར་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་མཁའ་ན་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་
དམིགས་ཤིང་ཆགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དམིགས་པ་ལ་ཡང་མི་ཆགས་ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། མདོ་ནི། དམིགས་པར་འགྱུར་
པ་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་ཀྱན་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱུབ་པ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་ལ་མི་སྟོང་ཅེས་སོ། །ཐེག་
ཆེན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རྣམ་
པར་དགོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སྟེས་གཞན་གྱིས་བྱིན་པའི་ཡོན་སྦྱང་ཞིང་དག་པར་རུས་པ་

མ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིར་དུག་གི་སྤྱོད་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་བྱི་མས་རྣམ་པར་འབྱུག་པ་སྟེ། མདོ་
 ནི། འདི་ནི། ཡུམ་མོ། །འདི་ནི། ཡུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་དུག་གཤེགས་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཐུགས་སུ་ཡོད་པར་མི་སྟེ་བས་སེམས་ཅན་དུ་
 བཏགས་པ་དང་། གཞུགས་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་དུ་བྱུང་གི། བྱིའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་ཆོས་སུ་བཏགས་
 པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མོགས་མེད་དུ་འཕྱོ་བའི་བྱིར་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ལམ་
 ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་གཞུང་འཇིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པས་ཆོས་གཞུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་གཞུང་འཇིན་དོན་མེད་པར་རྟོག་པས་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས་པར་མི་བྱེད་པས་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 གཞན་དོན་དུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་དང་། སོ་སྟེས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཡོན་མ་དག་པ་དང་། སྤྱིན་བྱ་དང་། སྤྱིན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབས་
 པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྱུག་པ་ལའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤུང་མཐོང་ལམ་ཅེས་སྤྱོད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཐུགས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་འཇིན་པར་
 བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་ལམ་གྱི་སྤྱོར་པའི་གནས་སྐབས་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དགའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་
 ལས། སྤ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིན་རྟོག་དང་པོ་བསྟན་ནས་འཇིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པ་སྟོན་ནོ། །ཙ་
 པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་འཛོགས་གི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་ཐུགས་འཇིན་
 ལས་གཞན་བཏགས་འཇིན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་དགའ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པའི་སྤང་
 བྱ་མི་མཐུན་སྟེགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ལམ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་ལ། སྒྲིམ་
 ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་འཇིན་རྟོག་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དེར་

རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་ཁྱིའི་དོན་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་དེ་
དང་སྤང་བྱར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིད། དེ་ཡང་
ཡངས་རྣམ་པ་དགའོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེས། བར་སྐབས་
གྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ། ཅ་བ་ལ། ཡུལ། རྩོད་ཀྱི་སྤང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་
དུ་སྤངས་པ་ལ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྤྱར་ཏེ། སྤངས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཏགས་བར་ཡོད་པ་ཉིད་
ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན། སྤངས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྤངས་པ་ལ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །འཕགས་
པ་ནི། གཉིས་མེད་ལ་ཡན་ཆད་ཡུལ། ཀུན་སྤངས་པ་རྩོམ་པར་འཆད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་བ་ལ་
སྤངས་པ་གསུམ། གཉེན་པོ་ལ་གཅིག་ཤེས་བྱ་ལ་ལྷའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་འདི་དག་མཚན་གཞི། རྟོག་པ་ཐ་མ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་མཚོན། སྤང་
བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་བ་བཏགས་པ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འབྲུལ་བ་མཚན་
ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཏགས་པའི་འཛིན་པར་རྟོག་ཅེས་མེ་མེ་ལ་སྤྱར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ཡུམ་སྟེ། མདོ་
ནི། ཞི་བའི་རྣམ་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དང་། ཆོས་
ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྣམས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
སྟེ། དབྱེར་མེད་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དབྱེར་མེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་
ཅེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་སྤངས་རྟོགས་གཞན་དང་མི་མཉམ་ཞིང་སྤྱན་མོང་མིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱི་བ་པའི་
སོགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆོད་མི་འཕྲོག་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དུམ་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གཏོད་ནས་ཟད་སྟེ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་བདག་གི་དོན་ཞེས་དོན་མ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་

པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་
 མི་དམིགས་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཉུགས་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་དང་། གཞི་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲིབ་པ་ལ་དང་། ལམ་ལུམ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སྤང་བུ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་དང་། གཞུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་མཐའ་བྲལ་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། སོགས་པ་གཞུགས་སོགས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བྲལ་བ་དང་། བདུད་དང་། སོགས་
 པ་སུ་སྟེགས་དང་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བྱིར་ཆོལ་བའི་རང་གི་ངོ་མོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའོ། །སོགས་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བདག་དང་མི་ཉུག་སོགས་དོན་ལ་སྤྱི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་དུཤྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཞི་སྤང་སོགས་ཀྱི་རང་
 གི་ངོ་མོ་ཉིད་སྤྱོད་བྱར་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དང་། གཞུང་འཛིན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པ་ལའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ཐ་མའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་འདུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དགའོ། །དོན་བསྟུན་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་བྱོགས་སོགས་རྟོག་པ་རྣམ་
 པ་བཞི་པོ་དང་དག་སྤང་བ་ཉིད་དུ་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་ཞི་ཡང་སྤང་བུ་དེའི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོ་ཐ་
 དད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
 པ་ཆོས་ཅན། ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནོ། །སྤྱ་མ་མཛོང་ལམ་དུ་
 བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་སྤང་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་དེ་དག་
 གིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱང་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པར་སྐབས་ཀྱི་

ཆོག་མ་བཅད་དག་གིས་གསུངས་པ། ཅུ་བ་ལ་རྟེན་བར་བྱེད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། རན་སོང་སྤངས་
 བའི་ལོ་མ་དང་། བདེ་འཁྱོར་སྤྱི་བའི་མེ་རྟོག་དང་། ལྷང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཁྱེད། །གང་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཁྱོད་བའི་བདེ་བ་
 ལྷུང་བར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལུན་ཆོག་མ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བ། ལྷ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་རྩ་པོ་བཞི་འབབ་པ་བཞིན་དུ་ཡོ། །དེའི་རྩ་མཆན་ལུང་ལས།

བྱི་བ་མེ་ཙུ་ག་པ། །ཏ་ཅང་ཆར་ཆེ་ཆར་ཆུང་དང་། །

རྒྱལ་པོ་རན་བར་ལྷུང་བ་སྤྱོད། །འདི་དག་ལོ་ཀ་ཡམས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར།

ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོག་མ་བའི་གེགས་སམ། ཡམས་ནད་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་ཟད་པའི་བྱིར། དཔེར་
 བ། རད་ཟད་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ནད་པ་དབྱགས་བྱིན་པའི་བདེ་བ་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ནི། ལོ་
 མ་དང་། མེ་རྟོག་དང་། འབྲས་བུ་ལྷུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཆོེ་བར་འལྷུང་རོ། །ཞེས་
 སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། རྟེན་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། ལྷང་སེམས་སྒྲོམ་ལས་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་གཞན་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་མཛེས་བར་
 ལྷུང་བ་ལའོ། །གང་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཁྱོད་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་
 ཆོག་མ་བའི་གེགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྩུ་གང་ལས་ན། ལྷུང་སེམས་ཅན་གཞན་
 གྱི་དབང་དུ་ལྷུང་པའི་རྩུ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྷ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་རྩ་པོ་གསུ། སྤྱི་ལྷ། སྤྱི་ཏ། བལྱ་བཞི་
 རྩ་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་འབབ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མདོན་དུ་ཡོང་བའི་རྣམ་པས་སོ། །དེའི་
 ལྷ་མཆན་ནི། ལྷར་སྒྲོམ་ལས་ལ་གོམས་པས་རྣམ་རྟོག་རིགས་བཞི་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འཆོེ་
 བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡམས་ཀྱི་ནད་དུ་ལྷུང་བ་འདི་རྣམས་ཟད་པས་སོ། །ལྷུང་བ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་ལ་
 གེགས་བྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །དཔེར་ན། རད་ཟོལ་ནས་འཆོེ་བ་རྟེན་པ་ན། རད་པ་དག་འབས་དབྱགས་
 བྱིན་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མྱོང་།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་ངོ་བོ་བྱང་བར་གྱི་ཆོས་དཔེགས་རྣམས། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་པ་འདྲ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་ནོ། །ཅུ་པ་ལ། བྱང་སེམས་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མྱོང་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུས་སྒྲིམ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་མང་པོས་བསྐྱར་བས། མང་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། འདིའི་རྒྱ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་སོ། །གང་ལས་ན། རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་དང་། བྱང་སེམས་སྟོན་མེད་པ་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་དཔེར་མཛད་ནས་སོ། །རི་ལྗང་ན། རིམ་པ་ལྟར། ཆ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྲོ་བར་ཏེ། མདོ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་སྒྱུར་བ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། བྱང་སེམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་བ་དང་། བྱང་སེམས་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པར་སྒྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་དེས་བྱང་སེམས་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཁོ་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ལྷན་མཐའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཚན་གཞི། ལྷན་པས་འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་དུ་སྒྱུར་པའོ། །དེའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་འདྲ་སྒྲིམ་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པ་བས། འདིའི་རྒྱ་མཐོང་ལས་བ་བསོད་ནམས་མང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་བྱང་སེམས་སྟོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་ནས་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་འདི་བྱང་བར་དུ་འཕགས་པར་བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱར་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། བར་ཆད་མེད་པ་དེའི་དམིགས་པ་དང་། མོགས་པ་
བདག་པོ་ལ་མོགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་དམིགས་པ་ལ་མོགས་
པ་གསུངས་པ།

ཙ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲིར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་མཆན་ཉིད། གང་གང་ལས་སྤྲེལ་ལ། གཞུང་ལ་སྤར་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་རྒྱལ་མཆན་ཉིད། རྒྱེན་རྣམས་ལ་སྟོན་ནས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་དང་། རྒྱེན་གྱི་
མཆན་ཉིད། ཉེར་ལེན་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པའི་ཤོགས་སུ་གྱུར་པ། བྱང་བར་དམིགས་རྒྱེན་གྱི་མཆན་
ཉིད། བྱེད་རྒྱལ་ཡན་ལག་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེག་
པ་གང་ཞིག་རང་འགག་ནས་དེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དེག་པ་བྱི་མ་སྦྱེད་བྱས། བདག་རྒྱེན་
གྱི་མཆན་ཉིད། བྱེད་རྒྱལ་ཡན་ལག་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་རང་དབང་དུ་སྦྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རྒྱེན་བཞི་ལས་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
དང་། འགོག་གཉིས་དམིགས་རྒྱེན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ལས་སྟེ། སེམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་དང་། བདག་རྒྱེན་ལས་
སྟེ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་
རྣམ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྟེ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་འདྲིའི་དམིགས་པའི་རྒྱེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་ལ་མོགས་ཀྱི་དངོས་
པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྒྱེན་ནི། ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡང་ཡང་བསྟོོམས་ཏེ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། རྣམ་པའམ་
རང་བཞིན་སྟོོས་པ་མ་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་རིགས། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བར་ཆད་མེད་
ཆེའོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་འདྲིའི་དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་འཕགས་པ་
རྣམ་པོས་སྟེའི་བཤད་པའོ། །འབྲེལ་པ་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འདྲིའི་དམིགས་པའི་རྒྱེན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྒྱེན། སྤར་གྱི་རྟོགས་པ་དྲན་པ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་པ་ནི། དངོས་པོ་འགོག་པ་མེན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་དང་། བར་
ཆད་མེད་ཅེ་གཉིས་དམིགས་པ་དྲན་པ་རྣམས་མཚུངས་པས། སྟོན་དཔོན་གྱི་འདི་ལའང་འགལ་བ་མེད་དོ། །

བརྒྱད་པ། བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་ཅེ་སྒྲོམ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། རྣམ་མཁེན་ནས། བར་
ཆད་མེད་ཅེ་འདིའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་སྒྲར་དུ་རབ་དུ་སྒྲོ་བ་རྣམས་གཅིག་
ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་མར་སྒྲོ་ལོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱ། སེལ་བྱེད། དེས་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོལ་ཞེས་བྱང་
རོ། །གང་ལ་ན། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འདི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ནི་དོ། །གང་
ན། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་སེམས་མ་གཅིགས་པ་མི་མཁས་པ་སྒྲོ་སྒྲར་
དུ་རབ་དུ་སྒྲོ་བ་རྣམས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཚད་པ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་ཐུན་ཀའི་ཆོལ་བ་བརྒྱད་མར་མང་པོར་
འབྱུང་བས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། རྟོག་གཤེ་ཡུལ་མེན་བས་གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་སྟེ། རྟོགས་དཀའ་
བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཐུན་ཀ་དེ་དག་བསལ་བར་བྱ་
སྟེ། བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་གིས་ཐུན་ཀ་དང་། སྟོན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པ་
འདི་ནི། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འདིའི་ཐབ་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྟན་ཅིང་བསྟན་ནོ། །སྟམ་དུ་བྱམས་པས་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྟེ་འགྲེལ་ནི། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
ཁྲིའི་ཁོར་གྱིས་སྟུག་པ་ཅན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་སྟེན་ལོག་པར་རྟོག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསལ་
བས་ཉིད་འདི་འདྲིན་དེ་བསྟེན་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཉིད་འདི་འདྲིན་གྱི་ལོག་དུ་ལོག་རྟོག་སྟོན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། བསལ་བྱ་ཐུན་ཀ་སེལ་བྱེད་ལན། དེ་གཉིས་སྒྲར་ཏེ་བཤད་པ་དོ། །དང་པོ་ལ། ལོག་པར་
རྟོག་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། ཡུལ་གང་ལ། གང་ཟག་དང་། རི་ལྗམ། བྱངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མཚུག་

ཏུ་སྒྲུབ་བ་བཅུ་དྲུག་གོ། གཉིས་པ་ནི། རོན་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་
ལ་བརྟེན་ནས་རོན་དམ་དང་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཐབས་མི་མཁས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཕགས་
པ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁུན་དངོས་མཐུ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་ན། རྣམ་ཀྱན་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དེར་བཏགས་པ་
བར་ཆད་མེད་ཅེ་ཅེ་རྟེན་ཅན་ཏེ། ཡུལ་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་མོ་མེད་ན་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པར་
འགལ་ཞེས་སོགས་ཆོས་བཅུ་དྲུག་མི་སྲིད་པར་རྟོག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད་
དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལང་ག་ཤེགས་ལས།

ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད། །དམ་པའི་རོན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཇི་ལྟར་འགལ། །ཞེས་པ་ལྟར།

བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགལ་བའི་རྩལ་སྟོན་པ་ནི། ལན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་མོ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་གསལ་བ་མེད། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་བྱལ། རོན་དམ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མེད་དེ། རོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པར་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འདར་སྒྲུབ་དོ། །མདོ་ནི། འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་པ་དཔེ་དོ་མོ་ཉིད། རྣམ་
མཁུན་གྱི་ཡུལ་དུ་དེས་པར་གཟུང་བ་མེད་པར་ཐལ། དམིགས་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་
བས་ཤེས་བྱར་མ་བྱུང་བས་སོ། །ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་དོ་མོར་འཐད་དེ། མདོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་འདར་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་མོ་ཉིད་དུ་བར་ཏུ་ཤེས་
སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་ཀྱན་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་
མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་ཤེས་བྱ་འགལ་ཡང་མ་གཟིགས་ཤིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ལོ་ཀའི་
ཐ་སྙད་དངོས་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་དེ་
ལ་མི་རྟོག་གོ། ཞེས་སོ། །དམ་པའི་རོན་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུས་བྲལ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲུས་བྲལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་། རྟོགས་

པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཐད་དོ། །མདོ་ནི། གུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བདེན་གཉིས་བཤད་པ།

འདིའི་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་བྱ། མཚན་གཞིའོ། །མཚན་ཉིད་
ལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་གང་ཞིག ཡོངས་གཙོ་དབྱེས་བརྗོད་
གཞལ་བྱ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་པས། །

རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་སྤང་བའོ། །

བདེན་གཉིས་ལས།

རི་སྒྲར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །གུན་རྫོབ་གཞན་གཅིག་ཤོས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན། སྤང་བ་ལ་དོན་དམ་དུ་དོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཁེགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ལ་འདོད། མི་ཤེས་པ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དོ། །དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་ཏྲགས་མ་
བྱུལ། དོན་དམ་ཀྱི་སྒྲི་རྣམ་ལ་ཞེན་ནས་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱུང་བ་མེད་དེ། རང་མཚན་ལ་
མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་བོར།

ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །

འགྲུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །ཉན་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

མཚན་བྱ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་
ལས།

གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། ཅེས་སོ། །

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས།

ཡེ་ཤེས་དམ་པར་བདག་མེད་པ། སྒྲུབ་པ་མེད་ལ་མི་གཟིགས་སོ། ཞེས་སོ། །

བདེན་གཉིས་ལས།

བསྒྲུབ་མེད་པའི་རིགས་པ་དེ། དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་གཞི། ཉེན་འབྲེལ་ཙམ་སོ། །དབྱེ་རོ། དོན་དམ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
གཉིས་སོ། །དོན་དམ་ལ་འང་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་གཉིས་སོ། །ཀྱན་རྫོབ་ལ། ཡང་དག་
དང་། ཡོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་སོ། །ཐ་དད་ནི། དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་
ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དོན་དམ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་
སྒྲུབ་རོ་ཐོ་གཅིག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་གྱིས་རེག་ལ། གཞན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་མིན་
པར་ཐལ་བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་པས་མ་རྟེན་པ་དོན་དམ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་
ཤེས་གྱིས་དོན་དམ་རྟོག་པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་
གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་བཞིའོ། །འོ་ན། བྱ་སྒྲུབ་གྱིས།

འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ལ། རིགས་པས་བརྟགས་ན་འགའ་མི་རྟེན། །

མ་རྟེན་པ་དེ་དོན་དམ་དེ། ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

ཞེས་རོ་ཐོ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ནི། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་
རིགས་པ་ཡིན་གྱི། རོ་ཐོ་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད་དེ། མ་བརྟགས་པ་དང་བརྟགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགལ་བས་

སོ། །གངས་ལེས་ནི། བདེན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཡོད་པས་
དང་པོ་དོན་དམ། གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ། དང་པོ་ལའང་སྒྲོས་པ་མ་ལྟས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒྲོས་པ་ཚུགས་
རེ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་ལེས་པས་དང་པོ་རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་སྟེ། དབྱ་མ་སྒྲུང་བར།

དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྒྲོས་པ་མ་ལྟས་བྲལ་ཞིང་ཞི། །

རང་གི་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན། །ཐ་སྙད་ལ་སོགས་སྒྲུང་བར་བསྟན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གངས་ཀྱི་དོན་དམ་སྟེ། བཏགས་པ་བཤོ། །བདེན་གཉིས་ལས།

སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར། །

དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་པོ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ། མི་རྒྱས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས།

སྒྲུང་བྱ་འབྲུལ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྒྱས་པའི་བྱིར་དང་མི་རྒྱས་བྱིར། །

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་སོ། །

སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུར་ས་སྒྲུར་སོ། ཆེད་བྱ་བྱ་བ་རྣམས་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྒྱབ་པ་མེད་
དེ། ཆོས་གསུམ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཅི་ལའང་མི་སྒྲུར་བཞིད་སྒྲུར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་
དུ་སྒྲོད་པ་དེའི་བྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་མེད་པར་
ཐལ། རྟོགས་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྒྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་
པས་སངས་རྒྱས་སུ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་རབ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་དུ་ཐད་པའི་བྱིར་ཞེ་
ན། རྒྱབ་པ་མེད་དེ། དེའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་མིང་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཐད་དེ། མདོ་ནི། མིང་
དང་མཚན་མ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་དགོན་

མཆོག་མེད་པར་ཐལ། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ལྷུ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པ་སོ་དགེ་འདུན་འཐད་དེ། མདོ་ནི། དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་
ཐལ། སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ལྷུ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱ་ག་ལ་
སྒྲིབ་པ་ཐབས་བཅས་སུ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། སྒྲིབ་པ་ལ་འདང་སྒྲིབ་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །བྱུང་པའི་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ལྷུ་སྟེ། དེའི་
ཕྱིར་སུ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡོད་མེད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འཐད་དེ། མདོ་ནི། སྒྲོས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲོས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། མདོན་བར་རྟོགས་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །རྟག་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་
པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལ་རྟག་པར་
འཛིན་སོགས་སྒྲོས་པ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། གཞུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྒྲོས་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་སྒྲོམ་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷུ་བ་མེད་དེ། ཐབས་ཀྱིས་མུང་འདས་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
ནོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོང་བྱེད་གཉེན་སོ་དང་། སྤང་བ་མི་
མཐུན་སྤྱོགས་མེད་པར་ཐལ། སྤང་དོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་སྤང་དོར་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྩེ་བ་
པའི་རྩེ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་སྤང་བ། རྟོགས་པ་གཉེན་སོར་འཐད་དེ། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་
པ་ཡང་མ་ཡིན། བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། མཆོན་
གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་དུ་འདོད་ཅིང་། ཀྱན་རྩེ་བ་ཏུ་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་དུ་
འཐད་དེ། མདོ་ནི། མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཆོན་ཉིད་གཅིག་བསམ་ན་ཞེས་སོ། །ཡུམ་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་
ཐལ། བསྒྲོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པ་འཐད་དེ། མདོ་
ནི། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཡུམ་སྒྲོམ་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱ་རྒྱན་ཀ་སེལ་བྱེད་ལན། བསལ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེང་
ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ། རྟོག་བྱེད་གང་ཐལ་རྟོག་པའི་རོ་སོ། རྟོག་པའི་

མངས། རྟོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མཐུག་ཏུ་སྒྲར་བ་བཅུ་དྲུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་པོ་བྱང་མེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འགལ་བ་འདྲ་ལ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་མི་
ཤེས་པའི་རྟོག་གི་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཀྱིད་དང་། དབང་བྱུག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱང་མེམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ཅེ་ལ་བན་ཚུན་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་མི་འགལ་བའི་
དོན་སྒྲུབ་པས་དེ་ལ་མི་འཐད་པར་མེམས་བཞིན་ཀྱིས་ལོག་བཞིན་ཡིན་ནམ་སྒྲུམ་དུ་མེ་ཆོམ་དང་། ཡིད་
གཉིས་སུ་གྱུར་བའི་རོ་པོ་སྒྲར་མི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཆེན་ཉིད་
བཀྲགས་པ་བ་བར་ཆད་མེད་ཅེད་རྟེན་ཅན་རོ། །ཡང་ན། ལོག་རྟོག་དེ་དག་མེ་ཆོམ་གྱི་རོ་པོ་ཡིན་ཏེ། བན་
ཚུན་འགལ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གཞི་གཅིག་ལ་བསྒྲུབས་ཤིང་དོན་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་གོ།

ལྔ་པ་ནི། རྣམ་མཆེན་གྱི་དམིགས་པ་འཐད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཁམས་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་རོ་པོ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པར་གཟུང་བ་མེད་
པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་པོ་འཇམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་མཆེན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡང་མ་རྟོགས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་རོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིར་
བ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིན་པ་དང་། སོགས་པ་སྤྱིན་ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མངས་རྒྱས་
དགོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དགོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། དོན་
ལ་མེད་པར་མིང་དུ་བཀྲགས་པ་ཅམ་དུ་ཐད་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིའི་དོན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོར་དམིགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིན་
བྱ་དང་། སྤྱིན་ཁྱེད། སྤྱིན་པ་སོགས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མངོན་རྟོགས་མེད་པར་
ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་རོ་པོར་རྟོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟག་
པ་དང་། ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་བཞིན་ལ་སོགས་པའང་བྱང་

དོན་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ནམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་གྱི་ལམ་
མེད་པར་ཐལ། ལམ་རྣམས་པར་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱགས་
དང་གཉེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། རྟོན་བ་དང་མྱེད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གྱི་མཆོད་ཉིད་མེད་པར་
ཐལ། རྟེན་པ་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དུམ་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲོམ་བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅོད་པའི་རྒྱལ་དེ། བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་
ཀ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ལན་གདལ་ལ། དོན་དམ་པའི་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
གྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་གདལ་དགོས་པས་སྤང་གཉེན་མེད་པར་ཐལ། མྱེད་དོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསེར་གླིང་བས་བརྩ་བ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལན་གདལ། བརྩ་
གཉིས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ལན་གདལ། དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྟ་བུ་ག་པ་
མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ལན་དུ་བཞེད་ནའང་། བལ་ཆེར་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་གྲུབ། དོན་
དམ་པར་གསལ་བྱ་མེད། དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཞེས་ལན་བཏབ་ན་ལེགས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་རོ། །གང་གིས་ན། བྱང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་དགེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤང་གྱི་ལོག་རྟོག་དེ་དག་རྣམས་པ་སྤྱོད་དུ་བསལ་བ་སྟེ། ལན་མི་ཟད་
པ་མཆོན་པའམ། ཡང་ན། ཉེ་བའི་གདལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཉེ་བརྩུག་ཏུ་བཤད་གྱི། དེར་མ་ཟད་པ་ཁུབ་འཕྱག་
དང་། བདུད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པ་རྣམས་པ་སྤྱོད་དུ་བསལ་བ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམས་མཁྱེན་དང་། བར་
ཆད་མེད་ཅེ་ལ་འདི་ཡིན་གྱི། གཞན་མིན་ནོ། །ཞེས་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་ངས་པས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡང་དག་པར་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྒྲུམ་ནས་སོ། །གང་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཉེ། བདུད་བརྒྱལ་
ནས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོ། །

གང་གིས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་དེ་ནས་ནི། །

རྟོག་པ་འདྲིམ་ཁྱེད་མཐོང་ལམ་སྦྱོར་ལམ་དང་། །

ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི། །

རྟོགས་བ་ལྷན་བྱ་བ་ཅེ་མའི་སྦྱར་བ་བསྒྲིམ། །བསྐྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། །།

དངོས་པོ་རྒྱལ་བ། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱར་བ།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱ་འབྲེལ། ཅ་བ། འབྲེལ་བ། སྐབས་བསྐྱ་བའོ། །སྤྱ་འབྲེལ་
ནི། སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅེས་དང་དོ། །གང་གིས་ན། ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པའོ། །གང་ན། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་
པ་གནས་སྐབས་རེ་རེས་བསྐྱན་པའི་རང་བཞིན་རི་སྟེང་པ་སོ་སོ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་བསྐྱུས་བ་ཉིད་དུ་མཉམ་ཆེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་སོ། །རི་ལྗར་ན། ཁངས་མེད་གསུམ་
གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱིས་བསྐྱུགས་ནས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། རྟོགས་བ་བརྟན་པོར་རྟེ། འབད་མེད་
སྐྱན་བྱ་བ་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟེ། སྤར་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཡིད་དེའི་སྐྱལ་
བ་ཅན་ནམ། དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པ་མཐར་གྱིས་པའི་མདོན་རྟོགས་སྦྱོར་ནོ། །ཅ་བ་ལ། བཞེད་ཅེས་དང་
དོ། །གང་ན། སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བར་དག་གིས་བསྐྱུས་བ་ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྟོན་
འབྲུས། བསམ་གཏན་རྟེ། སྦྱོར་བྱལ་གྱི། གསེར་སྦྱང་བས། བར་དག་གིས་དྲན་བ་ཉེར་གཞག་སོགས་
བསྐྱུས་ཞེས་པ་ནི། རྟོར་བའོ། །མངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་ཆོས་པ་སོགས་ཆེས་དྲན་བྱལ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་བཅེ་སྦྱར་གྱི་རྒྱུ་ནས་
བསྐྱན་བ་དེའོ། །རི་ལྗར་ན། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་སྟེ། སྦྱར་བའོ། །མདོ་ནི། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དང་། མཐར་
གྱིས་བསྐྱུས་བ་དང་། མཐར་གྱིས་སྐྱབ་བ་ཅོང་མོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་། གང་
དུ། རི་ལྗར་བཞེད་པའོ། །

དང་པོ་གསུམ་སྟེ། ཕྱིན་དུག་དང་། རྗེས་དྲན་དུག་དང་། དངོས་མེད་ངོ་ཤོ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུ་བ་
པར་བྱེད་ཅེས་དང་རོ། །གང་ན། ས་བརྩུལོ། །གང་གིས་ན། ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་
རྣམས་པར་དག་པས་པར་ཕྱིན་ཡིན་པར་རབ་རྩ་བྱེ་བ་དུག་རྣམས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པས་སོ། །རི་ལྷོར་ན། ཡང་དག་པར་ཏེ། རྫོགས་པར་རོ། །འོ་ན། ས་བརྩུ་རྫོགས་པ་ལ་པར་ཕྱིན་
བརྩུ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། ཐབས། ལྷོ་བས། ལྷོན་ལ་མ། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་པར་ཕྱིན་བཞི་ནི། ལུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། རྗེས་དྲན་དུག

གཉིས་པ་ལ། མངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམས་གསུམ་ནི། དྲན་པ་ཉི་པར་གཞག་པ་དང་། སོགས་
པ་སྟོབས་ལཱའི་པར་ཡིད་པ་མི་བྱེད་པར་དྲན་པ་ནི། བོ་རིམ་བཞིན་དུ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། བྱང་
རྒྱལ་ཡན་ལག་གི་རྣམས་པ་དྲན་པ་མཐོང་ལམ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དྲན་པ་སྟོབས་
ལམ་མཐར་གྱིས་པར་བརྫོད་པར་བྱེད་དོ། །ལམ་དྲན་པས་མངས་རྒྱས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷོན་
མེད་དེ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྒྲིའི་འཕྱིན་ལས་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དྲན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དང་། ལམ་རི་ལྷ་བྱ་ལས་བྱུང་པར་གྱུར་པ་ལམ་དང་བཅས་པར་དྲན་པ་ནི། རབ་རྩ་དྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའང་དངོས་པོར་ཞེན་ན་འཆིང་བས་དོན་དམ་པར་དྲན་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་
དང་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དྲན་པར་བྱེད་པས་སོ། །དགེ་བ་ནི། ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་
པས་ཆོས། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པས་ཆོས། དེ་རྗེས་སུ་
དྲན་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ནི། ཐོག་མར་དགེ་བ་སོགས་དང་། མི་དགེ་བ་ནི། སྤང་བྱུང་རམ། རང་བཞིན་
མེད་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་རོ། །ཡང་ན། ཆོས་གསུམ་
རང་གི་རྫོ་ལ་རག་ལས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དྲན་པ་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་དྲན་
པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་སྤར་གྱི་དེ་བཞིན་དུའོ། །སྤར་དགེ་འདུན་ནི་ཤུའམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
རྩ་བ་སྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་མེས་པ་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟན་མོང་གི་ཡོན་ཏྲ་

གསུམ་པ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཀྱི་སྒྲིབ་པ།

ལེགས་པར་ཞུགས་པ་སོགས་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་
སོགས་དོན་དམ་པར་དྲན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། འགྲོད་པ་
མེད་པས་རྒྱུད་བཅིལ་བར་བྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཏོང་བ་ནི། སྦྱིན་པ་ནི། མཛའ་བཤེས་འཕེལ་བར་
བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་ནི། འཕགས་པ་ཤོལ་སྡེ་ལྟར་ན། ལྟར་སྦྱེས་པའི་འཕགས་པ། བོད་ལྟར་
ན། ལྟན་སྦྱེས། བར་སྦྲང་། རྣམ་དག་དོན་གྱི་ལྟའམ། ཆོས་བཤེས་ལྟར་ན། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སོགས་
ཏེ། ལྷ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ལྷུབ་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇས་དབྱངས་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་དྲན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྦྲར་གྱི་དེ་བཞིན་དུའོ། །

གསུམ་པ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཀྱི་སྒྲིབ་པ།

གསུམ་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཆོས་དབྱིངས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཁོང་དུ་རྒྱད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྟོགས་པ་
སྟེ། བརྩ་གསུམ་སོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནིའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དུག་པ་འདྲིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐར་
ཀྱིས་པའི་བྱ་བར་བྱམས་པས་བཞེད་པ་ཡིན་ཅོ། །བཞི་པ་ལ། དུག་པ་ནི། དང་པོ་ལྷ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །

སྐབས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ལྷ་རྣམས་དཔང་པོར་བཞག །

ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་བ་གཞིར་བརྒྱང་པར་བྱིན་དུག །

དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན། །

རིམ་སྒྲིམ་བརྟན་བྱེད་གོ་རིམ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིམ། །བསྐྱ་བའི་ཆེགས་བཅད་དོ། །།

དངོས་པོ་བརྟན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་པ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་བཞོད་པས་མཆོམས་སྦྲར། སྐད་ཅིག་མ་རྒྱས་པར་

བཤད། རྒྱལ་མ་ཕུ་བཤོ། །དང་པོ་ལ། རོ་པོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་
ཞེས་དང་རོ། །གང་གིས་ན། མཐར་ཁྱིམ་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་པར་སྒྲོམ་ཤིང་བསྐྱབ་པ་རྒྱུ་མཐའ་བས་
ནིའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། འིན་རུ་ཤོམས་པ་རྒྱུ་ཁྱབ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ན། མཁུན་
གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་དེ་དག་ཉིད་རོ། །རི་ལྟར་ན། བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སོ། །དེ་ནི། རྒྱད་
ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱད་ཅིག་མ་དེ་ཡང་རོ་པོ་གཅིག་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་སྤྱིན་མིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྱིན་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་
དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ། རོན་དཔོན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེས་
སྤྱབ་པའོ། །

དང་པོ། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱད་ཅིག་མ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། རྒྱད་ཅིག་བཞིའི་དང་པོ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
སྤྱིན་མིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱིན་སོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ཅིག་
མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་རྣམ་སྒྲོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་
རྒྱུ་པའི་སྦྱོར་བསྟན་ནོ། །ཅ་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཞེས་དང་རོ། །གང་རུ་ན། རྒྱལ་མ་བདུན་པ་འདིར་
ནིའོ། །གང་ན། ལྡེའི་བྱའི་བདུན་རྒྱུ་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་རྟོགས་པའོ། །རི་ལྟར་ན། སྤྱིན་སོགས་ཟག་
མེད་ཡི་ཤེས་དེ་དེས་བྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱུན་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་གཅིག་རྟོགས་པའི་རྒྱད་ཅིག་
གཅིག་ལ་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་རོ། །མདོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་
སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། རྒྱུ་མཐའི་བྱབ་པ་བྱང་མེས་ཀྱི་རྟོག་པ་མཚན་གཞི། རྣམ་སྤྱིན་མིན་པའི་རྒྱད་
ཅིག་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་བྱ་བར་དེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་

སྒྲིན་མིན་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་རྟོགས་པ་སྤྱད་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་རྟོགས་ཏེ་སྒྲིན་པ་
མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། མང་པོར་གཅིག་འདུའོ། །གཅིག་ཏུ་མང་པོ་མི་འདུའོ། །ཞེ་ན། མང་པོར་
གཅིག་བསྐྱས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཅིག་གིས་མང་པོ་བསྐྱས་པའང་ཡོད་པས་བསྐྱས་
ཞེས་ཟུང་རོ། །གང་ན། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་པམས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དངོས་པོ་སོ་སོར་ཉེ། ཐ་དད་དུ་དེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་དང་བྲལ་བ་ཐ་མི་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ངོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དང་སྒྱུར་བ་ན། ལྷན་དེ་པའི་
གཞུང་ལུགས་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་གི་ངོ་པོར་གཅིག་པ་ལ་དཔོངས་ནས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་
ཆོས་ཉིད། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་པོ་ཉིད་
དུ་འདུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཡིས། དངོས་པོ་ཀུན་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞེས་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ཡང་རི་ལྟར་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་
ན། ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པའི་དཔེས་བསྐྱར་ནོ། །ཅེ་བ་ལ། རི་
ལྟར་ཉེ། དཔེར་ན། སྒྲིས་བྱས་ཐོན་ཆུན་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་བ་གཅིག་རྟོག་པ་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། རྩ་
བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འགྲལ་བ་ལྟར། རྒྱན་མཐར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་རྟོགས་པ་ན། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལ། མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟུང་རོ། །གང་
ན། ཟག་མེད་དུ་དེས་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་སྒྱུར་ཅིག་པའི་ཐོན་གྱི་སྒྲིན་ལས་ཀྱི་འཕེན་བ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཐུས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་ན། དེའི་སྐད་ཅིག་
མ་ཁོན་ལ་སྟེ། དཔེར་ན་ནས་དེ་བཞིན་དུའོ། །

གཉིས་པ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱར་ནས་གཉིས་པ་ཟག་

མེད་ཀྱིས་བྱང་གི་ཕྱོགས་འབད་མེད་ལྷན་བྱུང་ཏུ་ཀྱིས་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ས་པ་བརྒྱད་
 བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་
 ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལྟོན་ནོ། ཅུ་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ལུས་སྐྱད་ཅིག་སྐྱོར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་ཆོས་དཀར་པོ་ཀྱིས་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན། ཟག་
 མེད་ལྷན་བྱུང་ཏུ་ཀྱིས་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་བྲལ་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེ། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྟོགས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཀྱིས་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་པའི་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་ལམ་དེས། ལམ་གྱི་ཀྱིས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་
 ཅས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་གཞི། ལུས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པར་མཆོན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་ནི། རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་ཞེས་འདྲ་རོ། །གང་ན། ཀྱིས་
 པར་སྒྲིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་པའི་ཟག་མེད་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོ། །གང་གི་ཆོ་ན། དཀར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེའོ། །དཀར་ཞེས་འདྲ་རོ། །གང་ན། ཀྱིས་
 པར་བྱང་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནིའོ། །རི་ལྟར་ན། ས་རྒྱལ་གྱི་དེ་མ་
 ཐམས་ཅད་བྲལ་བས་ལྟོན་ཀའི་རྒྱ་པའི་འོད་བཞིན་དུ་ཤིན་དུའོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། བྱང་མེས་སྤྱི་ས་
 ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་དེ་མའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་དེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་ནས་གསུམ་པ་ཀྱན་བྱང་མཆོན་
 ཉིད་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་ལྟོན་ནོ། ཅུ་
 པ་ལ། རྟོགས་ཞེས་འདྲ་རོ། །གང་ན། ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་ཀྱིས་སོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ལྷན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་རྒྱ་ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་ངོ་བོའི་རྒྱ་སྒྲིན་སོགས་ཕྱིན་དུག་ལ་
 སྐྱོད་པ་ཡིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རོན་ཀྱིས་རང་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་

སོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པས་ཐར་ཕྱིན་དུག་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྒྲིམ་ཞེས་པར་ངོ་ །གང་ན། ཀུན་
 བྱང་གི་ངོ་མོ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་སྟོང་བ་
 ཉིད་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་
 དམ་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་འདོད་འདུན་དང་བཅས་པའི་བྱང་
 མོ་ལྟ་དང་། སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་མི་ལམ་གྱི་ངོ་མོ་ཉིད་དུ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་ཕྱིན་དུག་སྐུབ་པས་གནས་པའོ། །སྐབས་གང་དུ་ན། སྟོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་
 ལྟ་བུར་གོམས་པས་ཆོགས་གཉིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་
 གནས་སྐབས་ནའོ། །དེ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་བསྟན་ནས་བཞི་པ་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྟོན་ནོ། །རྩ་བ་ལ། མཐོང་ཞེས་པར་ངོ་ །གང་ན། ཆོས་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །གང་གིས་ན། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། མི་ལམ་
 དང་། དེ་མཐོང་ཤེས་པ་ཉིད། གཉིད་སྤང་པའི་ཆེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུའོ། །མདོ་ནི། དུམ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། མཚན་བྱ་ནི། སྐད་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་ནས་སྒྲིམ་ཞེས་
 པར་ངོ་ །གང་གིས་ན། དུས་ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་སྒྲིམ་པ་བར་ཆད་མེད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 སྐད་བསྟོང་པའི་གཉིན་པོ་ལ་ཤོམས་པ་དབང་དུ་བྱུང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྐད་པའི་བག་ཆགས་
 བྱངས་སྐད་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱིས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྒྱལ་དུ་མི་ལམ་ལ་གཟུང་
 པ་དང་། མི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་འཛིན་པར་མི་མཐོང་བ་རྟོགས་སྤངས་པ་དེའི་ཆེད། །གང་ན། ཆོས་རྣམས་

ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་དྲུག་ལ་སྟོས་ནས་བདུན་པའོ། །

རྟོགས་བྱ་ནས་སྟོན་ནས་སྟོན་མེན་པའི་ཆོས། །

རྟོགས་རྩལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པར། །

རྟོགས་དུས་བྱ་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་ལ། །

རྟོགས་པ་མཁྱེན་གསུམ་མཐར་ཐུག་སྦྱོར་བ་བསྟོན། །བསྟུ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། །།

དངོས་པོ་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྟན་པ།

དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བཞིས་བསྟོམས་པའི་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱབས་ལ་གསུམ་
སྟེ། འབྲེལ་བཞོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ཆོས་སྐྱའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྟུ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་བ་རྣམས་པར་བསྟོམས་པའི་
རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཐག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བསགས་པས་སྦྱར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་པས་རིས་བ་ལྟར་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་
སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཆོས་དང་། ལོངས་སྦྱོད་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱད་དང་། ཆོས་སྐྱ་
མཛད་པའོ། །

དང་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱལ་

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱལ་བྲེལ་ནི། སྐྱལ་བཞིའི་དང་པོ་ལས་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་དང་པོ་ཆོས་

ཅན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་འཕྲུལ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུ་ལྟོན་ནོ། །ཅུ་བ་ནི། ལུས་པའི་ཡེ་ཤེས་
རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྒྲུ་ཡང་ཡིན་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་པོ་གང་དག་ཆོས་
པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ངེ་མ་རྣམས་པ་ཀུན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྟེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་བ་མེད་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །མདོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མི་ལྟན་པ། དངོས་
པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་
གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་མེད་
པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་རང་བཞིན་དང་། ལྷག་མ་དེ་ལས་ཐ་དང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ལུས་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི། རྩན་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཁྱེན་ཀྱི་པར་ལོ་ག་ལས་
འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །སྤངས་པ་
ནི། སྤྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ངེ་མ་རྣམས་སྟོ་བུར་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། གདོད་མ་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཤེས་སྤྲིབ་སྤངས་པ་གང་དང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་
རང་བཞིན་རྟེ། རོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུ་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་འདི། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་རྟེ། དེ་ནི། བཅོམ་
མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཉམ་གཞག་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
འཛོལ་གྱི། ལུས་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ལམ་དེས་བསྐྱེད་ནས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ལམ་དེ་སྐྱེད་པ་པོ་མེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེ་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་ཐ་
མི་དང་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུགས་ལས། གང་ཕྱིར་ངེ་མས་དབེན་
པ་དགག་པ་དེ་དབེན་པར་གྱུར་པ་དགག་གཞི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་ཐ་མི་དང་བཞིན་དུ་འདོད་ཅེས་འབྱུང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲུ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་དང་ཐ་དང་མེད་ཀྱང་ཐ་དང་པར་རྣམ་པར་བཞག་

གོ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རྟེ། རང་ཇི་ལྟར་མོས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བཞི། ཆོས་སྐྱེ་
སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཁོ་ན་དང་། མོངས་སྐྱེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ན་དང་། སྐུལ་
སྐྱེ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་རྟེ། །

གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་སྦྱར་རྣམ་པར་གཞག་ དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་ཚུད་
པ་སྒྲུབ་པོ། །དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ངོ་ཤོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྦྱར་བསྟན། ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་
དགག་ཐ་དད་ལ་ཚུད་སྒྲུབ་ངོ་། །

ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉིར་གཅིག

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱེ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྦྱོས་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཐག་པ་མེད་པའི་བླ་པ་ཉི་པར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་ཤོ། ཅེ་
བ་ལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་རྟེ། སྐྱར་བཤད་པའི་
བྱང་ཆུབ་འོགས་མ་ལུན་དང་། ཆད་མེད་བཞི་དང་། སྐྱར་བཤད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་
གྱིས་གནས་པའི་སྦྱོམས་འབྲུག་དབྱའི་བདག་ཉིད་དང་། ཐད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱའི་བདག་ཉིད་
དང་། དམིགས་པ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། འོག་ནས་སྟོན་
པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་དང་། སྐྱར་བཤད་པའི་མངོན་ཤེས་བྱུག་དང་། སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཉེན། དམིགས་པ། ཐུགས། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་
པ་བཞི་དང་། ཆེ་ལ་དབང་བ་སོགས་དབང་བརྒྱ་དང་། སྐྱར་བཤད་པའི་སྦྱོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འཇིགས་

པ་བཞི་དག་དང་། ལྷ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིན་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་གསུམ་པ་
གསུམ་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱེལ་བ་
མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་ཤུག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྤྱི་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སྤར་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་
མཁུན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་རྣམས་སོ། །དང་ནི། རྣམ་དབྱེལ། མཛད་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་
ཀྱང་གང་ལགས། བཅོམ་སྤྲོད་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་
དང་། ཞེས་པ་རྣམས་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། རབ་འབྱུང་། འདི་དག་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་དང་། སྤར་འཇུག་སྤྱབ་ཏུ་བཤད་
པ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆངས་པའི་གནས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པར་འདུམེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་། ལྷག་པའི་
རྣམ་པར་རར་བ་ལྷུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་
དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུམེས་མེད་འདུམེས་མེད་མིན་
སྤྱི་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། འདུམེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྷར་རྣམ་པར་
རར་པ་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་པར་
འཇུག་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དགུ་ནི། རོ་པོ་ཞི་གནས་སྟག་མཐོང་རོ། །

ཟད་པར་ལ་བདུན་ཉེ། དབྱེ་བ་དང་། ཉེན་དང་། སྤྱོད་ཆུས་དང་། ཐུབ་པའི་ཆད་དང་། མཆོན་མ་
དང་། དབྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། ཟད་པར་ས་དང་། རྩ་
དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། སྒྲོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟད་པར་བརྒྱ་ནི། རོ་པོ་ཞི་སྟག་གཉིས་སུ་རྫོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་
དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ བརྒྱད་མ་ཆགས་པའི་དགོ་བ། གཉིས་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་དག་པར་འཆད་

དོ། །ཐད་པར་བརྩེའོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སའི་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་རྟེན་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཚོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲོད་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སེམས་པའི་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ནམས་ནི། རིམ་བ་ལྟར་སྤྱོད་ཆུ་གཙང་མས་བཀང་བ་དང་། མེ་སྤྲར་བ་དང་། རླུང་ལུས་ལ་འཕྲོག་པ་དང་། ཚོན་སྤྲོད་པོས་དཀྱིལ་ལྡོམ་བྱས་པ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོས་བྱས་པ་དང་། མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཅམ་པའི་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་དང་། བྱས་པའི་ནང་དུ་མར་མེ་བཞག་པའི་འོད་ཅིག་ངོས་ལ་སོག་པ་ནམས་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ཆུ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཚོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲོད་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཆུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། དམིགས་པ་རྟེན་དུ་བྱས་པ་མཐོང་བ་ན། རིམ་རིམ་སེམས་པ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་སྤྲང་བའོ། །ཇུ་པ་ལ། འཛིན་པའི་མཚན་མ་ནི། ཆུ་ལྷ་བ་ཅན་དང་། མེ་དུ་བ་འབྱུང་བ་དང་། རླུང་རླངས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲོད་པོ་ལ་སོགས་པེ་ཏོག་སྤྲོད་པོ་དང་། གེ་སར་མེད་པའི་སྤྲོད་པོ་སོགས་དང་། ཅིག་པའི་མཐའི་བྱ་ག་སོགས་དང་འདྲ་བར་ལྷུར་བ་སྤྱེད་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་དང་། ས་ལ་སྐྱེས་པའི་དཀྱིལ་ལྡོམ་དང་འདྲ་བ་སོགས་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་འོར་བུའི་རླང་ལལ་ལྟ་བུ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་དང་། འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་། དཀྱིལ་ལྡོམ་ལས་འཕགས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འོར་བུའི་རླང་ལལ་ལྟར་སྤྲང་བ་དང་། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྡོམ་ལྟ་བུར་ལྷུར་ནས་གནས་ཤིང་བསྐྱེད་ནས་འཕེལ་བ་དང་། སྤྲང་པའི་ཚོགས་སྤྱག་པོ་རབ་དུ་དྲང་བ་ནམས་སྤྲང་པའི་མཚན་མ་སྟེ། ལྷ་བ་པའི་རྟགས་སོ། །སའི་མཚན་མ་མ་བཤད་དོ། །

བྱག་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར། ཆུ་སར་སྤྱུལ་ནས་གོམས་པ་འདོར་བ་སོགས་དང་། ས་རླུང་སྤྱུལ་ནས་

ཁྱི་ལྷལ་ཁྱེད་པ་སོགས་དང་། ལུང་པོ་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་། རྒྱུད་ལྷུང་མཁོ་གས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་
དང་། བེའུ་ཆ་སྤྱོད་པོ་དང་། གཤེར་དང་། བརྒྱ་རྩ་ག་དང་། ཤེལ་གྱི་ས་གཞིར་བསྐྱུར་པ་པ་སོགས་པ་
དང་། ཅིག་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱགས་བ་དང་། གཉིད་རྒྱུད་རིང་ཏུ་ཁྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ལོ། །

བདུན་པ་ནི། གཞུགས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། མིད་ཅི་གཉིས་ལ་ཟད་པར་མི་གཞག་སྟེ། སེམས་
ནང་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་མི་གསལ་པ་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྷ་ལ་མི་གཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པར་མི་ལུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དྲི་རོ་གཉིས་ལ་མི་གཞག་སྟེ། གཞུགས་ཁམས་སུ་ཁུལ་པར་སྤྱོད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱུ་ལ་
མི་གཞག་སྟེ། རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པས། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཁུལ་པར་སྤྱོད་པས་ཟད་པར་གྱི་
སྤྱེ་མཆེད་ཅེས་སོ། །དེ་དག་ཉན་རང་རང་དོན་ཏུ་སྒྲོམ་ཞིང་རང་ལ་སྤྱུབ་པོ། །བྱང་སེམས་གཞན་དོན་ཏུ་
ཡིད་ལ་ཁྱེད་ཅིང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱུབ་པོ། །ཟེལ་གཞོན་ནི། ནང་གཞུགས་སུ་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་གཞུགས་རྒྱུད་ཏུ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་རན་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་ཞིང་། གཞུགས་དེ་དག་ཟེལ་
གྱིས་མཚན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་མཚན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་པ་འདི་ནི། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པའི་སྤྱེ་མཆེད་དང་པོའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱུར་བ་གཉིས་པ། ནང་གཞུགས་
མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་སོ་སོར་རྒྱུད་ཏུ་ལ་སྤྱུར་བ་གསུམ་པ། ཆེན་པོ་ལ་སྤྱུར་བ་སྟེ། བཞི་དང་། དེ་ལ་
གཞུགས་རྒྱུད་ཏུ་ནི། བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནོ། །བཟང་ངན་ནི། ལྷ་མིའོ་པོ། །ཤེས་པ་ནི། ཞི་གནས་གྱིས་
སོ། །མཐོང་བ་ནི། ལྷག་མཐོང་གིས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་གཞུགས་སོ། །བཟང་ངན་ནི། མཛེས་མི་
མཛེས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་པོ་ནི། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྷ་པའི་རྣམས་ཟར་རོ། །ནང་གཞུགས་མེད་
པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་སྤྱོད་པོ། །ཁ་དོག་སྤྱོད་པོ། །སྤྱོད་པོ་ལྷ་བྱུར་སྤྱོད་པ། འོད་སྤྱོད་པོ་
འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གས། ལུལ་ཟར་རྒྱ་མིའི་རས་ལུན་སུམ་ཆོགས་
པ་སྤྱོད་པོ། །ཁ་དོག་སྤྱོད་པོ། །སྤྱོད་པོ་ལྷ་བྱུར་སྤྱོད་པ། འོད་སྤྱོད་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། ནང་གཞུགས་
མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་སྤྱོད་པོ་སོགས་ལ་ལྷ་ཞིང་གཞུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མཚན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་
མཚན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་འདྲ་ཤེས་པ་འདི་ནི། ལྷ་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སེར་པོ་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་
སྤྱུར་བ་བྱག་པ། དམར་པོ་བརྒྱ་རི་བ་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་སྤྱུར་བ་བདུན་པ། དཀར་པོ་སྤྱུར་མ་པ་སངས་དང་

སྤྱང་བ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་པོ་ནི། སྤྱིར་བཏགས་པའོ། །ཁ་དོག་སྤྱོད་པོ་ནི། ལྷན་སྒྲེས་སོ། །སྤྱོད་པོ་
ལྷ་བྱར་སྤྱོད་པ་ནི། སྤྱར་པའི་འོ། །འོད་སྤྱོད་པོ་འབྱུང་བ་ནི། གཉིས་ཀའི་འོད་འཕྲོ་ཞིང་མདངས་གསལ་
པའོ། །མེ་ཉོག་ནི། ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་དཔེའོ། །རས་ནི། སྤྱར་པའི་དཔེའོ། །ཟེལ་གྱིས་མཚན་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། དབང་བསྐྱར་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་ནི། ཟེལ་གྱིས་གཙོན་ནས་མ་ཙོན་ཡང་བྱེད་སྟེ། དེ་ལ་
མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་ནི། ལྷད་པར་སྤྱུག་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལྷད་པར་ནི། རྣམ་
ཐར་གྱིས་སྤྱི་བ་པ་ལས་ཐར་པར་བྱེད། ཐད་པར་གྱིས་དཔེ་གསལ་པས་ཁྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཟེལ་གཙོན་གྱིས་
དཔེ་གསལ་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ལ། ཐམས་ཅད་རོ་མོ་ཞི་ལྷག་གོ།

ཁྲིད་ཀྱི་མཁའ་ན་པས་ཤེས་བྱ་ཁྲུབ། །ཐུབ་པས་སྤྱི་བ་ཀྱན་དེས་པར་བཅོམ། །

མོ་ཀ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཙོན། །ཐུགས་ཐོལ་ཁྲིད་ལ་ཐུག་འཆལ་མོ། །ཞེས་སོ། །

བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་བ་གང་ཟག་པ་རོལ་གྱི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དཔེའི་རྒྱན་
བྱངས་འབྱིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
རབ་མོ། །བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པར་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཆགས་པ་
བཅོམ་པའི་མེ་ཆོམ་མེལ་པར་མཛད་པ་འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་གི་སྤྱོད་ལས་བྱུབ་པར་འཁོར་བ་ཇི་སྟེང་
བ་དང་། རྣམ་པར་ཐོལ་བ་ཇི་སྟེང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་གནས་མཁའ་ན་པ། རོ་མོ་
ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །སྤྱར་གདམས་ངག་ཏུ་བཤད་པའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་དང་། རྣམ་
པར་བཤད་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རོ་མོ་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །འདི་ཡན་ཆད་
ཉན་མོས་ལའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ། །རྟེན་ལུས་འདོར་ལེན་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་དང་། དཔེ་གསལ་པ་སྤྱུལ་པ་
དང་བསྐྱར་བ་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་དང་། ཐུགས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་རྒྱུ་
སྟེང་བ་མཁའ་ན་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་སྟེ། རོ་མོ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རོ། །ཆེ་ལ་དབང་བ་ནི། ཆེའི་
འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གནས་པའོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་
འདོད་པ་བཞིན་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་གོ། ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་བ་ནི། རྣམ་པའབ་མཛོད་ལ་
མངའ་བརྟེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོར་གྱི་ཆར་འབེབས་ནས་པའོ། །འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་

སྒྲིན་པ་ནི། བྱིན་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རྟེ། མོགས་མེད་ཀྱིས།

ལས་དང་སྒྲིབ་དང་མངོན་གྱུར་དང་། །གསོག་དང་གཞོད་བྱེད་མཛོང་བའི་བྱིར། །

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་འཛམས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱོད་མི་ཐོབ་པ་རྫོང་། །ཅེས་སོ། །

མདོ་ལས།

ཆོ་མོས་སྤངས་པ་ནམས་ལ་ནོར་མེད་དགེ་འགྱུར་རྟེ། །

དབུལ་གྱུར་ཉིད་ནི་ཆོ་ཡི་སྤྱིག་སྤྱོད་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་སོ། །

དེ་གསུམ་སྒྲིན་པའི་བདག་འབྲས་སོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི། །མས་དང་། ས་དང་སྐྱེ་གནས་
དང་། འཕྱོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའོ། །བསམ་
གཏན་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའམ། ལོ་ཀྱའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིན་པ་སྐྱེ་
བ་ལ་དབང་བ་སྟེ། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ས་ལ་སོགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་པར་མོས་པ་བཞིན་དུ་
བསྐྱར་རུས་བའམ། སངས་རྒྱུ་མང་པོ་སྒྲིན་རུས་པ་མོས་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ། བཟོད་འབྲས་སོ། །བཙུན་
འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱོབ་པའི་སྒྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་
སྒྲིན་པ་བཞིན་འབྱུང་བའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་རྩལ་ལ་དབང་བ་ནི། སེམས་ཅན་འདུན་པའི་
བྱིར་དུ་མངོན་ཤེས་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་རྩལ་ལ་དུ་མ་སྒྲིན་རུས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
བ་ནི། འདོད་པ་བཞིན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་པའོ། །ཆོས་ལ་དབང་
བ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་གཞན་
དང་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་རུས་སེམས་ཆེན་པར་བྱེད་རུས་པ་སྟེ། དབང་བརྒྱ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་པར་
བཞད་དོ། །སྐར་རྣམ་པར་བཞད་པའི་སྒྲིབ་ས་བརྒྱ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱེ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་ལ་བྱིན་
ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་སའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་གསུང་ལ་སོགས་གཞན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱིས་དོགས་པའི་བསྐྱེད་ས་པ་སྟེ། འཇིགས་པས་བཅབ་པ་སྟེ། གསང་བར་བྱའོ། །སྐྱམ་

པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། རྟོན་པ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་
 ཆོས་རྟོན་པ་ན། གུས་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཤོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་དཔེན་པ་ཁོ་
 བར་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གུས་པས་ཉན་པར་མི་
 འདོད་པ་དག་ལ་ཁོང་ཁོར་ཞེས་དཔེན་པ་དང་། བྱེད་གུས། བྱེད་མ་གུས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱར་
 གཉིས་ཀས་དཔེན་པ་ཁོ་བར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྱན་པ་ཉེ་བར་
 གཞག་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གྱང་མི་འདའ་བས་
 མཛད་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྟེན་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཉན་མོངས་
 དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་བཞིན་དུ་མ་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་སྦྱོད་པ་འབྱུང་བ་ནི། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་མོ་
 དེའི་རྒྱུ་ལ། ས་པོན་རྒྱུ་བས་སྤངས་པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྟེ་པོ་མཐའ་དག་
 ལ་ཉན་མཚན་དུས་དུག་དུ་སྟེ་སྟེ། སྟེ་ཉི་མ་སྟེ། སྟེ་ཉི་མ་སྟེ། སྟེ་ཉི་མ་སྟེ། སྟེ་ཉི་མ་སྟེ། སྟེ་ཉི་མ་སྟེ། སྟེ་ཉི་མ་སྟེ།
 བན་པའི་བསམ་པས་གཟིགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་པོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བཤད་
 པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོམ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཅ་བར་
 དང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱས་པ་སྤྱུས་པ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པ་གཞི་ཤེས་སྤྱར་བཤད་པ་དག་
 གྱང་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་མོག་
 གི་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་གནས་ཀྱང་བས་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱང་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་ལས་གཞན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱར་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 ནི། མཁན་པོ་རྣམས་སྤང་ངམ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་གི་དཔ་བཅའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་པ་བརྟོད་པ་ནི། འཕགས་པ་ཕྱོལ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི།

རྒྱུ་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་སྟེ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །

རོལ་གྱུར་རྣམས་ཀྱན་རྣམས་དག་ལ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྟེ་རྗེ་བ་བཞིན་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ན་པོ་ཀ་ལས་འདས་
 པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་ཁོ་བར་ཁས་རྒྱངས་ནས་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་

དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྡེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་
ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་གང་དག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ངོ་མོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་གྲུང་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཆོས་ཅན་
སྟོན་པ།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འདུག་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན། ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཟག་མེད་དེ་ཉིད་གྲུང་། ཉམས་རྒྱ་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་
པ་ལས། ཐེབ་སྦྱར་གྱི་དབང་གིས་ངོ་མོ་ཉིད་རྒྱུ་བྱིས་ཏེ། མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཉམས་རྒྱ་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། གཞན་དུ་ན། ངོ་མོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་
ཞིང་། འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པའི། སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པ་གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་འབྱེད་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་
གཏུལ་བྱའི་ཆོག་པ་གཉིས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ནས་ཆོས་
སྟོན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་འོད་ཟེར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཚན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཟག་བཅས་
གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བས་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་གདོན་མི་ཐ་བར་ཁས་སྐྱོང་དགོས་པའི་ཡི་ཤེས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གསུམ་ལས་གཞན་
ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ལས་མེད་པ་
དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཁས་སྐྱོང་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པས་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱུར་
འདུས་སོ། །འོ་ན། ཡོངས་སྐྱེ་ལ་ཡང་དེར་འདུ་བས་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེ་གཅིག་ལྟར་ཐལ་ལོ། །དེ་གཞན་ནས་སྐྱེ་
གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པས་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཚད་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྐྱེ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།

ངོ་མོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱེལ་པ་ནི། །

ཆོས་སྐུ་མཛད་པར་བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ཅི་ཡང་དག་པ་མཛོད། །

ཅས་ལུ་བརྟོན་པའི་ཆོག་ཐུབ་ལུས་པ་ལས། རོ་ཤིང་འཕེས་ལུ་བའི་སྒྲིབ་མཆོག་མོག་པ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་
ཞེས་ལུ་བའི་སྒྲིབ་མེ་བྱུང་བས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞུག་ཁོ་བོ་ལོ། རྒྱལ་བ་ཡོད་དེ། ལུས་དང་། ཡན་ལག་ཤིས་པ་
མཐུན་པར་གསུངས་པས་ལོ། དེས་ན། སྒྲིབ་ལུས་མ་ཆོས་སྒྲིབ་བརྟོན་མཆོད་པ་དང་བཅས་པ་
པའི་ཞེས་དོན་བསྐྱར་གསུངས་ལོ། ཞེས་ཟེར་རོ།

ཡན་ལཱི། གཞིར་སྒྲུབ་གཞན་དག་ན་ཤེ། དཔོན་པ་ཉེ་བར་སྒྲོན་པ་འཁོར་ལུགས་ལྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་པ་
དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་སྒྲིབ་ལུགས་པ་ལོན་ཏེ། རོ་མོ་ཉེ་དུ་སྒྲུབ་དང་པེལ་བའི་རོན་ལྱིས་དེའི་ཆོས་སྒྲུབ་
ཆོས་སྒྲེ། དེ་སྒྲིབ་དང་།

གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ། རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེར། ཞེས་སོ།

དགོས་པ་ནི། ཚོགས་ལུང་ལུས་པ་སྐྱར་པ་དེ་པའི་རོང་རམ་མིར་དང། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་
པ་སྐྱར་པས། རྩེད་པ་པོ་དང་ལས་སྤྱ་སྐྱར་པས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྤྱིའི་མཛད་པར་ཤེས་པར་བྱ་
པའི་མིར་རོ། །ཁོ་ན། རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་རིགས་སོ། །ཞེན། རྒྱལ་ཆོག་གི་རིམ་པ་པའི་ན་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་ལུས་དང་ཡན་ལག་རིམ་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་དེ། ཡོངས་
པའི་ན་དང་རྟོག་པ་པའི་ན་ནོ། །བཞི་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དེ་རྩེད་མེད་པ་དེའི་མིར་ཕྱོགས་གཞན་སྐྱར་པས་སྤྱ་
བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་དང་། མྱོན་གནས་མེས་པའི་བྱད་པར་རོ། །

དད་པོ་ལ་གསུམ་པམ། ལྷ་པའི་ལ་ལྷ། ཉན་ཐོས་ལ་ཐོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྒྱང་དེ་
འཛིན་པས་ལངས་ཀྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྒྱང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་བའི་མྱེད་པར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་ལྷ་བཅད་པ། ཅ་པའི། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རྒྱང་དེ་འཛིན་ལྷ། བདག་ལ་ལྷ་བའི་མེད་
ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་སྐྱེད་མེད་པའི་མེད་པ་ལམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ལངས་ལྷ་མོངས་པ་ཉིད་

ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི། མྱོང་དང་། སོགས་པ་མྱོངས་སུ་བྱོན་ནས་ང་ལ་དམིགས་
ནས་སེམས་ཅན་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལྷག་པར་གཟིགས་ཤིང་རྒྱན་གཙོད་
པས་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། བདག་མཐོང་པ་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྡེ་བར་འགྱུར་ན་མི་རུང་
ངོ། །ཞེས་མིའི་ཉོན་མོངས་པ་སྡེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་ཡོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། མྱོང་ལ་སོགས་པར་སྡེ་བོ་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་བྱངས་
འབྱེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཀོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤོན་གནས་ཤེས་པ་བས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོན་གནས་མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ། ཅུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་སྤོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤོན་གནས་ཤེས་པ་ལས་ཁྱད་
པར་འཕགས་ཏེ། ཁྱད་པར་ལྡ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ ལྡ་ནི། རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་
པ་དང་། རྒྱན་མི་ཆད་པས་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་
པ་དང་། ལྷགས་མཉམ་གཞག་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། མཁའ་མཉམ་གདུག་བྱས་འདྲི་བ་ཀྱང་གྱིས་
ལན་གཅིག་ཅར་འདེབས་པར་བཞེད་ངོ། །འཕགས་པ་གྲོ་ལ་སྡེའི་ལུགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ཞེས་བྱ་
བ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། འབད་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་། དྲོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མཛོད་པར་མ་ཞེན་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་
པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་
པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་གནས་པའི་བྱིར་རྟག་ཏུ་གཞན་
དོན་དུ་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སོ་སོ་རིག་པ་བཞི་བརྟེན་པས་འདྲི་བའི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་
པ་ཡིན་པར་བཞེད་ངོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ནི། རྒྱ་མཚན་ལྷ་ལས་ལྷོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ལྡ་
ལན་དེ་མ་ཡིན་ཀོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཆོས་སྐྱ་རྟག་པ་དང་། ཁྱབ་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་ཅོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ལ། ཅོད་ལན་

གཉིས་ལས། རྩོད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་རི་ལྷོ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མེ་མཛད་དེ། མཛད་པར་ཐལ། རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྩམ་ཅན་དང་ལྷན་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་ལན་གང་པ་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ལན་ལ་གཉིས་
ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདོད་པའི་ལན། གདུལ་བྱ་མིན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་པ་མེད་པའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅ་པ་ནི། སྤང་ངོ། །ཞེས་པ་དང་། །གང་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཛད་པ་
དེའོ། །གང་ལ་ན། གདུལ་བྱ་དག་མ་དག་དེ་དང་དེ་ལོ། །དུས་གང་གི་ཆེན། བྱ་བ་འཕྱིན་ལས་མཛད་
པས་མན་པར་གྱུར་པའི་ཆོད། །རི་ལྷོ་ན། ཡོངས་སྤྱིའི་གདུལ་བྱ་གང་ལ་ཡོངས་སྤྱི་གང་དང་། སྤུལ་སྤྱིའི་
གདུལ་བྱ་གང་ལ་སྤུལ་སྤྱི་སོགས་སྤུལ་བ་དང་འཆོས་པར་རོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། གདུལ་བྱ་དགེ་པས་
ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། མཛད་ཅེས་པ་དང་། །གང་ན། གཞན་དོན་
ཀྱི་བྱ་བ་འཕྱིན་ལས་སོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། སེམས་ཅན་དེའི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་གི་ཕྱོད་ཀྱི་ཕྱོད་ལས་བྱུང་བྱེད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དང་། གདུལ་བྱ་དགེ་
པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ལ་སོགས་ལ་ལྟོགས་དམ་པ་དང་ལྷན་པས། ཕྱོད་བསྐྱེད་པའི་དགེ་པའི་ཅ་པའི་
ས་ཐོན་སངས་རྒྱུ་དང་། ལ་སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བརྟུན་པར་གྱུར་པ་
ལས་སོ། །གང་ལ་ན། གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ལོ། །གང་གི་དུས་སུ་ན། ཆོས་ལྟོན་པ་
དང་། ལ་སོགས་པ་བསོད་སྟོམས་བཞེས་པ་སོགས་མཛད་པས་ལུལ་ཅན་ཏུ་འཕྲོད་པ་སྟེ། སྟེ་བ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་ཐན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོད། །རི་ལྷོ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དང་དེར་གདུལ་བྱའི་སྤང་བ་དང་
འཆོས་པར་རོ། །འོ་ན། རྟག་ཏུ་དོན་མཛད་པ་མི་སྤང་བས་བསལ་ལོ། །ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་
ཐམས་ཅད་ཏུ་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྷོ་གཞན་དོན་མཛད་
པའི་རྩམ་པ་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཕྱིན་ལས་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མ་ཆད་བས་འབྲས་བྱ་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པའི་འཕྱིན་ལས་མཛད་པར་མ་སྤང་སྟམ་ཏུ་བྱམས་པས་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྟ་འབྲེལ་ནི། དེ་རི་ལྷོ་བྱ་ཞིག་སྟམ་པ་ལ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་

བཅད་པས་དཔེ། ཅ་བ་ལ། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་བབ་ཀྱང་ས་པོན་དུ་མི་རུང་བ་མེས་ཆོག་པ་
ལ་མུ་གུ་ཐོན་པོ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར། ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཕྱོན་རྒྱར་
ཀྱང་། དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པས་འདྲ་བར་འབྱེད་པ་སོགས་བཟང་པོ་མི་ཐོང་སྟེ།

དེ་ལྟར་ཆུ་ཡི་སྟོང་ཆག་ན། །རྒྱ་བའི་གཞུགས་བརྟན་མི་སྣང་བ། །

དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ངན་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་གཞུགས་བརྟན་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་བབ་དུ་ཐེན་ཀྱང་ཉིལ་ལ་
སོགས་པའི་ས་པོན་རུལ་བའི་ངོ་ལ་སོགས་པས་ས་པོན་མི་རུང་བར་ཀྱང་བ་མི་འབྱུངས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་རེ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཁས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་སྐལ་བ་མེད་
པས་དཔེ་ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ། ཚུང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཇི་
ལྟར་བྱུང་བ་དང་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟེན་ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞེ་ན།

ལན་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་ནི། དེའི་ལན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ། ཅ་བ་
ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བར་ངེས་པར་བཞོད་དེ། གདུལ་བྱའི་དོན་རྟག་དུ་མཛད་པ་དེ་ལྟར་
ན། མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྒྱན་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་
བཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྟོང་བར་ཟད་པའམ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །འགྲེལ་བ་ལ། ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟག་གནས་དང་ཞེས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ལ་སྤང་ངོ་ཞེས་ཇི་སྤང་བཤད་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྣང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱན་ཆགས་སུ་འཁོར་བ་ཇི་སྟོང་བར་བཞུགས་ཀྱང་བཅོས་ལྡན་འདས་ལ་ཟད་པ་མི་མངའ་བའི་
ཕྱིར། གོ་རེས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་། རྟག་པ་ཞེས་མངོན་པར་བཞོད་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་པའི་སྒྲ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མདོར་བསྟན། ཡོན་ཏན་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རྩ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲ་གཉིས་པ་བསྟན་ནས་གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཚྲོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྲ་གསུགས་ཀྱི་སྒྲུའི་ངོ་མོན་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་འབར་བ་སྟེ། གསལ་བའམ་མཛེས་པར་བརྒྱན་པའོ། །རྩ་བ་ལ། མཆན་ནི། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་གསུགས་སྒྲུའི་བདག་ཉིད་ལོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ལུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་སྒྲར་བཞེད་དོ། །འཁོར་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཚྲོགས་པར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱིར་དོ། །མདོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲེལ་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལྟ་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཆིམ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། སྒྲེལ་བྱ་ཆེན་པོར་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཆན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསལ་ལ་ཚྲོགས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱ་བྱེན་སོགས་ཀྱི་དེ་ལས་བརྒྲོག་པའོ། །པ་རོལ་གྱི་རྒྱད་ལ་བསྟོ་ཞིང་ཞེན་པར་བྱེད་པས་སམ། རྣ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་བྱེད་པས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་མོན་མཆན་དཔེ་ས་བཅུ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཡིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་པའི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆན་དང་། དཔེ་བྱད་དོ། །དང་པོ་ལ། མཆན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །

མཆན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་དག་ཅིག་ཡིན་
 ཞེན། ཅ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱག་གི་མཐེལ་ན་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ། ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་ན་
 འཁོར་བ་འདྲན་པའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྟོང་ལྟན། ལྟོ་བ་སྤྱ་ཆུད་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མཚན་
 བ་དང་། སུས་སྤལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་ཞབས་མཐེལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། བྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་
 རིན་པོ་ཆའི་དྲུ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། བྱག་ནི། ཞབས་བཅས་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་གཞོན་གཞགས་པ་
 དང་། འོངས་སྤྱིའི་དེའི་སྤྱ་ནི། ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་གཉིས། བྱག་གི་མཐེལ་གཉིས། ཐུག་པ་གཉིས། ལྟག་པ་
 ལྟེ། བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། ཞབས་མཐེལ་གྱི་དུལ་དང་མཐོ་མཉམ་པས་སོར་མོ་རིང་དང་། ཞབས་བཞི་
 ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པས་ཉིང་པ་ཡངས་པ་དང་། སྤྱ་བདུན་ཡོད་པས་སྤྱ་ཆེ་བ། ཡ་ཡོ་མེད་པས་ཤང་། ཞབས་
 སུས་མོའི་ལྟར་དང་། འོང་བྱ་ཕྱིར་འབྱར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། བ་སྤྱ་ནི། གཡས་ཕྱོགས་ཁྲེན་དུ་འབྲེལ་
 ཞིང་ཕྱོགས་པ་སྟེ། བཅུ་ཆན་དང་པོ་དོ། །

ཕྱིན་པ་མཉམ་ཞིང་རིམ་བར་འཆས་ལ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པས་རི་དྲགས་ཨེ་ན་ལ་བསེ་ཁ་སྟོའི་འབྲེལ་
 དང་། མ་བདུད་པར་བྱག་མཐེལ་སུས་མོའི་ལྟར་རྒྱེ་བ་པས་བྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཏྲ་ཅང་ཤེས་
 པ་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྤྱ་བ་སྟེ། གསང་བའི་མཚན་མ་སྤལ་སུ་མཛེས་པར་རུབ་པའི་མཚོག་པགས་པ་
 གསེར་སྤངས་པའི་མདོག་ལྟ་བུ། བགས་པའི་སྤྱི་སྤལ་ཅིང་རུལ་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། བ་སྤྱ་ནི། སུ་ག་
 གཅིག་དང་གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལེགས་འབྱུངས་དང་། ཞལ་གྱི་སྤྱིན་མཚམས་
 ལ་སྤྱ་དཀར་འཇམ་གཡས་འབྲེལ་ཉི་ཆེ་ལས་ལྟག་པའི་འོད་དང་ལྟན་པ་ནི། མཛོད་སྤྱ་སྟེ། དེས་བརྒྱན། སྤྱ་
 རོ་སྤྱད་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བས་མེད་གཤེད་པ་དང་། འོངས་སྤྱ་འདིའི་དབྱར་པའི་མགོ་མགྲིན་པ་དང་འབྲེལ་
 ཞིང་རྒྱལ་པར་གནས་པ་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། ཐལ་གོང་ནི། ཤང་པོ། །བཅུ་ཆན་གཉིས་པོ་དོ། །

འོངས་སྤྱ་འདི་ལ་ལྟགས་ནད་གིས་མ་ཉམས་ཤིང་རོ་མི་ཞེས་པ་རྟ་ཆག་ཀྱང་རོ་མཚོག་ཏུ་སྤྲང་བ་
 དང་། སྤྱ་ནི། སྤྱ་དང་འདོམ་གྱི་ཆད་དུ་མཉམ་པས་ཤིང་རྒྱ་ཕྱོ་རྟ་ལྟ་ཞིང་གསལ། གཅུག་ཉིར་རྒྱལ་
 ཞིང་མཉམ་པ་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་སོར་བཞི་ཅམ་འཕགས་པ་དབྱར་ལྟན། ལྟན་པ་དམར་པོ་ལྟར་ལྟགས་
 རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ནི། སྤལ་པ་ཡངས་པ་དོ། །ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ། མཉན་

བར་ལོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཟབ་ཅིང་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ། མི་ཚུགས་ཤིང་རྣམ་པར་
སྒྲུབ་པ། དེག་ཅིང་བྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་ལྷན་ཆངས་དབྱངས་དང་། མེ་མོང་ལྷར་རྒྱུ་ལ་རྒྱུས་པས་
འགྲམ་པ་མེད་གེའི་འདྲ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ལྷར་ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་། མཐོང་མཐུན་མེད་པས་ཆད་མཉམ་
པ་དང་། མཚམས་མ་དོད་པས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། རྒྱ་རེག་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པས་
གངས་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཆང་བ་དང་། བརྒྱ་ཆན་གསུམ་པའོ། །དཀར་ནག་མ་འདྲེས་དམར་མོའི་ར་རི་
མེད་པས་རྒྱུན་མཐོན་མཐོང་འདྲ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་སྟེང་འོག་གི་རྩིས་གཞོལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པ་བ་མཚོག་གི་
རྩིས་འདྲ་བའོ། །དོན་བསྟན་ནི། འདི་དག་སྤྱི་ཙམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན། འགྲེལ་པ་ལ། རྩེད་ལྷ་རྒྱ་དང་། རྩེ་
མ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མ་རྣམས་ལ་སྟེལ་པ་དང་བསྟུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཉན་པ་
དང་། གཏུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་བྱིན་པས་བྱག་དང་ཞབས་འཁོར་མོའི་མཚན་དང་
ལྷན་པ་ཉིད་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཡི་དམ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རུས་སྐལ་བཞིན་
དུ་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་པ། ཆོག་སྒྲུབ་པ། དོན་སྟོང་པ། དོན་མཐུན་པ་སྟེ། བསྟུ་བའི་
དངོས་པོ་བཞི་བརྟེན་པས་བྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུང་དུ་བས་འབྲེལ་བ་ཉིད་
དང་། བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་དང་། དྲི་རོ་རེག་བྱ་བྱ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་བྱག་
དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤིང་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། བལྟག་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་བརྟུང་བ་ཤིན་ཏུ་བྱ་
ནོམ་པ་བྱིན་པས་བྱག་དང་། ཞབས་དང་། ཐག་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་བའི་ཕྱིར་བདུན་མཐོ་བ་
ཉིད་དང་། གསལ་དཔར་བྱ་བ་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྟོག་བསྐྱངས་
ཏེ་འཆོ་བར་ཐན་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སྟོག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུ་
ཁྲོན་ཆེ་ཞིང་མི་འཁྲོག་པས་འདྲ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་གསར་དུ་སྤངས་ཤིང་བཟུང་བས་
ཞབས་ཀྱི་འབྲུང་པོ་མི་མཐོན་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ཡི་རང་གིས་སྟེལ་ཞིང་མ་
ཉམས་པར་བྱས་པས་སྟེལ་སྟེལ་ལྷན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་། སོགས་པ་
ལྷན་གུས་པར་བྱས་ཏེ་བྱིན་པས་བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨེན་ཡིའི་ལྷ་བྱ་དང་། རང་ལ་ནོར་བདོག་པ་ལ་སྟོང་
པའི་སྟེལ་པོ་ལ་སྟེར་ཞིང་། མེད་ཅེས་བྱིར་མ་སྤངས་པས་བྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ནི་
འབྲེད་ཅིང་བྱེ་བ་བསྟུ་པ་དང་། སྟེལ་པོ་ཐམས་ཅད་འཁྲིག་པ་ལས་ཆངས་པར་སྟོང་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་

ཏུ་འབྲུག་པ་དང་། གསང་བའི་གྲོས་གྱི་གསང་ཆོག་བསྐྱངས་པས་འདོམས་གྱི་སྤྲ་བ་སྤྲུབས་སུ་རུབ་པ་ཉིད་
 དང་། དགའ་བ་དང་གདིང་བ་བྱུ་ཞོམ་པ་བྱིན་པས་མདོག་གསེར་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། ཁང་བཟང་དང་། ལ་
 སོགས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། གནས་ཁང་དམ་པ་བྱིན་པས་བགས་པ་འཛམ་པ་ཉིད་དང་། འདྲ་འཛི་
 དང་། ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཤེད་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་པས་སྤྲ་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཚུགས་སུ་འབྲིལ་བ་ཉིད་
 དང་། མཁན་སློབ་པ་མ་སོགས་སྤྱོ་པོ་སྤྱོ་མ་ཐམས་ཅད་བཀྲར་བའི་གནས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པས་
 ཞལ་མཛོད་སྤྲུལ་བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་གཤིས་ཆོག་གིས་སྤྲ་ཚེར་མི་སྤྲ་ཞིང་གཞན་
 ཁྱད་དུ་མ་བསད་པས་རོ་རྟོད་མེད་གཤེད་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྤྲ་བར་སྤྲ་བ་དང་། ལེགས་པར་སྤྲ་བའི་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པར་སློབ་པར་བྱས་པས་བྱས་མགོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་། སྤྲ་ནད་དང་། ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱི་
 བ་སྤྲན་པ་ཐན་པའི་ཟས་སོགས་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྤྱོ་པོ་ནད་པའི་གཡོག་དང་། རིམ་
 གྱི་བྱས་པས་རོ་རྟོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པ་དང་། ཉགས་ཆལ་དང་། ཀྱང་དགའ་ར་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་
 བསེལ་ཁང་དང་ཁྱོན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་བཅུག་པས་ཤིང་ཅུ་གྲོ་རྩ་ལྟར་མཆུ་ཞིང་
 གཤེད་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལ་སོགས་པ་འདུག་གནས་སོགས་རྣམས་པར་བྱིན་པས་གཙུག་
 རྟེན་དང་ལྷན་པ་དང་། འཛམ་པོ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྤྲན་པ་མཉེན་པར་གསུངས་པས་ལྷགས་ཤིང་བ་
 ཉིད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོས་བར་ཆོད་པ་དང་། དྲུང་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚུངས་
 བར་སེམས་ཅན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། ཆོག་འབྲུལ་བ་སྤངས་
 ཤིང་། དུས་སྤྲ་སྤྲ་བས་འགྲམ་པ་མེད་གཤེད་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྤྱོ་པོ་ཐམས་ཅད་བཀྲར་བ་དང་། ལ་སོགས་
 པ་མི་བརྣམས་པས་ཆེས་པ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། འོག་འཛོ་སྤངས་པས་འཛོ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་ཉིད་གྱིས་
 ཆེས་པ་མཉན་པ་ཉིད་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདེན་པའི་ཆོག་ཀྱན་དུ་སྤྱོད་པས་ཆེས་པ་ཐགས་བཟང་བ་
 ཉིད་དང་། ཐན་རྩལ་འབྱེད་པ་སྤྲ་པའི་ཆོག་སྤངས་པས་ཆེས་པ་བཞི་བརྒྱ་ཆང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་བྱམས་པས་བརྣམས་པས་སྤྲན་མཛོན་མཐེང་ཉིད་དང་། མི་སྤྲུག་
 པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྤྲུག་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་རྫོངས་པ་མེད་པའི་སྤྲན་གྱིས་བརྣམས་
 པས་རྗེས་པའི་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་རྩེ་གསུམ་པས་མཚན་འབྲུལ་པར་བསྟན། སྤྲ་བ་བྱེད་རྒྱུའི་དབྱེ་བའོ། །དང་

པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། རྒྱ་བྱལ་པས་མཚན་བྱལ་བ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 བ། ཅ་བ་ལ། ཡང་དག་པར་འབྱལ་གོ། ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། མཚན་སོ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ། གང་
 གིས་ན། མཚན་སོ་གཉིས་གང་དང་གང་གིས་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རབ་ཏུ་
 རྒྱུགས་པས་སོ། །གང་ལ་ན། འོངས་སྤྱ་འདི་ལོ། །འབྲེལ་པ་ལ། འབྲུང་བའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་གང་
 གིས་ན། མཚན་གང་གི་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རབ་ཏུ་རྒྱུགས་པས་སོ། །གང་ན། མཚན་
 སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་
 འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས།

ཅ་བ་ནི།

ཐྱ་མ་སྤྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་ཐྱངས་པ་བསྟེན་པ་དང་། །
 བསྐྱ་བ་བསྟེན་དང་གྲུ་ཞོམ་བའི། །དངོས་པོ་སྤྱིན་དང་གསལ་བྱ་བ། །
 ཐར་པར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་ཐྱངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས། །
 སྐབ་བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །

འཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་བསྐྱ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྟེན་འབྱུང་བ་བཞིན་གཤམ་བར་
 བྱའོ། །འབྲེལ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་གཉིས་ནི། ཞོང་ཉིད་ཏུ་མཚན་
 བཤད་པར་བཀོལ་ཟེན་བས་ཡང་མི་བྱེད་ནི། མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
 མཚན་རྣམས་བརྗོད་ནས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་མཛེས་པར་བྱེད་
 པའི་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་གསུངས་པ། ཅ་བ་ལ། ལྷུ་བ་པའི་ཞེས་ཀྱན་ལ་སྤྱར་བའི་བཅུ་ཆོན་བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ནི། སེམས་མོ་ཟངས་མདོག་ལྟར་དཔར་བ་དང་། མདངས་དང་ལྟན་ཞིང་སྤྲུམ་བ་དང་། གཤོང་
བྱ་མེད་པས་མཛོ་བ་དང་། སེར་མོ་རྣམས་པན་ཚུན་རྒྱུ། འཕས་ཁེངས་པས་རྒྱས། ཅ་བ་ནས་བྱིན་གྱིས་
ཐ་བ་དང་། ཅ་བ་ལྟར་མི་མདོན་བ་དང་། ཅ་ལ་མདུད་བ་མེད་བ་དང་། ཡོང་བྱ་རྒྱུང་གོས་སམ། ཡོང་བྱ་
ནད་དུ་འབྱུང་བ་མི་མདོན་བ་དང་། ཆེ་རྒྱུང་རིང་བྱུང་མེད་པས་ཞབས་མཉམ་བ་དང་།

གཉིས་བ་ལ། སེང་གེའི་སྤྲུམ་གྱིས་བཟིད་པར་དང་། སྤང་ཆེན་གྱི་སྤྲུམ་གྱིས་ཐད་ཀར་
དང་། བྱའི་སྤྲུམ་གྱིས་ནས་མཁའ་ལ་དང་། ལྷ་མཚོག་གི་སྤྲུམ་གྱིས་འཕོར་གྱི་སྤྲུ་འདྲེན་ཞིང་གསེགས་
བ་དང་། གཡས་ཚུགས་སུ་གསེགས་ཤིང་གཡས་ཚུགས་སུ་ཕྱོག་བ་དང་། བལྟ་ན་མཛེས་པར་གསེགས་
བ་དང་། མི་ཡོ་བར་བྱུང་པོར་གསེགས་བ་དང་། འགྲིང་ལེགས་པས་འཁྲིལ་བག་ཆགས་དང་། ཇི་མ་མེད་
པས་བྱི་དོར་བྱས་བ་འབྲས་བ་དང་། རིང་རྒྱུང་སྤྱོད་ལྷེའི་ཆ་བྱེད་པས་རིམ་བར་འཆམ་བ་དང་།

གསུམ་བ་ལ། གྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པས་སྤྲུག་ཅང་དང་། རེག་ན་བདེ་བ་སྤྲེད་པས་འཇམ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པས་དག་པའི་སྤྲུ་མཚན་ནི། ཆགས་ཡོངས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ཆ་ནས་དཔེ་བྱེད་དང་
ངོ་། །སྤྲུ་ཚོན་ཆེ་བས་སྤྲེའི་ཁོ་ལག་བྱུང་བར་ཡངས་ཤིང་བཟང་། གོས་བ་ཆེ་རྒྱུང་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྲུན་
གཉིས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དག་བ་དང་། འཇམ་ཞིང་མཉམ་བ་གཞོན་ག་ཅན་ཉིད་དང་། སྤྲུ་ག་ལྷན་བ་
མེད་བ་དང་། སྤྲུ་ག་ཁེངས་བ་རྒྱས་བ་དང་།

བཞི་བ་ལ། འ་སྤྲོད་པ་མཉན་པས་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྤྲུ་ཉིད་དང་། མཚན་དཔེའི་གནས་མ་འཆོལ་
བར་རིང་མ་རིང་། རྒྱང་ས་རྒྱང་བས་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྲེས་དང་། གཅིགས་བ་སྤྲུན་
ལ་ལིང་རྟག་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་སྤྲིབ་བ་མེད་པར་མིག་སྤྲུག་སོགས་དག་བ་དང་། དཀྱའི་བྱལ་རྒྱུ། རྟེན་
བ་སྤྲུམ་བྱིན་བ་དང་། རྟེན་བ་མ་རྟོངས་བ་བརྒྱུད་བ་མཉན་པའོ། །བྱལ་མཐོ་དཔན་མེད་པས་བྱུང་རེ་བ་
དང་། ལྷེ་བའི་གཉིང་རིང་ཞིང་ཐབ་བ་དང་། ལྷེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཚུགས་སུ་འཁྲིལ་བ་དང་། སྤྲོད་ལས་
ཀྱན་ནས་བལྟ་ན་སྤྲུག་བ་དང་།

ལྷ་བ་ལ། གྲོ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་སྤྲོད་གཅེང་བ་དང་། སྤྲུ་ལ་ནི། མེ་བ་ནག་པག་ནི། འ་མཚན་མེད་པ་

དང་། བྱུག་ནི། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་འཇམ་བ་དང་། བྱུག་རིང་ལ་འོད་གྱི་མདང་གསལ་བ་ཡོད་བ་
དང་། བྱུག་གི་རིམ་གཉིད་ཟལ། རིམ་དྲུས་རིང་བ་དང་། ཞལ་ནི། ཆོག་ས་ཏུ་ཅང་མི་རིང་དང་། མཚུ་ནི་
མེ་ཏོག་ཤིམ་བ་ལྟར་དམར་བ་དང་། ཡང་ན། ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་སྟེ། ལྷོ་མ་ས་
ཞལ་གཟུགས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་འདོན་ནོ། །ལྷགས་བདེ་ཞིང་མཉེན་བ་དང་། ལྷགས་
བད་འདབ་ལྟར་སྤེལ་བ་དང་།

དུག་པ་ལ། ལྷགས་ཁ་དོག་དམར་བ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་འབྲུག་གི་སྤྲ་ལྟར་བཞིན་ཆེ་བ་ཉིད་
དང་། གསུང་སྤྱན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་བ་དང་། མཆེ་བ་བཞི་པོ་རྣམས་ལྷ་ལ་སྤྱར་ཏེ། བན་ཚུན་ཆུམ་ཅེ་
མོ་རྩོ་བ་དང་། ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་། རིང་ཐུང་སྒྲོམ་སྤྱི་ཆད་མཉམ་བ་དང་། ཅུ་བ་ནས་ཅེ་མོར་བྱིན་
ནས། རིམ་གྱིས་སྤེལ་བ་དང་། ཤངས་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་དོད་བས་མཐོ་བ་དང་། ཤངས་མ་ཉམས་ཤིང་སྤེལ་ས་
ལ་མོགས་བས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི།

བདུན་པ་ལ། སྤྱན་དྲུས་རིང་ཞིང་ཡངས་བ་དང་། ཡས་མན་གྱི་རྩི་མའི་མཆམས་སྤྲུག་བ་
དང་། སྤྱན་དཀར་ནག་འབྲེམ་ཤིང་བསྐྱས་འདབ་མ་རངས་བ་འདྲ་བ་དང་། སྤྱན་མ་ཞེས་བཞི་ལ་སྤྱར་
ཏེ། གཡས་གཡོན་འབྲེམ་བས་ཚུགས་རིང་བ་དང་། བྱ་ཞིང་མཉེན་བས་འཇམ་བ་དང་། མདོག་སྤུམ་བ་
དང་། སྤྱི་ནི་རིང་ཐུང་སྒྲོམ་སྤེལ་མཉམ་བ་དང་། ཞབས་དང་མཉམ་པའི་བྱུག་མང་བས་བྱུག་རིང་ཞིང་གུ་རྒྱས་
བ་དང་། སྤྱན་མཐོ་དམན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་བ་དང་། སྤྱན་མ་འོན་པའམ་གནས་སྤྱར་ཐོབ་པས་ཉམས་བ་རྣམས་
བར་སྤངས་བ་དང་།

བརྒྱད་པ། སྤྲེལ་མཆམས་དོད་བས་དཔལ་བ་ལེགས་བར་འབྲེམ་བ་དང་། རྒྱ་བ་ཆེས་བ་ལྟར་དཔལ་
བའི་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་། དབྱ་གཏུགས་ལྟར་རྒྱས་བ་དང་། དབྱ་སྤྲེལ་དུག་ལ་སྤྱར་ཏེ། སྤྲེལ་དཀར་མེད་
ཅིང་། ཁ་དོག་ལུང་བ་ལྟར་ནག་སྟེ། སྤྲེལ་མཆམས་སྤྲུག་བ་དང་། རེག་ན་བདེ་བས་འཇམ་བ་དང་། བན་
ཚུན་མ་འདྲེས་བས་མ་འཛིངས་དང་། ཁྱོ་པོ་ལྟར་བྱིན་དུམ་བཞེས་བས་མི་བཞོར་བ་དང་། རི་ཞིམ་པོས་
སྤྲེལ་བྱ་གཞན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་དད་བར་བྱེད་བ་དང་། བྱུག་ཞབས་གྱི་མཐེལ་ལ་མ་མཐེལ་པོ་ལ་དཔལ་
མེད་དང་། མཐེལ་ལ་བཟ་གིས་ཏེ། གཏུགས་སམ། རྩས་བརྒྱད་དམ། རིམ་གྱི་བཞི་བ་དང་། གཡུང་དུང་།

འཁྲིལ་བས་བརྒྱན་པའོ། །དོན་བསྟུན། དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོར་བཞེད། མཚན་དཔེ་
འདི་དག་མཆོག་གི་སྟུང་སྟུང་ལའང་ཡོད་དེ།

རྒྱད་ཟླ་

སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྟུང་བ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །

མོངས་སྟོད་རྫོགས་སྟུང་གཉིས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ནི། གཙེ་ཆེ་ཤོས་བཟོད་པའི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ། སྟེང་པར།

བཟོད་ལ་གནས་པས་ལུས་འདི་ཡོངས་སྟུང་ག་འབྲུག་ཏེ། །

སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཚན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས། །ཞེས་སོ། །

པལ་པའི་རྩལ་གྱིས་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྲག་ཀའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཛོད་སྟུང་ལ་དཀར་བ་
དང་། གཡལས་འབྲིལ་དང་། མཛེས་བ་དང་། རིང་བ་དང་། འཁྲིལ་ལེགས་བ་དང་། འོད་དང་ལྗན་བ་རྣམས་
རིམ་བ་བཞིན་ཏུ་བར་བྱིན་བྲག་གི་འབྲས་བུའོ། །གཙེ་བོ་མཚན་གྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཁོར་དཔེ་བྱེད་གྱི་
ཡང་ཡིན་ལ། རྟེན་པར་གྱི་རྒྱ་ནི། མདོ་ལས།

ལྷན་རྒྱ་སྟུང་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེན་ཏུ་འབྲུག། །

གཞན་ལ་བཞུ་སྟངས་བྱེད་ལ་སྟོང་པ་མེད། །

ཆོས་སྟུང་པ་ལ་འཐབ་མོ་ངོར་མི་རྒོལ། །

མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་འཛིན་ཏུ་འཐུག། །

འདི་བཞེས་ལུས་ལ་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་རྣམས། །

འདི་ནི་དེ་ཡིས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། བྱེད་སྒྲ་མ་རྣམས་པལ་ཆེར་ནང་གི་ཡོན་ཏན། བྱི་མ་རྣམས་དེ་རྣམས་གསལ་བྱེད་
གྱི་དཔེ་བྱེད་ཏུ་བཤད་དོ། །ལ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སྟུང་སྟེང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་གསལ་བྱེད་རྟགས་མེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་
 མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། མེས་ས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མན་པ་དང་བདེ་བར་དགོངས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་མེན་མོ་མདོག་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། རིགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོག་རྒྱལ་རིགས་སོགས་ལས་
 སྦྱོར་བ་མེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་ལོག་པའི་ཁན་མཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་
 མོ་རྣམས་རྒྱུས་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་
 ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་མཐར་གྱིས་ཏེ། བསྐྱལ་བ་གསུམ་ལ་རིས་ཀྱིས་སྒོའ་བར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་སྒྲ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་། ལ་སོགས་པ་དག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ངན་པ་
 དང་། ལོག་བར་འཆོ་བར་བརྟུ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅ་མི་མདོན་པ་ཉིད་དང་། མེས་ས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པའི་མདུད་པ་སྟེ། ཀྲན་ནས་དགེས་པ་འགྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅ་མདུད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དགོངས་
 པ་དང་། ལྷེས་དགོངས་སོགས་ཡིན་ཏུ་སྒྲས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཁྲོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་མོང་བུ་མི་མདོན་
 པ་ཉིད་དང་། བསྐྱོད་དགའ་ཞིང་ཉམ་ང་བ། འཁོར་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྟེ་ཤོ་སྒྲོལ་བར་མཛད་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་མེད་གཤེ་སྦྱབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱང་པོ་ཆེད་སྦྱབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ངང་པའི་སྦྱབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྦྱོར་བུ་སྒྲ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མཆོག་གི་སྦྱབས་
 སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་བསྐྱོར་བློགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 གཤམས་སྟོགས་སུ་སྟོག་ཅིང་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། བལྟ་ན་མཛེས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛེས་པར་
 གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་མེས་ས་རང་དོན་ནམ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་བྱ་བུ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཡོ་
 བར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་མཛོད་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་
 འཕྲིལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྟིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་མ་སྒྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་བྱི་དོང་བྲས་
 པ་རྩ་བུ་ཉིད་དང་། གཏུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཆོས་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་རིས་པར་འཆོས་
 པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་དང་། ལ་སོགས་པ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཀྲན་སྦྱོང་གཅོང་བའི་བྱིར་སྐྱ་རྣམས་པར་དག་པ་ཉིད་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟགས་འཇམ་ཞིང་སྟགས་ཇེ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྐྱ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྟགས་ཇེ་རང་

བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་རྣམ་པར་དག་བཞིན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་
 འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་རྫོགས་བཞིན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བས་ཡངས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་
 མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱའི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་པོ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཐུགས་སྦྱོམས་པའི་ཕྱིར་གོས་པ་སྦྱོམས་བཞིན་དང་། གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་
 གྱིས་མི་གནོད་བས་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་རྣམ་པར་དག་
 བཞིན་དང་། ཆོས་དཔེས་བསྟན་དེ་གོ་སྒྲ་བར་སྦྱོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིང་ཅན་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཉག་ཏུ་མ་ཁུམ་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཁུམ་པ་མེད་བཞིན་དང་། དགེ་པའི་རྩ་བ་ལོ་ག་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའི་སྐྱ་རྣམས་བཞིན་དང་། སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་མི་ལེན་བས་ཡང་སྤྱི་བ་ཟད་པ་
 ཉིད་གྱིས་སྐྱ་ཤིན་ཏུ་གྱིམས་བཞིན་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་སྦྱོན་བར་མཛད་བཞིན་གྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེས་བཞིན་
 དང་། སྐྱོ་སྐྱུར་མེད་པའི་ཆོག་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱོན་བས་གཟིགས་པར་བ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་
 པར་དག་བཞིན་དང་། འཁོར་གྱི་སྒྲོབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་བཞིན་གྱིས་དཀྱ་རྒྱུས་
 བཞིན་དང་། འཁོར་པའི་སྦྱོན་སྤྱེ་རྒྱ་ན་འཆིས་མ་སྒྲགས་བཞིན་གྱིས་དཀྱ་རྒྱལ་བ་ཕྱིན་བཞིན་དང་། ར་
 རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པའམ་འབྲིང་བག་བཅོམ་བཞིན་གྱིས་དཀྱ་མ་རྫོངས་བཞིན་དང་། སྒྲོབས་བ་ཐོགས་པ་
 མེད་བས་ཆོས་ཟད་པ་རྣམ་པར་སྒྲོག་བཞིན་གྱིས་བྱང་ལེ་བཞིན་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་སྦྱང་ཉིད་སོགས་
 མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བཞིན་གྱིས་ལྷེ་བ་ཟབ་བཞིན་དང་། སྒྲོབ་མ་ལྷ་བ་མཐུན་པར་འཛིན་པར་གྱུར་བཞིན་
 གྱིས་ལྷེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྲིལ་བཞིན་དང་། འཁོར་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱན་ནས་མཛེས་
 པར་གྱུར་བཞིན་གྱིས་ཀྱན་ནས་མཛེས་བཞིན་དང་། ཐུགས་སྤྱི་བ་བ་མེད་བས་གཅིང་བཞིན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་
 སྦྱོད་པ་གཅིང་བཞིན་དང་། འདུལ་པའི་དུས་ལ་མ་བབས་ན། བཏང་སྦྱོམས་སུ་འཛོག་པས་དུས་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དང་བྲལ་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་ལ་ཆེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་བཞིན་དང་། ལུས་དང་། ལ་
 སོགས་པ་སེམས་ཡང་ཞིང་ཐོ་མདོག་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆོས་སྦྱོན་པར་མཛད་བཞིན་གྱིས་བྱག་ཤིང་བལ་
 ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་བཞིན་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྦྱོམས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་མདངས་ཡོད་པའི་
 དགེ་སྦྱང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བརྟེས་བཞིན་གྱིས་བྱག་ཤི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་བཞིན་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་

ལ་བརྟན་བར་གནས་བཞིན་གྱིས་བྱག་གི་རིམ་ཐབ་བཞིན་དང་། བྱགས་སྤྱ་ཐན་བཞི་རྗེས་སྤྱ་ཡང་དག་
 བར་ཡོངས་སྤྱ་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་བར་མཛད་བཞིན་གྱིས་བྱག་དར་རིང་བཞིན་དང་། གདུལ་བྱ་མང་
 བོ་ལ་བསྐབ་པ་རབ་རྩ་མང་པོ་ཀྱན་སྟོན་བར་མཛད་བཞིན་གྱིས་ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བཞིན་དང་། སྟོན་
 བརྟན་གྱི་ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་གསུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་བཞིན་གྱིས་མཆོ་བཟུ་བཟུ་བཟུ་དམར་བ་
 ཞིན་དང་། ཆོག་འཇམ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འདུལ་བཞིན་གྱིས་ལྷགས་མཉེན་བཞིན་དང་། ཡོན་ཏན་ཐ་
 མོའི་ཆོགས་འཐད་པ་མང་བཞིན་གྱིས་ལྷགས་སྤྱ་བཞིན་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་པ་
 ཅན་རྣམས་གྱིས་གཉིང་དབག་དག་འབཞིན་གྱིས་ལྷགས་དམར་བཞིན་དང་། བསྐྱེདས་བའམ་བག་ཆ་བ་
 ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བཞིན་གྱིས་འབྲུག་གི་སྤྱ་དང་ལྷན་བཞིན་དང་། ལྷན་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་མཉེན་
 འཇམ་བར་གསུངས་བཞིན་གྱིས་གསུང་སྟན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་བཞིན་དང་། མ་རིག་བ་ལ་སོགས་སྤིང་
 བར་ཀྱན་རྩ་སྟོར་བ་བསྐྱམས་བཞིན་གྱིས་མཆེ་བ་རྒྱུ་བཞིན་དང་། དུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྤྱོད་གདུལ་
 དག་འབ་འདུལ་བར་མཛད་བཞིན་གྱིས་མཆེ་བ་རྟོ་བཞིན་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་སྤྱང་བྱ་ཐད་པས་ཤིན་རྩ་
 དགར་བཞིན་གྱིས་མཆེ་བ་དགར་བཞིན་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་
 ཞིན་གྱིས་མཆེ་བ་མཉམ་བཞིན་དང་། སྤྱོད་ལམ་བཞི་མཐར་གྱིས་མཛོན་པར་རྟོགས་བ་ཡི་གེར་རབ་རྩ་
 སྟོན་བར་མཛད་བཞིན་གྱིས་མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཐ་བཞིན་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གནས་
 བཞིན་གྱིས་ཤངས་མཐོ་བཞིན་དང་། གདུལ་བྱའི་སྤྱོད་སྤྲིག་པ་མེད་པས་གཙང་མ་བུན་སྤྱ་ཆོགས་
 བཞིན་གྱི་ཤངས་གཙང་བཞིན་དང་། མདུ་དུ་བྱང་བའི་ཆོས་ཤིན་རྩ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱིར་སྤྱོད་ཡངས་བཞིན་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་འཁོར་བ་ནས་དངས་བཞིན་གྱི་རྗེས་སྤྱ་བཞིན་དང་། འཁོ་བ་གཞོན་རྩ་མ་
 བ་རྒྱང་ངམ། མགྲ་དག་འབ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་མགྲ་བཞིན་གྱིས་སྤྱན་དགར་ནག་འབྲེས་ཤིང་བསྐྱེད་
 འདབ་མ་རངས་པ་སྤྱ་བཞིན་དང་། རྟག་རྩ་བྱི་རྗེས་སྤྱ་ཐུང་འདས་ལ་གཟིགས་བཞིན་གྱིས་སྤྱིན་ཆོགས་
 རིང་བཞིན་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཐབས་གཞིན་འཇུགས་མེད་པའི་འཇམ་པོ་ལ་མཁས་བཞིན་གྱིས་སྤྱིན་མ་
 འཇམ་བཞིན་དང་། བྱགས་གྱི་རྒྱུད་དཔེ་བའི་སྤྱ་གྱིས་བརྟན་བཞིན་གྱིས་སྤྱིན་མ་སྤྱ་བཞིན་དང་། ཀྱན་
 རྩ་འཁོར་བའམ་རང་དོན་གྱི་སྟོན་གཟིགས་བཞིན་གྱིས་སྤྱིན་མའི་སྤྱ་མཉམ་བཞིན་དང་། མཆོག་རྩ་གཞིན་
 པའི་ལས་མཆོམས་མེད་སོགས་རྒྱོག་པར་མཛད་བཞིན་གྱིས་བྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་བཞིན་དང་། འདོད་

ཆགས་དང་། ལ་སོགས་པ་ཞི་སྒྲ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་གཡལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲན་
མཉམ་བཞིན་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དང་ཕྱིག་པས་མ་ཉམས་པར་མཛད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྒྲན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་བཞིན་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་སྤྱ་ལྟ་བུས་བས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བཞིན་ཀྱིས་དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་བཞིན་དང་། ཉག་ཆད་དུ་སྐྱ་བའི་པས་
ཞོལ་ཐམས་ཅད་འཛུམས་པར་མཛད་བཞིན་ཀྱིས་དབྱལ་བ་དབྲེས་ཆེ་བཞིན་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆོག་
སེམས་བསྐྱེད་ཡོངས་སྤྱོད་གས་བཞིན་ཀྱིས་དབྱེད་ཀྱི་རྒྱས་བཞིན་དང་། ཡུལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
དགའ་བ་རྒྱོག་པར་མཛད་བཞིན་ཀྱིས་དབྱ་སྐྱ་བྱང་བ་ལྟར་ནག་བཞིན་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་སྤང་
བར་བྱ་བའི་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་བཞིན་ཀྱིས་དབྱ་སྐྱ་སྐྱ་ག་བཞིན་དང་། བསྒྲུབ་པའི་སྤྱིང་པོ་
སྒྲོ་སྒྲར་མེད་པའི་རྒྱོ་འཇམ་པོས་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབྱ་སྐྱ་འཇམ་བཞིན་དང་། རྒྱགས་འདོད་
ཆགས་དང་། ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་མ་འབྲུགས་བཞིན་ཀྱིས་དབྱ་སྐྱ་མ་འཛུམས་བཞིན་དང་། ཉག་ཏུ་
ཆིག་མི་བརྒྱུད་ཞིང་མི་རྒྱབ་བཞིན་ཀྱིས་དབྱ་སྐྱ་མི་བཞོར་བཞིན་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་གི་མེ་ཉག་གི་
ཞེས་པོ་བྲམ་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བསྐྱབས་པ་དབྱ་སྐྱ་འི་ཞེས་བཞིན་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་བརྟ་ན་མཛེས་པར་གྱུར་བཞིན་ཀྱིས་བྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་མེུ་བུ་ཤིས་དང་གཡུང་
བྱང་འབྲེལ་བས་བརྒྱན་བཞིན་དང་།

བཞི་པ། སྐལ་པའི་སྐུ།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱ་གསུམ་བསྒྲུབ་ནས་བཞི་པ་སྐལ་པའི་སྐུ་
འཕགས་པ་དང་ཀྱིས་པའི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱང་བ་དེ་མོན་ནོ། །ཙ་པ་ལ། མཛད་པའི་
སྐྱ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྐལ་སྐྱ་ཡིན་པས་མཛད་ཅེས་དྲུང་དོ། །གང་གིས་ན། བྱེད་པ་པོ་སྐལ་སྐྱ་གང་གིས་
སོ། །དུས་ནི། སྤིང་བ་ཇི་སྤིང་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཡུལ་འབྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ། །གང་
ན། པན་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དག་གོ། ཇི་ལྟར་ན། མཉམ་བཞིན་དུ་ལོ། །རེས་འགའ་མི་མཛད་དམ་སྐམ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱན་མི་ཆད་པར་མཛད་དོ། །མདོ་ནི། རྒྱགས་བརྒྱའི་ཡོ་ཁ་ཁམས་དབག་ཏུ་མེད་མཐའ་མེད་པར་

དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསེལ་བ་དག་པོ་མ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲུབ་
བ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། སྒྲ་
དེ་ནི་མཚན་གཞིའོ། །མཚན་བྱ་ནི། སངས་རྒྱུ་པོ་མ་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུའོ། །མཚན་ཉིད་
ནི། མཛད་ཅེས་ཤང་རོ། །གང་གིས་ན། རྒྱུ་ཐུབ་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་དེ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་
གང་གིས་སོ། །དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱད་བར་རོ། །ཡུལ་གང་དུ་ན། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུའོ། །དོན་
གང་དུ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱགས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། མཉམ་བ་ཉིད་
དུའོ། །འདི་ནི། རྒྱུ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྒྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན།

ལྷ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ལ། བཤད་ཟིན་གྱི་མཚན་སྒྲིབ་དང་། འཆད་འགྲུར་གྱི་
མཚན་སྒྲིབ་རོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲ་གསུམ་བསྟན་ཅིང་བཤད་ནས་སོ། །སྒྲ་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། རང་
བཞིན། རྒྱ། ཡུལ་ཅན། རོ་པོ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཤད་པེས་དེ་ལྟར། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུའི་བདག་ཉིད་
དེ། རྒྱ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཐབས་དང་བཅས་པ་བསྟོན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡུལ་ཅན་ནི། རིམ་བ་
ལྟར། སངས་རྒྱུ་དང་། ལ་སོགས་པ་བྱུང་སེམས་འབགས་པ་དང་། ཉན་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཉིད་
དུ་གྲུབ་པའོ། །རོ་པོ་ནི། བེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་སྒྲིབ་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་
མཉམ་ཉིད་དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྒྲིབ་དང་། བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲུབ་སྒྲིབ་
རབ་ཏུ་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་བ་ནི། མཛད་པས་ན། ཞེས་ཤང་རོ། །བྲེད་བ་པོ་གང་གིས་ན། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲ་
ཁོ་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ལོངས་སྒྲིབ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་སྒྲུའི་སྒྲིབ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་སོ། །འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་རོ་པོ་ནི། བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྲེད་བ་པོ་ལ་ཡོད་པ་བྲེད་པའི་ལས་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གདུལ་བྱ་
ལ་བྱུབ་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། གཉིས་ལས། རྒྱ་ཉི་མས་དང་པོ་ལ་འཆད་ཀྱང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་

མ་ལ་འཆད་བས་གདུལ་བྱའི་སྒྲེ་བོའི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་བའི་ལས། བྱ་བ་ལས་ལ་གྲུབ་པ། ཡེ་ཤེས་དེའི་
བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོ། །དེ་རྣམས་ནི། ཚེས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏུས་ཀྱི་སྟོན་མདོར་བཞུག། དབྱེ་བའི་སྟོན་རྒྱས་བར་བཤད། གངས་ཀྱི་
སྟོན་སྟོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་ལྟར་ན། སྐུ་ལ་སྐྱེས་པ་དཔོན་ལྟར་ན། ཚེས་སྐྱེ་
རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཁོར་བ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པར་ཚེས་སྐྱེ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་མདོ་ལས་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། སྐྱེན་པ་དང་སྐྱེན་པའི་འབྲས་བྱ་དཔལ་པ་དེ་གཉིས་ལས་རྣམས་གངས་ཏུ་
མས་བསྐྱེད་དེ་བྱུང་པོ་མ་ལུས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་དབུགས་འཕྲིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ལམ་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་འགོད་བའོ། །དང་པོ་
ནི། དན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་དེའི་དུལ་ཞི་བར་བྱས་ནས་བདེ་འགོད་དང་། ལྷ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་
པ་དང་། ཆངས་པ་རྣམས་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་བཤམ། མི་རྣམས་བསྐྱ་བ་བཞིས་བསྐྱས་ཏེ་དུལ་ཞི་
བ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་འདི་འོག་མ་ལ་སྦྱར་རོ། །མདོ་ནི། རབ་འཁོར་འདི་ནི། མངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྒྱུན་གྱིས་གཞིགས་ནས་ཕྱོགས་བརྒའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་རྣམས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་
བསམ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་རྣམས་སུ་སོང་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚེགས་སྦྱར་མཐོང་ལམ་སྟོན་ལམ་ལ་འགོད་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔའི་དང་
པོ། སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་སྐྱེན་པ། ཚེགས་སྐྱེན་པ། དོན་སྦྱོང་པ། དོན་མཐུན་རྣམས་བཞི་
ལ་འགོད་པ་སྟེ།

དང་པོས་སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པར་བྱེད། །

གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྐྱུ་བ་བར་བྱེད། །བཞི་པ་ཡིས་ནི་སྦྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །

མདོ་ནི། ཕྱོགས་བརྒའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
མོས་བསམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དོར་བུ། རྣམ་བྱང་རྒྱང་བྱང་རྟོགས་བའོ། །མདོ་
ནི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བདག་ཇི་བཞིན་

དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཆད་མེད་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་
སྒྲིལ་བར་བྱེད། ཅེས་སོ། །བཞི་པ་རང་གཞན་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་གྲང་སྦྱིན་པ་
གཏོང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་རང་གཞན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བ་བརྟུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་
ཏེ། མདོ་ནི། བདག་གྲང་དགེ་བ་བརྟུང་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འཛིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིད་དུ་ལོ་ཀ་པའི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པ་
སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐབས་མཁས་པས་རང་བཞིན་སྟོང་བཞིད་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་
སྦྱོར་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མཐོང་སྤང་གཞུང་འཛིན་གཉིས་
ཀྱི་ས་ཐོན་ཟད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ནི། གཉིས་སྤྱད་བྱེད་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་དུག་སྟེ། ས་ལྔ་པའི་བར་དང་། དུག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། བརྟུང་པ་དང་། དལ་པ་
དང་། བརྟ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་བཤས་གཏན་གྱི་བར་བརྟར་བཏགས་པ་ཅས་
དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་གྲང་ལོ་ཀ་པས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་པ་སོ་བསྟོམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
སྟེ། མདོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་དང་། ལེན་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། པར་ཕྱིན་དུག་གིས་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱད་ཡོངས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་
ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཉན་རང་དང་བྱུན་མོང་མིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དུ་ངེས་
པ་སྟེ། མདོ་ནི། པར་ཕྱིན་དུག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལྟོག་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟུན་བྱུབ་དུ་
འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གང་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཐུ་བ་ནི། སྒྲོན་ལས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལྟར་མཛད་པ་བརྟུག་ཉིས་ཉེན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་
རྒྱལ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་སོ། ། ཞེས་སོ། །

བྱག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་བརྟུ་ཐོབ་མ་ཐག་དང་། སྒྲུ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། མིད་པ་ཐ་མ་
པ་ལ་འཁོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་བརྟུད་ཀྱི་ཞིང་ནས་པར་དག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོངོ། ། ཞེས་སོ། །

འདིར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷང་པས་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། མཚོད་པས་
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོན་དག་པ། བརྟུད་དག་པའི་སྤང་བ། འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། ས་བརྟུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འདྲིན་བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་བརྟུའི་རྗེས་ལ་ཉིང་དེ་འདྲིན་
ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་གྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྒྲུབ་པའི་གདན་དང་། དེའི་
འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་པའི་བརྒྱ་གྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས་གང་པར་སྤང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཆམ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་བབ་པར་འདུག་ལ། འཁོར་བྱི་བརྒྱལ་ལ་ས་
དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་བཞུགས་པས་བསྐྱར་ཏེ་འདུད་པར་སྤང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐེལ་གཉིས་དང་། བྱས་མེའི་ལྷང་གཉིས་དང་། ལྟེ་བ་དང་
ཆེ་བས་ལོགས་གཉིས་དང་། བྱག་མཐེལ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་གྱངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་བརྟུ་སྟོས་
པས། རིས་པ་བཞེན་དུལ་བ། དུད་འཕྱོ། ཡི་དུགས། མི། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྤང་
བར་བྱས་ནས་དུམ་རྒྱལ་ནས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཐུག་པ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་དང་མགུལ་གཉིས་དང་། ཞལ་ནས་
འོད་ཟེར་གྱངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་བརྟུ་སྟོས་པས་ཕྱོགས་བརྩའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་དགུ་པའི་བར་གྱི་གནས་རྒྱལ་སྤང་བར་བྱས་ཤིང་རིས་པ་བཞེན་ཆོས་སྤང་བའི་
སྟོ། ། ཞི་བ་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་རྒྱལ་གྱི་སྟོ། ། ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་སྟོ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚོད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་མཛོད་

སྤྱོད་ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་ལྗོངས་ཐུག་པ་ལྟར་སྤྱོད་ནས་པམ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
མནན་ཏེ། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་བྱང་ལེམས་རྣམས་སྤྲང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་སྤྱུ་བ་བར་བྱེད་
དོ། །སྤྱི་གཙུག་ནས་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་འཕྲོས་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲང་བར་བྱས། ལོ་ཀ་ལན་བརྒྱར་བསྐྱོར་ནས་སྤྲང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་མཐེལ་དུ་བྱས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷུ་པ་སྤྲས་བཅས་དེ་དག་གིས། བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ལ་བབས་
པར་གཟིགས་ནས། ཕྱོགས་བརྒྱ་ནས་ས་དབྱུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཐའ་ཡས་པ་འོངས་ཏེ། བྱང་
སེམས་དེ་ལ་བལྟ་ཞིང་མཆོད་དེ། ཉིང་འེ་འཛིན་སྟོང་ཐུག་པ་ལྟར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལོ། བྱང་སེམས་
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབལ་མེུ་དང་། རྩོམ་དང་། བཟ་གིས་ལས་བདུད་ཀྱི་དབྱེ་ལས་རྒྱལ་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་ལྗོངས་ཐུག་དང་བཅས་པ་བྱང་སྤྱོད་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྤྲང་
བར་བྱས། ཆོ་འབྲུལ་སྤྱོད་པ་བསྐྱར་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་དབལ་མེུ་དང་། རྩོམ་དང་། བཟ་གིས་སྤྱོད་
བྱུ་བ་སྤྲང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤིང་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཉིས་འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་ལྗོངས་
ཐུག་པ་ལྟར་དང་བཅས་པ་བྱང་སྤྱོད་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྤྲང་བར་བྱས། ལོ་ཀ་ལན་བརྒྱར་བསྐྱོར། དན་སོང་ཞི་ཞིང་
བསམ་པ་སྤྲངས་ཏེ། བདུད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་བྱང་སེམས་དེའི་སྤྱི་ཐོང་བྱུ་བ་ལ། འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་
རྣམས་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོང་བྱུ་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། སྤྱི་བ་བྱི་མ་ལ་ཞིང་འདིར་དུས་འདིའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་བྱ་
བར་འཇུར་བར་ངེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུང་ཐོང་ངེས་པའོ་ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་སྤྱན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་ཆད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཆད་མེད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་
ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་གྲང་དེས་རེག་པར་འཇུར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་ཤིང་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱར་བ་དང་། སོགས་པ་

བསྟེན་བཀྲར་བྱ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་དེ། མདོ་ནི། མདོན་བར་ཤེས་བར་བྱ་བའི་ཚས་གང་ཇི་སྟེད་བ་དེ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུས་པ། རྟོགས་པ། སྤངས་པ། དག་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཏེ། རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆེ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བའི་ཡན་ལག་སྤྱན་སོགས་དགེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་ཏེ། མདོ་ནི། གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོལ་བ་འདི་ནི། ལམ་ཡང་དག་གི་དགེ་བའི་ཚས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་ལས་རྣམས་རྒྱད་མི་ཐ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། རྒྱད་ཐོས་ཤིང་རྒྱད་ལྗེ་འཁོར་བར་མི་ལྟར་བ་དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཇི་སྟེད་བ་རྟོགས་བ་ནི། བདེན་བཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་མཛོང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། འཕགས་བའི་བདེན་བ་བཞི་ཁོང་དུ་རྒྱད་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འབྲས་བྱ་རྟག་པར་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་ས་པོན་ནི། སྤངས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྲམས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་བརྒམས་ཏེ་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་གཞིའམ། རྒྱ་དངོས་པོར་འཛིན་བའི་ཡུལ་དངོས་པོ་བདེན་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱལ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡང་དག་བའི་དོན་མཛོང་བས་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚས་ཉིད་མཉམ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་དངོས་རྒྱར་ལྟར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི། དས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཁྲོ་བྱར་ཁྱི་བྲལ་ནི། སྤྱན་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱན་པའི་བར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པའི་ཡ་གྲུལ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ནི། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བྱང་འདས་ལ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཤིང་མི་འཛིན་བར་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འགོད་པའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁྲུ་མཚོག་གི་མཐུར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་འདས་ཚས་སྒྲུབ་ལ་འགོད་བ་སྟེ། མདོ་

ནི། རྫོང་ས་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐུ་དན་ལས་འདས་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་ནི་མ་སྦྱལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །འགོད་
ཅེས་བ་བར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྦྱའི་འཕྱིན་ལས་ནི། དེ་འཇུག་པའི་ལུལ་གྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་
ཏུ་འདོད་རོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྱིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་དུས་དང་། རིས་བ་དེས་གཞན་ལང་
མཆོན་བར་བསྟན་བའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། ལས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོད་བ་ནི། མཛད་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་
གིས་ན། ཆོས་སྦྱས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ན། འཕྱིན་ལས་ཀྱི་དང་པོར་རོ། །གང་ལ་ན། འགྲོ་བ་བཟང་པོ་སྟེ་
མི་དང་། བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་དན་སོང་གསུམ་ལའོ། །གང་ན། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་མཛོན་བར་ཞེན་པ་མེད་
བར་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། རྒྱུད་ལྗེའི་ཉོན་མོངས་དང་། དུལ་བཞི་བའི་འཕྱིན་ལས་
སོ། །ནས་ནི། མཆོམས་སྦྱར་རོ། །

ལས་ལ་འགོད་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོགས་སྦྱོར་མཛོང་སྦྱོར་ལའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བ། ལྟ་བ། སྦྱོད་
བ་རྣམ་དག་གོ། དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་དོན་མཐུན་བའི་བར་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་
བཀོད་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞིའི་ནང་ནས་ཆོས་སྦྱིན་ནམ་སྦྱན་བར་སྦྱ་བ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལ་
སོགས་པ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་པས་མི་མཐུན་ཚུགས་དོར་བ་དང་གཉིན་པོར་གྲུང་བར་བྱ་བའི་སྦྱོ་ནས་
རྟོགས་པར་མཛད་ནས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞན་དོན། རང་དོན། གཉིས་དོན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོ་མ་མཁན་སྦྱོ་
མ་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཁོང་ཁོ་
ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་གིས། ཅ་བར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཞེས་སྦྱོས་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་
བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་བཞིའི་མཆོན་ཉིད། བསམ་བ་ཇི་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ལ་བཀོད་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་གཙོ་ཆེར་རང་གི་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་
དག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་གོམས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཐོག་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། ཅུ་བར། སངས་རྒྱུས་ལམ་
ཞེས་སྟོས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ལམ་གྱི་གཙོ་མོ་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུགས་ལམ་གྱི་རྗེས་དེ་ནས་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་ཉིད། ལོ་ཀ་པའི་རྟོགས་པས་གོམས་པ་སྦྱར་ལམ་ལའོ། །འདིར་ལོ་རྒྱུ་བས་དང་པོ་གསུམ་ཚུགས་
ལམ། དེ་ནས་བཞི་སྦྱར་ལམ་དུ་བཞེད་ལ། ཚས་བཤེས་ཀྱིས་དང་པོ་ལྟ་ཚུགས་ལམ། དེ་ནས་གཉིས་
སྦྱར་ལམ་དུ་འདོད་དེ། རི་ལྗང་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། འགོད་པའི་ཚས་བཞི་སྟེ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས། སྐབས་གང་དུ། ཚུལ་
རིམ་བྱ་ལ་སྟེ། ཐོག་མ་ནམས་ཀྱང་འདི་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱར་ལམ་དེའི་རྗེས་ལའོ། །གཉིས་པ་
ནི། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་དང་མོར་རོ། །བཞི་
པ་ནི། ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དུ་འགྲོ་བར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚས་
མངོན་དུ་བྱས་པ་ལའོ། །

བཞི་པ་ལ། ས་ལྟ་པའི་བར་ལ་དང། དུག་པ་དང། བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། ས་བརྩ་ཐོབ་
མ་ཐག་པ། སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་སོགས་པ། སྤིང་བ་ཐ་མ་བ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དུས་
ནི། ས་དང་མོའི་རྗེས་དེ་ནས་སོ། །སྐབས་ནི། ས་གཉིས་པ་དང། ལ་སོགས་པ་ལྟ་པའི་བར་ལའོ། །རྟེན་
ནི། ཚུགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ལྗང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང། ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་
གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཚུལ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཚས་ཐམས་ཅད་བདེའམ་ཐ་སྟོང་
དུ་བཏགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འགོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དུས་ནི། ས་ལྟ་པའི་རྗེས་སུའོ། །སྐབས་ནི། ས་དུག་པ་ལའོ། །རྟེན་ནི། ལྗང་པར་ཕྱིན་
ལྟ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཤེས་པར་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཚུལ་ནི། ཤེས་

པ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གཞུང་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞུང་འཛིན་གྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སྤྱི་མེད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཏུས་ནི། ས་དྲུག་པ་དེའི་འོག་ཏུའོ། །སྐབས་ནི། ས་བདུན་པ་ལོ། །རྟེན་ནི། ཐབས་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །རྩལ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱི་བ་བསྐྱང་བ་དང་གཉེན་པོ་སྦྱང་དུ་བྱང་
བར་ཡོངས་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ལ། ཏུས་ནི། ས་བདུན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སོ། །རྟེན་ནི། ཉན་རང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
པའི་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །སྐབས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལོ། །རྩལ་ནི། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱངས་རྟོགས་བྱུན་པོར་མ་ཡིན་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཚན་མེད་གྱི་
དབྱིངས་ལ་གནས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པོ། །དེ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱབས་སོགས་སྤྱི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་ལྷན་
སྐྱངས་པ་ལོ། །

ལྔ་པ་ལ། ཏུས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་དེའི་རྗེས་ལོ། །སྐབས་ནི། ས་དགུ་པ་ལོ། །རྟེན་ནི། སྟོན་ལམ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཐུས་སོ། །རྩལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་སྦྱབ་ཏུ་ས་པས་ན། གཞུགས་གྱི་
སྦྱང་བྱང་རྩལ་པ་རོལ་པ་ལོ། །

དྲུག་པ་ལ། ཏུས་ནི། ས་དགུ་པ་དེའི་འོག་ཏུའོ། །རྟེན་ནི། ལས་ལ་དབང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །སྐབས་ནི། ས་བརྒྱ་པ་ལོ། །རྩལ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་ནས་
བར་དག་པ་ལ་བཀོད་ནས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། ཡང་ས་བརྒྱ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་རྩལ་ལ་སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རང་གི་རོལ་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་སར་ངེས་པ་མི་འགྱུར་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོན་པའི་ཡན་
ལག་སྟོགས་པ་བཅུའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྟོན་གྱུ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སངས་
རྒྱུས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་། ལ་

སོགས་པ་མཚན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལ་བཞོན་དེ།

བརྒྱད་པ་ལ། སྐབས་ནི། སྤར་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་བས་ཡང་ས་བཙུ་བ་དེ་ཉིད་ལོ། །ངོ་མོ་ནི། སྤར་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་མོ་ལོ། །རྩལ་ནི། བརྒྱད་ལས། གཞན་འདྲིན་པའི་རྩས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་མཐའ་དག་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཚས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། རྒྱད་མི་ཟ་བའི་རྩས་པ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་བ་ལས། ལས་དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་ལྟེན་འཁོར་བར་རྒྱད་མི་ཟ་བ་དང་། ཇི་སྟེང་བརྟོགས་པ་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བྱར་སྤངས་པ་དང་། འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། རྒྱ་སྤངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞིའམ་དམིགས་པ་བདེན་པ་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རྒྱ་དངོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱའི་ཚོགས་དང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྲས་དང་འདུས་མ་བྲས་ཐ་མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བཞོན་ནས། ལམ་འབྲས་ལ་འགོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཛད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ན། ཚས་ཀྱི་སྒྲུ་རྒྱལ་པ་བཞིན་དུ་དེའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྟངས་སྟོང་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བཞེད་པ་སྟེ། ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་བདུན་རྒྱའི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐ་མར་ཕྱིན་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་རིམ་པ་སྟེ། ས་མཚནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བས་ལྷག་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚིག་དོན་རེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟེ། ས་མཚནས་ཀྱི་དཔུགས་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་བཅས་འདིར་ཚིག་མང་དུ་དོགས་ནས་མེད་བཟང་བདག་གིས་ནི་མ་བྲིས་སོ། །།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་བདུན་ལ་སྟོན་ནས་བརྒྱད་པའོ། །

ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མེད་ལེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །

ཟབ་པའི་རྩལ་སྟོན་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྒྲ། །

སྒྲ་ཆོགས་རྩལ་སྟོན་སྒྲལ་པའི་སྒྲ་ཐོབ་ནས། །

མཛད་པ་སྟུན་གྲུབ་རྒྱན་འཆད་མེད་པར་བཟོ། །བསྐྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། རྒྱས་པ་ལ་དང་པའི་མེས་མ་ཅན་ལ་ཐན་གདགས་པར་དེ་
ལྟར་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོན་ནས་ནམ་པར་བཤད་ནས། ཡང་གཞན་དུ་ནམ་པར་བཤད་པ། ཅ་པ་ལ། མཁྱེན་
གསུམ་ནི། ཆོས་སྤྱི་རྩལ་མཆོན་པའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །ཡུལ་གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་མཆོན་པར་བྱེད་
པས་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཐོང་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན། མཆོན་ཉིད་ནི། རང་
བཞིན་ཡིན་ལ། གཞན་གནས་སྐབས་སོ། །མཁྱེན་གསུམ་དེ་ཡི་སྦྱར་བ་ནམ་ཀུན་དང་། མཁྱེན་གསུམ་
དེ་ཡི་རབ་དུ་གྱུར་པ་ཅེ་སྦྱར། མཁྱེན་གསུམ་དེའི་གོ་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་མཐར་གྱིས་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་
དེའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྦྱར་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་། གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་སྟེན་ནི། ཆོས་སྒྲ། ཡུམ་རྒྱས་འཕྲིང་
བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱས་པ་བརྒྱད་ལས། གཞན་དེ་རྣམ་པ་དུག་གོ། །ཤེས་པ་དེ་ལོག་མ་བཞི་སྦྱར་བ་
ལ་འཆད་དོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལ་
སོགས་པ་ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད་
དོ། །སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་མཆོན་པའི་གནས་ཉིད་དམ་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱར་བཤད་པའི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱར་
བའོ། །མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ནས་བསྐྱས་སྟོན་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འདིས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་པས་སྦྱས་པ་ལ་སྦྱར་བས་ནའོ། །སྦྱར་གྱི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྫོགས་
པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བསྐྱས་སྟོན་
ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་བྱལ་དུ་བྱིན་པར་འགྲོ་བའི་བྱིར། སྦྱར་གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་
རྫོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་

ཅེསྐྱར་གྱི་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པ་སྟེ། བརྟན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྟོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་མཆོད་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པ་རྣམ་ཀུན། ཅེསྐྱར་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་ཏེ་རྣམ་པར་བསྐྱོན་པའི་དོན་གཞུང་མྱོང་པ་
 སྟེ། མཉམས་པར་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པས་སོ། ། ཡང་དག་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་ནི་ཚེས་ཅན། གམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་
 སྐབས་ཡིན་ནོ། ། དེ་རྣམས་སྟོབ་ལས་སྒྲིའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོར་མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པས་སོ། ། ཚེས་
 ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཚེས་ཅན། གམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོན་
 པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་བསྐྱུས་སྐྱོན་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །

དོན་བསྐྱུ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། རྣམ་གསུམ་པོ་གམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་དུག་
 སྟེ། རྣམ་པར་སྐྱུ་པ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱན་པ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱ་འབྲེལ་ནི། དབང་འཕྲིང་པར་མ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་
 གདགས་པར་དེ་ལྟར་དོན་བསྐྱུས་པ་དུག་གི་སྐྱོན་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཡང་མདོར་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་
 བའི་སེམས་ཅན་དབང་རྟོན་ལ་ཐན་གདགས་པར་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཅེ་པ་ལ། འཇུག་ལུས་
 མཆོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སྐྱོར་པའི་ལུས་སོ། ། ཚེས་སྐུའི་རྒྱ་སྐྱོར་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དང་དོ། ། སྐྱོབ་
 དཔོན་གྱིས་རྒྱ་མཆོད་གསུམ་ལ་བཞེད་དོ། ། ཚེས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི། འབྲས་བྱ་སྟེ། རྣམ་
 གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་དང་། དུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། ། འབྲེལ་པ་ལ། ཞེས་
 བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་རྣམ་པ་གམས་ཅད་མཆོད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ལས་ཤེས་དང་། གཞི་
 ཤེས་ཏེ། གམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཉིད་ནི། སྐྱོར་པ་པོས་སྤང་དོར་བྱ་བའི་སྐྱོན་རྣམ་འཇུག་པའི་
 ལུས། ཚེས་སྐུའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། ལུས་དེ་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་རབ་དུ་སྐྱོར་ཞེ་ན། ཞེས་ངེས་ནས། ལན་ནི། གསུམ་
 པོ་དེའི་འོག་དུ་རྣམ་པ་གམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱོར་པ་ཡིན་ནོ། ། སྐྱོར་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཡང་
 ཡིན་པས་སམ། ཡང་ན། སྐྱོར་པ་རྒྱེན། མཆོད་གསུམ་རྒྱ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི། དེའི་འོག་
 དུ་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི། འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །

དོན་བསྟན་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཡུམ་རྣམས་ལ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་
བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། བཤད་པར་བྱ་བའི་བླད་པར། ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ། དེའི་བསོད་ནམས་
བསྟོན་པ། ཁེངས་བསྐྱངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ། འབད་བ་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་པས་སྟོབ་སྦྱུབ་བཤོ། །དང་
པོ་ནི། ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ནི་རྣམས་པར་དབྱེ་ཞེས་པའི་གཞུང་འཇུགས་པ་སྟེ། མདོ་གསུམ་པོ་ལ་
ལ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ཅམ་དང་། །གཞན་པར་མ་ལས། བརྒྱད་ཀྱི་ཆོག་
རྒྱུགས་པ་དང་། གཞན་རྒྱུས་པ་ལས་དོན་རེ་འཁོར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྟོས་པས་བཤད་དེ། བསྟན་
བཅོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་ལ་འདེད་དོན་བསྟན་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་
བྱཤོ། །མདོན་རྒྱུགས་བརྒྱད་དུ་འདུས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། མདོ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོན་རྒྱུགས་ཀྱི་
རིམ་པ་བསྟན་བཅོས་འདིས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན། ཆོག་རྒྱུས་བསྟན་
མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ་བླད་མེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། ཡུམ་རྒྱུས་པ་དང་། བར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་རིམ་
པ་བརྒྱད་སྟོང་པས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན། བླད་པར་གཏན་མེད་པས་རྫོས་
སོ། །ཞེ་ན། ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཆོག་བསྟན་པ་དང་། སོགས་པ་འཁྲིང་དང་། རྒྱལ་པོའི་རབ་དུ་དབྱེ་
པའི་བླད་པར་ཡོད་པས་མི་རྫོས་ཤིང་། ཆོག་གི་བླད་པར་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་དོན་བླད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱས་ཞེས་བྱང་དོ། གང་གིས་ན། ཡུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་མཁས་པ་མེད་གི་བཟང་
པོས་སོ། །གང་ན། རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བ་འདི་ནིའོ། །གང་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས་ན། ཉེ་བར་འདྲིན་པས་མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམས་སྤང་མཛད་དང་། རྒྱ་མ་བཟང་པོ་འཕགས་པ་ནམ་
གྲོལ་སྟེའོ། །ཡང་ན། མཁན་པོ་ཡང་ཡིན། རྒྱ་མ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ཏེ། གནད་བ་མཐོས་ཤིང་
གདམས་དག་གནད་ནས་སོ། །རྒྱལ་ནི། མཆོམས་སྟུང་ཆོག་དང་དག་དོན་བརྒྱལ་ལན་དང་། སོགས་པ་
སྟེ་བ་སྟུང་སྟུན་དག་སོགས་ཀྱི་སྟུང་བའས། མདོའི་ཆོག་དང་། དག་དོན་དང་། སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་དང་། བསྟན་བཅོས་སྟུང་བ་མ་བྱས་པར་དོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། ངོ་སོ་བྱང་པོར་བསྟན་པས་གཞན་
གིས་གོ་སྟོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དོ། །གང་གི་སྟོབ་ནས་ན། འཕགས་པ་རྣམས་པར་སྟོལ་སྟེ་ཡི་འགྲེལ་པའི་མཐུ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མཛོད་སྒྲོན་ནས་ནིའོ། །དཔོན་པའི་གཞུང་འཇུགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་འབྲེལ་པ་དེ་བསྐྱེད་བས་ཤིང་བརྩམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་སེང་བཟང་
བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན། གང་ཟག་
སྒྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། །བསྐྱེད་བཅས་ཐོབ་བྱ་བ་དེ་གཤེགས་ཆོས་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་གོ།

བཞི་པ་ལ། བཅོད་བར་མཛོད་ཅེས་བྱུང་ངོ་། །གང་ལ་ན། བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་བཅོད་བྱ་མ་ལུས་པ་
བདག་གི་སྒྲོལ་སྒྲིབ་ལུལ་མ་ཡིན་པ་ལ། འོན་ཀྱང་རང་གིས་རྟོགས་པ་མི་བཅེད་བ་དང་། གཞན་ལ་འང་
རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་དོར་བདག་གིས་འབད་ནས་བསྐྱེས་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཙཱ་བའི་ཙོང་ས་བ་
ཡོད་ན་དེ་ལོ། །གང་ན། སྒྲུབ་སྒྲོ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲིབ་ལུལ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་གི་སྒྲོལ་སྒྲིབ་ལུལ་གང་ན་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་ནོ། །བདག་
སོ་སོ་སྒྲུབ་ཐོབ་པའི་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏེ། འིན་ཏུ་སྒྲིག་
ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན། བདག་གིས་གང་ན་ཞིག་རྟོགས་ཏེ། མི་རྟོགས་པས་
ཁྱབ་པའོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་ལུལ་ཡིན། ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་བྱམས་པ་སོགས་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོལ་སྒྲིབ་ལུལ་ལོ། །

ལྔ་པ་ལ། མཛོད་བ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་ངོ་། །གང་ན། ཀྱེ་མ་ནི། སྤང་བ། སྦྱོན་བ། ཞུམ་བ། རོ་མཚར་བ་
བཞི་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་བྱེ་མའོ། །གཞུང་ལུགས་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཡིད་སྙན་
ཅིང་དུབ་པ་བདག་གི་ངལ་བསོ་ཞིང་དབྱགས་ཕྱིན་པའི་གནས་ལུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གང་
གི་ཆེ་ན། དུས་ལུན་རིང་སོ་ཞིག་ནས་སྒྲོ་སྤངས་ཤིང་བྱམས་པས་རྩེས་སུ་བཟུང་བ་ནའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱེད་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛོད་པ་རྩོགས་སོ་ནི། འབྲེལ་བ་ཆར་
ཕྱིན་པའོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མི་དྲུ་ཀ་ར་པ་ལྟ་ནི། དེག་པའི་འབྱུང་གནས་འོད་ཟེར་རམ། དེག་ཕྱེད་
འོད་ཟེར་དང་། རྒྱ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་པ་བརྟེན་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་ཤོད་སྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་དག་པར་ཞུས་ཏེ་

གཏན་ལ་ཐབ་བཅོ། །སྤང་གི་ནི། དུས་ཕྱིས་ཀྱི་དོ། །བརྗེ་ཏ་དཔལ་ལོ་མི་ནི། བཅུན་པལ་མ། དགེ་བསྟེན་
འཛི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་སོ་སྟོ་བ་དག་སྤོང་སྟོ་སྟོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་
པར་གཏན་ལ་ཐབ་བཅོ། །

བདེ་གཤེགས་གསུང་མཆོག་མཆོག་ཏུ་ཐབ་པ་ཐ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན། །
རྒྱན་གྱི་ཆོག་དོན་དོན་བཞིན་འབྱེད་མཁས་མཁས་པའི་གཅུག་རྒྱན་རྒྱན་འབྲེལ་མཛད་པ་བཟང་པོའི་གཞུང་། །
གཞུང་དོན་གསལ་བ་གསལ་བར་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བ་མཆོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བའི་དཔལ། །
དཔལ་འབྱོར་མ་ལུས་ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཀྱན་ནས་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱབ་བའི་ལམ་མཆོག་རྩམ་པ་འདི། །

གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྱོར་བའི་དཔལ་མགོན་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་སྐྱབ་བཞིའི་མཆོག་ནི་དོན་གཉེར་ཞིང་། །
དར་རྒྱུད་པར་མའི་སྤྱེ་རྒྱ་ཀྱན་ལ་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱལ་མཆོན་ལེགས་བཟུང་ནས། །
ཤུག་མེད་གི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གང་དེའི་གསུང་རབ་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩལ། །
རྟོགས་པའི་སྟོ་ཅན་དུལ་ཞིང་བརྟན་ལ་སྟོབས་པར་ལྟན་པས་མཐུན་རྟེན་བསྐྱབས་ནས་བསྐྱལ་བའི་དོར། །

གང་ཞིག་མེད་ན་མཁས་པའི་མཆོག་གྲུང་ཆད་མའི་སྤྱེས་བུའི་གསུང་གི་འདུད་ཅི་ལེགས་འབྱུངས་ཤིང་། །
ཤེས་བུའི་གནས་ནས་པལ་ཆེར་ཤེས་ཀྱང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་མང་དུ་སྟོས་པས་མི་དོམས་པ། །
རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་སོན་བུ་སྟོན་ཁ་ཆེས་མངོ་འབྲེལ་འབྲེལ་བཤད་མཁས་པའི་གཞུང་། །
ཀྱན་དང་མཐུན་ཞིང་རིགས་པས་བྱུབ་པ་མན་དག་གིས་བརྒྱན་ལུང་གི་སྟེ་མ་འདི་བྱས་སོ། །

དེ་ཡི་དགེ་བ་བརྗོད་གཉེན་གྱི་ཆ་ཐེར་གྱིས། །

སྟོ་གསལ་སྟོ་ཡི་གངས་རི་བཞུས་པའི་གདྲེའི་རྒྱན། །

མཐའ་ལས་སེམས་ཅན་རྒྱ་གཅོད་ཆོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །

ཀྱན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་ཤོག །

ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །
 རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་གསུང་ནི་རབ་ཏུ་བཞིང་། །
 བདག་ནི་སྤོ་མིག་ཞན་པ་བྱིས་པའི་རྒྱལ། །
 དེ་བྱིར་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །

ནང་གི་གཟིགས་པ་དག་པ་འཕགས་པའི་ཚོགས། །
 གློ་གྲིས་མཚོག་སྒྱར་མཁས་པའི་སྤྱོ་པོ་རྣམས། །
 བཟོད་བར་རིགས་སོ་འོན་ཀྱང་ཆོས་རྒྱལ་ལ། །
 ཚད་མར་སྒྱར་པ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྲས་ཡིན། །

དེང་སང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འདི། །
 བ་མོ་ཐོག་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཉེང་། །
 སྤེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་མང་ཏུ་ཐོས་པ་ཡང་། །
 ཉེ་ཟེར་ཐོག་པའི་ཀྱུང་ཚལ་བཞིན་ཟུམ། །

གློ་གསལ་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་སྤྱོ་པོ་ནི། །
 ལུ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཉྱལ་བཞིན་དུ་དཀོན། །
 དེ་བྱིར་རྣམ་བཤད་ལུང་གི་སྤེ་མ་འདི། །
 གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དག་འཛོད་ནའང་། །

སྤྱང་ན་ཆང་ཆིང་སྤེག་པའི་གཟི་བཞིན་ཅན། །
 ཡང་དག་དོན་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱོད་བྱེད་བ། །

ལུང་རིགས་ཆ་ཟེར་སྟོང་དང་ལྷན་པ་འདིས། །

སྐལ་ལྷན་འགའ་ཡི་པད་ཆལ་རྒྱས་པར་བྱེད། །

དེ་ལྟའི་རྒྱལ་འདིས་འཛིན་མའི་བྱིན་འདིར་ཆེ་བར་མངོན་རྫོང་པའི། །

འཛིག་རྟེན་མེས་པོ་མེ་རྟོག་སྟོ་ཅན་གངས་རིའི་བྱ་མོའི་བདག །

མདའ་ལྷ་པ་དང་ལྷ་ཡི་སྒྲ་མ་མེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི། །

ལྷ་དན་སྐྱབ་འབྱིན་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་བྱེད་བར་བསྟོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་
བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལུང་གི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། སྤྱ་དང་། ཆད་མ་དང་། ལྷན་ངག་
དང་། རྟེན་སྟོང་དང་། ཆོག་གི་རྒྱན་དང་། མིང་གི་མངོན་བརྟོན་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟོན་གྱི་གཙུག་ལག་
རྣམས་ཐལ་ཆེར་ཤེས་ཤིང་། བླ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ལ་མཁས་པ། ཤེན་ཏུ་ཟབ་པའི་
སྟེ་སྟོང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ། སྟོམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྟོང་རིན་ཆེན་གྱུ་བ་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་སྐུ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་ཆ་གཉིས་འདས་པ། ས་མོ་ལུག་གི་ལོ་དབྱིད་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་
ཆེས་གཅིག་ལ་རྟོགས་པར་བྱེས་པའོ། །འདིས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྐྱུག་
བསྟལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྤྱར་དུ་སྒྲེམ་པར་གྱུར་ཅིག །། མདྲ་ལོ། །

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆོག

ཐུབ་དབང་པཎ་གྲུབ་སྤུས་དང་བཅས་པ་ཡིས།
ལེགས་གསུང་ལམ་བཟང་དེ་མེད་ཀེ་ལ་ག །
བྱ་སྒྲོབ་དང་བཙུན་ཉི་གཞོན་གྱིས་བསྐྱལ་བས།
འགྲོ་ཁམས་སྤྱ་ཆོགས་མོས་ངོར་ཉེར་འབབ་གྲུང་།

ཆོས་རྩལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བུལྟ་ག །
པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་བྱང་པའི་མཐུས།
རྒྱལ་བསྐྱུན་མི་ཁྱབ་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་གནས།
དེ་འཛིན་ཕྱེ་ཆོགས་སྒྲོམ་གསུམ་ཁྲིམས་གྱིས་མཛེས།

མོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་རྟག་དུ་འགྱུས་པ་ཡིས།
ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐབས་ཅད་གང་བ་དང་།
དེའི་མཐུས་སྤྲིགས་ལྟའི་རྒྱད་ཆོགས་དང་བྲལ་ཞིང་།
འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་ལྡན་དཔལ་ལ་སྦྱོད་རྒྱར་ཅིག

དབལ་འབྲུག་པའི་གདམས་ཐབ་གཅེས་སྦྱོང་ཁང་ནས་བསྐྱལ་ངོར་མདོ་ཁམས་དགུ་མིང་བས།

₹ 150/-

9 789384 244408

00002